

Schoolplan 2023-2027

Het Palet EMMEN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	5
1.1 Voorwoord	5
1.2 Doelen en functie	5
1.3 Procedures	5
1.4 Bijlagen	5
2 Strategisch beleid	6
2.1 Strategisch beleid	6
3 Schoolbeschrijving	7
3.1 Schoolgegevens	7
3.2 Kenmerken van het personeel	7
3.3 Kenmerken van de leerlingen	8
3.4 Kenmerken van de ouders	9
3.5 Sterkte-zwakteanalyse	9
3.6 Risico's	10
3.7 Landelijke ontwikkelingen	11
4 Onderwijskundig beleid	14
4.1 De missie van de school	14
4.2 Onze parels	14
4.3 Onze grote verbeterdoelen	15
4.4 Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	16
4.5 Onze visie op leren	17
4.6 Onze visie op de 21st century skills	17
4.7 Onze visie op identiteit	18
4.8 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	18
4.9 Burgerschap	19
4.10 Leerstofaanbod	20
4.11 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	21
4.12 Taalleesonderwijs	22
4.13 Rekenen en wiskunde	23
4.14 Wereldoriëntatie	23
4.15 Kunstzinnige vorming	24
4.16 Bewegingsonderwijs	25
4.17 Wetenschap en Technologie	25
4.18 Digitale geletterdheid	26
4.19 Engelse taal - Vreemde talenonderwijs	26
4.20 Les- en leertijd	26
4.21 Pedagogisch handelen	27
4.22 Didactisch handelen	28
4.23 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	29
4.24 Klassenmanagement	29
4.25 Zorg en begeleiding	30
4.26 Extra ondersteuning	31
4.27 Afstemming (differentiatie)	32
4.28 Passend onderwijs	32
4.29 Opbrengstgericht werken	33
4.30 Resultaten	33

4.31 Toetsing en afsluiting	34
5 Personeelsbeleid	35
5.1 Integraal Personeelsbeleid	35
5.2 Schoolleiding	35
5.3 Beroepshouding	35
5.4 Professionele cultuur	36
5.5 Beleid met betrekking tot stagiaires	36
5.6 Taakbeleid	36
5.7 Collegiale consultatie	37
5.8 Klassenbezoek	37
5.9 Persoonlijke ontwikkelplannen	37
5.10 Bekwaamheidsdossier	37
5.11 Professionalisering	37
5.12 Verzuimbeleid	38
5.13 Mobiliteitsbeleid	38
6 Organisatiebeleid	39
6.1 Organisatiestructuur	39
6.2 Groeperingsvormen	39
6.3 Schoolklimaat	39
6.4 Samenwerking	39
6.5 Contacten met ouders	40
6.6 Overgang PO-VO	41
6.7 Privacybeleid	41
6.8 Voor- en vroegschoolse educatie	42
6.9 Voor-, tussen- en naschoolse opvang	42
7 Kwaliteitsbeleid	43
7.1 Kwaliteitszorg	43
7.2 Kwaliteitscultuur	43
7.3 Verantwoording en dialoog	43
7.4 Het meten van de basiskwaliteit	44
7.5 Wet- en regelgeving	44
7.6 Inspectiebezoeken	44
7.7 De Quick Scan [zelfevaluatie] en de Schooldiagnose(s)	44
7.8 Vragenlijst Leraren	44
8 Financieel beleid	45
8.1 Uitgangspunten	45
8.2 Algemeen	45
8.3 Begroting(en)	45
8.4 NPO-gelden	46
9 Actiepunten 2023-2027	47
10 Meerjarenplanning 2023-2024	49
11 Meerjarenplanning 2024-2025	51
12 Meerjarenplanning 2025-2026	53
13 Meerjarenplanning 2026-2027	54
14 Formulier "Instemming met schoolplan"	55

15 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	56
16 Borgingsdocument rekenen 2023-2024	57
17 Borgingsdocument taal 2022-2023	80
18 Borgingsdocument lezen 2023-2024	116
19 Protocol instroom doorstroom uitstroom 2022-2023	133
20 Schoolveiligheidsplan 2022-2023	151
21 Ambitieplan technisch lezen	182
22 Ambitieplan spelling	188
23 Ambitieplan rekenen	197
24 Ambitieplan begrijpend lezen	209

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

De indeling van het schoolplan 2023-2027 is afgestemd op het Strategisch beleidsplan van onze Stichting Viviani en de thema's die wij relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Dit is het vierjarig schoolplan van onze school het Palet. Het plan laat zien waar de school op inzet en hoe de school het onderwijs en het kwaliteitsbeleid vormgeeft.

1.2 Doelen en functie

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van de stichting, in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze actiepunten voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders. Ook dient het als een planningsdocument voor de planperiode 2023-2027. Op basis van onze groslijst met actiepunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken, of de gestelde actiepunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

1.3 Procedures

Ons schoolplan is opgesteld door de directeur, samen met het team en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie van de school en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende vier jaar. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend jaar samen met het team vaststellen. Ieder jaar kijken we samen met het team ook terug: hebben we onze actiepunten in voldoende mate gerealiseerd? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de thema's, zoals beschreven in dit schoolplan.

1.4 Bijlagen

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar diverse bijlagen. De bijlagen zijn opgenomen in de paragrafen waar ze bij horen.

2 Strategisch beleid

2.1 Strategisch beleid

De Stichting Viviani beschikt over een strategisch beleidsplan. De looptijd van het strategisch beleidsplan is 2023-2027. In het strategisch beleidsplan staan o.a. de speerpunten van het beleid van het bestuur en de onderstaande actiepunten voor de scholen.

Dit beleidsplan is te vinden op de site van Viviani: www.viviani.nl

3 Schoolbeschrijving

3.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	Viviani
Algemeen directeur:	R.Kempers
Adres + nummer:	Waanderweg 34
Postcode + plaats:	7812 HZ Emmen
Telefoonnummer:	0591-648207
E-mail adres:	bestuursbureau@viviani.nl
Website adres:	https://www.viviani.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	CBS Het Palet
Directeur:	Saskia van Luijt
Adres + nummer.:	Geuzingerbrink 70
Postcode + plaats:	7812 NX Emmen
Telefoonnummer:	0591-647653
E-mail adres:	palet@viviani.nl
Website adres:	https://www.cbshetpalet.nl

3.2 Kenmerken van het personeel

Er is één directeur, die veel samenwerkt met de intern begeleider. Samen vormen ze het managementteam van de school. Ons team bestaat per 1 augustus 2023 uit:

- 1 directeur
- 1 intern begeleider
- 2 voltijd groepsleerkrachten
- 9 deeltijd groepsleerkrachten
- 2 vakleerkracht bewegingsonderwijs
- 2 onderwijsassistenten
- 2 leerkrachtondersteuners
- 1 conciërge
- 2 betaalde vrijwilligers

Van de 22 medewerkers zijn er 17 vrouw en 5 man. De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 1-8-2023).

Per 1-9-2023	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar		1	3
Tussen 50 en 60 jaar	2	1	1
Tussen 40 en 50 jaar		1	1
Tussen 30 en 40 jaar		8	1
Tussen 20 en 30 jaar		2	1
Jonger dan 20 jaar	0	0	0
Totaal	2	13	7

Het team van het Palet toont veel eigenaarschap. Iedereen voelt zich verantwoordelijk voor elk kind. Er heerst een sfeer van samenwerken en openheid. Collega's leren van elkaar door b.v. geregeld bij elkaar in de klas te kijken en door de dagelijkse unit overleggen. Er is een professionele cultuur met veel vrolijkheid en werkplezier.

Onze school is een opleidingsschool voor veel studenten van diverse opleidingen en scholen. We ontvangen zowel pabo studenten als ook onderwijsassistenten stagiaires. Gemiddeld hebben we rond de 25 studenten per jaar.

3.3 Kenmerken van de leerlingen

Onze school wordt bezocht door ongeveer 206 leerlingen (teldatum 01-02-23). Daarnaast hebben we twee voorschool groepen met elk ongeveer 15 leerlingen. Kinderen die het Palet bezoeken hebben een diverse achtergrond. Er zijn relatief gezien veel kinderen die uit gezinnen komen waar zorg is op gebied van financiën, scheidingsproblematiek, laaggeletterdheid of een combinatie van deze zaken.

De maatschappij waarin onze kinderen leven is complex. Dit geldt ook voor sommige thuissituaties van onze kinderen. Kinderen hebben van ons nodig dat er veiligheid, rust, structuur en duidelijkheid op school is. Daarnaast hebben kinderen onze oprechte aandacht nodig waarbij we geduldig zijn en hen vertrouwen geven. We voeren meerdere keren per jaar gerichte kindgesprekken, waarvan we een aantal zaken vastleggen in de ontwikkelingsmap van elk kind.

In ons onderwijs is het belangrijk dat we kinderen leren om zelf eigenaar te worden van hun leren en gedrag. Dit doen we door onze coöperatieve manier van lesgeven. Hierbij is ook samenwerken en het vergroten van het (zelf)vertrouwen van kinderen belangrijk.

De ontwikkeling van de executieve vaardigheden zijn daarbij van essentieel belang. We geven hier dagelijks bewust aandacht aan tijdens de pedagogische blokken.

Hoe ziet de samenstelling van onze leerlingen op school eruit in cijfers:

We kijken hierbij naar het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond, het percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen, het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen en het percentage gewichtenleerlingen. Alleen leerlingen die in groep 3 of hoger zitten zijn in de cijfers meegenomen.

Landelijk ligt het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond de afgelopen jaren rond de 12%. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde van 19%.

In het schooljaar 2020/2021 komt 30% van onze leerlingen uit een gezin met een laag inkomen. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde van 20%.

Het percentage leerlingen dat afkomstig is uit een eenoudergezin ligt de laatste jaren op 17%. In het schooljaar 2019/2020 komt 20% van de leerlingen uit een eenoudergezin. Dat is iets hoger dan het landelijk gemiddelde.

In het schooljaar 2019/2020 heeft onze school een percentage leerlingen dat bijdraagt aan het schoolgewicht van 11%. Dat lager dan het landelijk gemiddelde van 15%.

(cijfers zijn afkomstig uit het NCO van 2022)

We merken dat landelijk gezien en ook bij ons op school meer leerlingen komen met een taalachterstand. Dit kan komen door corona, laag geletterdheid van ouders, dat Nederlands niet de moedertaal is, maar ook doordat kinderen veel op ipads en telefoons engelstalige filmpjes kijken. We besteden daarom meer dan gemiddeld aandacht aan woordenschat en taal.

Schooljaar	Schoolweging	Categorie	Spreiding	Gem. schoolweging	Gem. categorie
				3 schooljaren	3 schooljaren
2022 / 2023	31,39	31-32	5,66	31,23 19/20 - 21/22	31-32 19/20 - 21/22
2021 / 2022	31,39	31-32	5,66		
2020 / 2021	31,07	31-32	5,44		

Open data van de Inspectie van het Onderwijs berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

3.4 Kenmerken van de ouders

Onze school staat in de wijk Bargeres, een jaren 70 wijk in Emmen. Het opleidingsniveau van de ouders is ons bekend door een analyse van de CBS-gegevens. De kengetallen laten zien, dat onze school te maken heeft met een MBO-populatie (54%). Een belangrijk kenmerk van de ouders is ook het relatief hoge percentage leerlingen met gescheiden ouders: 32%.

We zien steeds meer gezinnen waarbij de opvoeding problemen geeft en waarbij ouders ondersteuning vragen. We merken dit doordat de vraag naar hulp van ouders groter wordt. Tijdens oudergesprekken komt dit naar voren of tijdens gesprekken met ib'er/directeur. We krijgen hierbij hulp van o.a. Sedna, de schoolmaatschappelijkwerker, Kentalis, PEP Wiersma, Yorneo, GGZ en andere welzijnsstichtingen.

Het gemiddelde inkomen van onze ouders ligt op € 22.300 per jaar. Het gemiddelde inkomen in Nederland ligt gemiddeld op € 27.800 per jaar.

De ouderbetrokkenheid richt zich vooral op praktische zaken. Ouders zijn over het algemeen erg tevreden over de school. Ze waarderen het laatste ouder tevredenheidsonderzoek uit 2021/2022 met een score van 8.6.

3.5 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan hebben we onze sterke kanten en onze zwakke kanten in kaart gebracht. Daarnaast zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
uitstraling schoolgebouw	score op de eindtoets lager dan verwacht mag worden gezien de huidige populatie
leerlingenraad	inhoud van instructies kan specifieker
één duidelijke visie gedragen door elk teamlid	ouders weinig betrokken bij school
positief team niet bang voor veranderingen	lage woordenschat bij instroom leerlingen en zwakke taalontwikkeling
sterk management team (directeur en ib'er)	aanwas nieuwe leerlingen zorgt voor ruimte tekort in school
coöperatief onderwijs	uitstraling schoolplein
zwemlessen onder schooltijd	
vakdocenten voor gymnastiek	
samen gedragen verantwoordelijkheid	
veel stagiaires in opleiding	
open en duidelijke communicatie op de werkvloer en richting leerlingen en ouders	
actief in educatieve uitjes, voorstellingen en sportactiviteiten	
aandacht voor lief en leed van collega's, ouders en kinderen (attenties)	
pro actief beleid, ook t.a.v. pesten	
sterke gevoel van betrokkenheid en saamhorigheid	

KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
groei leerlingenaantal	te snelle groei, te grote groepen, ruimte gebrek
goede PR van de school	nieuwbouw openbare school met veel extra faciliteiten
ouders spreken positief over de school	relatief veel leerlingen met sociaal-emotionele problematiek (complexe thuissituaties)
actief bewegingsbeleid vanuit vakleerkrachten gymnastiek	Verandering samenstelling team (nieuwe mensen), waardoor voortgang coöperatief onderwijs bedreigd wordt
twee goed lopende voorschool groepen	instroom leerlingen met beperkte woordenschat
samenwerking voorschool en groep 1/2 verder uitbreiden	NPO middelen stoppen, waardoor extra handen in de klas minder worden

3.6 Risico's

Opbrengsten

Vanuit het verleden zijn er risico's t.a.v. de opbrengsten. Er wordt van ons gevraagd dat wij de ontwikkeling van kinderen goed volgen en dat we zorgen dat kinderen kunnen groeien. Een aanbod gericht op een sterke basis van lezen, taal en rekenen is daarvoor nodig. Het betekent ook dat we een groot deel van de lestijd besteden aan de kernvakken. Daarnaast zijn we in schooljaar 2020/2021 gestart met de invoering van coöperatief onderwijs. Dit

concept heeft er toe geleid dat de instructies voor de kernvakken alleen nog maar in kleine groepjes gegeven wordt. Dit loopt goed, we gaan nu verder insteken op effectieve instructies, geheel passend bij elk groepje leerlingen. We willen meer leerlingen laten uitstromen op 2F of 1S niveau. We willen ook meer focus gaan leggen op de woordenschat en gericht taal aanbod, omdat we merken dat veel van onze leerlingen met een taalachterstand binnen komen.

Stijgend leerlingaantal

Een ander risico is het stijgende leerlingenaantal. In 2019 hadden we nog 152 leerlingen en bij de telling op 1 februari 2023 zitten we op 206 leerlingen.

Een mooie stijging, maar dit zorgt ook voor vollere klassen, meer werkdruk en minder ruimte in school om te werken. Alle nieuwe leerlingen moeten ook hun plekje weer vinden in een groep, waardoor ook veel aandacht moet zijn voor het vormen van groepsgevoel.

De prognoses geven een beeld van de toekomst dat het leerlingenaantal zal stabiliseren.

Personeel

Een landelijk probleem wat ook merkbaar is bij Viviani en op het Palet is het gebrek aan personeel. Wanneer er sprake is van ziekte onder leerkrachten, is er niet altijd een vervanger beschikbaar en kunnen kinderen geen les krijgen. Dit is niet goed voor het onderwijskundig proces en vormt een risico als het gaat om de eerder genoemde opbrengsten.

Tevens gaan er een paar leerkrachten wegens natuurlijk verloop weg en zullen er ook een aantal extra nieuwe leerkrachten benoemd worden vanwege het groeiend leerling aantal. Deze nieuwe mensen moeten weer meegenomen worden in onze visie en werkwijze van coöperatief onderwijs.

Thuisituaties

De al eerder genoemde thuisituaties van een aantal van onze leerlingen vormen een risico in ons onderwijs. Kinderen komen soms met veel emotionele ballast op school en dit beïnvloedt het welzijn, de sociale interactie en het leervermogen van de kinderen. Bepaald gedrag van enkele leerlingen kan soms van grote invloed zijn op de sfeer en het werkklimaat van een gehele klas.

We merken dat we ook een steeds grotere rol krijgen in het begeleiden van ouders of hen op weg helpen naar de juiste hulpinstanties.

Risicoanalyse

I M P A C T						
		Verwaarloosbaar (1)	Minimaal (2)	Gemiddeld (3)	Maximaal (4)	Catastrofaal (5)
K A N S	Zeer klein (1)	Laag	Laag	Laag	Midden	Midden
	Klein (2)	Laag	Laag	Midden	Midden	Midden
	Middel (3)	Laag	Midden	Midden	Midden	Hoog
	Groot (4)	Midden	Midden	Midden	Hoog	Hoog
	Zeer groot (5)	Midden	Midden	Hoog	Hoog	Hoog

Risicoanalyse Onderwijskundig beleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
coöperatief onderwijs	Zeer klein (1)	Verwaarloosbaar (1)	Laag
Maatregel:		Kosten: laag	

3.7 Landelijke ontwikkelingen

ICT en 21st century skills

De samenleving verandert snel, mede door de enorme ontwikkeling op gebied van ict en technologie. Het omgaan met nieuwe technologische ontwikkelingen op gebied van en hoe om te gaan met sociale media, fake news, kunstmatige intelligentie, etc. is daarom een belangrijk aandachtspunt op het Palet.

Wij willen leerlingen een samenhangend geheel van vaardigheden meegeven waardoor ze optimaal kunnen

functioneren in de 21st eeuw. We onderschrijven in de eerste plaats het belang van een kennissamenleving en gaan ervan uit dat kennis altijd en overal voorhanden is. Daarnaast beseffen we dat het in de kennissamenleving ook gaat om kenniscreatie en constructie, om innovatie. In de derde plaats is het een feit dat de ontwikkeling van digitale middelen en media globale grenzen vervagen en het delen van kennis en het met elkaar communiceren een steeds grotere rol speelt in onze (toekomstige) samenleving. Op onze school willen we daarom gericht aandacht besteden aan de 21st century skills:

samenwerking en communicatie, kennisconstructie, ICT gebruik, probleemoplossend denken, creativiteit en planmatig werken.

We willen het omgaan met sociale media en het gebruik van apparatuur met het team in een document gaan waarborgen. Door gesprekken te voeren met elkaar willen we onze visie op ict meer helder en eenduidig krijgen. In ons coöperatief onderwijs krijgt het leren 21ste century skills bewust aandacht. Er wordt doelbewust aandacht besteed aan executieve functies, samenwerken en eigenaarschap.

Er zal een document digitale geletterdheid ontwikkeld worden de komende periode. Hierbij is een gezamenlijke visie van het team op dit onderwerp essentieel.

Wetenschap en technologie

Gezien de wettelijke opdracht voor een curriculum voor Wetenschap en technologie zal het Palet hier ook actief in opereren. Momenteel krijgen de groepen 3 t/m 8 elke week techniekles, maar dit willen we verder uitbreiden en meer in een doorgaande lijn gaan zetten.

Saamhorigheid

Juist in deze tijd van individualisering wil het Palet een school zijn waar saamhorigheid en betrokkenheid op elkaar de boventoon voeren. We zijn sterk in het omkijken naar elkaar. Zowel collega's onderling, als ook richting kinderen en ouders. Een bloemetje, een kaartje, een actie voor de minder bedeeden, het zijn kleine gebaren met een groot effect. We willen onszelf hier bewust actief in houden. Alleen met elkaar kunnen we de wereld een beetje mooier maken en lief zijn voor elkaar.

Passend onderwijs

Het Palet is een school waar passend onderwijs al duidelijk gestalte krijgt. We zullen ons hiervoor blijvend inzetten, altijd kijkend naar de mogelijkheden in de specifieke context. Zie hiervoor ook het school ondersteuningsprofiel (SOP). Door ons onderwijsconcept van coöperatief onderwijs is het aanbod veel specifiek op elk kind afgestemd door de weektaken en instructie momenten. Er bestaat een mogelijkheid om in je pedagogische groep te blijven, terwijl je op een ander level de lessen volgt voor één of meer vakgebieden.

We hebben mede hierdoor de laatste vijf jaar géén enkele leerling te hoeven verwijzen richting SBO of SO.

Ouderbetrokkenheid

Ook het thema ouderbetrokkenheid en hoe ouders als partner van de school te betrekken bij onderwijsinhoudelijke zaken is een punt waar we over nadenken. Er is een goede en constructieve samenwerking met de MR, maar we zouden graag meerdere lagen van onze schoolpopulatie laten vertegenwoordigen in een soort klankbord groep. We gaan hierover, samen met de MR nadenken hoe dit vorm kan krijgen. Naast deze denktank willen we ouders ook meer betrekken bij activiteiten en feesten.

Gelijke kansen

Alle kinderen een gelijke kans is een veel gehoorde kreet in de huidige maatschappij. We bieden met onze twee voorschool groepen een mooie start om kinderen bewust in aanraking te laten komen met taal en de sociale interactie met andere kinderen. We bieden logopedie en diploma zwemmen aan onder schooltijd, zodat dit ook voor alle kinderen toegankelijk is. We gaan ons de komende tijd verdiepen in een taal/leesmethode die specifiek inzet op woordenschat, technisch lezen en begrijpend lezen. Het aanbod van woordenschat willen we vergroten en gericht gaan inzetten.

Burgerschap

We doen op het Palet veel aan burgerschap. Naast de methode Kwink zijn er tal van projecten die het hele schooljaar doorlopen. Ook binnen veel van onze methodes vallen veel doelen van burgerschap. We hebben een intensief contact met de ouderen in de wijk. Volgens een vaste agenda gaan we een aantal keren per jaar met diverse groepen een activiteit samen doen met de ouderen. We willen alles wat valt onder de noemer burgerschap gaan vastleggen in

een document en dit ook borgen en checken of leerlingen de burgerschapsdoelen halen. Hierbij is het ontwikkelen van een gezamenlijke visie van het team op burgerschap essentieel.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

We werken met de principes van coöperatief onderwijs.

Onze missie is "elke dag weer, leren zorg en sfeer".

Dit betekent :

- We bieden leerlingen de kans om hun eigen mogelijkheden/talenten zo goed mogelijk te realiseren.
- We stellen leerlingen in de gelegenheid om samenwerkend te leren van en met elkaar.
- We gaan uit van de huidige samenleving en zijn gericht op de toekomstige samenleving.
- We betrekken leerlingen actief bij alle waarden, meningen en gedragingen die nodig zijn om de sociale cohesie te bevorderen.
- * We werken er hard aan om de resultaten van de kernvakken op niveau te krijgen, passend bij de individuele leerling.
- We bieden naast het leren van schoolse kennis ook ruimte voor het moreel redeneren. Dit door kinderen te leren eerlijk en betrouwbaar te handelen, te reflecteren, een eigen mening te vormen met respect voor andere meningen, elkaars verschillen als meerwaarde te zien door kinderen te leren kijken naar overeenkomsten en door aandacht te besteden aan de zelfsturing - zelfregulatie en empathische vermogens (executieve functies).
- We richten ons op een veilig schoolklimaat door tijd en aandacht te besteden aan het elkaar leren kennen en respecteren van elkaar (belangstelling, sympathie, vertrouwen).
- * We voeren een pro actief beleid, lossen problemen accuraat op, betrekken ouders, denken in oplossingen kijken vooruit.
- * We zetten in op de driehoeksverhouding kind, ouder, school en omgeving.
- * We staan bewust stil bij zaken die lukken en vieren dit samen.

Onze slogan

Elke dag weer, leren, zorg en sfeer

4.2 Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit en stelselkwaliteit (zie het onderzoekskader 2021) en er is in november 2022 een positieve audit geweest en in februari 2023 een positief inspectie bezoek. Onze school heeft ook veel eigen kwaliteitsaspecten.

Het meest trots zijn we op onze parels:

- één visie, één team, één doel.
- zwemlessen onder schooltijd.
- twee goed draaiende voorschoolgroepen met doorgaande lijn naar groep 1.
- rapport vervangen door een ontwikkelingsmap voor groep 1 t/m 8 wat recht doet aan elk kind, aansluitend bij doelgerichte kindgesprekken.
- werken met de principes van coöperatief onderwijs.
- doelbewuste inzet op executieve functies.
- instructies in kleine groepen aan alle kinderen.
- mogelijkheid om als kind op een ander level te werken, terwijl je wel in je eigen pedagogische groep kunt blijven.
- kinderen een passend aanbod kunnen geven door aan te sluiten bij een level.
- de mogelijkheid van het geven van kooklessen in onze keuken.
- vanuit een innovatieteam, via projectteams diverse projecten opzetten passend bij onze visie.
- technieklessen gegeven door vakdocent techniek.
- gymlessen gegeven door vakdocenten gymnastiek.
- twee keer per jaar resultaat-en ambitiegesprekken met leerkracht, ib'er en directeur.
- positief team, met gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel en grote mate van samenwerking en eigenaarschap.
- personeel ervaart weinig tot geen werkdruk en geeft hoge mate van werkplezier aan.

4.3 Onze grote verbeterdoelen

Onze school heeft voor de komende vier jaar (2023-2027) de volgende grote verbeterdoelen vastgesteld:

- Een groter percentage leerlingen stroomt uit op 2F en 1S niveau, passend bij de huidige leerlingpopulatie. Dit percentage wordt per schooljaar vastgesteld in ambitieplannen. Hierbij willen we scherpere analyses maken en hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen.
- Er is een document burgerschap ontwikkeld met een samenhangend, doelgericht en herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie. Dit laatst is de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. Dit kan een land zijn, maar dit kan ook gaan over een straat, een schoolklas of de sportvereniging.
- Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.
- Er is een specifiek aanbod voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. Er is een document ontwikkeld met een doelgericht, herkenbaar en geïmplementeerd aanbod. Onderwijs aan meer-en hoogbegaafden is terug te zien in de groepen.
- De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.
- De leerkrachten zullen de instructies aan kleine groepen naar een hoger niveau hebben getild. Ze werken volgens een vast instructiemodel, EDI (Effectieve Directe Instructie), stemmen af op de leerling/instructiegroepje en bieden meerdere instructies aan binnen hun level. Dit moet in elke klas tijdens instructies zichtbaar zijn.
- Er is een nieuwe taalmethode aangeschaft, passend bij onze doelgroep en passend bij coöperatief onderwijs en onze onderliggende visie. Er zal specifiek aandacht zijn voor woordenschat en spelling. Alles zal in een duidelijke en betekenisvolle leersituatie weg gezet worden.
- Er is een nieuwe leesmethode aangeschaft waarbij zowel technisch lezen als begrijpend lezen een plek hebben. De nieuwe methode zal passen binnen onze visie.
- Via scholing zal er een aantal keren doelbewust ingestoken worden op het gedrag van leerlingen en hoe je hier als leerkracht mee kunt leren omgaan.
- Er is zichtbaar en doelbewust aandacht voor woordenschat in alle groepen, met de nadruk op het woordenschat aanbod in groep 1 t/m 4 (en voorschool). Dit wordt vastgelegd in een document met een duidelijke borging. We gaan werken met logo3000 in groep 1 en 2 en breiden dit uit naar groep 3 en 4.
- We onderzoeken de mogelijkheid om ons wetenschap en techniek onderwijs te koppelen aan de thema's van Blink. Zo vormen de zaakvakken en W&T één samenhangend geheel. In dit kader blijven we ook kritisch kijken naar het aanbod van Blink.
- De lessen wetenschap en techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)
- Er is een document voor digitale geletterdheid ontwikkeld op het Palet. In dit document staat onze visie m.b.t. dit onderwerp en hoe dit doelgericht, herkenbaar in het dagelijks lesgeven vorm krijgt.
- Via scholingen zal een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
- We ontwikkelen een leerlijn beeldende vorming, gecombineerd met cultuur en talent ontwikkeling. Deze ontwikkeling zal worden bijgestaan door medewerkers vanuit facet. "Begrijpen met je handen" wordt bij de kleuters uitgebreid. Het

onderdeel beeldende vorming zal ook opgenomen moeten worden in de ontwikkelingsmap. We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.

- We willen een éénmalige korte EHBO cursus volgen met het hele team om de basisvaardigheden m.b.t. EHBO te kennen. De BHV'ers blijven hun licentie up to date houden met de bijbehorende verplichte scholingen.

- We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.

- De inhoud van de pedagogische blokken is verder uitgebreid en gericht op het welzijn van de kinderen. Er is doelbewust en volgens regelmaat aandacht voor executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden. Er zijn lessen die aandacht besteden aan geluk.

4.4 Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)

Vanuit onze visie zijn we gaan werken met de principes van coöperatief onderwijs.

Onze visie op lesgeven is samen te vatten in een aantal punten:

- Activerende didactiek waar sprake is van zelfverantwoordelijkheid, keuze en initiatief uitgewerkt in weektaken/dagtaken, instructieoosters en regels en routines.
- Vanuit positieve verwachtingen die terug te vinden zijn in denken, handelen en gevoelens van alle betrokkenen.
- Ruimte voor pedagogiek tijdens pedagogische blokken gericht op de persoonsvorming.
- Ruimte voor de didactiek tijdens didactische blokken gericht op de lerende leerling.
- Sociale competenties (sociaal emotioneel) ingebouwd in het gehele onderwijsaanbod door samenwerkingsopdrachten, werkvormen en individuele opdrachten/werkvormen.
- Een modern onderwijsaanbod gericht op leerlijnen met gebruik van moderne methodes.
- Talenten van alle teamleden in te zetten ten behoeve van kinderen en de school als geheel.
- Een brede invulling van het begrip zorg. Passend onderwijs voor alle kinderen bieden door differentiatie in instructie en levels (leerlijnen).
- * Duidelijke structuur en regels met daarbinnen individuele afspraken met leerlingen die dit nodig hebben.
- Continue professionalisering van leerkrachten en andere betrokkenen.
- Heldere oplossingsgerichte communicatie, betrokkenheid en openheid tussen alle betrokkenen, positieve wederzijdse afhankelijkheid en een proactieve houding.
- Het bieden van een veilige, uitdagende en rijke leeromgeving met eenduidige regels en routines.

Coöperatief Onderwijs binnen onze school.

Bij de ontwikkeling en invullen van een systeem heeft onze school de volgende theoretische uitgangpunten van Coöperatief Onderwijs meegenomen:

- Vertrouwen als basis.
- Relatie, autonomie en competentie als psychologische basisbehoefte praktisch terug te vinden binnen de pedagogische en didactische blokken.
- Piramide van Maslow: voedsel, kleding en onderdak, veiligheid en vertrouwen, sociale contacten, waardering en erkenning, zelfontplooiing.
- Kinderen zijn eigenaar van hun eigen leren.
- Instructies en workshops gericht op: van onbewust onbekwaam naar bewust onbekwaam naar bewust bekwaam naar onbewust bekwaam.
- Aandacht hebben voor en bewust zijn van de rol van verwachtingen m.b.t. actief doelgericht leren.
- De zone van de naaste ontwikkeling tijdens instructie.
- Levels en weektaken/dagtaken inbouwen.
- Circuit in groep 1/2 en bij de start in groep 3.
- Prestatie: mindset en talentontwikkeling gericht op aanleg, passie en doorzettingsvermogen
- Professionele cultuur.

Actiepunt	Prioriteit
De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knooster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.	hoog

4.5 Onze visie op leren

Leren moeten de leerlingen zelf doen, dat kan niemand anders voor hen doen. In die zin is het hun eigen verantwoordelijkheid. Het is echter de verantwoordelijkheid van de leerkracht en de school om leerlingen in de gelegenheid te stellen om onder optimale omstandigheden te leren. Leerkrachten moeten de leerstof, de didactische benadering en de pedagogische benadering zo vormgeven dat leerlingen effectief en proactief kunnen leren. Bij zelfstandig leren gaat het om de vraag wie onderstaande functies vervult. Hoe meer functies een leerling zelf vervult, des te meer is sprake van zelfstandig leren.

Vorbereidingsfuncties:

- Oriënteren op leerdoelen.
- Inspraak m.b.t. de leerdoelen.
- Doelen concreet maken – praktische vertaling kunnen maken.
- Relevantie van leerdoelen verhelderen.
- Plannen van het eigen leren (dagtaak/weektaak).
- Motiveren en passie om inzet te kunnen en willen leveren.
- Aandacht richten en aan de gang gaan - taakinisatie.
- Het vooraf geleerde in herinnering brengen - actualiseren van eigen voorkennis.

Verwerkingsfuncties:

Verwerkingsfuncties zijn vooral cognitief van aard. Er wordt onderscheid gemaakt in functies die gericht zijn op: BIT

- Begrijpen (B) van informatie. Bijvoorbeeld selecteren van hoofd- en bijzaken, herhalen;
- Integreren (I) van informatie. Bijvoorbeeld leerstof structureren, relateren, van waarden voorzien, verbinden met persoonlijke ervaringen, voorbeelden erbij bedenken en conclusies trekken;
- Toepassen (T) van informatie. Bijvoorbeeld oefenen in toepassen door uitproberen, problemen oplossen, bedenken van regels.

Executieve- en Regulatie functies:

- Bewaken dat BIT functioneert (Begrijpen, Integreren, Toepassen).
- Concentratie en inzet zelf bewaken.
- Verwachtingen bewust zijn, toetsen, vragen stellen, feedback geven.
- Heroriënteren en corrigeren als dingen niet goed gaan.
- Beoordelen en toeschrijven van leerprestaties aan eigen (on)vermogen.

Actiepunt	Prioriteit
Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.	gemiddeld
Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.	hoog

4.6 Onze visie op de 21st century skills

De huidige maatschappij verandert ongelooflijk snel in allerlei opzichten.

Wij willen leerlingen een samenhangend geheel van vaardigheden meegeven waardoor ze optimaal kunnen functioneren in de 21st eeuw.

21 century skill omvatten de volgende zaken:

- communiceren
- creatief denken en handelen
- kritisch denken
- probleemoplossend denken en handelen
- samenwerken
- sociale en culturele vaardigheden
- zelfregulering
- bronnen

Het omgaan met nieuwe technologische ontwikkelingen op gebied van en hoe om te gaan met sociale media is daarom een belangrijk aandachtspunt op het Palet.

Wij willen leerlingen een samenhangend geheel van vaardigheden meegeven waardoor ze optimaal kunnen functioneren in de 21st eeuw. We onderschrijven in de eerste plaats het belang van een kennissamenleving en gaan ervan uit, dat kennis altijd en overal voorhanden is. Daarnaast beseffen we dat het in de kennissamenleving ook gaat om kenniscreatie. In de derde plaats is het een feit dat de ontwikkeling van digitale middelen en media globale grenzen vervagen en het delen van kennis en het met elkaar communiceren een steeds grotere rol speelt in onze samenleving. Op onze school willen we daarom gericht aandacht besteden aan de 21st century skills.

We willen het omgaan met sociale media en het gebruik van apparatuur met het team in een document gaan waarborgen. Door gesprekken te voeren met elkaar willen we onze visie op ict meer helder en eenduidig krijgen. In ons coöperatief onderwijs krijgt het leren van 21ste century skills bewust aandacht. Er wordt doelbewust aandacht besteed aan executieve functies, samenwerken en eigenaarschap. Binnen ons coöperatief onderwijs geven we aandacht aan veel van deze zaken.

We vinden het een taak van school om kinderen bewust te maken dat er veel fake-news te vinden is op social media en dat veel dingen mooier gemaakt worden dan ze zijn. We willen kinderen leren om hier kritisch naar te kijken. Ook willen we kinderen bewust maken van wat het plaatsen van allerlei zaken op social media voor impact kan hebben. Hierin wordt ook het stuk cyberpesten meegenomen.

4.7 Onze visie op identiteit

Het Palet is een Christelijke school, die open staat voor alle kinderen en hun ouders. Iedereen is welkom! Wel vragen we dat onze christelijke identiteit gerespecteerd wordt.

Ons motto is dat we kinderen respect willen bijbrengen voor mensen die anders denken, anders geloven of er anders uitzien, gemeten aan onze standaard.

Hoe meer kennis er is over andere Godsdiensten of levensbeschouwingen hoe meer begrip en respect er kan zijn. We willen kinderen bewust maken dat je vrienden kunt zijn met kinderen die anders geloven of denken.

Het Palet volgt de methode Kind op Maandag als leidraad voor het Christelijk onderwijs. Er wordt dagelijks gezongen, gebeden en er worden Bijbelse verhalen verteld.

We verwachten dat leerlingen actief meedoen met vieringen.

De aandacht voor levensbeschouwelijke vorming is verweven in het onderwijs. We hebben normen en waarden hoog in het vaandel staan. We vinden het belangrijk dat we goed en begripvol met elkaar omgaan. Dit geldt voor de kinderen, maar zeker ook voor de medewerkers. Zij geven het voorbeeld aan de kinderen. We gebruiken de methode Kwink om doelbewust en planmatig te werken aan sociale vaardigheden, normen en waarden.

Onze school staat bekend om een hoog "lief en leed" beleid. Dit houdt in dat we ouders, kinderen en personeel altijd een kaartje of attentie sturen wanneer er sprake is van ziekte of speciale gelegenheden. Ook dit zien wij als een stukje zorg en omkijken naar elkaar.

4.8 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de

leerlingen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen. De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groeps- en leerlingbespreking besproken. In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.

De sociale ontwikkeling van kinderen komt ook nadrukkelijk aan bod via de methode Kwink. Onze LVS Kindbegrip, onze sociogrammen, observaties en onze eigen gemaakte leerling-vragenlijsten geven ons inzicht in de sociale ontwikkeling van de kinderen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
2.	Onze school beschikt over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
3.	Onze school beschikt over een LOVS voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
4.	We voegen zelf gemaakte vragenlijsten toe voor meer diepgang over de sociaal-emotionele ontwikkeling. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
5.	We werken met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan twee kindgesprekken per jaar.. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>

4.9 Burgerschap

Onze visie op burgerschap is helder: leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Leerlingen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is een basis van kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij leerlingen daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen leerlingen brede kennis over en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving. We werken nauw samen met de ouders in de wijk. Volgens een vaste kalender gaan we een aantal keren per jaar met onze kinderen activiteiten doen met de ouders.

Er wordt momenteel een document burgerschap ontwikkeld met een samenhangend, doelgericht en herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie. Dit laatst is de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. Dit kan een land zijn, maar dit kan ook gaan over een straat, een schoolklas of de sportvereniging.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
2.	Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
3.	We voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
4.	We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
5.	We richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>

Actiepunt	Prioriteit
Er is een document burgerschap ontwikkeld met een samenhangend, doelgericht en herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie. Dit laatst is de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. Dit kan een land zijn, maar dit kan ook gaan over een straat, een schoolklas of de sportvereniging.	hoog

4.10 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op het vervolgonderwijs. Onze school biedt een onderwijsaanbod aan dat past bij de wettelijke voorschriften.

Gezien de behoefte van de leerlingpopulatie zetten we doelbewust in op de woordenschat en taalontwikkeling.

We bieden ook zwemles ABC aan onder schooltijd in groep 2 en 3.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Ons aanbod is dekkend voor de kerndoelen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	Ons aanbod omvat de referentieniveaus taal en rekenen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
3.	Ons aanbod richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	Ons aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

Actiepunt	Prioriteit
Ons aanbod van taal/lezen past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie	hoog
Een groter percentage leerlingen stroomt uit op 2F en 1S niveau, passend bij de huidige leerlingpopulatie. Dit percentage wordt per schooljaar vastgesteld in ambitieplannen. Hierbij willen we scherpere analyses maken en hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen.	hoog
Er is een specifiek aanbod voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. Er is een document ontwikkeld met een doelgericht, herkenbaar en geïmplementeerd aanbod. Onderwijs aan meer-en hoogbegaafden is terug te zien in de groepen.	gemiddeld

4.11 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt de volgende vakken aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes en toetsen. De methodes die we gebruiken zijn dekkend voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes, maar laten het leerlijnenboek leidend zijn. Daardoor borgen we dat we de kerndoelen en de referentieniveaus ook daadwerkelijk behalen. We noemen de leerlijnen levels binnen ons coöperatief onderwijs. Leerlingen ontvangen in kleine groepen instructie passend bij het level waar zij in werken.

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Taal			
	Veilig Leren Lezen	Methode gebonden toetsen BOOM spelling	
	Taal Actief	Methode gebonden toetsen BOOM spelling	x
Technisch lezen	Veilig leren lezen	Cito-DMT BOOM DMT	
		Protocol Leesproblemen - Dyslexie	
	Zoekend naar methode voor groep 4 t/m 8		x
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip	Methode gebonden toetsen BOOM Begrijpend lezen	x
Spelling	Taal Actief	Methode gebonden toetsen BOOM Spelling	x
Schrijven	Pennenstreken	-	
Engels	Groove me	Methode gebonden toetsen	
Rekenen	Wereld in getallen	Methode gebonden toetsen BOOM Hoofdrekenen BOOM rekenen en wiskunde	
Blink geïntegreerd		Methode gebonden toetsen	
De Zaken groep 3 en 4		Methode gebonden toetsen	
Verkeer	Op voeten en fietsen Jeugdverkeerskrant		
Bewegingsonderwijs	Eigen vakplan bewegingsonderwijs		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Kwink		
Burgerschap	Kwink Burgerschap		
Godsdienst	Kind op maandag		

4.12 Taalleesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt, op basis van onze leerlingenpopulatie, veel aandacht in ons curriculum. We leren de kinderen taal om goed met anderen om te kunnen gaan en om effectief te kunnen communiceren. Om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen is het nodig om de taal adequaat te leren gebruiken. Ook bij veel andere vakken heb je taal nodig. Het is belangrijk dat kinderen snel goed kunnen lezen, omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken.

Taalachterstanden pakken wij aan vanaf het allereerste begin. Daartoe hebben we contact met voorschoolse voorzieningen, de logopediste en sinds mei 2023 werken we met logo3000 in groep 1 en 2.

Op basis van informatie kunnen de leraren direct aan de slag met leerlingen met een taalachterstand. Daar waar nodig zetten we extra taal(lees)onderwijs op het rooster. Groepen, subgroepen of leerlingen die uitvallen bij taal(les)onderwijs krijgen te maken met een intensiever taalaanbod en meer instructie.

Samen met ib'er en directeur stellen de leerkrachten minimaal 2x per jaar ambitie plannen op om op die manier het hoogst haalbare uit kinderen te halen.

We willen de komende tijd nog betere inhoudelijke instructies gaan geven via een het instructiemodel EDI. We

hebben hier al scholingen voor gevolgd, maar blijven dit de komende tijd ook doen.

We willen meer aandacht besteden aan woordenschat en dit rijk aanbieden bij vanaf de start in groep 1. Ook willen we de woordenschat een prominenter plek geven binnen elke groep.

We gaan ons oriënteren op een nieuwe taalmethode.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een taal ambitieplan en borgingsdocument. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

Actiepunt	Prioriteit
Er is een nieuwe taalmethode aangeschaft, passend bij onze doelgroep en passend bij coöperatief onderwijs en onze onderliggende visie. Er zal specifiek aandacht zijn voor woordenschat en spelling. Alles zal in een duidelijke en betekenisvolle leersituatie weg gezet worden.	hoog
Er is een nieuwe leesmethode aangeschaft waarbij zowel technisch lezen als begrijpend lezen een plek hebben. De nieuwe methode zal passen binnen onze visie.	hoog
Er is zichtbaar en doelbewust aandacht voor woordenschat in alle groepen, met de nadruk op het woordenschat aanbod in groep 1 t/m 4 (en voorschool). Dit zal ook worden vastgelegd in een document met een duidelijke borging.	hoog

4.13 Rekenen en wiskunde

Rekenen en wiskunde vinden we een belangrijk vak. Het rooster borgt dat we expliciet aandacht besteden aan rekenen en wiskunde en aan het automatiseren van het geleerde. Elke dag automatiseren/memoriseren de leerlingen van groep 3 t/m 8 om de basisvaardigheden goed in te slijpen. We gebruiken moderne methodes en BOOM toetsen om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. We geven dagelijks instructie in kleine groepjes aan alle leerlingen. Zo willen we er voor zorgen dat leerlingen de juiste instructie krijgen, passend bij hun niveau en leerstijl. Tevens ziet de leerkracht direct welke leerlingen de stof wel of niet hebben begrepen en maakt hiervan aantekeningen in de z.g.n. zorgzuil. De volgende dag kan de leerkracht direct inspelen op wat de desbetreffende leerling nodig heeft. Het geven van feedback vinden wij ook een belangrijk onderdeel om leerlingen verder te helpen in het (reken) onderwijs. Dit komt dagelijks in de pedagogische blokken aan bod.

Samen met ib'er en directeur stellen de leerkrachten minimaal 2x per jaar ambitie plannen op om op die manier het hoogst haalbare uit kinderen te halen.

We willen de komende tijd nog betere inhoudelijke instructies gaan geven via een het instructiemodel EDI. We hebben hier al scholingen voor gevolgd, maar blijven dit de komende tijd ook doen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Het rooster vermeldt de aandacht die besteed wordt aan automatiseren. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
2.	We gebruiken de methodegebonden toetsen systematisch. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	We gebruiken BOOM toetsen om de leerlingen 2x per jaar methode onafhankelijk te toetsen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
4.	De leraren werken met kleine instructiegroepen en maken aantekeningen in de zorgzuil. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA1 - Visie, ambities en doelen</i>
5.	Onze school beschikt over een reken ambitieplan en borgingsdocument. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

4.14 Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie komt bij ons op school aan de orde bij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuurkunde,

biologie, gezond gedrag en verkeer. In dit leergebied oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. De leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke leefomgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. De leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij en veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed. Volgens een vaste kalender gaan leerlingen in diverse leerjaren naar musea en andere culturele erfgoed plaatsen (b.v. kamp Westerbork, Hunnbedmuseum, Van Goghuis, Waterzuivering, de molen, Drents Museum, etc.)

We werken met Blink-geïntegreerd, waarbij de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en natuur in één samenhangend geheel worden aangeboden. We zien de wereld niet als losse onderdelen, maar als een geheel.

We zitten in een oriënterende fase voor de aanschaf van een taal/leesmethode waarbij we ook kijken of blink-taal/lezen een aanvullende combinatie kan zijn om de lessen als één samenhangend geheel aan te bieden. Tegelijkertijd kijken we kritisch naar het aanbod van Blink geïntegreerd en willen we de komende tijd op een rij zetten of kinderen alles voldoende aangeboden krijgen. Het is een overweging om terug te gaan naar de aparte Blink vakken i.p.v. geïntegreerd aanbieden.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We beschikken over een geïntegreerde methode voor aardrijkskunde, geschiedenis en natuur. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	We besteden gericht aandacht aan gezond gedrag (via projecten). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
3.	Volgens een vaste kalender bieden we kinderen externe uitstapjes aan naar het cultureel erfgoed. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	Kinderen in groep 7 doen mee aan het verkeersexamen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

Actiepunt	Prioriteit
We onderzoeken de mogelijkheid om ons wetenschap en techniek onderwijs te koppelen aan de thema's van Blink. Zo vormen de zaakvakken en W&T één samenhangend geheel. In dit kader blijven we ook kritisch kijken naar het aanbod van Blink.	hoog

4.15 Kunstzinnige vorming

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen zich breed ontwikkelen en dat ze zich oriënteren op kunstzinnige en culturele aspecten die een rol spelen in hun leefwereld. Kinderen moeten kennis verwerven van de actuele kunstzinnige en culturele diversiteit. Tevens vinden we het van belang dat onze leerlingen zich leren openstellen voor kunstzinnige aspecten en dat ze kunnen genieten van schilderijen, beelden en muziek en daarop kunnen reflecteren. Tenslotte bieden we kunstzinnige vorming aan, omdat onze leerlingen zich op die manier kunnen uiten. .

We vinden het proces doorgaans belangrijker dan het product. Enkele collega's hebben de cursus "begrijpen met je handen" gevolgd die met name in groep 1 en 2 wordt toegepast. Aansluitend hebben we een traject gevolgd met de groepen 3 t/m 8 waarbij werd ingestoken op hoe je het proces vorm geeft en niet het product centraal laat staan. Dit was de scholing "proces gerichte didactiek". De komende jaren willen we meer vorm gaan geven aan de inhoud van de creatieve vakken en hierbij ook zorgen dat alle technieken aan bod komen. We willen gaan onderzoeken of we groepsoverstijgende werkvormen kunnen aanbieden, om zo tegemoet te komen aan diverse interesses en talenten van kinderen.

We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.

We hebben een actueel kunst-en cultuurplan en krijgen via compenta subsidie.

Volgens een vaste kalender bieden we leerlingen in alle leerjaren iets aan waarbij ze kennismaken met een aspect van kunst en cultuur (b.v. atelier Abel, dans, beeldenroute Emmen, toneelvoorstellingen, muziekvoorstellingen, etc.)

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We geven handvaardigheid en tekenlessen voornamelijk gericht op het proces. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	We geven muzieklessen via de methode 123Zing. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

Actiepunt	Prioriteit
We ontwikkelen een leerlijn beeldende vorming, gecombineerd met cultuur en talent ontwikkeling. Deze ontwikkeling zal worden bijgestaan door medewerkers vanuit facet. Het onderdeel "begrijpen met je handen" zal bij de kleuters uitgebreid worden. Het onderdeel beeldende vorming zal ook opgenomen moeten worden in de ontwikkelingsmap. We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.	gemiddeld

4.16 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten we veel belang aan lichamelijke opvoeding. De groepen 3 t/m 8 hebben 2x per week een vorm van bewegingsonderwijs. Groep 2 en 3 gaan elke maandag naar zwemles. Er zijn twee vakdocenten gymnastiek die alle groepen lesgeven.

De vakleerkrachten werken met een vak werkplan bewegingsonderwijs. Dit vakwerkplan maakt gebruik van de basislessen Bewegingsonderwijs.

Onze vakdocenten maken deel uit van het Bewegteam van Viviani, waarin vakleerkrachten samen optrekken en ook geregeld gezamenlijke activiteiten bedenken en uitvoeren.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Er is een vakplan bewegingsonderwijs. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
2.	Er zijn twee vakdocenten gymnastiek. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	We gebruiken de basislessen Bewegingsonderwijs. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	We besteden voldoende tijd aan lichamelijke opvoeding. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
5.	Kinderen in groep 2 en 3 volgen onder schooltijd zwemles voor diploma ABC. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
6.	Onze vakdocenten participeren in het beweegteam van Viviani. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

4.17 Wetenschap en Technologie

Onze maatschappij heeft een sterke behoefte aan geschoolde mensen op het terrein van wetenschap en technologie. Wij willen daaraan een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan dit vakgebied. Bij de activiteiten wetenschap en technologie leren onze leerlingen al samenwerkend aspecten die samenhangen met wetenschap en technologie te onderzoeken, te ontdekken en te ontwerpen.

Op het Palet bieden we techniek aan vanaf groep 3 door een gespecialiseerde docent. Zij geeft twee dagen in de week in kleine groepen wetenschap en technieklessen buiten de groep.

Bij Viviani willen we het techniekonderwijs de komende jaren stevig neerzetten. Daarvoor zijn we o.a. een samenwerking aangegaan met een school voor voortgezet onderwijs: Het Hondsrugcollege. Samen met Viviani zetten ze samen een project genaamd Experium op. Het doel is hiervan is dat leerlingen van de bovenbouwgroepen van Viviani-scholen gezamenlijk werken aan rijke technische projecten.

De komende tijd willen we meer lijn aanbrengen in de tot nu toe losse technieklessen. De lessen wetenschap en

techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We geven 2 dagen per week technieklessen aan groep 3 t/m 8.
2.	We hebben een projectgroep techniek.

Actiepunt	Prioriteit
- De lessen wetenschap en techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Dit is gebaseerd op het principe van ZWW (wat ZIE ik, wat WEET ik al, wat WIL ik nog weten). Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)	gemiddeld

4.18 Digitale geletterdheid

Onze leerlingen leven in een digitale samenleving. Daarin spelen technologie en media een belangrijke rol. Wij vinden het daarom van belang dat onze leerlingen digitaal geletterd zijn, omdat ze dan pas als actieve, verantwoordelijke en zelfstandige burgers optimaal kunnen functioneren in de maatschappij.

Wij vinden onze leerlingen pas digitaal geletterd wanneer ze bewust, verantwoordelijk, kritisch en creatief gebruik kunnen maken van digitale technologie, digitale media en andere technologieën.

Wij besteden op onze school aandacht aan ICT-basisvaardigheden, mediawijsheid, computational thinking en informatievaardigheden. De komende periode willen we een beleidsplan voor digitale geletterdheid opstellen, met daarin o.a. onze schoolvisie op digitale geletterdheid en hoe we hier planmatig aan werken.

Actiepunt	Prioriteit
Er is een document voor digitale geletterdheid ontwikkeld op het Palet. In dit document staat onze visie m.b.t. dit onderwerp en hoe dit doelgericht, herkenbaar in het dagelijks lesgeven vorm krijgt.	gemiddeld

4.19 Engelse taal - Vreemde talenonderwijs

Beheersing van de Engelse taal vinden we van belang, omdat kennis van deze taal steeds belangrijker wordt door de toenemende internationalisering, de groeiende mobiliteit en het veelvuldige gebruik van nieuwe (sociale) media.

Vanaf groep 5 bieden we planmatig Engels aan via een digitale methode. Daarnaast leren kinderen veel Engels van de muziek en games waar ze dagelijks mee om gaan.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Vanaf groep 5 bieden we Engels aan via een methode (groove me)

4.20 Les- en leertijd

Op het Palet hanteren we de volgende lestijden:

Groep 1 t/m 8 starten dagelijks om 8.15 uur en gaan door tot 14.15 uur. Op woensdag zijn alle groepen om 12.15 uur vrij en groep 1/2 zijn vrij op vrijdag.

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden, omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we ze voldoende leertijd plannen, zodat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. We werken vanuit een weekoverzicht en een dagvoorbereiding. In principe trachten we alle leerlingen in acht jaar de einddoelen basisonderwijs te laten halen.

De leerlingen verzamelen voor schooltijd op een vaste plek op het plein. De leerkrachten komen allemaal naar buiten en wachten samen met de kinderen tot de groep compleet is. Daarna lopen ze gezamenlijk naar de klas. Er is geen bel, dit heeft te maken met het eigenaarschap wat we willen geven aan kinderen en leerkrachten. Voordat de lessen

beginnen ligt alles wat de leerlingen nodig hebben al op tafel of op een vaste plek in de klas, zodat er tussendoor geen lestijd verloren gaat.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren bereiden zich schriftelijk voor: programma en tijd(en). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
2.	De leraren zorgen voor een effectief klassenmanagement (voorkomen verlies leertijd). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
3.	De leraren beschikken over een expliciet week- en dagrooster. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
4.	De leraren variëren de hoeveelheid leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
5.	Op schoolniveau wordt er voldoende onderwijstijd gepland. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
6.	Leerlingen vanaf groep 5 kiezen hun eigen pauze moment. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>
7.	Er is geen schoolbel, leerlingen leren zelf de tijd in de gaten te houden. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - Onderwijstijd</i>

4.21 Pedagogisch handelen

Onze leraren hebben een vormende en opvoedende taak om de leerlingen op te voeden tot goede burgers. De principes van ons coöperatief onderwijs zijn eigenaarschap, samenwerken en vertrouwen. In onze lessen besteden we dan ook gericht aandacht aan deze principes. Onze dagindeling heeft 3 pedagogische blokken. Doelen van deze pedagogische blokken zijn:

- a. Bieden van veiligheid en vertrouwen door elkaar te leren kennen.
(belangstelling ---sympathie---vertrouwen ----succes)
- b. De Piramide van Maslow in praktijk brengen.
- c. Het aanleren van executieve vaardigheden op een vaak speelse manier.
- d. Sociaal emotionele ontwikkeling in goede banen leiden.
- e. Leren begrijpend te luisteren.
- f. Communicatievaardigheden gericht op samenwerken ontwikkelen.

In pedagogische blokken wordt doelgericht aandacht besteed aan executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden.

A. Executieve functies gericht op gedragsvaardigheden:

- Respons inhibitie: nadenken voordat je iets doet, je houden aan regels.
- Emotieregulering: emoties kunnen beheersen om doelen te halen of om gedrag te controleren. Boosheid in bedwang houden, tegen je verlies kunnen, rustig blijven als iets niet lukt.
- Volgehouden aandacht: aandachtig bezig blijven, ondanks afleiding. Concentreren op je eigen taak
- Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen en vlot opruimen.
- Op eigen kracht beginnen
- Flexibiliteit: omgaan met veranderingen. Aanpak veranderen als iets niet werkt.
- Doelgericht gedrag: weten wat je wilt bereiken en ervoor gaan. Jezelf kunnen motiveren.

B. Executieve functies gericht op denkvaardigheden:

- Planning en prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is en volgorde aan kunnen houden.
- Organisatie Informatie en materialen ordenen. Alle benodigheden ordenen en overzichtelijk houden.
- Werkgeheugen Informatie in je geheugen vasthouden en gebruiken bij complexe taken.
- Timemanagement: tijd inschatten, tijd verdelen en deadlines halen. Kunnen inschatten hoelang iets zal gaan duren en of het dus nog kan in de resterende tijd.
- Metacognitie: een stapje terug doen en jezelf en de situatie kunnen overzien en evalueren/ reflecteren op eigen handelen.

Actiepunt	Prioriteit
Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.	gemiddeld
De inhoud van de pedagogische blokken is verder uitgebreid en gericht op het welzijn van de kinderen. Er is doelbewust en volgens regelmaat aandacht voor executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden. Er zijn lessen die aandacht besteden aan geluk.	gemiddeld

4.22 Didactisch handelen

Leren moeten de leerlingen zelf doen, dat kan niemand anders voor hen doen. In die zin is het hun eigen verantwoordelijkheid. Het is echter de verantwoordelijkheid van de leerkracht en de school om leerlingen in de gelegenheid te stellen om onder optimale omstandigheden te leren. Leerkrachten moeten de leerstof, de didactische benadering en de pedagogische benadering zo vormgeven dat leerlingen effectief en proactief kunnen leren.

Bij zelfstandig leren gaat het om de vraag wie onderstaande functies vervult. Hoe meer functies een leerling zelf vervult, des te meer is sprake van zelfstandig leren.

Algemeen doel van de instructie:

- Interesse wekken/ activeren van de voorkennis
- Doelgericht leren
- Betekenisvol leren
- Leren door voordoen (modellen) nadoen en zelf doen
- Zelfstandig op basis van eigenaarschap aan de slag met de lesstof/ inoefening
- Leren de eigen prestatie toe te schrijven aan eigen inzet – erkenning en waardering gericht op zelfontplooiing

Doel van zelfstandig werken:

Binnen zelfstandig werken gelden de basisbehoeften van leerlingen als centraal uitgangspunt.

- Autonomie (de fundamentele behoefte om zelfstandig te zijn).
- Competentie (de fundamentele behoefte zichzelf als bekwaam te ervaren).
- Relatie (de fundamentele behoefte aan goede relaties, in staat te zijn zelf relaties te leggen en deze te onderhouden, dat anderen je accepteren, waarderen en met je om willen gaan).

De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie (EDI). Van belang is, dat de uitleg en de verwerking van de leerstof leiden tot begrip van de leerstof. Instructies van de kernvakken worden altijd in kleine groepen gegeven. Kinderen kunnen instructie ontvangen voor een ander level dan het level behorende bij hun pedagogische groep.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Instructies voor de kernvakken worden altijd in kleine groepjes gegeven. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
2.	Instructies gegeven via model van EDI. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	Leerling kan op eigen level werken indien nodig, zowel vooruit als achteruit. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
4.	Leerkracht is verantwoordelijk voor alle kinderen die instructie krijgen op zijn/haar level. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>

Actiepunt	Prioriteit
De leerkrachten zullen de instructies aan kleine groepen naar een hoger niveau hebben getild. Ze werken volgens een vast instructiemodel, EDI (Effectieve Directe Instructie), stemmen af op de leerling/instructiegroepje en bieden meerdere instructies aan binnen hun level. Dit moet in elke klas tijdens instructies zichtbaar zijn.	hoog

4.23 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen

Eigenaarschap en zelfstandigheid is één van onze grootste speerpunten op het Palet.

Binnen zelfstandig werken gelden de basisbehoeften van leerlingen als centraal uitgangspunt.

Autonomie (de fundamentele behoefte om zelfstandig te zijn).

Competentie (de fundamentele behoefte zichzelf als bekwaam te ervaren).

Relatie (de fundamentele behoefte aan goede relaties, in staat te zijn zelf relaties te leggen en deze te onderhouden, dat anderen je accepteren, waarderen en met je om willen gaan).

Kinderen vanaf groep 3 werken vanaf de kerstvakantie met dag-en weektaken. Leerlingen bepalen zelf wat zij wanneer doen. Ze kunnen d.m.v. het zelfstandigwerken blokje aangeven of ze alleen willen werken, willen samenwerken of hulp van de leerkracht willen.

De leerlingen kunnen kiezen waar ze gaan zitten in de klas, maar er mag ook gewerkt worden op het leerplein. Bovendien mogen leerlingen vanaf groep 5 zelf hun pauze moment kiezen om hun fruit op te eten.

Zelfstandig werken

1. Zelfstandig werken wordt opgevat als pedagogisch doel. De school dient de kinderen voor te bereiden op een zelfstandige levenshouding. Door een systeem van zelfstandig werken wil de school de afhankelijke rol van de leerlingen ombouwen naar een actieve en zelfstandige rol van de leerling (ruimte voor keuze en initiatief).

2. Zelfstandig werken wordt gezien als middel om meer ruimte te scheppen voor kinderen voor wie dat wenselijk is.

Executieve functies zijn van essentieel belang voor de zelfstandigheid van leerlingen. We steken daarom ook doelgericht in op deze functies. Kinderen die meer sturing nodig hebben van de leerkracht krijgen dit. Ze leren in kleinere stappen steeds zelfstandiger te worden.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leerlingen werken met dagtaken en weektaken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
2.	De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	De leraren leren de leerlingen doelmatig te plannen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
4.	De leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
5.	De leerlingen hebben flexplekken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
6.	De leerlingen bepalen hun eigen pauze moment in de ochtend. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>

4.24 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren.

Wij vinden dat onze leraren pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren. De belangrijkste kenmerken van het Palet zijn dat we werken met kleine instructiegroepen voor de kernvakken. Dit vergt een goede organisatie met vaste structuren. Er zijn heldere regels en routines die vast

gelegd zijn in het beleidsplan coöperatief onderwijs.

Dagelijks vullen leerkrachten de "zorgzuil" in, waarin precies staat wat leerlingen beheersen en waar leerlingen nog moeite mee hebben.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
2.	De leraren hanteren heldere regels en routines. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	De leraren zorgen ervoor, dat de lesactiviteiten goed georganiseerd zijn. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>

4.25 Zorg en begeleiding

We streven ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het dagelijks invullen van de zorgzuil, het LOVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) Mijn Kleutergroep en het LOVS Kindbegrip (sociale ontwikkeling). Overigens zitten we momenteel in de fase waarin we Kindbegrip uitproberen als opvolger van ZIEN.

We werken opbrengstgericht, daarom vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze schoolnormen. Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning.

In ons School Ondersteunings Profiel (SOP) staat onze zorgstructuur uitgebreid beschreven.

Er is ook een document waarin de instroom, doorstroom en uitstroom van leerlingen beschreven staat. Daarnaast beschikt onze school over borgingsdocumenten, taal, spelling, lezen en rekenen. We hebben groepsoverzichten met analyses n.a.v. de BOOM-toetsen. De ib'er heeft een paar keer per jaar een leerlingbespreking met de leerkrachten en twee keer per jaar een ambitiegesprek n.a.v. de resultaten. Hier is ook de directeur bij aanwezig.

Leerlingen die vermoedelijk gaan uitstromen naar het praktijkonderwijs krijgen een eigen Ontwikkelings Perspectief (OPP). Soms kan het handig zijn om voor leerlingen ook meer gedetailleerd op te schrijven wat ze nodig hebben, wanneer dit erg uiteenloopt met de gemiddelde groep. Dit leggen we vast in een Individueel Begeleidings Plan (IBP).

Leerkrachten hebben minimaal twee keer per jaar een uitvoerig kindgesprek. Dit gesprek wordt vast gelegd in een ontwikkelingsmap. Dit is een volgsysteem die de ontwikkeling van elk individueel kind volgt. Het kind beoordeeld ook zichzelf hierin.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren kennen de leerlingen, mede door doelgerichte kindgesprekken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>
2.	School maakt gebruik van valide en cotan gecertificeerde toetsen om de leerlingen te volgen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
3.	De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
4.	Ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>
5.	De school voert de zorg planmatig uit. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
6.	Door dagelijks de zorgzuil in te vullen heeft de leerkracht goed zicht op de ontwikkeling van het kind. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
7.	De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
8.	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de zorg voor zorgleerlingen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
9.	De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
10.	De ib'er heeft meerdere kindbesprekingen per jaar met de leerkrachten. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>

Actiepunt	Prioriteit
We willen een éénmalige korte EHBO cursus volgen met het hele team om de basisvaardigheden m.b.t. EHBO te kennen. De BHV'ers blijven hun licentie up to date houden met de bijbehorende verplichte scholingen	gemiddeld

4.26 Extra ondersteuning

De leerlingen krijgen instructies in kleine groepjes, zoveel mogelijk passend bij wat ze nodig hebben. Wanneer een kind meer tijd nodig heeft voor de leerstof kan het vertragen in de leerlijn. Soms loopt een leerling zoveel vertraging op dat het een level lager instructie moet ontvangen dan de pedagogische groep waarin het zit. Andersom kan ook voorkomen, namelijk dat een leerling versneld door de leerstof gaat. Ook dan is het mogelijk om de instructie te volgen in een hoger level.

Wanneer een leerling meer dan twee jaar achter loopt t.o.v. zijn leeftijdsgenoten of de leerling heeft een vermoedelijke uitstroom naar het praktijk onderwijs schrijft de school een OPP. Het OPP beschrijft welke leerstof die leerling krijgt aangeboden en welke begeleiding en ondersteuning de school aanbiedt. Tevens vermeldt het OPP de doelen m.b.t. de specifieke vakken en de aanpak van de leraar (afstemming). Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie worden de ouders en de leerling betrokken.

Meer over ondersteuning aan leerlingen staat uitgebreid beschreven in ons SOP (School ondersteunings profiel)

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school stelt een OPP op voor leerlingen die een eigen leerlijn hebben.
2.	Het OPP wordt geschreven volgens een vast format.
3.	Het OPP wordt 2 x per jaar geëvalueerd en (indien nodig) bijgesteld.
4.	Het SOP beschrijft wat we verstaan onder extra ondersteuning

Actiepunt	Prioriteit
Via scholing zal er een aantal keren doelbewust ingestoken worden op het gedrag van leerlingen en hoe je hier als leerkracht mee kunt leren omgaan.	gemiddeld

4.27 Afstemming (differentiatie)

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken volgens de principes van coöperatief onderwijs. Alle leraren beschikken over een zorgzuil. Daarin noteren de leerkrachten hoe ze de instructie groepjes samenstellen. Leerlingen krijgen instructie voor de kernvakken elke dag in kleine groepen. Leerlingen die sneller door een leerlijn (level) kunnen of juist meer tijd nodig hebben om zich de stof eigen te maken, kunnen daarom toch gerichte instructie ontvangen. Soms is dit buiten hun pedagogische groep.

De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. De instructies worden gegeven via het EDI model. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op groepjes leerlingen en leerlingen individueel.

Dagelijks is er een bouwoverleg (onderbouw en bovenbouw) om o.a. leerlingen te bespreken die instructies ontvangen in een ander level, dus bij een andere leerkracht dan de leerkracht van de pedagogische groep.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De instructie wordt in kleine groepen aangeboden, waarbij de leerkrachten afstemmen op de behoefte van de (groepjes) leerlingen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
2.	De leerkrachten geven de instructies volgens het EDI model. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	Tempodifferentiatie is mogelijk door instructie te volgen bij passend level. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
4.	De leraren zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
5.	De leraren laten de leerlingen elkaar helpen als het nodig is en als het kan. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>

4.28 Passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een ondersteuningsprofiel (SOP). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
2.	Onze school biedt basisondersteuning en waar mogelijk extra ondersteuning. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>
3.	De school participeert in netwerken om extra ondersteuning te kunnen garanderen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Pedagogisch-didactisch handelen</i>

4.29 Opbrengstgericht werken

Op onze school werken we opbrengstgericht. Daarbij richten we ons op de gemiddelde score van de BOOM-toetsen. Per BOOM-toets stellen de leerkrachten een groepsplan op en spreken ook ambities uit samen met de ib'er en directeur. We hebben hoge verwachtingen van onze leerlingen. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Bij de bespreking van de groep wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB'er en de leraar interventies afgesproken. Deze interventies staan in de groepsplannen die de leerkrachten maken n.a.v. de BOOM toetsen.

Daarnaast vullen leerkrachten dagelijks de zorgzuil in, waarin prestaties van kinderen worden bijgehouden. Aan de hand hiervan worden instructiegroepen samengesteld.

De directeur en de ib'er voeren twee keer per jaar resultaatgesprekken met de leerkrachten. Tijdens deze gesprekken worden de resultaten, analyses en interventies besproken. Tevens worden nieuwe ambities gesteld.

Twee keer per jaar hebben we een teambijeenkomst om de resultaten schoolbreed te bespreken met elkaar.

Leerkrachten kijken geregeld bij elkaar in de klas. Soms is dit aan de hand van een kijkwijzer, maar soms ook op eigen verzoek.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De analyse van de toetsresultaten richt zich met name op de aanpassing van het lesgedrag van de leraren en het aanbod. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	De schoolleiding voert 2x per jaar resultaatgesprekken met de leerkrachten. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
3.	Het gehele team bespreekt 2x per jaar de schoolresultaten met elkaar. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

4.30 Resultaten

We streven zo hoog mogelijke opbrengsten na m.b.t. met name de kernvakken. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend en succesvol vervolgonderwijs.

Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren. Voor groep 1/2 is dit "mijn kleutergroep" en voor groep 3 t/m 8 is dit ParnasSys. We monitoren tijdens de groepsbesprekingen of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen. Dan bespreken we of de groep zich ontwikkelt conform de verwachtingen, en of dat ook geldt voor de individuele leerlingen. Twee keer per jaar is er een gesprek met de directeur, ib'er en leerkracht over de resultaten n.a.v. de BOOM toetsen. Ook twee keer per jaar bespreken we de resultaten schoolbreed en vergelijken we onze resultaten met het landelijk gemiddelde.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
2.	De leerlingen ontwikkelen zich ononderbroken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
3.	Het aantal verlengers is minder dan 12% (groep 1 en 2). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
4.	Het aantal zittenblijvers is minder dan 3% (groep 3 t/m 8). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
5.	De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>

4.31 Toetsing en afsluiting

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen m.b.v. het BOOM-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LVS ParnasSys.

De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde toetskalender. Ouders worden vier keer per jaar geïnformeerd over de resultaten van hun kind. Twee keer is dit n.a.v. de ontwikkelingsmap van de leerling.

Eind groep 7 krijgen alle leerlingen een pré advies voor het VO. Dit advies wordt besproken met zowel de ouders als de leerling.

In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de doorstroomtoets. Rond november krijgen de kinderen hun definitieve advies voor het VO. Dit wordt gegeven aan de hand van het invullen van de plaatsingswijzer. Mocht na de doorstroomtoets blijken dat het kind hoger kan dan kan het advies nog aangepast worden.

Er is een apart document m.b.t. de verwijzing VO in groep 7 en 8.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een leerlingvolgsysteem (ParnasSys). <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	Onze school beschikt over een toetskalender. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
3.	Onze school neemt de toetsen af conform de voorschriften. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
4.	Onze school informeert de ouders over de toetsresultaten. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
5.	Onze school neemt een eindtoets af in leerjaar 8. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Op onze school werken bevoegde leraren. De schoolleider en de ib'er zijn gediplomeerd. Door professionalisering worden bekwaamheden van de directie en de leraren bijgehouden. Het ontwikkelen van de bekwaamheid van de leraren verloopt daarnaast via de lijn basis bekwaam naar vakbekwaam.

Het gehele team van het Palet organiseert jaarlijks een aantal teamscholing, gericht op de gezamenlijk gestelde speerpunten. De teamscholing coöperatief onderwijs komt elk jaar één of meerdere keren terug om te zorgen dat dit geborgd blijft en/of op sommige punten verder ontwikkelt. Ook een teamscholing EDI staat vaker op de planning om dit geborgd te houden.

Daarnaast worden leerkrachten persoonlijk gestimuleerd zichzelf te blijven scholen. Doel van scholing is altijd het verbeteren van het pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht. Dit is onderwerp van het jaarlijkse doelstellingsgesprek met de directeur dat onderdeel van de gesprekkencyclus is.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We beschikken over een functionerende gesprekkencyclus. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	We onderhouden onze bekwaamheden op een effectieve wijze. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

5.2 Schoolleiding

De schoolleiding wordt gevormd door de directeur en de ib'er van de school. Kenmerkend voor de schoolleiding is, dat ze zich richt op het zorgen voor goede communicatie en op het adequaat organiseren van de gang van zaken op school. In de derde plaats vindt de schoolleiding met name het onderwijskundig leiderschap van belang. Er wordt leiding gegeven vanuit vertrouwen en waardering, waarbij verwacht wordt dat leerkrachten eigen verantwoordelijkheid en eigenaarschap tonen.

De directeur is goed benaderbaar voor zowel het personeel als ook voor leerlingen en ouders. Er is oog en oor voor iedereen. De directeur is oplossingsgericht en bewaakt de positieve sfeer op school. Er wordt pro actief gewerkt om problemen voor te zijn of indien nodig snel op te lossen. De directeur monitort en bewaakt de werkdruk onder het personeel.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De schoolleiding ontwikkelt innovatief beleid op grond van strategische keuzes. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	De schoolleiding communiceert adequaat met het team over de koers van de school. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
3.	De schoolleiding ondersteunt de teamleden in voldoende mate. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
4.	De schoolleiding organiseert de dagelijkse gang van zaken op een effectieve wijze. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
5.	De schoolleiding zorgt voor een plezierig werk- en leerklimaat. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>

5.3 Beroepshouding

Het is voor de kwaliteit van de school van belang, dat de werknemers niet alleen beschikken over lesgevende capaciteiten. Op onze school wordt veel waarde gehecht aan de professionele instelling van de werknemers, aan een juiste beroepshouding. We conformeren ons allemaal aan onze visie van coöperatief onderwijs. We zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen. Iedereen voelt zich verantwoordelijk voor het reilen en zeilen op school.

Er wordt gewerkt met een innovatieteam en projectteams.

Vergaderingen zijn coöperatief en ieders inbreng wordt gevraagd en gewaardeerd. We gaan uit van het principe denken, delen, uitwisselen, zodat iedereen mee praat en beslist.

Er is een hoge mate van samenwerking. Dit zie je terug in diverse commissies, maar ook tijdens de dagelijkse bouwoverleggen.

Leerkrachten zijn gemotiveerd en er is een grote mate van werkplezier.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren handelen overeenkomstig de missie en de visie van de school. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA1 - Visie, ambities en doelen</i>
2.	De leraren voelen zich medeverantwoordelijk voor de school, de leerlingen en elkaar. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
3.	De leraren kunnen en willen met anderen samenwerken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
4.	De leraren voeren genomen besluiten loyaal uit. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
5.	De leraren zijn gemotiveerd zijn om zichzelf te ontwikkelen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

5.4 Professionele cultuur

De schoolleiding streeft ernaar de school te ontwikkelen tot een school die gekenmerkt wordt door een professionele schoolcultuur. De kernwoorden eigenaarschap, samenwerken en vertrouwen zijn de basis van ons onderwijs. Dit leren we de kinderen en hierin zijn we zelf voorbeeld.

Er worden jaarlijks studiedagen voor het gehele team ingeroosterd. Speerpunt is de ontwikkeling van ons coöperatief onderwijs. De inhoud van de studiedagen wordt gekozen op basis van het schoolplan en het jaarplan.

De directeur en ib'er leggen een paar keer per jaar klassenbezoeken af en er worden nagesprekken gevoerd. Indien nodig worden afspraken n.a.v. het klassenbezoek vastgelegd en geëvalueerd.

We werken met een innovatie team die alle nieuwe zaken eerst checkt aan de visie. Daarna werken projectteams zaken uit en vragen hiervoor input vanuit het hele team.

Vergaderingen zijn coöperatief, volgens het systeem van zelf denken, dan delen en vervolgens uitwisselen, zodat iedereen zich gehoord en gezien voelt.

De directeur heeft twee keer per jaar met alle medewerkers een doelstellingengesprek en een voortgangsgesprek. Hiervan wordt een schriftelijk verslag gemaakt en ondertekend door de directeur en medewerker.

Er zijn dagelijks korte bouwoverleggen in groep 1 t/m 4 en 5 t/m 8. Belangrijke zaken die daar aan bod komen worden schriftelijk vast gelegd.

De directeur is een gediplomeerd en geregistreerd schoolleider.

5.5 Beleid met betrekking tot stagiaires

Het Palet is een opleidingsschool. Voor de aanwas van nieuwe leerkrachten vinden wij het belangrijk om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van aankomende leerkrachten, vakdocenten gymnastiek en onderwijsassistenten. Daarom bieden wij stagiaires van diverse opleidingen de gelegenheid om ervaring op te doen. Jaarlijks wordt binnen het team geïnventariseerd welke leerkracht een stagiaire of LIO'er in de klas wil (kan) begeleiden. Het aantal plaatsingsmogelijkheden wordt doorgegeven aan de pabo's. Mogelijke stagiaires worden uitgenodigd voor een gesprek met de directeur. Deze plaatst de student in een groep, waarna de betreffende leerkracht verder contact onderhoud met de stagiaire. Er is een stage protocol aanwezig. Deze wordt besproken met de stagiaire.

5.6 Taakbeleid

De directie bepaalt jaarlijks het aantal groepen en de benodigde leraren, inventariseert de werkzaamheden en

bespreekt het één en ander met de teamleden. Leerkrachten overleggen onderling wie welke groep draait en welke dagen ze willen werken. Bij knelpunten beslist de directeur.

Jaarlijks wordt er een activiteitenrooster opgesteld. Leerkrachten overleggen met elkaar wie welke taak op zich neemt. Er is voldoende samenwerking en overleg. Er is op het Palet nadrukkelijk aandacht voor de werkdruk. Met elkaar wordt bekeken wat noodzakelijk en haalbaar is. De nadruk ligt altijd op het werkplezier en de positieve kanten van ons vak. Wat je aandacht geeft groeit.

We ondersteunen elkaar als iemand tijdelijk minder inzetbaar kan zijn voor bepaalde taken.

5.7 Collegiale consultatie

Collega's komen regelmatig bij elkaar in de klas om van elkaar te leren. Ook wordt op deze manier gekeken of de opgestelde doelen van de school worden waargemaakt. Vaak wordt hiervoor een kijkwijzer gebruikt. Leerkrachten bespreken onderling de klassenbezoeken.

De directeur maakt een rooster voor het kijken bij elkaar in de klas, maar het gebeurt ook regelmatig dat een leerkracht op eigen initiatief bij een collega wil kijken voor een persoonlijk doel.

5.8 Klassenbezoek

De directeur en de ib'er leggen jaarlijks meerdere klassenbezoeken af. Afhankelijk van het doel van het klassenbezoek kan een kijkwijzer worden gebruikt. Vaak wordt dan gekeken of de leerkracht op correcte wijze uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken. Leerkrachten horen van te voren waar op gelet wordt tijdens het klassenbezoek.

Ook zijn er omgekeerde klassenbezoeken waarbij de directeur vraagt aan de leerkracht waar hij/zij graag wil waar naar gekeken wordt.

Na afloop van het klassenbezoek volgt altijd een reflectief gesprek waar, indien nodig, nieuwe afspraken worden gemaakt en een follow-up wordt vastgelegd.

Naast klassenbezoeken onderscheiden we flitsbezoeken. Deze consultaties zijn kort en gekoppeld aan een observatiepunt. Na afloop krijgt de leraar een korte mondelinge terugkoppeling. Indien nodig kan er een langer gesprek plaats waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt.

5.9 Persoonlijke ontwikkelplannen

Iedere werknemer stelt zichzelf doelen aan het begin van het schooljaar. Deze doelen worden besproken in het doelstellingengesprek tussen directeur en werknemer. De doelen worden schriftelijk vastgelegd in een verslag. Later in het jaar volgt een voortgangsgesprek waarin o.a. gekeken wordt hoe het staat met de realisatie van de doelen. Indien nodig kunnen er vaker gesprekken zijn gericht op de persoonlijke ontwikkeling van een werknemer.

De gesprekken worden gevoerd met alle medewerkers, dus niet alleen de leerkrachten, maar ook met de onderwijsassistenten, conciërges en vakleerkrachten.

5.10 Bekwaamheidsdossier

Alle werknemers beschikken over een digitaal bekwaamheidsdossier bij OBM. In dit dossier bevinden zich o.a. afschriften van diploma's en certificering, persoonlijke ontwikkelplannen, gespreksverslagen en verslagen van feedbackgesprekken n.a.v. het klassenbezoek. De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het aanvullen van dit digitale bekwaamheidsdossier.

5.11 Professionalisering

Er worden per jaar een aantal teamscholingen gepland n.a.v. de gestelde speerpunten. Deze scholingen staan in het jaarplan. Alle teamleden zijn aanwezig bij deze scholingen.

Daarnaast kunnen leerkrachten individuele scholing volgen of scholing in kleine groepen. Scholing komt aan de orde bij de doelstellingengesprekken.

De directeur volgt regelmatig scholingen om te voldoen aan de puntenregistratie in het schoolleidersregister.

5.12 Verzuimbeleid

Een zieke werknemer meldt zich ziek bij de directeur. Deze regelt de vervanging. De werknemer meldt zich ook beter bij de directeur. Bij langduriger verzuim wordt de werknemer opgeroepen bij de Arbo-arts. Bij kort veelvuldig verzuim wordt een verzuimgesprek gehouden door de directeur. Bij vermoeden van oneigenlijk verzuim wordt de Arbo-arts ingeschakeld, in overleg met de personeelsconsulent. Langdurig verzuim wordt afgehandeld conform de Wet Poortwachter. De re-integratie voor wat betreft het functioneren op school valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur. Bij ziekte wordt, naast de informele contacten door de collegae, formeel door de directeur contact onderhouden met de betrokkene.

In schooljaar 20/21 en 21/22 was het verzuim relatief hoog vanwege corona. Eén werknemer is hierdoor anderhalf jaar thuis geweest. Mensen met corona gerelateerde klachten of een positieve test mochten niet werken waardoor het verzuim vele malen hoger lag dan daarvoor.

Omschrijving	Norm	Landelijk gem. 3 jaar bo	2018 / 2019	2019 / 2020	2020 / 2021	2021 / 2022	2022 / 2023	2023 / 2024
Verzuimpercentage (VP) <i>deel van de werktijd dat verloren is gegaan wegens verzuim</i>	< 10%	6%	<i>onbekend</i>	4,8%	9,6%	9,2%	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>
Meldingsfrequentie (MF) <i>gemiddeld aantal verzuimmeldingen</i>		1	<i>onbekend</i>	0,6	0,9	0,8	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>
De gemiddelde verzuimduur (GZD) <i>gemiddelde lengte van het verzuim in kalenderdagen</i>		21,3	<i>onbekend</i>	37	27	44	<i>onbekend</i>	<i>onbekend</i>

Gegvens afkomstig van open onderwijsdata DUO

● VP > 10 ● VP 6 - 10 ● VP 3 - 6 ● VP 0 - 3

5.13 Mobiliteitsbeleid

Het mobiliteitsbeleid is opgesteld door het bovenschools management. Rond februari wordt elk jaar geïventariseerd of er belangstelling is voor vrijwillige mobiliteit. Daarnaast wordt in het directie overleg (DO) omgezien naar verplichte mobiliteit.

6 Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur

Onze school is één van de dertien scholen van Stichting Viviani.

De directeur geeft samen met ondersteuning van de intern begeleider leiding aan de school. De directie is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het uitvoeren van het beleid.

De eindverantwoordelijkheid valt onder de algemeen directeur van de stichting, dhr. Kempers.

De school heeft de beschikking over een MR en vanaf 2023 ook een achterban MR. Deze bestaat uit 5 ouders die meedenken en meepraten over schoolzaken. Op Stichtingsniveau is er een GMR.

6.2 Groeperingsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. We werken volgens vaststaande leerlijnen, waarbij methodes leidend zijn. Echter kijken we gericht naar het aanbod in de methodes en gaan hier flexibel mee om. Het is door onze werkwijze van coöperatief onderwijs mogelijk om als leerling instructies te volgen op een ander niveau dan de gemiddelde groep.

Onze school heeft momenteel 8 groepen. We zijn groeiend in leerlingaantal, daarom is het niet uit te sluiten dat we in de toekomst moeten gaan combineren of met paralelklassen moet werken. Voorlopig is dit nog niet aan de orde. Wel is de aanwas in groep 1 dusdanig groot dat de kans reëel is dat we na januari een splitsing moeten maken in groep 1, zodat er een groep 0 en groep 1 ontstaat.

6.3 Schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk, dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. De medewerkers beseffen dat ze een voorbeeldfunctie hebben en laten zien en merken dat de basiswaarden worden nageleefd. Wij grijpen snel in bij pestgedrag en bij uitingen die discriminerend en/of racistisch zijn. Onze school is een school die open staat voor ouders en een laagdrempelig beleid heeft. We zijn van mening dat de driehoek school, ouders, kind essentieel is.

In het kader van veiligheid beschikt de school over een anti pest coördinator. Zij is het eerste aanspreekpunt daar waar het gaat om pesten, zij coördineert het pestbeleid en zorgt voor de actualisatie en uitvoer van het veiligheidsbeleid (zie Veiligheidsplan). Haar taken zijn vastgelegd in een taakomschrijving. De school waarborgt de sociale, fysieke en psychische veiligheid van leerlingen en leraren..

De school probeert ongelukken en incidenten te voorkomen. Er zijn school- en klassenregels. Deze regels worden ook daadwerkelijk gehanteerd. De school beschikt daarnaast over een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, namelijk Kwink. De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed gedrag. Executieve functies krijgen in ons onderwijs doelbewust en frequent aandacht. In het leerlingvolgsysteem houden we de resultaten bij. De school be vraagt de leerlingen jaarlijks op veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden één keer per twee jaar be vraagd op veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van actiepunten indien nodig.

De school beschikt over een klachtenregeling (zie schoolgids), een klachtencommissie en een (interne en externe) vertrouwenspersoon. De school beschikt over voldoende BHV'ers.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school ziet er verzorgd uit.
2.	De school is een veilige school.
3.	Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om.
4.	Ouders worden geregeld geïnformeerd via parro of email.

6.4 Samenwerking

Onze school werkt effectief samen met voorschoolse voorzieningen. Deze samenwerking is met name gericht op

informatie uitwisseling over leerlingen en het realiseren van een doorgaande leerlijn. Daarnaast werken we samen met vervolgscholen. In alle gevallen betrekken we ouders bij de overgang van hun kind naar een andere school. Met betrekking tot leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte werken we samen met het samenwerkingsverband en met zorgpartners.

Er is een aantal keren per jaar overleg met de omliggende scholen, de buurtcoaches en de brede school tijdens het brede school overleg.

Tenslotte werken we constructief samen met de gemeente.

In het kader van de zorg onderhouden wij contacten met:

- De leerplichtambtenaar
- De wijkagent
- Centrum voor jeugd en gezin
- Schoolmaatschappelijk werk
- Schoolarts
- Diverse instanties zoals Kentalis, Cedin, PEP Wiersma, Yorneo, etc.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We overleggen structureel met voorschoolse voorzieningen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
2.	We overleggen structureel met VO-scholen. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
3.	We betrekken ouders bij de overgang van hun kind naar een andere school. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
4.	We werken samen met het SWV. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>
5.	We werken samen met diverse ketenpartners. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR2 - Sociale en maatschappelijke competenties</i>

6.5 Contacten met ouders

Goede contacten met ouders vinden wij van groot belang, omdat school en ouders dezelfde doelen nastreven: de algemeen menselijke en de cognitieve ontwikkeling van hun kinderen. Ouders zien we daarom als gelijkwaardige gesprekspartners. Voor de leraren zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. En voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

We werken met een ontwikkelingsmap per kind, die tweejaarlijks met de ouders wordt besproken. Daarnaast worden ouders nog minimaal twee keer per jaar uitgenodigd voor een algemeen gesprek, meestal gekoppeld aan de uitslag van de BOOM toetsen. Via parro worden de ouders dagelijks op de hoogte gehouden van belangrijke zaken.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Ouders worden betrokken bij schoolactiviteiten. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS2 - Schoolklimaat</i>
2.	Ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>
3.	Ouders worden betrokken bij (extra) zorg. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
4.	Ouders (en hun kinderen) worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
5.	Ouders worden adequaat op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van hun kind. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR1 - Resultaten</i>

Actiepunt	Prioriteit
We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.	hoog

6.6 Overgang PO-VO

Voor leerlingen die uitstromen uit groep 8 naar het voortgezet onderwijs handteren wij op onze school de volgende procedure:

- Jaarlijks worden de LVS toets gegevens twee maal met de ouders besproken. Deze toetsen zijn 'dekkend' voor de vak- vormingsgebieden spelling, lezen, begrijpend lezen en rekenen.
- De groepsleerkracht van groep 7 bespreekt het pré advies, dat gegeven wordt aan de ouders/verzorgers en het kind, vooraf met de intern begeleider.
- Er vindt in groep 7 in de maand juni een eerste gesprek plaats met de ouders/verzorgers en het kind betreffende de keuze voor het vervolgonderwijs, het pré advies.
- Er vindt in de maand november van groep 8 een gesprek plaats met de ouders/verzorgers waarin de keuze voor het vervolgonderwijs nogmaals besproken wordt.
- Leerlingen met een te lage score en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden aangemeld voor een schoolverlatersonderzoek.
- Een leerling waarvan bekend is dat hij/zij uitstroomt naar het praktijkonderwijs heeft ook de mogelijkheid om hier na groep 7 naar toe te gaan. Deze mogelijkheid wordt uiteraard met de ouders en de leerling zelf vroegtijdig besproken.
- Een meer-of hoogbegaafde leerling heeft de mogelijkheid om na groep 7 uit te stromen naar het Intermezzo. Dit is een tussenklas op het Hondsrugcollege, speciaal voor deze doelgroep. Deze mogelijkheid wordt uiteraard met de ouders en de leerling zelf vroegtijdig besproken.
- De leerkracht van groep 8 bespreekt het advies voor het vervolgonderwijs aan de ouders / verzorgers vooraf met de intern begeleider en stelt de directeur op de hoogte van de adviezen. Valt het advies hoger uit dan kan het advies in overleg met ouders en kind worden bijgesteld. Valt de uitslag lager uit, dan blijft het advies van de school leidend.
- In de maand januari volgt het adviesgesprek met de ouders/verzorgers en het kind betreffende de keuze voor het vervolgonderwijs.
- De leerkracht van groep 8 verzorgt betreffende de schoolkeuze de noodzakelijke formulieren en indien gewenst, gegevens uit het leerlingendossier. Ouders/verzorgers ontvangen een kopie van het inschrijfformulier.
- In groep 8 wordt de landelijke doorstroomtoets gemaakt.
- Valt de uitslag hoger uit, dan kan het advies in overleg met ouders/verzorgers en het kind bijgesteld worden. Valt de uitslag lager uit, dan blijft het advies van de school leidend.
- Het resultaat van de doorstroomtoets wordt in het team besproken. Wanneer daar aanleiding toe is, zullen de resultaten nader worden geanalyseerd.
- De leerlingen worden uitgeschreven uit onze leerlingenadministratie met ingang van 31-07. De school voor voortgezet onderwijs ontvangt een uitschrijvingverklaring. Leerlingdossiers (administratie gegevens 5 jaar, OWR maar 2 jaar) worden door ons vervolgens nog gedurende een periode van 5 jaar bewaard.
- Onze school wordt door de scholen voor voortgezet onderwijs op de hoogte gehouden van de resultaten van de oud-leerlingen in de vorm van schriftelijke rapportage.

Leerlingen uit groep 8 maken vanaf schooljaar 2023-2024 al in februari de doorstroomtoets. Ze moeten zich eind maart aanmelden voor het VO. Hierdoor maken alle leerlingen even veel kans op een plek op de school van hun voorkeur en op het voor hen best passende niveau. De wet die dit regelt is in februari 2022 aangenomen door de Eerste Kamer. De wet gaat in vanaf schooljaar 2023-2024.

6.7 Privacybeleid

Onze stichting beschikt over een privacyreglement (incl. protocollen) waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat o.a. hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers. In het digitale programma "yoursafteynet" wordt door de directeur bijgehouden of de AVG regels worden nageleefd en of er actiepunten zijn m.b.t. privacy.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We beschikken over een privacyreglement. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>
2.	We waarborgen de privacy van leerlingen en persoonsgegevens. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>
3.	In het programma yoursafteynet wordt bijgehouden of het privacy beleid aan alle voorwaarden voldoet. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard VS1 - Veiligheid</i>

6.8 Voor- en vroegschoolse educatie

Aan onze school is een voorschool verbonden. Kinderen vanaf 2 1/2 jaar worden opgevangen in een eigen lokaal binnen ons gebouw. We werken actief aan een goede doorgaande lijn met het onderwijs in groep 1. De voorschool werkt met het educatieve programma Puk en Ko.

Tussen de leiding van de voorschool en de leerkracht van groep 1/2 is regelmatig wekelijks intensief contact. Er wordt steeds gezocht naar manieren om samen te werken en dit wordt ook veelvuldig gedaan. Hierbij moet gedacht worden aan samen buiten spelen, gezamenlijke thema's en gezamenlijke vieringen. Er wordt nadrukkelijk en doelgericht ingezet op de taalontwikkeling en woordenschat.

Uiteraard is er een warme overdracht van de voorschool naar groep 1.

Er komen ook kinderen vanuit de kinderopvang bij ons op school. In dit geval zorgen we voor een goede overdracht

6.9 Voor-, tussen- en naschoolse opvang

Onze school beschikt over voorzieningen met betrekking tot de voorschoolse en naschoolse opvang. Dit is uitbesteed aan Jiddo.

Er is tussenschoolse opvang van 12.00 uur tot 12.30 uur in groep 1 en 2. Deze opvang wordt gedaan door ouders met een betaald vrijwilligerscontract. De tussenschoolse opvang voor de groepen 3 t/m 8 wordt intern geregeld door de leerkrachten zelf, volgens een rooster.

Het is ons streven om intensief samen te werken met instanties en verenigingen in de wijk in relatie tot de naschoolse opvang. Er zijn regelmatig activiteiten vanuit de Brede School.

7 Kwaliteitsbeleid

7.1 Kwaliteitszorg

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit. Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambitie en vervolgens in afspraken voor ons onderwijskundig handelen. De afspraken zijn vastgelegd in borgingsdocumenten.

Professionalisering die noodzakelijke is voor verbetering van de kwaliteit kan zowel teambreed als op individueel niveau door de directie worden aangestuurd. We werken ook aan onze kwaliteitscultuur door van leerkrachten te vragen elkaar feedback te geven. Het gaat daarbij om positieve feedback (waardering) als eventuele negatieve feedback. Op die manier willen we vormgeven aan een professionele cultuur op school. We willen elkaar kunnen en durven aanspreken op ons professionele handelen. Op het Palet wordt in vergaderingen ruimte gegeven kennis en ervaring te delen. Het gaat hierbij om kennis door scholing, maar ook om ervaringskennis opgedaan in de klassensituatie. Men kan hiervoor zelf initiatief nemen, maar men wordt hiervoor ook door de schoolleiding gevraagd.

Eigenaarschap is waar we aan werken voor de kinderen. Dit geldt ook voor onszelf. Van leerkrachten wordt gevraagd zich proactief op te stellen. Men is actief verantwoordelijk en neemt, voor zowel de lesgevende als de niet lesgevende taken en de eigen ontwikkeling, persoonlijk eigenaarschap.

De belangrijkste kenmerken en eigen kwaliteitsaspecten van onze school zijn:

Wij beschikken over een meerjarenplanning voor kwaliteitszorg.

Wij beschikken over meetbare doelen bij de diverse beleidsterreinen.

Wij werken met de WMK kaarten, die minimaal twee keer per jaar worden ingezet.

Wij laten de kwaliteit van onze school cyclisch beoordelen door ouders, leerlingen en leraren.

Wij werken planmatig aan verbeteringen (vanuit de documenten schoolplan, jaarplan en jaarverslag).

Wij evalueren stelselmatig of onze verbeterplannen gerealiseerd zijn.

Wij borgen onze kwaliteit (o.a. door zaken op schrift vast te leggen).

Wij rapporteren aan belanghebbenden (inspectie, bevoegd gezag, GMR en ouders).

7.2 Kwaliteitscultuur

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit, zowel directie als team. Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambities. Onze school wil een lerende organisatie zijn. Dat betekent voor ons dat we inzetten op samen-leren, samen-werken en samen-doen.

We beschikken over een heldere visie die vertaald is in concrete gedragsindicatoren voor het lesgeven en voor niet-lesgevende aspecten. Onze visie en de ambities vormen het uitgangspunt voor onze professionalisering. De directeur is sterk gericht op de ontwikkeling van het team en heeft zich op de sterke kanten en de verbeterpunten van de leraren en het team als geheel.

7.3 Verantwoording en dialoog

Op onze school hechten we aan verantwoording en dialoog. We gaan in gesprek met de MR en het bestuur over onze metingen en evaluaties, over de data die we verzamelen, over de keuzes die we maken t.a.v. de actiepunten en over de voortgang van de verbeteractiviteiten. We verantwoorden ons ook schriftelijk: de uitkomsten van metingen en evaluaties, de gekozen actiepunten en de verbeteractiviteiten publiceren wij in ons jaarplan/jaarverslag. Het jaar sluiten we altijd af met een jaarverslag waarin we verantwoording afleggen aan onze stakeholders voor wat betreft de realisatie van onze actiepunten en de behaalde resultaten.

De ambities worden 1 x per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO). Daarnaast wordt de standaard Verantwoording en dialoog (SKA-3) één keer per twee jaar beoordeeld met behulp van WMK-PO.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school stelt jaarlijks een jaarplan op. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
2.	Onze school stelt jaarlijks een jaarverslag op. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>
3.	Onze school betreft externen bij de kwaliteitszorg. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SKA2 - Uitvoering en kwaliteitscultuur</i>

7.4 Het meten van de basiskwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs beschrijft in haar waarderingskader 2021 de basiskwaliteit op twaalf standaarden. In februari 2023 heeft het Palet een inspectiebezoek gehad, waaruit naar voren kwam dat we voldoende aan de basiskwaliteit. Het volledige inspectierapport is te vinden in de bijlage.

Zelf meten we de basiskwaliteit één x per vier jaar met behulp van het instrument WMK-PO. De acties die dat oplevert zullen we meenemen in de jaarplannen.

7.5 Wet- en regelgeving

Onze school heeft kennis genomen van de eisen voor wat betreft wet- en regelgeving. Wij houden ons aan de volgende eisen:

1. De schoolgids leveren wij tijdig aan bij de inspectie.
2. De schoolgids voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.
3. Het schoolplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie.
4. Het schoolplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.
5. Het zorgplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie (via het samenwerkingsverband).
6. Het zorgplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt.
7. Wij programmeren voldoende onderwijstijd.
8. Wij programmeren niet meer dan (maximaal) 7 x een onvolledige schoolweek voor de leerlingen van groep 3 t/m 8.

7.6 Inspectiebezoeken

Onze school heeft op 16 februari 2023 een schoolbezoek gehad van de Inspectie van het Onderwijs voor een kwaliteitsonderzoek. We beschikken over een rapport met de bevindingen (zie bijlage). De inspectie heeft geconcludeerd dat de kwaliteit van het onderwijs op onze school op orde is: onze school heeft een basisarrangement (voldoende). Het onderdeel kwaliteitscultuur heeft de inspectie als goed beoordeeld.

We hebben één herstelopdracht en dat is dat ons document voor burgerschap meer samenhangend, doelgericht en een herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie moet hebben. We zijn hier op stichtingsniveau mee bezig omdat deze opdracht voor alle scholen geldt.

7.7 De Quick Scan [zelfevaluatie] en de Schooldiagnose(s)

De Quick Scans worden jaarlijks afgenomen conform de meerjarenplanning van de school. Jaarlijks nemen we een schooldiagnose af.

7.8 Vragenlijst Leraren

8 Financieel beleid

8.1 Uitgangspunten

8.2 Algemeen

De afspraken met betrekking tot de financiën van onze school zijn vastgesteld in het bestuursformatieplan en in de meerjarenbegroting van de stichting. Het bestuur van Viviani is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen.

Het financieel beleid is erop gericht om de continuïteit van de totale organisatie te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het strategisch beleidsplan van de stichting en het schoolplan van de school te realiseren. Alle gelden worden bovenschools beheerd. Het bestuur zorgt, in samenspraak met de directeuren, voor een deugdelijke verdeling van de gelden over de scholen. De financiële ondersteuning wordt verzorgd door de financieel beleidsmedewerker. Dagelijks is inzicht in de financiële positie van de school via de managementrapportage.

Externe geldstromen

Van het rijk ontvangt de school: personele bekostiging, personeels- en arbeidsmarktbeleid gelden, materiële instandhouding, impuls gelden, geormerkte gelden via de prestatiebox, bekostiging wegens samenvoeging en gelden van het samenwerkingsverband. De budgetten komen op bovenschools niveau binnen en worden daar beheerd. Op het bestuursbureau wordt bijgehouden hoeveel middelen uit de prestatiebox besteed zijn aan welke thema's (zoals opbrengstgericht werken, cultuur en leiderschap).

Van de lokale overheid ontvangt de school projectsubsidies voor bijvoorbeeld cultuureducatie of muziekimpuls. De school verantwoordt zich over de deugdelijke besteding van de gelden via de rapportage(s). Bij het vervangingsfonds worden de kosten door ziekte en schorsing gedeclareerd.

Interne geldstromen

Ouders storten hun vrijwillige ouderbijdrage op de rekening van de Steunstichting van het Palet. Dit gebeurt door het afgeven van een eenmalige automatische incasso. Ouders hoeven deze vrijwillige ouderbijdrage niet te betalen en kunnen de incasso weigeren. De rekening wordt beheerd door de penningmeester van de Steunstichting. Op deze rekening worden ook de schoolreisgeld gestort. De directeur van de school en één gemachtigd teamlid heeft ook toegang tot deze rekening.

Sponsoring

Bij sponsoring gaat het om geld, lesmaterialen, advertenties, uitdelen van producten, activiteiten, extra inrichting van het gebouw en apparatuur, waarvoor de sponsor een tegenprestatie verlangt. De school wil meewerken aan sponsoring, mits het voldoet aan de volgende uitgangspunten:

- Sponsoring moet passen binnen de doelstelling van de school.
- Sponsoring mag de objectiviteit van de school niet in gevaar brengen.
- De school moet ook zonder de sponsormiddelen onderwijs kunnen geven.

Het Palet wordt momenteel niet gesponsord.

8.3 Begroting(en)

De begroting wordt jaarlijks op voorstel van het bestuur vastgesteld. De vastgestelde begroting is taakstellend voor het bestuur en de directeuren van de scholen. De financieel beleidsmedewerker stelt namens het bestuur jaarlijks in overleg met de directeur een voorstel op voor een begroting voor de vier komende kalenderjaren. Daarin zijn alle inkomsten en uitgaven van de school opgenomen waarvoor de directeur verantwoordelijk is.

De meerjaren investeringsbegrotingen (zoals investeringen in OLP en ICT) zijn onderdeel van de meerjarenbegroting. Verder stelt de directeur jaarlijks in het voorjaar in overleg met de beleidsmedewerker personeel een personeelsformatieplan op. Hierin worden de inzet van middelen met betrekking tot personeel verantwoord. De ontwikkeling van het aantal leerlingen en de gewogen gemiddelde leeftijd van het onderwijspersoneel zijn bepalende indicatoren voor de meerjarenbegroting. Het personeelsformatieplan wordt besproken met de MR. Maandelijks wordt het formatieoverzicht ter controle aan de schooldirectie toegestuurd. De directeur controleert dit overzicht.

8.4 NPO-gelden

In het cursusjaar 2021-2022 kregen we te maken met de zogenaamde NPO-gelden. Deze middelen werden door de overheid verstrekt om de opgelopen achterstanden (door corona en lockdowns) weg te werken. Voor de jaren 2021-2022 en 2022-2023 hebben we een NPO-plan opgesteld waarin de door ons gekozen interventies zijn uitgewerkt. Alle NPO gelden voor het Palet zijn inmiddels gebruikt en ingezet, waardoor we ons NPO plan kunnen afsluiten.

9 Actiepunten 2023-2027

Hoofdstuk / paragraaf	Actiepunt	Prioriteit
Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.	hoog
Onze visie op leren	Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.	gemiddeld
	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.	hoog
Burgerschap	Er is een document burgerschap ontwikkeld met een samenhangend, doelgericht en herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie. Dit laatst is de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. Dit kan een land zijn, maar dit kan ook gaan over een straat, een schoolklas of de sportvereniging.	hoog
Leerstofaanbod	Ons aanbod van taal/lezen past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie	hoog
	Een groter percentage leerlingen stroomt uit op 2F en 1S niveau, passend bij de huidige leerlingpopulatie. Dit percentage wordt per schooljaar vastgesteld in ambitieplannen. Hierbij willen we scherpere analyses maken en hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen.	hoog
	Er is een specifiek aanbod voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. Er is een document ontwikkeld met een doelgericht, herkenbaar en geïmplementeerd aanbod. Onderwijs aan meer-en hoogbegaafden is terug te zien in de groepen.	gemiddeld
Taalleesonderwijs	Er is een nieuwe taalmethode aangeschaft, passend bij onze doelgroep en passend bij coöperatief onderwijs en onze onderliggende visie. Er zal specifiek aandacht zijn voor woordenschat en spelling. Alles zal in een duidelijke en betekenisvolle leersituatie weg gezet worden.	hoog
	Er is een nieuwe leesmethode aangeschaft waarbij zowel technisch lezen als begrijpend lezen een plek hebben. De nieuwe methode zal passen binnen onze visie.	hoog
	Er is zichtbaar en doelbewust aandacht voor woordenschat in alle groepen, met de nadruk op het woordenschat aanbod in groep 1 t/m 4 (en voorschool). Dit zal ook worden vastgelegd in een document met een duidelijke borging.	hoog
Wereldoriëntatie	We onderzoeken de mogelijkheid om ons wetenschap en techniek onderwijs te koppelen aan de thema's van Blink. Zo vormen de zaakvakken en W&T één samenhangend geheel. In dit kader blijven we	hoog

	ook kritisch kijken naar het aanbod van Blink.	
Kunstzinnige vorming	We ontwikkelen een leerlijn beeldende vorming, gecombineerd met cultuur en talent ontwikkeling. Deze ontwikkeling zal worden bijgestaan door medewerkers vanuit facet. Het onderdeel "begrijpen met je handen" zal bij de kleuters uitgebreid worden. Het onderdeel beeldende vorming zal ook opgenomen moeten worden in de ontwikkelingsmap. We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.	gemiddeld
Wetenschap en Technologie	- De lessen wetenschap en techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Dit is gebaseerd op het principe van ZWW (wat ZIE ik, wat WEET ik al, wat WIL ik nog weten). Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)	gemiddeld
Digitale geletterdheid	Er is een document voor digitale geletterdheid ontwikkeld op het Palet. In dit document staat onze visie m.b.t. dit onderwerp en hoe dit doelgericht, herkenbaar in het dagelijks lesgeven vorm krijgt.	gemiddeld
Pedagogisch handelen	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.	gemiddeld
	De inhoud van de pedagogische blokken is verder uitgebreid en gericht op het welzijn van de kinderen. Er is doelbewust en volgens regelmaat aandacht voor executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden. Er zijn lessen die aandacht besteden aan geluk.	gemiddeld
Didactisch handelen	De leerkrachten zullen de instructies aan kleine groepen naar een hoger niveau hebben getild. Ze werken volgens een vast instructiemodel, EDI (Effectieve Directe Instructie), stemmen af op de leerling/instructiegroepje en bieden meerdere instructies aan binnen hun level. Dit moet in elke klas tijdens instructies zichtbaar zijn.	hoog
Zorg en begeleiding	We willen een éénmalige korte EHBO cursus volgen met het hele team om de basisvaardigheden m.b.t. EHBO te kennen. De BHV'ers blijven hun licentie up to date houden met de bijbehorende verplichte scholingen	gemiddeld
Extra ondersteuning	Via scholing zal er een aantal keren doelbewust ingestoken worden op het gedrag van leerlingen en hoe je hier als leerkracht mee kunt leren omgaan.	gemiddeld
Contacten met ouders	We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.	hoog

10 Meerjarenplanning 2023-2024

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.
Onze visie op leren	Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.
	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
Burgerschap	Er is een document burgerschap ontwikkeld met een samenhangend, doelgericht en herkenbaar geïmplementeerd aanbod voor actief burgerschap en sociale cohesie. Dit laatst is de mate van samenhang en verbondenheid binnen een bepaalde groep mensen. Dit kan een land zijn, maar dit kan ook gaan over een straat, een schoolklas of de sportvereniging.
Leerstofaanbod	Ons aanbod van taal/lezen past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
	Een groter percentage leerlingen stroomt uit op 2F en 1S niveau, passend bij de huidige leerlingpopulatie. Dit percentage wordt per schooljaar vastgesteld in ambitieplannen. Hierbij willen we scherpere analyses maken en hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen.
Taalleesonderwijs	Er is een nieuwe taalmethode aangeschaft, passend bij onze doelgroep en passend bij coöperatief onderwijs en onze onderliggende visie. Er zal specifiek aandacht zijn voor woordenschat en spelling. Alles zal in een duidelijke en betekenisvolle leersituatie weg gezet worden.
	Er is een nieuwe leesmethode aangeschaft waarbij zowel technisch lezen als begrijpend lezen een plek hebben. De nieuwe methode zal passen binnen onze visie.
	Er is zichtbaar en doelbewust aandacht voor woordenschat in alle groepen, met de nadruk op het woordenschat aanbod in groep 1 t/m 4 (en voorschool). Dit zal ook worden vastgelegd in een document met een duidelijke borging.
Wetenschap en Technologie	- De lessen wetenschap en techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Dit is gebaseerd op het principe van ZWW (wat ZIE ik, wat WEET ik al, wat WIL ik nog weten). Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)
Pedagogisch handelen	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
	De inhoud van de pedagogische blokken is verder uitgebreid en gericht op het welzijn van de kinderen. Er is doelbewust en volgens regelmaat aandacht voor executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden. Er zijn lessen die aandacht besteden aan geluk.
Didactisch handelen	De leerkrachten zullen de instructies aan kleine groepen naar een hoger niveau hebben getild. Ze werken volgens een vast instructiemodel, EDI (Effectieve Directe Instructie), stemmen af op de leerling/instructiegroepje en bieden meerdere instructies aan binnen hun level. Dit moet in elke klas tijdens instructies zichtbaar zijn.

Extra ondersteuning	Via scholing zal er een aantal keren doelbewust ingestoken worden op het gedrag van leerlingen en hoe je hier als leerkracht mee kunt leren omgaan.
Contacten met ouders	We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

11 Meerjarenplanning 2024-2025

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.
Onze visie op leren	Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.
	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
Leerstofaanbod	Ons aanbod van taal/lezen past bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
	Een groter percentage leerlingen stroomt uit op 2F en 1S niveau, passend bij de huidige leerlingpopulatie. Dit percentage wordt per schooljaar vastgesteld in ambitieplannen. Hierbij willen we scherpere analyses maken en hoge verwachtingen hebben van al onze leerlingen.
	Er is een specifiek aanbod voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. Er is een document ontwikkeld met een doelgericht, herkenbaar en geïmplementeerd aanbod. Onderwijs aan meer-en hoogbegaafden is terug te zien in de groepen.
Taalleesonderwijs	Er is een nieuwe taalmethode aangeschaft, passend bij onze doelgroep en passend bij coöperatief onderwijs en onze onderliggende visie. Er zal specifiek aandacht zijn voor woordenschat en spelling. Alles zal in een duidelijke en betekenisvolle leersituatie weg gezet worden.
	Er is een nieuwe leesmethode aangeschaft waarbij zowel technisch lezen als begrijpend lezen een plek hebben. De nieuwe methode zal passen binnen onze visie.
	Er is zichtbaar en doelbewust aandacht voor woordenschat in alle groepen, met de nadruk op het woordenschat aanbod in groep 1 t/m 4 (en voorschool). Dit zal ook worden vastgelegd in een document met een duidelijke borging.
Wereldoriëntatie	We onderzoeken de mogelijkheid om ons wetenschap en techniek onderwijs te koppelen aan de thema's van Blink. Zo vormen de zaakvakken en W&T één samenhangend geheel. In dit kader blijven we ook kritisch kijken naar het aanbod van Blink.
Kunstzinnige vorming	We ontwikkelen een leerlijn beeldende vorming, gecombineerd met cultuur en talent ontwikkeling. Deze ontwikkeling zal worden bijgestaan door medewerkers vanuit facet. Het onderdeel "begrijpen met je handen" zal bij de kleuters uitgebreid worden. Het onderdeel beeldende vorming zal ook opgenomen moeten worden in de ontwikkelingsmap. We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.
Wetenschap en Technologie	- De lessen wetenschap en techniek worden weggezet in een eigen ontwikkelde leerlijn. Hierbij vindt uitbreiding plaats naar de klassen, waar kinderen met doelgerichte opdrachten bezig kunnen. Dit is gebaseerd op het principe van ZWW (wat ZIE ik, wat WEET ik al, wat WIL ik nog weten). Er zal een document ontwikkeld worden waarin kinderen kunnen laten zien wat ze geleerd hebben (vorm van portfolio W&T)
Digitale geletterdheid	Er is een document voor digitale geletterdheid ontwikkeld op het Palet. In dit document staat onze visie m.b.t. dit onderwerp en hoe dit doelgericht, herkenbaar in het dagelijks lesgeven vorm krijgt.
Pedagogisch	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de

handelen	ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
	De inhoud van de pedagogische blokken is verder uitgebreid en gericht op het welzijn van de kinderen. Er is doelbewust en volgens regelmaat aandacht voor executieve functies gericht op gedragsvaardigheden en denkvaardigheden. Er zijn lessen die aandacht besteden aan geluk.
Didactisch handelen	De leerkrachten zullen de instructies aan kleine groepen naar een hoger niveau hebben getild. Ze werken volgens een vast instructiemodel, EDI (Effectieve Directe Instructie), stemmen af op de leerling/instructiegroepje en bieden meerdere instructies aan binnen hun level. Dit moet in elke klas tijdens instructies zichtbaar zijn.
Zorg en begeleiding	We willen een éénmalige korte EHBO cursus volgen met het hele team om de basisvaardigheden m.b.t. EHBO te kennen. De BHV'ers blijven hun licentie up to date houden met de bijbehorende verplichte scholingen
Extra ondersteuning	Via scholing zal er een aantal keren doelbewust ingestoken worden op het gedrag van leerlingen en hoe je hier als leerkracht mee kunt leren omgaan.
Contacten met ouders	We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

12 Meerjarenplanning 2025-2026

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.
Onze visie op leren	Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.
Leerstofaanbod	Er is een specifiek aanbod voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. Er is een document ontwikkeld met een doelgericht, herkenbaar en geïmplementeerd aanbod. Onderwijs aan meer-en hoogbegaafden is terug te zien in de groepen.
Kunstzinnige vorming	We ontwikkelen een leerlijn beeldende vorming, gecombineerd met cultuur en talent ontwikkeling. Deze ontwikkeling zal worden bijgestaan door medewerkers vanuit facet. Het onderdeel "begrijpen met je handen" zal bij de kleuters uitgebreid worden. Het onderdeel beeldende vorming zal ook opgenomen moeten worden in de ontwikkelingsmap. We onderzoeken of deze ontwikkelingen kunnen leiden tot de invulling van talentmiddagen.
Pedagogisch handelen	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.
Contacten met ouders	We willen de ouderbetrokkenheid vergroten. Dit zal o.a. gebeuren met het aanstellen van een achterban van de MR, maar ook door ouders in te zetten bij activiteiten.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

13 Meerjarenplanning 2026-2027

Hoofdstuk / paragraaf	Verbeterdoel
Onze visie op lesgeven (pedagogisch-didactisch handelen)	De leerkrachten hebben de werkwijze van coöperatief onderwijs goed onder de knie en verkeren in het stadium van onbewust bekwaam. Ook de nieuw gekomen leerkrachten zullen zich de werkwijze van het coöperatief onderwijs volledig hebben eigen gemaakt. Tevens staan zij volledig achter de visie en weten ze welke gedachte hier achter zit, staan de belangen op één lijn en begrijpen ze het plan (model van Knoster). Er zal veel collegiale consultatie plaats vinden om elkaar scherp te houden en van elkaar te leren. Tijdens studiedagen en teamvergaderingen zal coöperatief onderwijs een prominente plek van aandacht blijven krijgen.
Onze visie op leren	Op onze school werken we met een ontwikkelingsmap, gekoppeld aan kindgesprekken. Deze ontwikkelingsmap wordt 2x per jaar besproken met ouders. Op deze manier betrekken we leerlingen bij hun eigen doelen en ontwikkeling.
Pedagogisch handelen	Er zal via scholingen een aantal keren per schooljaar doelbewust ingezet worden op de ontwikkeling van executieve functies/mindset bij leerlingen. Dit is voorwaarde voor het slagen van coöperatief onderwijs, vandaar dat we dit expliciet in onze jaarprogramma's laten terug komen.

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

14 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 11CZ
Naam: Het Palet
Adres: Geuzingerbrink 70
Postcode: 7812 NX
Plaats: EMMEN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

15 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 11CZ
Naam: Het Palet
Adres: Geuzingerbrink 70
Postcode: 7812 NX
Plaats: EMMEN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

Borgingsdocument

Rekenen 2022-2023

Geuzingerbrink 70
7812 NX Emmen
0591-647653
palet@viviani.nl
www.cbshetpalet.nl

Start afspraak: januari 2022 Bijgesteld:	Evaluatiedatum: juli 2022
Eigenaar/werkgroep:	Vakgebied: Rekenen
Onderwerp: Rekenen in het algemeen	
Status: Lopend - geborgd tot	

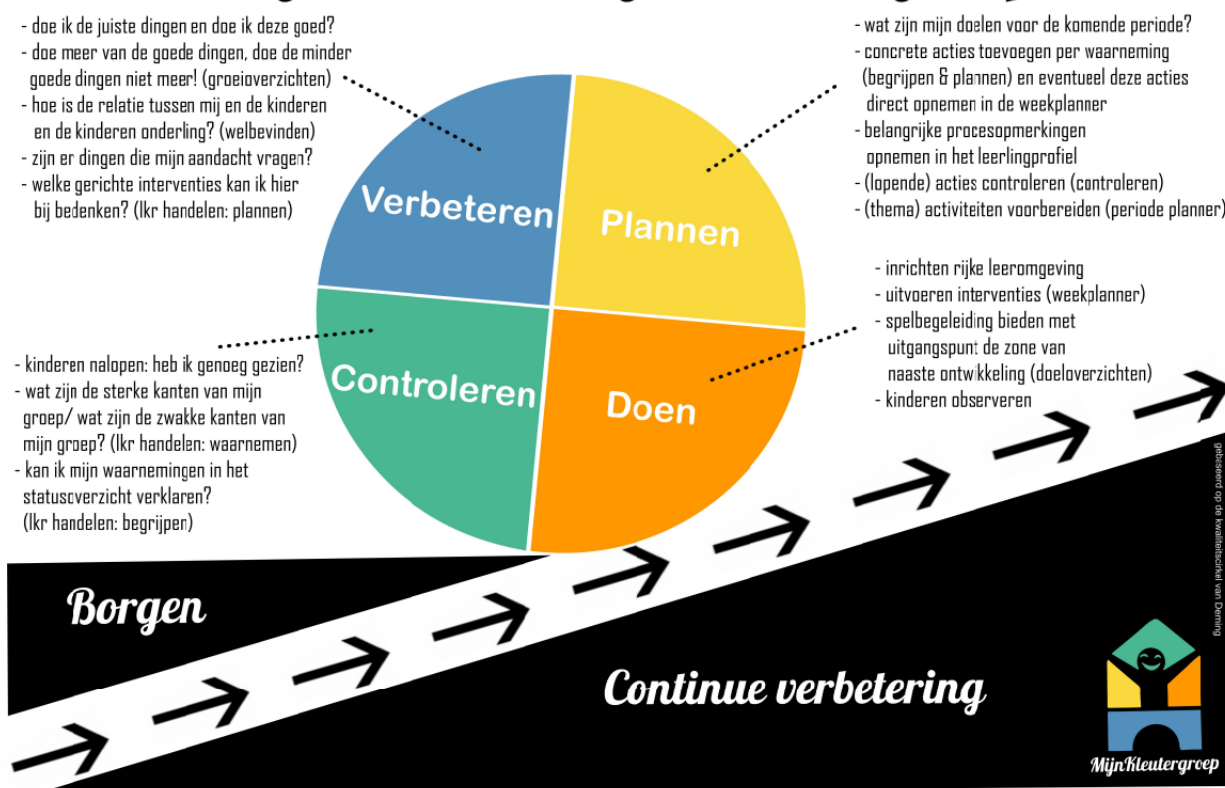
Schoolbreed

Alle leerkrachten zijn bekend met de afspraken die gemaakt zijn rondom het rekenen met deze methode. Om ervoor te zorgen dat deze afspraken bij iedereen bekend zijn, zijn deze aan dit borgingsdocument toegevoegd (bijlage 1). De afspraken worden jaarlijks besproken in een teamvergadering, als dit document geborgd wordt. De projectgroep rekenen bespreekt het borgingsdocument met nieuwe leerkrachten en helpt hen op weg.

Voor het rekenonderwijs wordt de methode Wereld in Getallen 5 gebruikt. Deze methode hebben wij voor groep 3 t/m 8. De methode wordt aangevuld met spellen van Met Sprongen Vooruit, spelend leren en verschillende programma's en apps op het Chromebook/IPad.

In de groepen 1 en 2 wordt een ander programma aangeboden. De leerlingen worden gevolgd met het observatiesysteem Mijn Kleutergroep en krijgen hierbij een passend aanbod.

De cyclus van Mijn Kleutergroep:

Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 het 1F niveau van rekenen hebben behaald. Verder is het streven om, passend bij de schoolweging, voldoende leerlingen het 1S niveau te laten behalen. Bij ernstige rekenproblematiek is ons doel dat de kinderen in ieder geval de minimale doelen behalen, die in leerroute 3 van de passende perspectieven van De Wereld in Getallen beschreven zijn.

Om dit te behalen moeten de leerkrachten kennis hebben van de leerlijnen. Deze zijn beschreven in het boek Leerlijnen van NieuwLeren, Uitwerking van het referentieniveau 1F en Uitwerking van het referentieniveau 1S.

Alle leerlingen moeten elke dag 1 uur rekenen. Zijn kinderen eerder klaar, dan werken ze op hun Chromebook of in hun werkboek/oefenboek verder met de taken of ze krijgen uitdagend werk in de vorm van rekenwerkboeken van Levelwerk.

Op groepsniveau

Elke leerkracht maakt, voordat hij begint met een blok, een blokplanning. Daarbij wordt gekeken naar de korte termijn doelen, de lange termijn doelen en de behaalde resultaten tot nog toe. Het stappenplan voor het maken van een blokplanning is toegevoegd als bijlage (bijlage 5).

Indien passend bij de leerling, maken de leerlingen in de groepen 6 t/m 8 voorafgaand aan het blok een toets. Op basis van deze toets wordt bepaald of de leerling mee moet doen met de instructie van een bepaalde les of dat de leerling zelfstandig aan de slag mag. Hoe dit in de praktijk werkt, staat in bijlage 6.

Vanaf eind groep 3 wordt de TempoToetsRekenen van Boom afgenomen. Deze toets wordt door de leerkracht geanalyseerd en de IB'er analyseert deze toets schoolbreed.

Voor leerlingen die veel baat hebben bij herhaling, zetten wij extra instructietijd in. Hoe dit ingezet wordt, is aan de leerkracht, maar ons streven is om elk kind niet meer dan een uur per dag te laten rekenen, dus binnen dit uur (over de gehele dag gezien) moet de leerkracht ook deze instructie geven.

Op leerlingniveau

Leerlingen die dreigen uit te vallen, worden besproken met de intern begeleider. In samenspraak met de leerkracht wordt een plan van aanpak voor deze leerling opgesteld. De stappen die gevolgd moeten worden, staan beschreven in bijlage 7, het stappenplan; 'Protocol zwakke rekenaars op het Palet'.

Leerlingen die niet meer het groepsniveau aankunnen, gaan leerroute 2 van De Wereld in Getallen volgen. Deze route houdt in dat de leerlingen niet meer alle sommen maken, maar alleen de sommen die bij het 1F-niveau aansluiten. Zo hebben de leerlingen meer tijd voor deze sommen en voorkomen wij frustratie.

Voor de goede rekenaar worden werkboeken uit de levelbakken ingezet. Deze leerlingen hoeven ook niet alles mee te doen van de les (zie bijlage 6).

Daarnaast hebben enkele leerlingen een breed pakket levelwerk. Levelwerk wordt op alle vakgebieden aangeboden, dus ook op het gebied van rekenen.

Elke basisweek staat een domein centraal. Binnen dat domein worden twee lesdoelen aangeboden, na elkaar. In de 3^e week van ieder blok wordt altijd een doel uit het domein meten en meetkunde aangeboden. Op de woensdag is de invulling van de les een echte doe-les, de projectles. In week 1 en 2 worden de domeinen Getallen en bewerkingen, Breuken-kommagetallen-verhoudingen-procenten en Verbanden aangeboden.

Binnen de lessen komt de 3-sterren-nivea aanduiding terug. In groep 3 en 4 hebben de kinderen elke les de mogelijkheid het 3-ster niveau te halen.

In de taken wordt de eerder aangeboden lesstof onderhouden. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen aan alle soorten opgaven toekomen, staat bij Power een scheidingslijn in de opgave. Kinderen die het niveau van de taak prima aankunnen, maar wat trager rekenen, werken tot de scheidingslijn.

Digitaal gepersonaliseerd rekenen met eigen taken

In een **peiltaak** wordt een bepaald hoofddoel voor het eerst aangeboden in het lesonderdeel 'eigen taken'. Deze peiltaak is het startpunt in het systeem om te meten of een kind het hoofddoel beheerst. Beheerst het kind een hoofddoel op het allerhoogste niveau (zeer goed), dan behaalt het kind een gouden medaille en hoeft het niet verder te oefenen met het betreffende doel. Behaalt het kind een lagere score dan keert het doel terug als 'verbetertaak'.

In een **peiltaak automatiseren** worden een of meer automatiseringsdoelen aangeboden. Scoort een kind lager dan G (Goud) op een automatiseringsdoel, dan keert het doel terug als 'tempotaak'.

In een **peiltaak onderhoud** worden doelen aangeboden die belangrijk zijn om nog eens te herhalen, ook met het oog op doelen die erop volgen. Scoort een kind lager dan Z (Zilver) op een onderhoudsdoel, dan keert het doel terug als 'herhalingstaak'.

Een **verbetertaak** wordt aangeboden als een kind lager scoort dan G (Goud) op een peiltaak van een hoofddoel. Verbetertaken geven het kind de kans om het eigen niveau te verbeteren.

Een **herhaaltaak** wordt aangeboden als een kind lager scoort dan Z (Zilver) op een peiltaak onderhoud. Herhaaltaken geven het kind de kans om het eigen niveau te verbeteren.

Een **tempotaak** wordt aangeboden als een kind lager scoort dan G (goud) op een peiltaak automatiseren. Deze taak helpt het kind om een bepaald leerdoel vlot, geautomatiseerd of gememoriseerd te beheersen.

Kinderen die over het algemeen hoog scoren en dus minder verbeter- en herhaaltaken krijgen aangeboden, krijgen zogenoemde plustaken. Dit zijn verrijkingstaken. De kinderen werken aan extra plusdoelen.

Rekenen op Het Palet

Hoe geven wij een rekenles volgens de methode De Wereld in Getallen op Het Palet?

In groep 3 en 4 werken de leerlingen uit een werkboek. De methode De Wereld in Getallen bestaat uit een werkboek per blok, met een blauwe kant voor de lessen en een rode kant voor de taken. Er zijn 9 blokken per leerjaar.

De leerlingen van groep 5 tot en met 8 werken digitaal.

Daarnaast heb je een blokhandleiding en een jaarhandleiding. In de jaarhandleiding vind je alle informatie over de stof die in jouw jaar aangeboden wordt. Kun je iets niet vinden, dan staat dit in de jaarhandleiding van de (een) vorige jaargroep.

Het handelingsmodel:

Dit model gebruik je bij elke rekenles.

De rekenles: de voorbereiding

De opbouw van je rekenles.

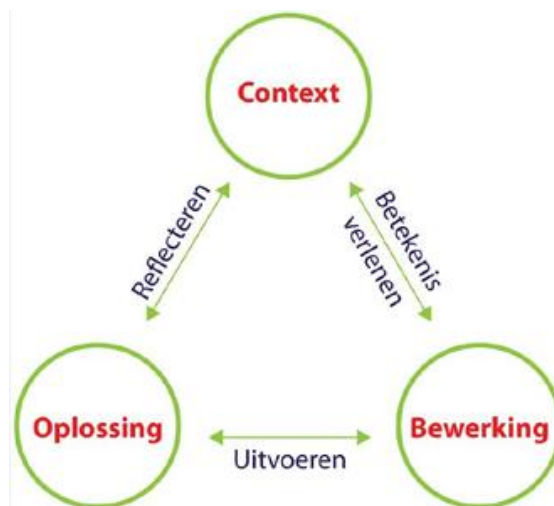
Instructie wordt uitsluitend in kleine instructiegroepen gegeven. Deze groepen zijn door de leerkracht ingedeeld naar aanleiding van toetsen, observaties en dagelijks werk. Instructie wordt een dag vooruit gegeven. De kinderen werken met een dag-/weektaak. Hierdoor staan er alleen dingen op de dag-/weektaak waar de leerlingen zelfstandig mee aan het werk kunnen.

Allereerst kijk je altijd naar het doel van je les en kijk ook iets verder, bijvoorbeeld naar volgende lessen/de toets in hoeverre deze stof terugkomt en hoeveel tijd je er aan moet besteden. Maar bedenk ook voor jezelf wat je wilt bereiken aan het einde van dit blok, waar moet je staan over twee maanden? Zo weet je precies waar je naar toe gaat werken en ben je niet teveel losse lessen aan het voorbereiden (denk hierbij aan de blokplanning).

Werkboek

De linker bladzijde van het werkboek

De leerlingen beginnen met een startopgave. Vervolgens begin je met je instructie. Je vertelt de leerlingen wat ze die les gaan leren en waar je op gaat letten tijdens deze les. Kom ook tijdens je les terug op dit doel (drieslagmodel), check of de leerlingen reflecteren op hun werk.

De instructie bestaat uit het inoefenen en uitleggen van de linkerbladzijde van het werkboek (vaak som 1, 2 en 3). Op de linkerbladzijde staan opgaven die horen bij het eerste doel van de week. Dit is je instructie en is vaak nieuw voor de kinderen. Deze bladzijde bestaat meestal uit drie sommen, je kunt ervoor kiezen om som 3 door de kinderen alleen te laten maken.

De leerkracht gebruikt wisbordjes tijdens de instructie om de betrokkenheid te vergroten.

De rechterbladzijde van het werkboek: coöperatief leren.

Vervolgens gaan de kinderen met de rechterbladzijde van het werkboek bezig. De opgaven op de rechterbladzijde horen bij het tweede doel. Dit kunnen de kinderen zelfstandig of samen met een maatje maken.

Je kunt ook de keuze maken om ze een les niet samen te laten werken, hier moet je kritisch naar kijken. Heeft het een meerwaarde, kunnen ze het ook echt samen, of moet je toch nog veel uitleg geven? Je kunt er dan ook voor kiezen om de kinderen die het begrijpen aan het werk te zetten en de kinderen die het nog lastig vinden, langer instructie te geven.

De taken: zelfstandig werken

Na de instructie/les gaan de kinderen zelfstandig bezig met de taken.

Het nakijken

Het nakijken van het werkboek in groep 3 en 4 kunnen de kinderen nog niet zelf. Dit doet de leerkracht of onderwijsassistent.

De reflectie

Reflectie is een essentieel onderdeel van de rekenles. Deze stap moet je dus altijd zetten.

Kinderen reflecteren ook op hun eigen werk door de smileys op de dag-/weektaak in te kleuren.

Toetsen

Er zijn vier toetsmomenten: Test-je, Klaar voor de toets, de bloктоets (inclusief tempotoets) en de halfjaarlijkse toets. Daarnaast zijn er veel tools om actief en maximaal te ondersteunen bij het observeren. Het resultaat van Test-je aan het eind van elke week (les 5, 10 en 15) en de observatiegegevens bepalen per doel het startniveau van het kind in week 4: remediëren, herhalen of verrijken. Het startniveau kan dus per doel verschillen.

De bloктоets gaat altijd over de doelen van het vorige blok.

De eerste opgave van de bloктоets is de tempotoets.

Als een kind moeite heeft met het tempo van de groep (wat blijkt door fouten in de toets) is het handig om, geheel in lijn met het handelingsmodel, de stof nog een keer op een iets lager niveau aan te bieden in de vorm van een doe-opdracht. De bedoeling hiervan is, om “het kwartje te laten vallen”, zodat deze kinderen het volgende blok mee kunnen met de rest. Deze kinderen moeten ook het volgende blok in de gaten gehouden worden; zij moeten de stof namelijk wel bij kunnen houden.’

De wereld in getallen 5 - Basis digitaal vindt het belangrijk dat kinderen eigenaar zijn van hun eigen leerproces, zodat ze grip en zicht hebben op hun individuele leerontwikkeling. De methode ondersteunt het eigenaarschap op diverse manieren:

1. Elke rekenles staat één doel centraal. Het doel van de les staat in kindertaal op het digibord en het device van het kind.
2. Bij elk doel wordt aangegeven in welke leerlijn wordt gewerkt.
3. In de peilingslessen 5, 10 en 15 geven de kinderen tijdens de reflectie aan in hoeverre ze het doel beheersen.
4. In de blokevaluatie (les 19) geven de kinderen in het groei overzicht voor in het werkboek aan in welke mate ze de aangeboden lesdoelen beheersen.

Eén doel per les

In elke les van De wereld in getallen 5 - Basis digitaal staat één doel centraal. Dit zorgt ervoor dat de kinderen zich volledig op dat ene doel kunnen concentreren. Een doel wordt in twee lessen aangeboden. In de eerste les krijgen de kinderen de instructie over het doel. In de tweede les werken ze verder aan het doel, soms met een accentverlegging of verdieping van de stof.

Drieslagmodel

Rekenen is meer dan alleen uitrekenen. Een goede inzet van het drieslagmodel helpt bij het creëren van passend onderwijs. Door dit model kunnen rekenproblemen worden voorkomen, maar komen ook de sterke rekenaars in beeld. In De wereld in getallen 5 - Basis digitaal is het drieslagmodel op verschillende manieren uitgewerkt. Bijvoorbeeld een opgave in het werkboek waarbij de kinderen een som bedenken bij een rekenverhaal, of een opgave waarbij ze een rekenverhaal bedenken bij een kale som. Ook zwakke rekenaars kunnen dit leren. Ze hoeven het niet direct te kunnen, maar leren het uiteindelijk door het te doen en door goede voorbeelden van de leerkracht. Het is dan ook belangrijk om vaak kort te oefenen. Om de kinderen de ruimte te bieden om hun eigen betekenisvolle contexten te bedenken bij kale sommen bevat De wereld in getallen 5 - Basis digitaal een apart papieren werkboek. Hierin is vooral dit type opgaven opgenomen. Dit is een bewuste keuze. De wereld in getallen 5 - Basis digitaal stimuleert hiermee dat kinderen hun eigen rekenverhalen bedenken.

Doe-lessen meten en meetkunde: les 13

Elke les 13 van een blok in De wereld in getallen 5 - Basis digitaal is een les meten en meetkunde. Dit zijn doe-lessen, waarin ervaren, verklaren en verbinden centraal staan. De lessen 13 bevatten fundamentele onderwerpen op het gebied van meten en meetkunde. Deze kennis vormt de basis voor doelen die op een later moment in les 11 en 12 worden aangeboden en ook tot het domein meten en meetkunde behoren. De doe-lessen worden gekenmerkt door:

- het verkennen van de wereld;
- onderzoeken en zelf ontdekken;
- samenwerkend leren.

Les 13 wordt niet digitaal aangeboden, vanwege het overwegend handelend karakter voor de kinderen. De oefeningen bij deze les staan in het werkboek. De les is wel opgenomen in de digibordtool.

Basis digitaal: werkboek

De wereld in getallen 5 - Basis digitaal is niet volledig digitaal, maar 'optimaal digitaal'. Dit betekent dat de methode het beste van twee werelden biedt: het aanbod is vooral digitaal, maar op papier als de lesstof zich hier het best toe leent. Per jaargroep is er een papieren werkboek A en B. Het werkboek wordt alleen ingezet bij het leerkrachtgebonden deel, dus alleen bij de eerste opgave(n) van de instructie en basistaak. In het gepersonaliseerde lesdeel 'eigen taken' wordt het werkboek niet ingezet. Wel is het belangrijk om altijd denkpapier op de tafel van de kinderen te hebben liggen en ze aan te moedigen om dit actief te gebruiken. Hiervoor kun je de achterkant van het werkboek benutten: het rekenschrift.

Digitaal werken

De wereld in getallen 5 - Basis digitaal kent een basisdeel en een gepersonaliseerd deel. Beide delen nemen de helft van een les in beslag en zijn belangrijk voor de rekenontwikkeling van het kind. In het basisdeel krijgen alle kinderen een interactieve instructie (IGDI) van jou als leerkracht over één lesdoel. Vervolgens verwerken de kinderen dat lesdoel in een adaptieve basistaak. Na het basisdeel gaan de kinderen zelfstandig aan de slag met de 'eigen taken'. Dit is het gepersonaliseerde deel van de methode, waarin de eigen taken door het systeem voor elk kind op maat worden klaargezet.

Het systeem analyseert de resultaten aan de hand van zogenaamde peiltaken. Op basis hiervan zet het systeem elke week voor ieder kind een serie taken klaar in het gepersonaliseerde deel, gericht op maximale persoonlijke groei. Voor een optimale werking van het gepersonaliseerde deel is het cruciaal dat je kinderen de peiltaken laat maken. Alleen dan is de voorraad met persoonlijke taken rijk gevuld. Wanneer een kind pas later in het jaar instroomt, laat het kind dan ook Peiltaken maken uit de voorgaande twee blokken. Dit helpt om snel een goed adaptief aanbod aangereikt te krijgen.

Basisdeel

De lesdoelen worden in het basisdeel van de methode aangeboden: de lessen. Je geeft instructie rond één lesdoel. Oefening 1 en 2 en de instapoefening maken deel uit van de instructie. Vervolgens verwerken de kinderen het lesdoel zelfstandig in de basistaak. Op de laatste dag van elke basisweek (les 5, les 10 en les 15) gaan de kinderen zelfstandig met de 2 nieuwe hoofddoelen van die week aan de slag. Dit zijn de zogenoemde peilingslessen. In deze lessen heb jij als leerkracht tijd om de vorderingen van elk kind te observeren en de observaties compleet te maken. Hiervoor is per blok een observatieformulier beschikbaar. Scoort een kind matig tot onvoldoende op 1 of 2 hoofddoelen in les 5 (of 10 of 15), dan zet het systeem in de daaropvolgende week 1 of 2 extra basistaken klaar bij de basistaken. Je herkent de extra basistaken aan de blauwe achtergrondkleur van de bovenbalk. In week 4 kun je optioneel een bloktoets geven. In de lessen 16, 17 en 18 is ruimte voor remediëring, herhalen en pluslessen. In les 20 wordt het blok afgesloten met een Eureka.

Gepersonaliseerd deel

Na het basisdeel gaan de kinderen zelfstandig aan de slag met de 'eigen taken'. Dit is het gepersonaliseerde deel van de methode, waarin de eigen taken door het systeem voor elk kind op maat worden klaargezet. In de eigen taken krijgen de kinderen opgaven over de hoofdoelen. Ook werken ze in dit deel aan het vlot rekenen, automatiseren en memoriseren. In iedere les is tijd gereserveerd om te werken aan het gepersonaliseerde deel.

Lesopbouw

Lesopbouw basisles

De basislessen in De wereld in getallen 5 - Basis digitaal komen steeds in 'koppeltjes' van twee lessen. Dit heeft te maken met het hoofddoel dat in twee lesdoelen is gesplitst. Bijvoorbeeld: in basisles 1 en 2 wordt hoofddoel 1 behandeld. Dit hoofddoel is gesplitst in lesdoel 1a, dat wordt behandeld in les 1, en lesdoel 1b, dat wordt behandeld in les 2. In les 1-2 komt dus het hele hoofddoel aan bod. Les 1-2 vormen dus samen een koppeltje. Ditzelfde geldt voor de lessen 3-4, 6-7 enzovoort.

Lesopbouw peilingsles

Les 5, les 10 en les 15, de laatste lessen van elke basisweek, zijn de peilingslessen. Hierin werken de kinderen zelfstandig met de 2 nieuwe hoofdoelen binnen hetzelfde domein van die week. Omdat de kinderen vrijwel de hele les zelfstandig werken, heb jij alle gelegenheid om elk individueel kind goed te observeren. Via het systeem kun je zelfs live meekijken hoe elk kind presteert. Maak hierbij gebruik van de observatieformulieren uit de blokinfo. Via het onderdeel Volgen kun je live meekijken hoe elk kind presteert.

Samengevat:

Basisdeel (= helft van de les) bestaat uit: instructie van de leerkracht, waarna de leerling werkt aan de basistaak en vervolgens aan de eigen taken.

- Interactieve oefening met de leerkracht en daarna maakt de leerling de instapoefening.

- Daarna gaat de leerling het lesdoel verwerken in een basistaak (10 minuten). Oefening 1 en 2 moet de leerling doen, wat daarna komt is afhankelijk van het tempo van de leerling. Dus niet iedere leerling maakt oefening 3 en 4. Het systeem zet na oefening 1 en 2 adaptief de oefeningen klaar. Het systeem meet hoe lang de leerling aan opdracht 1 en 2 gewerkt heeft, hier staan 10 minuten voor. Een leerling moet oefening 1 en 2 afmaken of het er nu langer dan 10 minuten over doet of niet.

Het is wel belangrijk dat de leerling goed doorwerkt tijdens oefening 1 en 2, omdat dit van invloed is op het vervolg van de les.

Taak 6							Wijzig
Oefeningen							Tijd
1	2	3	4	5	6	7	
☐	M						30:00
☐	V	O					30:00
☐	M	M					19:50
☐	V						30:00
☐	V						10:37
☐	G						30:00
☐	ZG						13:45
☐	G	G					30:00
☐	G	ZG					11:22
☐	V	ZG	G				30:00
☐	M	ZG	ZG				30:00
☐	ZG	ZG					13:31
☐	ZG	ZG	G				29:46

Wanneer de halve rekenles/-tijd voorbij is, gaat de leerling verder met het gepersonaliseerde deel!

Gepersonaliseerd deel (= helft van de les)

De eigen taken worden op maat aangeboden.

Deze gaan over de hoofddoelen + vlot rekenen, automatiseren en memoriseren.

De eigen taken zijn naar aanleiding van de **peiltaak** (les 5, 10 en 15). Het systeem zet daarna elke week taken klaar. De peiltaken moeten dus gemaakt worden. Scoort de leerling matig tot onvoldoende op 1 of 2 hoofddoelen, dan zet het systeem extra basistaken klaar. Dit kun je zien aan de blauwe achtergrond in de bovenbalk.

Er is een peiltaak hoofddoel, peiltaak automatiseren en een peiltaak onderhoud.

The screenshot shows a user interface for 'Blok 4' with a navigation bar for 'Week 2'. Below the navigation bar, there are two tabs: 'Basistaken' and 'Eigen taken'. The 'Eigen taken' tab is active. A list of tasks is displayed, each with a row of colored squares (green, yellow, red, grey) representing different goal statuses. To the right of each row is a link that says 'Bekijk taken'.

Task	Status 1	Status 2	Status 3	Status 4	Action
1	ZG	O	O		Bekijk taken
2	V	M			Bekijk taken
3			V	M	Bekijk taken
4	G	O			Bekijk taken
5	G	V	O		Bekijk taken
6	ZG	M	O		Bekijk taken
7	O	ZG			Bekijk taken
8	G	M			Bekijk taken
9	ZG	V	M		Bekijk taken
10	ZG	M			Bekijk taken
11	ZG	M			Bekijk taken
12	ZG	O	ZG		Bekijk taken
13	G				Bekijk taken

In les 19 vullen de leerlingen hun **groei overzicht** in het werkboekje in.

Automatiseren op Het Palet

Al jaren zijn de resultaten op het onderdeel Hoofdrekenen lager dan de resultaten op de andere delen van de Boomtoets Rekenen en Wiskunde. Het is belangrijk om hier meer aandacht aan te besteden. Iedere les wordt daarom begonnen met 5 minuten automatiseren op papier. De vorderingen worden bijgehouden door de leerkracht en/of de leerling.

De leerkrachten mogen hier een eigen invulling aan geven, maar de leerlingen moeten wel bezig zijn met automatiseren.

Op groepsniveau

Groep 3:

Veel aandacht besteden aan plus en minsommen. Strategieën aanleren, verliefde harten, op tijd rekenen enzovoort.

Groep 4:

Aan het begin van het jaar veel plus en minsommen, halverwege het jaar ook starten met vermenigvuldigen.

Groep 5:

Herhalen plus en minsommen en vooral grotere getallen aanbieden, daarnaast inzetten op de tafels.

Groep 6:

Herhalen plus en minsommen alleen grote getallen, inzetten op het herhalen van de tafels. Veel breuken.

Groep 7:

Inzetten op de overgang van kolomsgewijs rekenen naar het cijferend rekenen. Inzetten op handig rekenen, veel herhaling tafels en af en toe ook rijtjes sommen.

Oefenen met sommen van het metriek stelsel -> praktisch aan de slag.

Groep 8:

Inzetten op tafels met de koppeling naar de breuken.

Herhalen van het cijferend rekenen.

Veel oefenen met breuken gelijknamig maken.

Metriek stelsel uit het hoofd leren.

Praktische sommen met het metriek stelsel, omzetten van de ene eenheid naar de andere eenheid.

Automatiseren

Om een stevige rekenbasis te leggen moeten kinderen niet alleen de juiste antwoorden weten, maar deze ook snel kunnen geven. In rekenonderzoek wordt dit Power en Speed genoemd:

- Power: opgaven goed kunnen uitrekenen.
- Speed: geautomatiseerde kennis (het kind kent de juiste procedures om zo snel mogelijk tot een goed antwoord te komen) en gememoriseerde kennis (het kind kan het juiste antwoord direct uit het geheugen oproepen).

Bij kinderen, die achterblijven in Power en/of Speed, stagneert de rekenontwikkeling op een gegeven moment. Aandacht voor Power en Speed is dus heel belangrijk voor de rekenvaardigheden van elk kind. In de praktijk betekent dit dat je in iedere les of week voldoende laat werken aan de eigen taken.

Werken aan Power en Speed

De kinderen werken aan Power en Speed in de eigen taken. In elke peiltaak hoofddoel worden de recente instructiedoelen als Power aangeboden. Dit zijn de toetsdoelen. De basisvaardigheden voor Speed zijn verdeeld over de zogenoemde rekendrempels. Voor De wereld in getallen 5 - Basis digitaal is een eigen versie van deze rekendrempels gemaakt, aangepast aan de cruciale stappen die in de methode binnen de leerlijnen worden onderscheiden. Een aantal drempels is onderverdeeld in meerdere vaardigheden (bouwstenen in de muur).

In elke peiltaak voor automatiseren worden twee of drie doelen uit verschillende bouwstenen aangeboden. Uitgangspunt van het automatiseren en memoriseren is dat een kind in ongeveer drie seconden het juiste antwoord geeft bij het maken van opgaven op papier. Digitaal wijken we hier iets vanaf omdat kinderen steeds 1 opgave per scherm krijgen en dit iets meer tijd neemt. Er wordt nauwelijks onderscheid in tijd gemaakt tussen automatiseren en memoriseren. Bij onvoldoende beheersing wordt de week erop een onderliggend doel aangeboden, waarna weer op tempo kan worden geoefend. Tijdens de vooruitblik in de blokevaluatie zien de kinderen welke drempels/bouwstenen in het volgende blok in de peiltaak automatisering aan bod komen. De oefenstof in de automatiseertaken kan ook vervangen en/of aangevuld worden door spellen die passen bij de drempel waarin het kind oefent. Deze rekenspellen worden verder toegelicht in het aparte Spellenoverzicht.

Stappenplan blokplanning

Deze punten zijn als richtlijnen bedoeld. Als je bezig gaat met het voorbereiden van je blok, kun je deze stappen doorlopen. Zo vergeet je niks en bereid je je goed voor op je blok.

1. Kijk naar de doelen in de handleiding van het aankomende blok.
2. Kijk naar de leerlijn en combineer de doelen met de leerlijnen.
3. Noteer deze gecombineerde doelen in je registratie. Bedenk welke kinderen bij welke doelen uit zullen vallen en schrijf die erbij.
4. Schrijf de doelen waar je aan gaat werken tijdens je hulp, ook in je hulpregistratie.
5. Kijk goed naar de aankomende lessen en bedenk welke sommen de kinderen moeilijk vinden (denk ook aan vorig jaar, als je dezelfde groep had, of lees de analyses van vorig jaar). Schrijf dit gelijk bij de lessen op. Bedenk ook alvast welke stap je terug moet zetten om hier goed bij aan te sluiten. Pak waar nodig de handleiding van de vorige groep erbij, zodat je weet hoe het aangeboden is. Of overleg met de collega van de groep voor jou.
6. Kijk naar de toets, wat wordt er eigenlijk getoetst? Noteer dit ook, zodat je gericht aandacht besteedt aan de lastige sommen.
7. Getoetst? Noteer de bijzondere zaken.

Weekvoorbereiding

In de drie basisweken van elk blok worden 5 nieuwe hoofddoelen in 3 domeinen aangeboden. Verder werken de kinderen aan verbeterings-, automatiserings-, herhalings- en plusdoelen. Belangrijk is om aan het einde van de eerste en tweede week de observatiegegevens en de gegevens uit het dashboard per doel naast elkaar te leggen.

- Kinderen die geen extra instructie en oefening meer nodig hebben, krijgen plustaken aangeboden. Plan voor deze kinderen in week 4 de pluslessen in.
- Kinderen die extra instructie en oefening nodig hebben voor bepaalde nieuwe doelen krijgen een extra basistaak. Voor kinderen die in les 5, 10 of 15 (peilingslessen) een onvoldoende of matige score hebben behaald, wordt deze taak digitaal automatisch in de week erna door het systeem klaargezet. Je kunt hem ook handmatig inplannen. Plan voor deze kinderen een extra instructie- en oefenmoment in.

- Als meerdere kinderen laag scoren op verbeterdoelen plan je een extra instructie- en oefenmoment in met de hulpkit.
- Als automatiseringsdoelen onvoldoende worden beheerst zoek je eerst uit waardoor dat komt. Vervolgens bepaal je op welk onderliggend doel extra instructie en oefening nodig is. Plan ook voor deze doelen indien nodig een extra instructie- en oefenmoment met de hulpkit.

Vooruit toetsen groep 6, 7 en 8

Hiervoor kan de schaduwtoets gebruikt worden. Deze toets geef je aan de sterke rekenaar en daarbij vertel je dat het een meetmoment is. Als de leerling iets niet snapt, dan vult hij niks in, dat is echt niet erg. Alleen maar goed, want daarmee geeft de leerling aan dat hij graag iets wil leren! Als de leerling het wel wil proberen, dan zet hij er een vraagteken bij, zodat de leerkracht weet dat de leerling het nog wel lastig vindt, maar wel wilde proberen. Dan weet de leerkracht ook dat de leerling er niet zeker over is en dat hij wel meedoet met de instructie.

Als je als leerkracht denkt; 'de leerling heeft het wel goed, maar ik twijfel daar aan', dan bespreek je dat met de leerling. Laat deze leerling bijvoorbeeld wel meedoen met het begin van de instructie, laat hem een sommetje voordoen, zodat je zeker weet dat het geen 'mazzeltje' was.

Jij maakt de keuze of kinderen wel of niet meedoen. De schaduwtoets is enkel en alleen voor jou een houvast om te bepalen of kinderen bepaalde dingen al snappen en dus eventueel niet mee hoeven te doen met de les.

Wordt er iets nieuws aangeboden of denk je dat een goede herhaling geen kwaad kan, dan doen alle kinderen mee. Geef dit dan aan, dat dit jouw beslissing is en dat ze misschien halverwege wel mogen afhaken.

Twijfel je of deze leerlingen genoeg rekenen en of ze voldoende oefenstof maken? Weet dan dat het niet om de hoeveelheid gaat, maar om het doel.

Twee tips hiervoor:

- Begin elke rekenles met 5-10 minuten automatiseren. Dit kunnen de tafels zijn, staartdelingen, rekenen met de bal, plus- minssommen enzovoort. Zo weet je zeker dat elk kind elke dag sommen maakt en dit is voor elk kind belangrijk! Ook al denk je misschien, dan krijgen ze de les niet af; die tien minuten automatiseren zorgt ervoor dat kinderen juist sneller rekenen en dus de andere sommen ook sneller maken.

- Maak afspraken en stel doelen met de leerlingen die in de rekentijgers of panda's werken. Laat ze aan het begin van het blok een planning maken, waarbij zij kijken welke les ze wel en niet hoeven te maken en hoeveel tijd ze denken ongeveer te hebben. Vervolgens bekijken zij hoeveel ze van de rekentijgers zouden kunnen maken en stellen ze dus een doel voor zichzelf. Hier kan je ze op aanspreken, mochten ze niet zoveel doen en hier kan je dan ook consequenties aan hangen, als bijvoorbeeld blijkt dat ze er niks in maken, dan moeten ze elke dag het boekje rekentijgers inleveren.

Dit hoeft jou geen tijd te kosten, kinderen kunnen dit zelf opschrijven en bijhouden.

En als laatste, laat deze kinderen niet standaard op het leerplein werken.

Sterke en snelle rekenaars

Vooraf bij het vak rekenen laten kinderen grote verschillen zien in tempo en niveau. De wereld in getallen 5 - Basis digitaal zorgt er automatisch voor dat deze kinderen niet méér oefenen dan nodig is. De methode heeft namelijk diverse betere middelen om sterke en snelle rekenaars te blijven uitdagen.

Denkvragen

Waar mogelijk is bij de les een denkvraag opgenomen. Deze vraag is bedoeld voor de rekensterke kinderen. Zij kunnen hier al tijdens de instructie over nadenken. De denkvraag is gericht op de hogere orde denkvaardigheden.

Knewton

Sterke rekenaars hebben over het algemeen minder oefentijd nodig. De Knewton -technologie van De wereld in getallen 5 - Basis digitaal voorziet hier automatisch in. Na de instructie wordt het lesdoel in de basistaak aangeboden. Na 10 minuten wordt deze taak afgerond. Het programma biedt voldoende ruimte om ook bij deze kinderen te observeren of er efficiënte strategieën worden gebruikt. De uitkomst hiervan kan een effect hebben op de verdere instructie op dit leerdoel de volgende dag. Er wordt gecontroleerd of hoofddoelen daadwerkelijk worden beheerst. Dit gebeurt in de peilingslessen (les 5, 10 en 15) en bij de peiltaken. Binnen taken die met Knewton werken worden geen nieuwe of moeilijkere lesdoelen aangeboden, maar wel oefeningen die moeilijker zijn. Het is een bewuste keuze om geen doelen aan te bieden die nog niet door jou als leerkracht zijn geïnstrueerd. Door het oefenen voor sterke rekenaars tot een minimum te beperken ontstaat er ruimte voor pluswerk in de vorm van pluslessen en plustaken. Het systeem zorgt ervoor dat sterke rekenaars niet langer oefenen met een leerdoel dan nodig is. Na de instructie wordt het lesdoel in de basistaak aangeboden. Als het kind de eerste oefening van de basistaak foutloos en binnen de minuut heeft gemaakt, dan compact het systeem automatisch. Na 5 minuten sluit het systeem de basistaak af en krijgt het kind het resultaat van de taak te zien. Als een sterke rekenaar de eerste opdracht niet foutloos maakt of het kind heeft langer dan een minuut nodig voor de opdracht, dan kiest het systeem ervoor om het leerdoel wat langer aan te bieden: 10 minuten. Met De wereld in getallen 5 - Basis digitaal kun je er als leerkracht dus volledig op vertrouwen dat ook sterke rekenaars door de Knewton-technologie op maat worden bediend.

Plustaken

De plustaken zijn bedoeld voor rekensterke en rekensnelle kinderen die goed scoren op de peiltaken en waarvan de observatievragen positief kunnen worden beantwoord. De plustaken zijn niet bedoeld voor rekenbegaafde kinderen. Deze kinderen kunnen de plustaken overslaan, waardoor zij tijd krijgen om aan grotere projecten te werken die speciaal voor deze groep zijn ontwikkeld. Deze projecten vallen buiten het terrein van de plustaken. Er zit een zorgvuldige opbouw in de plustaken. Een plustaak duurt ongeveer 10 minuten. Een kind kan een taak altijd onderbreken en in een volgende rekenles weer verder gaan. De wereld in getallen 5 - Basis digitaal heeft plustaken in drie domeinen: Elk domein heeft een eigen pictogram, zodat kinderen in het overzichtsscherm van hun 'eigen taken' kunnen zien over welk domein de plustaak gaat.

Plustaken blijven langere tijd beschikbaar voor de kinderen. Niet elk kind krijgt namelijk iedere week evenveel plustaken. Het kan daardoor gebeuren dat de kinderen allemaal aan andere plustaken werken. Wil je als leerkracht inzicht in de plustaak waar een kind aan werkt, ga dan naar het resultaten dashboard. Via het dashboard kun jij als leerkracht de hulpkit opstarten. Met de hulpkit kun je het kind begeleiden bij het maken van de plustaken of kun je de reflectieve vraag aan het eind van elke plustaak met het kind bespreken. Bij het begeleiden van de plustaken is het belangrijk dat je de kinderen ondersteunt met vragen die het zelf nadenken ondersteunen. Dit zijn vooral vragen die over het proces gaan en niet over de uitkomst. Dit type vragen is opgenomen in de hulpkit. De plustaken hebben hun eigen handleiding voor de leerkracht. Als de kinderen zelfstandig gaan onderzoeken staan de opgaven op hun eigen device. In de handleiding staat begeleidende tekst. De reflectie staat ook op het device van de kinderen. De bijbehorende begeleidende tekst staat in de digitale handleiding en is te vinden in de blokinfo. De handleiding kan helpen bij de voorbereiding van de lessen. Voor de begeleiding tijdens/na het maken, kun je gebruikmaken van de hulpkit. Opbouw Elke plustaak start met een scherm waarop de inhoud in een uitdagend zinnetje wordt omschreven. Het eerste onderdeel is een opstap-opgave die de kinderen helpt begrijpen wat de bedoeling is. De daaropvolgende opgaven lopen op in moeilijkheidsgraad. Elke plustaak eindigt met een reflectieve vraag op het laatste scherm. Deze vraag gaat over de ontdekking die het kind zelf moet hebben gedaan.

Wanneer een leerkracht te maken krijgt met een zwakke rekenaar in zijn klas, moet hij de volgende stappen doorlopen;

Neem de Boom toets rekenen en hoofdrekenen af en analyseer deze toetsen in het testcentrum.

Plan een afspraak met de intern begeleider.

Bereid dit gesprek zo voor, door voor jezelf op te schrijven waar je tegenaan loopt of waar de leerling tegenaan loopt. Beschrijf ook wat je al hebt gedaan en mail dit naar de intern begeleider, voorafgaand aan het gesprek.

Tijdens het gesprek wordt deze leerling besproken. Op basis van deze bespreking kunnen de betrokkenen de volgende keuzes maken;

I. De leerkracht gaat aan de slag met de handvatten die hij heeft gekregen van de intern begeleider. Er wordt ook een afspraak gemaakt voor het observeren van een les, waarbij specifiek op dit kind gelet wordt.

II. De problemen zijn nog niet goed duidelijk en om dit duidelijk te krijgen, zal de IB'er een reken diagnostisch gesprek met de betreffende leerling houden.

Na dit diagnostisch gesprek is er meer duidelijk over de problematiek waar men mee te maken heeft. De leerkracht gaat samen met de IB'er aan de slag om deze problematiek aan te pakken. De volgende scenario's zijn mogelijk;

I. De leerling heeft eigenlijk geen moeite met de stof, maar heeft een aversie tegen rekenen opgebouwd. De leerling denkt dat hij het niet kan, maar eigenlijk lukt het hem prima. Het heeft dus met een soort van faalangst te maken. Hiervoor kan de leerkracht pre teaching inzetten. De leerling weet dan de volgende dag al wat er gaat komen en gaat met een open en zekere blik de rekenles tegemoet.

II. De leerling heeft bepaalde hiaten opgelopen. Deze hiaten zijn ontstaan doordat bepaalde fasen binnen het handelingsmodel of het drieslagmodel niet goed zijn doorlopen. Het aanbieden van lesstof voor deze leerling is te snel gegaan. De leerkracht gaat met deze hiaten aan de slag. Mocht hier een onderwijsondersteuner voor beschikbaar zijn, dan kan hij dit oppakken. Wel in hele goede samenspraak met de leerkracht. De leerkracht weet namelijk op welk niveau het kind zit en op welk niveau hij moet komen.

Blijkt de leerling toch achter te blijven op de leerlingen van zijn klas, dan kan er in samenspraak met de intern begeleider en ouders besloten worden om de leerling op een andere leerroute te zetten. Deze keuze kan pas gemaakt worden, als alle hulp echt niet geholpen heeft, maar wel meer dan voldoende is ingezet.

De betrokkenen kunnen kiezen uit drie leerroutes;

I. Leerroute 1 is uitgewerkt voor leerlingen die (boven)gemiddelde cognitieve capaciteiten hebben, maar die een specifieke beperking of stoornis hebben. Daardoor ervaren ze belemmeringen in het leren rekenen. Voor deze leerlingen zijn adviezen uitgewerkt met betrekking tot het inzetten van hulpmiddelen.

II. Leerroute 2 is specifiek ontwikkeld voor leerlingen die minder cognitieve capaciteiten hebben en meer leertijd nodig hebben om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een doelenselectie gemaakt, waarbij in het basisonderwijs de nadruk ligt op essentiële doelen. Hierbij werken leerlingen bijvoorbeeld ook aan doelen op het gebied van breuken en procenten.

III. Leerroute 3 is bedoeld voor leerlingen die niet in staat zullen zijn om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een zodanige selectie gemaakt uit de doelen van niveau 1F, dat zij een minimale functionele gecijferdheid zullen bereiken.

De meest gangbare route voor de zwakke rekenaars bij ons op school, is leerroute 2. Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 referentieniveau 1F halen (en voor voldoende leerlingen ook 2F/1S niveau). Zodat alle leerlingen ook werken aan de doelen op het gebied van breuken en procenten en een goede basis hebben voor het voortgezet onderwijs.

Deze leerroutes zijn in het Leerlijnenboek te vinden.

Borgingsdocument Taal actief 2022-2023

Geuzingerbrink 70
7812 NX Emmen
0591-647653
palet@viviani.nl
www.cbshetpalet.nl

Elke dag weer: leren, zorg en sfeer!

Start afspraak: januari 2022 Bijgesteld:	Evaluatiedatum: juli 2022
Eigenaar/werkgroep:	Vakgebied: Taal
Onderwerp: Taal	
Status: Lopend - geborgd tot	

Inhoud

1.	Afspraken / Aanpak / Beleid:.....	3
1.1	Schoolbreed.....	3
1.2	Op groepsniveau	4
1.3	Op leerlingniveau	4
BIJLAGE 1	Taalafspraken CBS Het Palet.....	6
BIJLAGE 2	Opzet Taal groep 4 en digitaal groep 5, 6, 7 en 8.....	7
BIJLAGE 3	Opzet spelling	14
BIJLAGE 4	Stappenplan themaplanning	19
BIJLAGE 5	Vooruit toetsen taalbegaafde leerlingen	25
BIJLAGE 6	Protocol taalzwakke leerlingen op Het Palet	26
BIJLAGE 7	Samenvatting opzet van de methode taal digitaal.....	28

1. Afspraken / Aanpak / Beleid:

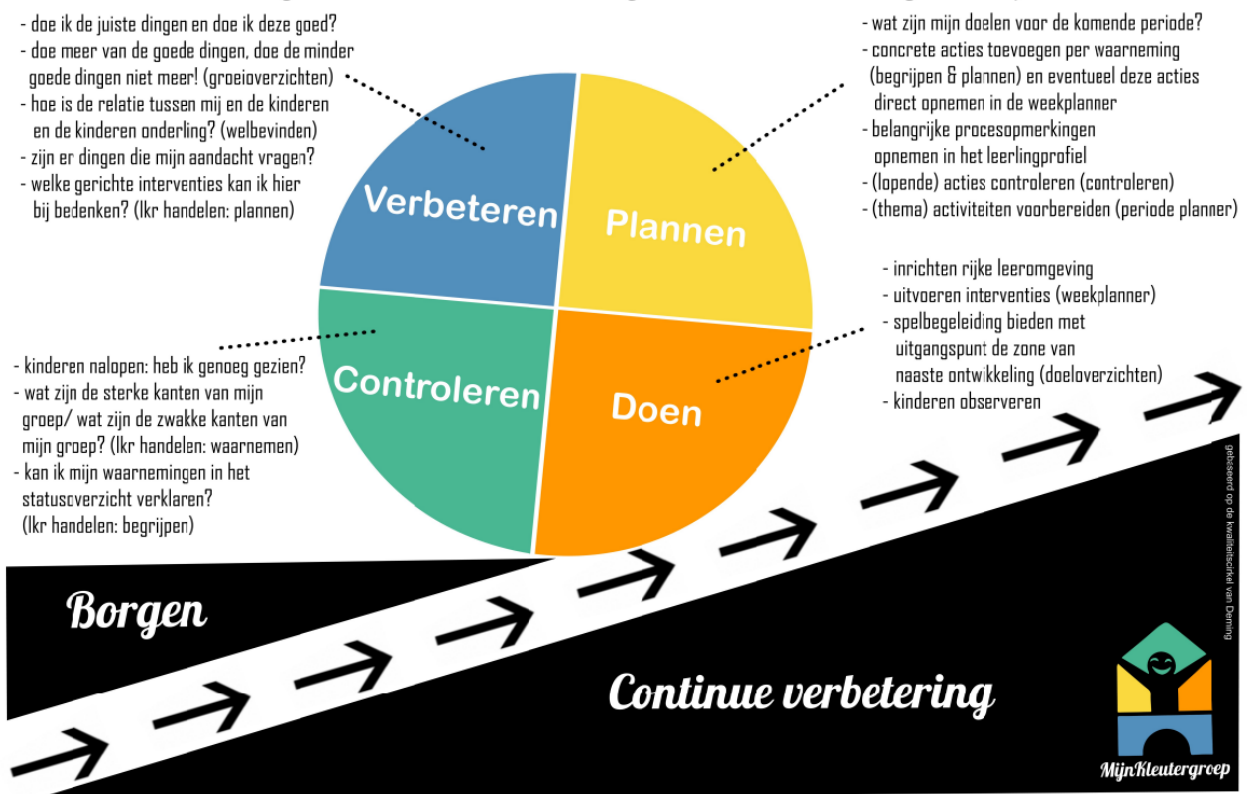
1.1 Schoolbreed

Alle leerkrachten zijn bekend met de afspraken die gemaakt zijn rondom taal met deze methode. Om ervoor te zorgen dat deze afspraken bij iedereen bekend zijn, zijn deze aan dit borgingsdocument toegevoegd (bijlage 1). De afspraken worden jaarlijks besproken in een teamvergadering, als dit document geborgd wordt. De projectgroep taal bespreekt het borgingsdocument met nieuwe leerkrachten en helpt hen op weg.

Voor het taalonderwijs wordt de methode Taal Actief 4 gebruikt. Deze methode hebben wij voor groep 4 t/m 8. De methode wordt aangevuld met spelend leren en verschillende programma's en apps op het Chromebook/IPad.

In de groepen 1 en 2 wordt een ander programma aangeboden. De leerlingen worden gevolgd met het observatiesysteem Mijn Kleutergroep en krijgen hierbij een passend aanbod.

De cyclus van Mijn Kleutergroep:

In groep 3 wordt gewerkt met Veilig Leren lezen.

Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 het 1F niveau van taalverzorging hebben behaald. Verder is het streven om, passend bij de schoolweging, voldoende leerlingen het 1S niveau

te laten behalen. Bij ernstige taalproblematiek is ons doel dat de kinderen in ieder geval de minimale doelen behalen, die in leerroute 3 van de passende perspectieven van Taal Actief beschreven zijn.

Om dit te behalen moeten de leerkrachten kennis hebben van de leerlijnen. Deze zijn beschreven in het boek *Leerlijnen van NieuwLeren, Uitwerking van het referentieniveau 1F en Uitwerking van het referentieniveau 1S*.

Alle leerlingen moeten elke dag 1 uur werken aan taal. Zijn kinderen eerder klaar, dan werken ze op hun Chromebook of in hun werkboek/oefenboek verder met de taken of ze krijgen uitdagend werk in de vorm van taalwerkboeken van Levelwerk.

1.2 Op groepsniveau

Elke leerkracht maakt, voordat hij begint met een blok, een themaplanning. Daarbij wordt gekeken naar de korte termijn doelen, de lange termijn doelen en de behaalde resultaten tot nog toe. Het stappenplan voor het maken van een themaplanning is toegevoegd als bijlage (bijlage 4).

Indien passend bij de leerling, maken de leerlingen in de groepen 6 t/m 8 voorafgaand aan het thema een toets. Op basis van deze toets wordt bepaald of de leerling mee moet doen met de instructie van een bepaalde les of dat de leerling zelfstandig aan de slag mag. Hoe dit in de praktijk werkt, staat in bijlage 6.

Voor leerlingen die veel baat hebben bij herhaling, zetten wij extra instructietijd in. Hoe dit ingezet wordt, is aan de leerkracht, maar ons streven is om elk kind niet meer dan een uur per dag taal te laten doen, dus binnen dit uur (over de gehele dag gezien) moet de leerkracht ook deze instructie geven.

1.3 Op leerlingniveau

Leerlingen die dreigen uit te vallen, worden besproken met de intern begeleider. In samenspraak met de leerkracht wordt een plan van aanpak voor deze leerling opgesteld. De stappen die gevolgd moeten worden, staan beschreven in bijlage 7, het stappenplan; 'Protocol taalzwakke leerlingen op het Palet'. Leerlingen die niet meer het groepsniveau aankunnen, gaan leerroute 2 van Taal Actief volgen. Deze route houdt in dat de leerlingen niet meer alle opdrachten maken, maar alleen de opdrachten die bij het 1F-niveau aansluiten. Zo hebben de leerlingen meer tijd voor deze opdrachten en voorkomen wij frustratie.

Voor de taalsterke leerlingen kunnen de plusboeken en de werkboeken uit de levelbakken worden ingezet. Deze leerlingen hoeven ook niet alles mee te doen van de les (zie bijlage 6).

Daarnaast hebben enkele leerlingen een breed pakket levelwerk. Levelwerk wordt op alle vakgebieden aangeboden, dus ook op het gebied van taal.

Het leerjaar begint met een instapweek en eindigt met een uitstapweek. Daartussen zitten acht thema's van elk vier weken. Van de vier themaweken zijn de eerste drie weken gevuld met basisinstructie en gedifferentieerd werken. Week vier is er voor de differentiatietaken naar aanleiding van de toetsresultaten. Na elke twee thema's, na acht weken dus, is er een parkeerweek. De twee thema's plus parkeerweek vormen samen een zogenaamde blokperiode.

In de eerste drie weken volgen alle kinderen de basisinstructie. Het niveau van elk kind wordt bepaald door het aantal goede items bij de startopdracht 'Eerst proberen' aan het begin van elke les. In week 4 wordt het niveau bepaald op basis van het toetsresultaat en krijgen alleen kinderen die dat nodig hebben instructie.

Taal op Het Palet

Hoe geven wij een taalles aan de hand van de methode Taal Actief op Het Palet?

Er zijn acht thema's per leerjaar.

In groep 4 werken de leerlingen uit een taalboek.

De leerlingen van groep 5 tot en met 8 werken digitaal.

Daarnaast heb je een themahandleiding en een jaarhandleiding. In de jaarhandleiding vind je alle informatie over de manier waarop de stof in jouw jaar aangeboden wordt. Kun je iets niet vinden, dan staat dit in de jaarhandleiding van de (een) vorige jaargroep.

De taallessen: de voorbereiding

De opbouw van je taallessen.

Instructie wordt uitsluitend in kleine instructiegroepen gegeven. Deze groepen zijn door de leerkracht ingedeeld naar aanleiding van toetsen, observaties en dagelijks werk. Instructie wordt een dag vooruit gegeven. De kinderen werken met een dag-/weektaak. Hierdoor staan er alleen dingen op de dag-/weektaak waar de leerlingen zelfstandig mee aan het werk kunnen.

Gebruik de leerlijnen uit het boek Nieuwleren. Kijk wat de kinderen volgens de leerlijnen moeten beheersen en maak keuzes in de lessen uit het taalboek. Is het nodig om iedere les te doen? Waar moet meer de nadruk op gelegd worden en waar minder?

Je kijkt altijd naar het doel van je les en kijk ook iets verder, bijvoorbeeld naar volgende lessen/de toets in hoeverre deze stof terugkomt en hoeveel tijd je er aan moet besteden. Maar bedenk ook voor jezelf wat je wilt bereiken aan het einde van dit thema, waar moet je staan over twee maanden? Zo weet je precies waar je naar toe gaat werken en ben je niet teveel losse lessen aan het voorbereiden. Uiteindelijk gaat het om het bereiken van het doel, niet de manier waarop dat wordt aangeboden.

BIJLAGE 2 Opzet Taal groep 4 en digitaal groep 5, 6, 7 en 8

Verwerkingssoftware

In de verwerkingssoftware zijn opdrachten uit de lesboeken, werkboeken en kopieerbladen van Taal actief 4 opgenomen. De kinderen verwerken deze opdrachten met deze software. Ze gebruiken de verwerkingssoftware in elke les, met uitzondering van de toetsles. De opdrachten uit de boeken zijn in de verwerkingssoftware vertaald naar digitale opdrachten. De digitale opdrachttypes komen vaak, maar niet altijd, overeen met de gebruikte opdrachten op papier. Digitaal past een bepaald opdrachttype soms beter bij een doel, dan het gebruikte opdrachttype in het boek.

Printbladen

Bij de volgende lessen worden printbladen aangeboden:

- Spreken en luisteren (les 3 en 18)
- Schrijven (les 8 en 13)
- Samenwerkend leren (les 14)

Bij de lessen Spreken en luisteren en Schrijven zijn alle hulpen als printblad opgenomen: de praathulp, de luisterhulp, de schrijfhulp en de nakijkhulp. Bij de lessen Samenwerkend leren zijn de opdrachten als printblad opgenomen, omdat kinderen daar in specifieke samenwerkingsvormen werken die digitaal onvoldoende ondersteund kunnen worden. Ook de antwoorden bij de opdrachten zijn hier als printblad opgenomen. De printbladen kunt je vinden op de leerkracht-startpagina van Taal actief; op deze pagina krijg je toegang tot alle digitale onderdelen van de methode. Je kunt ze voor aanvang van het betreffende thema printen en uitdelen.

Resultatenmonitor

Bij de verwerkingssoftware hoort de resultatenmonitor voor de leerkracht. De resultatenmonitor geeft actueel en 'live' overzicht van alle leerresultaten.

Toetsboeken of toetssoftware

Voor de toetsen van Taal gebruik je de toetsboeken of toetssoftware van Taal actief 4.

Voor de toetsen van Spelling gebruik je de handleiding (daarin staan de dictees uitgeschreven). De woordendictees en werkwoordendictees kun je ook digitaal afnemen met de toetssoftware.

Additionele materialen

Je kunt de additionele materialen van Taal actief 4 ook inzetten bij Taal actief Digitaal:

- Taal Plusboek: extra uitdaging voor taalsterke kinderen
- Woordenschat: extra programma voor kinderen met een beperkte woordenschat
- Spelling Oefensoftware: spelling extra oefenen
- Handleiding speciale spellingbegeleiding: extra ondersteuning voor spellingzwakke kinderen

Het taalboek

De kinderen starten met een beginopdracht. Aan de hand van het aantal fouten bepaalt de leerkracht op welk niveau de kinderen aan de slag gaan. Elk niveau bestaat uit een of meerdere opdrachten. Taalzwakke kinderen beginnen met * en maken ook de opdracht bij **. De andere kinderen mogen * overslaan en beginnen met **. Zij maken vervolgens ook de opdracht bij ***. Zo haalt elk kind het basisniveau. Voor zeer taalbegaafde kinderen heeft Taal Actief een compactprogramma met een extra leerlijn via het plusboek.

De verwerkingssoftware

De kinderen kiezen hun eigen naam, het programma, het thema, de week en het lesnummer. Hierna kunnen ze beginnen met de opdrachten. Standaard doorlopen de kinderen de opdrachten lineair.

De kinderen kunnen via het zogenaamde springicoon naar het springmenu en daar tussen opdrachten navigeren. Zo kunnen ze opgaven overslaan en eventueel op een later tijdstip maken. Jij geeft aan welke keuzevrijheid zij daarbij hebben. De opgaven die de kinderen overslaan, komen aan het einde van de les alsnog in beeld.

Lesopbouw

Taal

Het taalprogramma van Taal actief onderscheidt vier leerstofdomeneinen:

- woordenschat
- taal verkennen
- spreken & luisteren
- schrijven

Woordenschat

Basislessen: les 1 (a en b), 6 (a en b) en 11 (a en b)

De lessen 1, 6 en 11 kennen 6 stappen:

1. introductie en instructie;
2. tekst lezen;
3. werkafspraken;
4. zelfstandig werken;
5. reflectie.

1 Introductie en instructie

In de methodehandleiding van Taal actief staan de lesstappen volledig uitgeschreven, de digibordsoftware volgt precies deze lesfasen. Waar nodig is er een woordstructuur klaargezet.

2 Tekst lezen

Je kunt de tekst in je kleine instructiegroep via het digibord (laten) lezen of de kinderen de tekst zelfstandig laten lezen via de verwerkingssoftware. Het ankerverhaal (AV) staat klaar wanneer het kind les 1a, 6a of 11a aanklikt. Tijdens het lezen van het ankerverhaal kunnen de kinderen de themawoorden en de definities lezen door op het symbool te klikken. Via de audio-knop kunnen de kinderen het verhaal ook beluisteren. Via de digibordsoftware kun je het hele verhaal als één geheel laten zien.

De woordenlijst (WL) kan op de volgende twee manieren worden geraadpleegd:

- tijdens het lezen van het ankerverhaal: via de oproepbare bron
- voor of na het lezen van het ankerverhaal: via het springicoon (linksboven in het scherm)

3 Werkafspraken

In Taal actief beoordelen de kinderen zelf aan de hand van het aantal woorden dat ze kennen op welk niveau ze de les beginnen.

In het domein Woordenschat van Taal actief Digitaal maken de kinderen eerst een instaptest ('eerst proberen'), bestaande uit vier deelopdrachten, die het niveau bepaalt waarop elk kind zelfstandig met de leerstof aan de slag kan gaan. Deze vier deelopdrachten vinden de kinderen in de verwerkingssoftware onder de afkorting EP. Het programma kijkt de deelopdrachten van de leerlingen automatisch na. Heeft een kind alle vragen van de instaptest goed, dan kan het op **basisniveau** aan de slag. Bij één fout begint de leerling op het **drempelniveau**.

Voor de opdracht klikken ze op een pijl op hetzelfde scherm. Voor het starten van de opdracht moet het kind eerst terug naar het springmenu via het springicoon en daar kiezen voor de opdracht. Daarmee houd jij de regie in handen en kun jij met de kinderen bespreken op welk niveau ze zelfstandig met de leerstof aan de slag gaan.

Het bepalen van het niveau

Na 'eerst proberen' kunnen de kinderen zelfstandig aan de slag. Je kunt eventueel voor de kinderen die dat nodig hebben een werkinstructie geven door samen met de kinderen de opdrachten uit Taal actief Digitaal langs te lopen. Je kunt de opdrachten uit de verwerkingssoftware op het digibord laten zien via de leerkrachtstartpagina voor de leerkracht. Gebruik hiervoor weer het springicoon .

4 Zelfstandig werken

Alle opdrachten uit Taal actief zijn opgenomen in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal. De instapkaart is opgenomen als afbeelding in de digibordsoftware. In de verwerkingssoftware is deze opgenomen als een animatiefilmpje met de afkorting IN. Je kunt dit filmpje inzetten als aanvulling op je eigen instructie, voorafgaand aan het maken van de oefenopdrachten. Je bepaalt zelf of alle kinderen het animatiefilmpje bekijken.

Feedback

In groep 4 kijkt de leerkracht of de onderwijsassistente de opdrachten na.

Het digitale programma kijkt de gemaakte opgaven automatisch na. Als de kinderen een fout hebben gemaakt, verschijnt er feedback op maat, waarna de kinderen de kans hebben de fout te herstellen.

Ondersteuning

Tijdens het maken van de opdrachten kunnen de kinderen via de oproepbare bron altijd het instapkaartje (IN) én de gehele woordenlijst (WL) opnieuw bekijken.

5 Reflectie

Elke les eindigt met een reflectieopdracht. Dit zijn soms gesloten opdrachten, maar vaak ook open opdrachten waarin de kinderen een keuze maken tussen antwoorden of zelf hun mening geven. Je kunt de leerdoelen (op de instapkaart) terughalen via de digibordsoftware of verwerkingssoftware en die met de kinderen bespreken. In de handleiding staan begeleidende reflectievragen. Bij gesloten vragen kunt u via de resultatenmonitor de resultaten van de kinderen live volgen en hierop inspelen bij de bespreking.

Woordspel

De kinderen consolideren de woorden in het woordspel. In speelse opdrachten komen alle themawoorden in het werkboek taal nog een keer voorbij. De woordspellen zijn niet gedigitaliseerd. Je kunt ze vinden op mijn Malmberg, waar je ze kunt downloaden om ze te printen. Je kunt de woordspellen bijvoorbeeld opnemen in de weektaak. De kinderen kunnen er na les 1, 6 of 11 zelfstandig mee aan de slag.

Herhalingslessen: les 5 en 10

Werkafspraken en zelfstandig werken

In de lessen 5 en 10 worden zowel de lesdoelen van taal verkennen als van woordenschat van het thema herhaald. De kinderen kunnen na de introductie en de werkafspraken zelfstandig aan de slag. In de verwerkingssoftware vinden de kinderen in de oproepbare bron het instapkaartje of de instapkaartjes waarop de opdracht betrekking heeft.

Woordleer- en onthoudstrategieën: Les 12

Les 12 van elk thema is gericht op het leren onthouden van woorden en woordbetekenissen en het leren achterhalen van betekenissen van onbekende woorden.

Herhalingsles: les 15

Werkafspraken en zelfstandig werken

In les 15 worden de woorden van het thema herhaald. Aan de hand van de toetsresultaten beginnen de kinderen deze lessen met de * of ** opdracht. De kinderen die met de ** opdracht mogen beginnen kunnen zelfstandig aan de slag. Ze kunnen daarvoor eerst de instapkaart (statisch of geanimeerd) met de afkorting IN in de verwerkingssoftware bekijken. De kinderen die met de * opdracht moeten beginnen, kunnen na een korte instructie ook zelfstandig aan de slag. De kinderen maken opdracht 1 (woordkaart) altijd op papier.

Taal verkennen

Basislessen: les 2, 4, 7 en 9

Alle basislessen kennen 6 stappen:

- 1 en 2 introductie en instructie;
- 3 en 4 oefenen en werkafspraken;
- 5 zelfstandig werken;
- 6 reflectie.

Tijdens deze lessen gebruik je de digibordsoftware en de verwerkingssoftware. Hieronder lees je hoe je dit doet.

1 en 2 Introductie en instructie

In de methodehandleiding van Taal actief staan de lesstappen volledig uitgeschreven, de digibordsoftware volgt precies deze lesfases. Waar nodig is er een voorbeeldzin klaargezet. De instapkaart is opgenomen als afbeelding in de digibordsoftware. In de verwerkingssoftware is deze opgenomen als een animatiefilmpje met de afkorting IN. Je kunt deze inzetten als aanvulling op je eigen instructie, voorafgaand aan het maken van de oefenopdrachten. Je bepaalt zelf of alle kinderen het filmpje bekijken.

3 en 4 Oefenen en werkafspraken

Elke instructie eindigt met een instaptest ('eerst proberen'), bestaande uit vier deelopdrachten, die het niveau bepaalt waarop elke kind zelfstandig met de leerstof aan de slag kan gaan. Deze vier deelopdrachten vinden de kinderen in de verwerkingssoftware onder de afkorting EP. In de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal is ten opzichte van Taal actief één extra deelopdracht opgenomen. Het programma kijkt de deelopdrachten van de leerlingen automatisch na. Heeft een kind alle vragen van de instaptest goed, dan kan het op **basisniveau** aan de slag. Bij één fout begint de leerling op het **drempelniveau**. Voor de opdracht klikken ze op een pijl op hetzelfde scherm. Voor het starten van de opdracht moet het kind eerst terug naar het springmenu via het springicoon en vandaar kiezen voor de opdracht. Daarmee houd jij de regie in handen en kun jij met de kinderen bespreken op welk niveau ze zelfstandig met de leerstof aan de slag gaan.

Na de oefenopdrachten kunnen de kinderen zelfstandig aan de slag. Je geeft de kinderen een werkinstructie door samen met de kinderen de opdrachten uit Taal actief Digitaal langs te lopen. Je kunt de opdrachten uit de verwerkingssoftware op het digibord laten zien via de leerkrachtstartpagina voor de leerkracht. Gebruik hiervoor het springicoon.

5 Zelfstandig werken

Alle opgaven uit Taal actief zijn opgenomen in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal. Daarnaast is er in Taal actief Digitaal bij Taal verkennen aan elke opdracht één extra opdracht toegevoegd. Op deze manier oefenen de kinderen in Taal actief Digitaal nog meer met alle doelen.

In de handleiding van Taal actief vind je onder de tab 'extra oefenstof ' kopieerbladen. Deze opdrachten zijn ook opgenomen in de verwerkingssoftware en hoef je dus niet te kopiëren voor de kinderen. Je bepaalt zelf wanneer je deze opdrachten laat maken. Je herkent deze opdrachten in het menu aan de tekst 'Extra bij les ...'.

Feedback

Het programma kijkt de gemaakte opgaven automatisch na. Als de kinderen een fout hebben gemaakt, verschijnt er feedback op maat, waarna de kinderen de kans hebben de fout te herstellen.

Ondersteuning

Tijdens het maken van de opdrachten kunnen de kinderen via de oproepbare bron altijd het instapkaartje opnieuw bekijken.

6 Reflectie

Elke les eindigt met een reflectieopdracht. Dit zijn soms gesloten opdrachten, maar vaak ook open opdrachten waarin de kinderen een keuze maken tussen antwoorden of zelf hun mening geven. Je kunt de leerdoelen (op de instapkaart) terughalen via de digibordsoftware of verwerkingssoftware en die met de kinderen bespreken. In de handleiding staan begeleidende reflectievragen. Bij gesloten vragen kun je via de resultatenmonitor de resultaten van de kinderen live volgen en hierop inspelen bij de bespreking.

Herhalingslessen: les 5 en 10

Werkafspraken en zelfstandig werken

In de lessen 5 en 10 worden zowel de lesdoelen van taal verkennen als van woordenschat van het thema herhaald. De kinderen kunnen na de introductie en de werkafspraken zelfstandig aan de slag. In de verwerkingssoftware vinden de kinderen in de oproepbare bron het instapkaartje of de instapkaartjes waarop de opdracht betrekking heeft.

Samenwerkend leren: les 14

In les 14 wordt de lesstof van het thema herhaald. Maar tijdens de instructie staat ook een samenwerkingsdoel centraal. Deze lessen lenen zich door het samenwerkend karakter niet voor digitalisering. De kinderen maken de opdrachten dan ook op papier. De opdrachten staan op printbladen. De printbladen kun je vinden op de leerkracht-startpagina van Taal actief.

Herhalingslessen: les 16, 17, 19 en 20

Werkafspraken en zelfstandig werken In de lessen 16, 17, 19 en 20 worden de lesdoelen van het thema herhaald. Aan de hand van de toetsresultaten beginnen de kinderen deze lessen met de * of ** opdracht. De kinderen die met de ** opdracht mogen beginnen, kunnen zelfstandig aan de slag. Ze kunnen daarvoor eerst de instapkaart met de afkorting IN in de verwerkingssoftware bekijken. De kinderen die met opdracht moeten beginnen, kunnen na een korte instructie ook zelfstandig aan de slag.

Taalspel: les 21

In thema 1, 3, 5 en 7 kunt je in les 21 aan de slag met taalspelletjes. De doelen uit het thema worden op een speelse, samenwerkende manier nogmaals geoefend. Bij de taalspellen staat meervoudige intelligentie centraal. De taalspellen worden niet digitaal ondersteund, maar vind je in de methodehandleiding, bij les 21.

Bij de andere stappen (voorbereiden, uitvoeren en napraten) worden de kinderen vanuit de verwerkingssoftware verwezen naar papier, bijvoorbeeld een kladblaadje. De praathulp en luisterhulp zijn ook altijd als printblad bij de les opgenomen.

Schrijven: les 8 en 13

De lessen 8 en 13 kennen 5 stappen: verkennen, voorbereiden, uitvoeren (schrijven en verbeteren), nakijken en reflectie. Tijdens deze lessen gebruik je de digibordsoftware en de verwerkingssoftware. De kinderen bekijken de instapkaart via de verwerkingssoftware en maken opdracht 1 (verkennen). Ook het uitstapkaartje vullen de kinderen digitaal in. Bij de andere stappen worden de kinderen verwezen naar papier, bijvoorbeeld een kladblaadje of een schrift. De schrijfhulp en nakijkhulp zijn ook altijd als printblad bij de les opgenomen.

In een aantal gevallen zijn de lessen 13 een vervolg op de lessen 8. De verschillende stappen zijn dan over twee lessen verdeeld en in les 13 begint dan met stap 5. In Taal actief Digitaal hebben we ervoor gekozen dit niet over te nemen en de les te beginnen met nummer 1. Reflecteren op de eigen schrijfontwikkeling: les 21. In thema 2, 4, 6 en 8 reflecteren de kinderen in les 21 op hun schrijfwerk. Ze selecteren en beoordelen dan de schrijfproducten in hun portfolio. Deze reflectielessen worden niet digitaal ondersteund, maar vind je in de methodehandleiding, bij les 21.

BIJLAGE 3 Opzet spelling

De leerkrachtgebonden lessen; les 1, 3, 5, 7, 9 en 11

In de leerkrachtgebonden lessen staat de instructie en begeleiding door de leerkracht centraal. Tijdens deze lessen gebruik je de digibordsoftware en de verwerkingssoftware. Hier lees je hoe je dat doet bij de lesonderdelen:

- introductie en instructie;
- oefenen en werkafspraken.

Introductie en instructie

In de handleiding van Taal actief staan de lesstappen volledig uitgeschreven, de digibordsoftware volgt precies deze lesfasen. Waar nodig is er een voorbeeldzin klaargezet. De instapkaart is als afbeelding opgenomen in de digibordsoftware. In de verwerkingssoftware is deze opgenomen als een filmpje met de afkorting IN. Je kunt deze inzetten als aanvulling op je eigen instructie, voorafgaand aan het maken van de oefenopdrachten. Je bepaalt zelf of alle kinderen het filmpje bekijken.

Oefenen en werkafspraken

Elke instructie eindigt met een instaptest, bestaande uit een oefendictee ('eerst proberen'), die het niveau bepaalt waarop elk kind zelfstandig met de leerstof aan de slag kan gaan. In het dictee zijn vier woorden uit de nieuwe en vier woorden uit eerdere categorieën opgenomen. Deze acht woorden vinden de kinderen in de verwerkingssoftware onder de afkorting EP. De kinderen luisteren het audiofragment af en typen telkens het laatste woord dat uitgesproken wordt. Het programma kijkt de opdrachten van de leerlingen automatisch na. Heeft een kind alle woorden uit de instaptest goed, dan kan het op **basisniveau** aan de slag. Bij één fout begint de leerling op het **drempelniveau**. De les eindigt met de afspraak op welk niveau de kinderen de volgende les zelfstandig zullen gaan werken. Op onderstaand scherm wordt aan de kinderen uitgelegd hoe ze de volgende les kunnen starten met de opdrachten. Voor de opdracht klikken ze op een pijl op hetzelfde scherm. Voor het starten van de opdracht moet het kind eerst terug via het springicoon naar het springmenu en vandaar kiezen voor de opdracht. Daarmee houd je de regie in handen en kun je met de kinderen bespreken op welk niveau ze zelfstandig met de leerstof aan de slag gaan.

Zelfstandig werken: les 2, 4, 6, 8, 10 en 12

De kinderen kunnen zelfstandig aan de slag. Je kunt eventueel voor de kinderen die dat nodig hebben een korte werkinstructie geven door samen met de kinderen de opdrachten uit Taal actief Digitaal langs te lopen. Je kunt de opdrachten uit de verwerkingssoftware op het digibord laten zien via de leerkrachtstartpagina voor de leerkracht. Gebruik hiervoor het springicoon. Alle opgaven uit Taal actief zijn opgenomen in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal.

In de handleiding van Taal actief vind je onder de tab 'extra oefenstof' kopieerbladen. Deze opdrachten zijn ook opgenomen in de verwerkingssoftware en hoef je dus niet te kopiëren voor de kinderen. Je bepaalt zelf wanneer je deze opdrachten laat maken. Je herkent deze opdrachten in het menu aan de tekst 'extra bij les ...'.

Feedback

Het programma kijkt de gemaakte opgaven automatisch na. Als de kinderen een fout hebben gemaakt, verschijnt er feedback, waarna de kinderen de kans hebben de fout te herstellen. Bij de onveranderlijke woorden is deze feedback samengesteld na een uitgebreide foutendetectie. Daardoor krijgt elk kind feedback op maat, specifiek gericht op het soort fout dat het gemaakt heeft.

Ondersteuning

Tijdens het maken van de opdrachten kunnen de kinderen via de oproepbare bron altijd het instapkaartje opnieuw bekijken.

Reflectie

Elke les eindigt met een reflectieopdracht. Dit zijn soms gesloten opdrachten, maar vaak ook open opdrachten waarin de kinderen een keuze maken tussen antwoorden of zelf hun mening geven. Je kunt de leerdoelen (op de instapkaart) terughalen via de digibordsoftware of verwerkingssoftware en die met de kinderen bespreken. In de handleiding staan begeleidende reflectievragen. Bij gesloten vragen kun je via de resultatenmonitor de resultaten van de kinderen live volgen en hierop inspelen bij de bespreking.

Herhaling: lessen 13, 14 en 15

Werkafspraken en zelfstandig werken

In de lessen 13, 14 en 15 worden de lesdoelen van het thema herhaald. Aan de hand van de toetsresultaten beginnen de kinderen deze lessen met de - of opdracht. De kinderen die met de opdracht mogen beginnen kunnen zelfstandig aan de slag. Ze kunnen daarvoor eerst de instapkaart (afbeelding of animatiefilmpje) met de afkorting IN in de verwerkingssoftware bekijken. De kinderen die met opdracht moeten beginnen, kunnen na een korte instructie ook zelfstandig aan de slag. Voor de kinderen die 0 fouten hadden in hun toets spelling zijn er plusbladen in de handleiding van Taal actief. Ook de opdrachten van deze plusbladen vind je in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal.

Toetsing Taal: de toetsen voor taal kunnen worden gemaakt in het toetsboek of met de toetssoftware. Spelling: de woordendictees en werkwoordendictees vind je in de handleiding, maar kun je ook afnemen met de toetssoftware. De zinnendictees vind je alleen in de handleiding. Je kunt deze wel digitaal registreren in de resultatenmonitor. Het grote voordeel van de toetssoftware is dat de toetsen automatisch gecorrigeerd en geregistreerd worden. Bovendien geeft het toetsprogramma op basis van de resultaten per kind een advies voor herhaling of verrijking. De toetssoftware van Taal actief is zowel beschikbaar voor pc's als laptops en tablets. De verwerkingssoftware is bij het onderdeel toetsen niet nodig

Extra oefenstof in de oefensoftware van Taal actief Digitaal

De oefensoftware Spelling biedt aanvullende oefeningen. Kinderen kunnen iedere week extra oefenen met de doelen van het thema. De inhoud sluit exact aan op de overige spellinglessen van een week. Met de oefensoftware oefenen de kinderen effectief. Het programma heeft hetzelfde foutendetectiesysteem als de verwerkingssoftware.

Differentiatie bij Taal actief Digitaal Werken op eigen niveau

Taal actief Digitaal laat kinderen, net als bij Taal actief, vanaf het eerste moment op hun eigen niveau werken. In de drie basisweken van elk thema wordt de digitale verwerkingssoftware bij taal verkennen, woordenschat en spelling aangeboden op drie niveaus: *, ** en *** . Elke instructie eindigt met een instaptest ('eerst proberen'), bestaande uit een aantal deelopdrachten, die het niveau bepaalt waarop elk kind zelfstandig met de leerstof aan de slag kan gaan.

Er zijn twee versies van de digibordsoftware per jaargroep: een versie die je gebruikt als de kinderen verwerken met taalboek en werkboeken. En een versie als de kinderen verwerken met de verwerkingssoftware. In de digibordversie bij de verwerkingssoftware zijn de schermen uit de software van het kind als plaatjes opgenomen. Zo kun je je instructie afstemmen op de opdrachten die het kind op zijn of haar laptop of tablet ziet. Als je de oefeningen van de verwerkingssoftware interactief wilt gebruiken op het digibord, open dan op een apart tabblad de previewweergave van de verwerkingssoftware.

Het programma kijkt de opdrachten van de leerlingen automatisch na. Heeft een kind alle vragen van de instaptest goed, dan kan het op **basisniveau** aan de slag. Bij één fout begint de leerling op het **drempelniveau** . De kinderen maken dus * en ** of ** en *** . Daarmee krijgen taalzwakke kinderen extra ondersteuning om het basisniveau te halen en worden taalsterke of snelle kinderen na het behalen van het basisniveau uitgedaagd in het niveau. Door inzet van het plusboek (niet digitaal, optioneel) wordt nog een extra niveau aangeboden voor de zeer taalbegaafde kinderen.

Eigen regie

De kinderen worden na het maken van de digitale test doorverwezen naar de opdracht. Maakt het kind 1 of meer fouten, dan kan het doorklikken naar de opdracht voor *. Voor het starten van de opdracht moet het kind eerst terug via het springicoon naar het springmenu en daar kiezen voor de opdracht. Daarmee houd jij de regie in handen en kun je met de kinderen bespreken op welk niveau ze zelfstandig met de leerstof aan de slag gaan.

Extra oefenstof

Alle opdrachten van de kopieerbladen van Taal actief zijn opgenomen in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal. Deze vind je direct achter de basislessen. De opdrachten zijn op * en **niveau. Je kunt deze opdrachten op een voor jou geschikt moment inzetten om taalzwakke kinderen extra met het leerdoel te laten oefenen. Dit kan direct na de basisles of bijvoorbeeld voor het maken van de toets. Voor spelling kun je kinderen ook extra laten oefenen met de oefensoftware.

Na de toets: taal

De toets aan het eind van de drie basisweken bepaalt het startniveau van het kind voor week 4. In de lessen na de toets wordt de digitale verwerkingssoftware bij taal verkennen en woordenschat opnieuw aangeboden op drie niveaus: *, ** en ***. Kinderen die de stof nog onvoldoende beheersen beginnen in week 4 op * onder jouw begeleiding. Kinderen met een voldoende beginnen zelfstandig op **. Kinderen met een zeer goede beheersing komen in aanmerking voor het plusboek (niet digitaal, optioneel).

Na de toets: spelling

De toets volgend op de drie basisweken bepaalt het startniveau van het kind voor week 4. In de lessen na de toets wordt de digitale verwerkingssoftware bij spelling opnieuw aangeboden op drie niveaus: *, ** en ***. Kinderen die de stof nog onvoldoende beheersen beginnen in week 4 op * onder jouw begeleiding. Kinderen met een voldoende beginnen zelfstandig op **. Voor de kinderen die 0 fouten hadden in hun toets spelling zijn er plusbladen in de handleiding van Taal actief. Ook de opdrachten van deze plusbladen vindt u in de verwerkingssoftware van Taal actief Digitaal.

Feedback

De kinderen worden bij Taal actief Digitaal zoveel mogelijk ondersteund en begeleid om het basishoekniveau te beheersen. Zo krijgen de kinderen tijdens het maken van de opdrachten na het maken van een fout gerichte feedback. Vervolgens krijgen ze de kans om hun fout te verbeteren. Zo krijgen de kinderen een grotere kans om het volgende item wel goed te doen. Overigens registreert de resultatenmonitor een verbeterde fout wel als fout, zodat jij als leerkracht inzicht behoudt in de prestaties van jouw leerling.

Ook bij het maken van open opdrachten krijgen de kinderen in de meeste gevallen feedback door het geven van een voorbeeldantwoord of een suggestie. In die gevallen verschijnt er een scherm met de opdracht aan het kind om zichzelf te beoordelen. Het kind beoordeelt zichzelf door op een smiley te drukken. Er zijn drie smileys:

- groene smiley (ik heb het goed gedaan),
- oranje smiley (ik heb het redelijk gedaan)
- rode smiley (ik heb het niet goed gedaan)

Foutendetectie

Ook bij spelling krijgen de kinderen feedback na het maken van een fout. Bij de spelling van onveranderlijke woorden is deze feedback samengesteld na een uitgebreide foutendetectie. Daardoor krijgt elk kind feedback op maat, specifiek gericht op het soort fout dat het gemaakt heeft.

Hulpjes

Instapkaarten en instructie

Tijdens het maken van de opdrachten kunnen de kinderen altijd via de knop oproepbare bron de instapkaarten inkijken. Ook kunnen ze via het springicoon nogmaals het filmpje van de instapkaart bekijken. Onder de knop oproepbare bron zijn ook de filmpjes van Gerrit (die je standaard laat zien via de digibordsoftware) opgenomen.

Taal- en spellinghulpjes

Taal- en spellinghulpjes als 'Woordsoorten', 'Zinsdelen' en 'Het ei-web' vinden de kinderen ook onder de knop oproepbare bron.

Resultatenmonitor: resultaten van kinderen 'live' volgen

Op de leerkracht-startpagina van Taal actief Digitaal vind je de resultatenmonitor. Hiermee kun je tijdens de les de resultaten van kinderen 'live' volgen. De resultatenmonitor registreert welke

opdrachten het kind in de verwerkingssoftware heeft gemaakt en met welk resultaat. Via het online dashboard van de resultatenmonitor ziet je in één oogopslag bij welke opdrachten de kinderen zijn en hoe zij de opdrachten tot dan toe hebben gemaakt. Op basis van deze informatie kun je tijdens de les bepalen of en waar extra instructie of begeleiding nodig is. Daarnaast kun je per opdracht zien welk doel wordt behandeld. Maken de kinderen de toetsen digitaal door middel van de toetssoftware, dan verschijnen de resultaten automatisch in de resultatenmonitor. Maken de kinderen de toetsen in het toetsboek, dan kun je de toetsresultaten handmatig invoeren. De resultatenmonitor geeft dan per leerdoel een vervolgadvis, genereert automatisch taakbriefjes voor week 4 en stelt periodiek een conceptgroepsplan op.

STAPPENPLAN THEMAPLANNING

Deze punten zijn als richtlijnen bedoeld. Als je bezig gaat met het voorbereiden van je thema, kun je deze stappen doorlopen. Zo vergeet je niks en bereid je je goed voor op je blok.

1. Kijk naar de doelen in de handleiding van het aankomende thema.
2. Kijk naar de leerlijn en combineer de doelen met de leerlijnen.
3. Noteer deze gecombineerde doelen in je registratie. Bedenk welke kinderen bij welke doelen uit zullen vallen en schrijf die erbij.
4. Schrijf de doelen waar je aan gaat werken tijdens je hulp, ook in je hulpregistratie.
5. Kijk goed naar de aankomende lessen en bedenk welke opdrachten de kinderen moeilijk vinden (denk ook aan vorig jaar, als je dezelfde groep had, of lees de analyses van vorig jaar). Schrijf dit gelijk bij de lessen op. Bedenk ook alvast welke stap je terug moet zetten om hier goed bij aan te sluiten. Pak waar nodig de handleiding van de vorige groep erbij, zodat je weet hoe het aangeboden is. Of overleg met de collega van de groep voor jou.
6. Kijk naar de toets, wat wordt er eigenlijk getoetst? Noteer dit ook, zodat je gericht aandacht besteedt aan de lastige opdrachten.
7. Getoetst? Noteer de bijzondere zaken.

WEEKVOORBEREIDING

In de eerste drie weken van elk thema volgen kinderen de basisinstructie. Het niveau van het kind wordt bepaald door het aantal goede items bij de startopdracht. Eerst proberen aan het begin van elke les. In week 4 wordt het niveau bepaald op basis van het toetsresultaat en krijgen alleen kinderen die dat nodig hebben instructie. Tijdens de drie basisweken geef je elke dag van de week een taalles.

- Kinderen die geen extra instructie en oefening meer nodig hebben, krijgen plustaken uit het Plusboek aangeboden. Ze doen dit in de tijd voor zelfstandig werken.
- Voor kinderen met een beperkte woordenschat is er woordenschat extra. Hierin worden eenvoudige woorden aangeboden.

WEEKVOORBEREIDING DIGITAAL TAAL

1. Starten van een week

Omdat de software adaptieve taken bevat en het systeem op basis daarvan data verzamelt, is het nodig dat je elke week een les start. Dit doe je door bij de week waarmee de kinderen gaan werken op de knop Start week te klikken [via de knop lesgeven].

Let op!

- Kinderen kunnen bij de taken (het takenscherf) van een week als de week is gestart door de leerkracht.
- De vervolgtaken van een kind verschijnen (na het maken van een peiltaak) in de laatst gestarte week. Start daarom de week waarin je gaat werken pas op het moment dat de kinderen de peiltaken hebben afgerond.
- Omdat het systeem data verzamelt van de peiltaken, is het advies om altijd maar 1 week tegelijk te starten.

2. Mogelijkheden om bij te sturen

Er is een aantal manieren om bij te sturen op het aanbod van de groep of het kind.

2.1. Basistaken resetten

Je kunt de Basistaken voor een kind of groep resetten, zie paragraaf 3.2 van de gebruikershandleiding.

2.2. Leerdoelen toevoegen

Als je op basis van de observaties en de behaalde resultaten van mening bent dat je in moet grijpen bij een kind, dan kun je een of meerdere leerdoelen Taal verkennen toevoegen. Het gaat hier om de doelen die reeds aan bod zijn geweest in de peiltaken.

Let op!

- Je kunt een doel handmatig toevoegen als het doel aan bod is gekomen in de peiltaak én het kind deze peiltaak heeft afgerond.
- De doelen die volgens het systeem het belangrijkste zijn voor het kind staan onder Geadviseerde doelen. De overige doelen zijn ook beschikbaar om toe te voegen.

2.3. Leerdoelen verwijderen

Heeft een kind een peiltaak niet zeer goed gemaakt, dan krijgt het hiervoor een vervolgtak aangeboden. Als het kind deze taak om een of andere reden toch niet hoeft te maken, dan kun je deze taak weghalen. Ook een eerder toegevoegde taak kun je later alsnog verwijderen, zie paragraaf 3.4 van de gebruikershandleiding.

2.4 Blokken/weken/thema's/taken sluiten

Leerkrachten kunnen blokken/weken/thema's/taken (afhankelijk van de methode die gebruikt wordt) voortaan dichtzetten voor de kinderen. Dat betekent dat de kinderen niet bij die taken kunnen. Via de knop Instellingen (linksonder in de software) kun je onderdelen dichtzetten.

Let op!

- Je kunt alleen periodes die gestart zijn dicht zetten. Periodes die nog niet gestart zijn, staan nog steeds dicht voor de kinderen en kunnen alleen geopend worden door het blok/thema of de week te starten. Let op dat je nog steeds maar één blok 10 van 14 of thema tegelijkertijd start. Doe je dit niet dan heeft dat consequenties voor de gepersonaliseerde werking van het systeem.
- De juiste werkwijze: 1. Start alleen het nieuwe actieve blok of thema; 2. Sluit via de instellingen eventueel de afgeronde blokken of thema's en eventueel onderdelen van het nieuwe actieve blok of thema (nooit helemaal).
- Je kunt, in theorie, de actieve periode helemaal dichtzetten, maar dit is niet wenselijk omdat er dan een persoonlijke takenmix klaargezet wordt in dat blok, thema of week waar het kind vervolgens niet bij kan. Wel kan deze optie goed ingezet worden om bijvoorbeeld een enkele (peil)taak uit de actieve periode te sluiten.
- Onder de knop Instellingen verschijnen alleen de taken uit de vaste inhoudsstructuur; dit zijn dezelfde taken die je ziet in Preview kind. Als je de gepersonaliseerde takenmix wil aanpassen kan dat via Volgen - Eigen taken - Bekijk taken - Wijzig.

3. Overzicht

3.1. Resultaten per methode

Je vindt de resultaten van verwerken (en oefenen) per softwareproduct terug in Bingel (via de knop Volgen). Bij Volgen zie je hoe een groep en/of kind scoort op zowel Basistaken als Eigen taken. Je kunt doorklikken op een taak tot het niveau van het gegeven antwoord van het kind. Ook de bestede tijd is zichtbaar.

Let op!

- Werk je met meerdere softwareproducten van Taal actief, dan open je dit overzicht per methode (via Volgen).
- De resultaten van het oefenen vind je vanaf nu onder Volgen. Je vindt ze niet meer in de Malmberg Resultaten Monitor (MRM)! De observaties van spreken en luisteren en de schrijfopdrachten staan nog wel in de MRM.

3.2. Basistaken

Het scherm Basistaken toont de totaalresultaten van alle kinderen op de Basistaken van een lesweek.

3.3. Eigen taken

Onder de Eigen taken zie je de resultaten van de peiltaak en de eventuele vervolgtaken.

Waarschijnlijk staan er hier een verschillend aantal vakjes voor de kinderen. Dit komt omdat elk kind een persoonlijk aanbod vervolgtaken heeft. Als je op [Bekijk taken] klikt, zie je welke doelen het kind wel en niet beheerst. Je ziet welke taken het kind heeft gemaakt of moet maken en hoe het dit heeft

gedaan. Hieraan zijn de doelen gekoppeld. Je kunt vanaf hier voor een kind vervolgtaken Taal verkennen verwijderen of nieuwe leerdoeltaken toevoegen.

4. Handleiding en printbladen

Bij de volgende lessen worden printbladen aangeboden:

- Spreken en luisteren (les 3 en 18): praathulp en luisterhulp
- Schrijven (les 8 en 13): schrijfhulp en nakijkhulp
- Samenwerkend leren (les 14): opdrachten en antwoorden

De handleidingen en printbladen vind je onder Algemene info door via [lesgeven] op een les te klikken. Onder de knop thema-info vind je de gebruikershandleiding en deze methodetoelichting.

WEEKVOORBEREIDING DIGITAAL SPELLING

1. Starten van een week spelling

Omdat de software adaptieve taken bevat en het systeem op basis daarvan data verzamelt, is het nodig dat je elke week een les start. Dit doe je door bij de week waarmee de kinderen gaan werken op de knop Start week te klikken [via de knop lesgeven].

Let op!

- Kinderen kunnen bij de taken (het takenscherf) van een week als de week is gestart door de leerkracht.
- De vervolgtaken van een kind verschijnen (na het maken van een peiltaak) in de laatst gestarte week. Start een nieuw thema daarom pas op het moment dat de kinderen de peiltaken van week 4 hebben afgerond.
- Omdat het systeem data verzamelt van de peiltaken, is het advies om altijd maar 1 week tegelijk te starten.

2. Mogelijkheden om bij te sturen

Er is een aantal manieren om bij te sturen op het aanbod van de groep of het kind.

2.1. Basistaken resetten

Je kunt de Basistaken voor een kind of groep resetten, zie paragraaf 3.2 van de gebruikershandleiding.

2.2. Leerdoelen toevoegen

Als je op basis van de observaties en de behaalde resultaten van mening bent dat je in moet grijpen bij een kind, dan kun je een of meerdere leerdoelen toevoegen. Het gaat hier om de doelen die reeds aan bod zijn geweest in de peiltaken, zie paragraaf 3.4 van de gebruikershandleiding.

Let op!

- Je kunt een doel handmatig toevoegen als het doel aan bod is gekomen in de peiltaak én het kind deze peiltaak heeft afgerond.
- De doelen die volgens het systeem voor het kind het belangrijkste zijn, staan onder Geadviseerde doelen. De overige doelen zijn ook beschikbaar om toe te voegen.

2.3. Leerdoelen verwijderen

Heeft een kind een peiltaak niet zeer goed gemaakt, dan krijgt het hiervoor een vervolgtask aangeboden. Als het kind deze taak om een of andere reden toch niet hoeft te maken, dan kun je deze taak weghalen. Ook een eerder toegevoegde taak kun je later alsnog verwijderen.

2.4 Blokken/weken/thema's/taken sluiten

Leerkrachten kunnen blokken/weken/thema's/taken (afhankelijk van de methode die gebruikt wordt) voortaan dichtzetten voor de kinderen. Dat betekent dat de kinderen niet bij die taken kunnen. Via de knop Instellingen (linksonder in de software) kun je onderdelen dichtzetten.

Let op!

- Je kunt alleen periodes die gestart zijn dicht zetten. Periodes die nog niet gestart zijn, staan nog steeds dicht voor de kinderen en kunnen alleen geopend worden door het blok/thema of de week te starten. Let op dat je nog steeds maar één blok of thema tegelijkertijd start. Doe je dit niet dan heeft dat consequenties voor de gepersonaliseerde werking van het systeem.
- De juiste werkwijze:
  1. Start alleen het nieuwe actieve blok of thema;
  2. Sluit via de instellingen eventueel de afgeronde blokken of thema's en eventueel onderdelen van het nieuwe actieve blok of thema (nooit helemaal).
- Je kunt, in theorie, de actieve periode helemaal dichtzetten, maar dit is niet wenselijk omdat er dan een persoonlijke takenmix klaargezet wordt in dat blok, thema of week waar het kind vervolgens niet bij kan. Wel kan deze optie goed ingezet worden om bijvoorbeeld een enkele (peil)taak uit de actieve periode te sluiten.
- Onder de knop Instellingen verschijnen alleen de taken uit de vaste inhoudsstructuur; dit zijn dezelfde taken die je ziet in Preview kind. Als je de gepersonaliseerde takenmix wil aanpassen kan dat via Volgen - Eigen taken - Bekijk taken - Wijzig.

3. Overzicht

3.1. Resultaten per methode

Je vindt de resultaten van verwerken (en oefenen) per softwareproduct terug in Bingel (via de knop Volgen). Bij Volgen zie je hoe een groep en/of kind scoort op zowel Basistaken als Eigen taken. Je kunt doorklikken op een taak tot het niveau van het gegeven antwoord van het kind. Ook de bestede tijd is zichtbaar.

Let op!

- Werk je met meerdere softwareproducten van Taal actief, dan open je dit overzicht per methode (via Volgen).
- De resultaten van het oefenen vind je vanaf nu onder Volgen. Je vindt ze niet meer in de Malmberg Resultaten Monitor (MRM)!

3.2. Basistaken

Het scherm Basistaken toont de totaalresultaten van alle kinderen op de Basistaken van een lesweek.

3.3. Eigen taken

Onder de Eigen taken zie je de resultaten van de peiltaak en de eventuele vervolgtaken.

Waarschijnlijk staan er hier een verschillend aantal vakjes voor de kinderen. Dit komt omdat elk kind een persoonlijk aanbod vervolgtaken heeft. Als je op [Bekijk taken] klikt, zie je welke doelen het kind wel en niet beheerst. Je ziet welke taken het kind heeft gemaakt of moet maken en hoe het dit heeft gedaan. Hieraan zijn de doelen gekoppeld. Je kunt vanaf hier voor een kind vervolgtaken verwijderen of nieuwe leerdoeltaken toevoegen.

4. Printbladen en handleidingen

Bij elke les is algemene informatie en thema-informatie te vinden. Je komt hier door (via Lesgeven) op een taak te klikken.

Algemene informatie bevat het lesdoel van de taak en eventuele printbladen die bij de betreffende les horen. De gebruikershandleiding en deze methodetoelichting vind je bij de Thema-info.

Vooruit toetsen groep 6, 7 en 8

Taalbegaafde leerlingen

Niet elk kind heeft alle oefenstof in het basismateriaal nodig om de stof onder de knie te krijgen. Voor hen is een gecomprimeerd programma genoeg. Het plusboek (optioneel) biedt taalbegaafde kinderen uitdagende lesstof voor taal op hun niveau.

De kinderen die aan de slag gaan met het plusboek, doen dit in de tijd voor zelfstandig werken tijdens de lessen taal verkennen. Vooruit toetsen is hierbij van belang.

Hiervoor kan je een kopie gebruiken. Deze toets geef je aan de taalsterke leerling en daarbij vertel je dat het een meetmoment is. Als de leerling iets niet snapt, dan vult hij niks in, dat is echt niet erg. Alleen maar goed, want daarmee geeft de leerling aan dat hij graag iets wil leren! Als de leerling het wel wil proberen, dan zet hij er een vraagteken bij, zodat de leerkracht weet dat de leerling het nog wel lastig vindt, maar wel wilde proberen. Dan weet de leerkracht ook dat de leerling er niet zeker over is en dat hij wel meedoet met de instructie.

Als je als leerkracht denkt; 'de leerling heeft het wel goed, maar ik twijfel daar aan', dan bespreek je dat met de leerling. Laat deze leerling bijvoorbeeld wel meedoen met het begin van de instructie, laat hem een opdracht voordoen, zodat je zeker weet dat het geen 'mazzeltje' was.

Jij maakt de keuze of kinderen wel of niet meedoen. De toets is enkel en alleen voor jou een houvast om te bepalen of kinderen bepaalde dingen al snappen en dus eventueel niet mee hoeven te doen met de les.

Wordt er iets nieuws aangeboden of denk je dat een goede herhaling geen kwaad kan, dan doen alle kinderen mee. Geef dit dan aan, dat dit jouw beslissing is en dat ze misschien halverwege wel mogen afhaken.

Twijfel je of deze leerlingen genoeg aan taal doen en of ze voldoende oefenstof maken? Weet dan dat het niet om de hoeveelheid gaat, maar om het doel.

Tip hiervoor:

- Maak afspraken en stel doelen met de leerlingen die in de werkboeken van levelwerk werken. Laat ze aan het begin van het thema een planning maken, waarbij zij kijken welke les ze wel en niet hoeven te maken en hoeveel tijd ze denken ongeveer te hebben. Vervolgens bekijken zij hoeveel ze van de levelwerkboeken zouden kunnen maken en stellen ze dus een doel voor zichzelf. Hier kan je ze op aanspreken, mochten ze niet zoveel doen en hier kan je dan ook consequenties aan hangen, als bijvoorbeeld blijkt dat ze er niks in maken, dan moeten ze elke dag het boekje inleveren.

Dit hoeft jou geen tijd te kosten, kinderen kunnen dit zelf opschrijven en bijhouden.

En als laatste, laat deze kinderen niet standaard op het leerplein werken.

BIJLAGE 6 Protocol taalzwakke leerlingen op Het Palet

Wanneer een leerkracht te maken krijgt met een taalzwakke leerling in zijn klas, moet hij de volgende stappen doorlopen;

Neem de Boom toets spelling en eventueel spelling werkwoorden af en analyseer deze toetsen in het testcentrum.

Plan een afspraak met de intern begeleider.

Bereid dit gesprek zo voor, door voor jezelf op te schrijven waar je tegenaan loopt of waar de leerling tegenaan loopt. Beschrijf ook wat je al hebt gedaan en mail dit naar de intern begeleider, voorafgaand aan het gesprek.

Tijdens het gesprek wordt deze leerling besproken. Op basis van deze bespreking kunnen de betrokkenen de volgende keuzes maken;

I. De leerkracht gaat aan de slag met de handvatten die hij heeft gekregen van de intern begeleider. Er wordt ook een afspraak gemaakt voor het observeren van een les, waarbij specifiek op dit kind gelet wordt.

II. De problemen zijn nog niet goed duidelijk en om dit duidelijk te krijgen, zal de IB'er een PI dictee afnemen.

Na dit diagnostisch gesprek is er meer duidelijk over de problematiek waar men mee te maken heeft. De leerkracht gaat samen met de IB'er aan de slag om deze problematiek aan te pakken. De volgende scenario's zijn mogelijk;

I. De leerling heeft eigenlijk geen moeite met de stof, maar heeft een aversie tegen taal/spelling opgebouwd. De leerling denkt dat hij het niet kan, maar eigenlijk lukt het hem prima. Het heeft dus met een soort van faalangst te maken. Hiervoor kan de leerkracht pre teaching inzetten. De leerling weet dan de volgende dag al wat er gaat komen en gaat met een open en zekere blik de taalles tegemoet.

II. De leerling heeft bepaalde hiaten opgelopen. Het aanbieden van lesstof voor deze leerling is te snel gegaan. De leerkracht gaat met deze hiaten aan de slag. Mocht hier een onderwijsondersteuner voor beschikbaar zijn, dan kan hij dit oppakken. Wel in hele goede samenspraak met de leerkracht. De leerkracht weet namelijk op welk niveau het kind zit en op welk niveau hij moet komen.

Blijkt de leerling toch achter te blijven op de leerlingen van zijn klas, dan kan er in samenspraak met de intern begeleider en ouders besloten worden om de leerling op een andere leerroute te zetten. Deze keuze kan pas gemaakt worden, als alle hulp echt niet geholpen heeft, maar wel meer dan voldoende is ingezet.

De betrokkenen kunnen kiezen uit drie leerroutes;

I. Leerroute 1 is uitgewerkt voor leerlingen die (boven)gemiddelde cognitieve capaciteiten hebben, maar die een specifieke beperking of stoornis hebben. Daardoor ervaren ze belemmeringen met spelling. Voor deze leerlingen zijn adviezen uitgewerkt met betrekking tot het inzetten van hulpmiddelen.

II. Leerroute 2 is specifiek ontwikkeld voor leerlingen die minder cognitieve capaciteiten hebben en meer leertijd nodig hebben om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een doelselectie gemaakt, waarbij in het basisonderwijs de nadruk ligt op essentiële doelen.

III. Leerroute 3 is bedoeld voor leerlingen die niet in staat zullen zijn om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een zodanige selectie gemaakt uit de doelen van niveau 1F, dat zij een minimale functionele geletterdheid zullen bereiken.

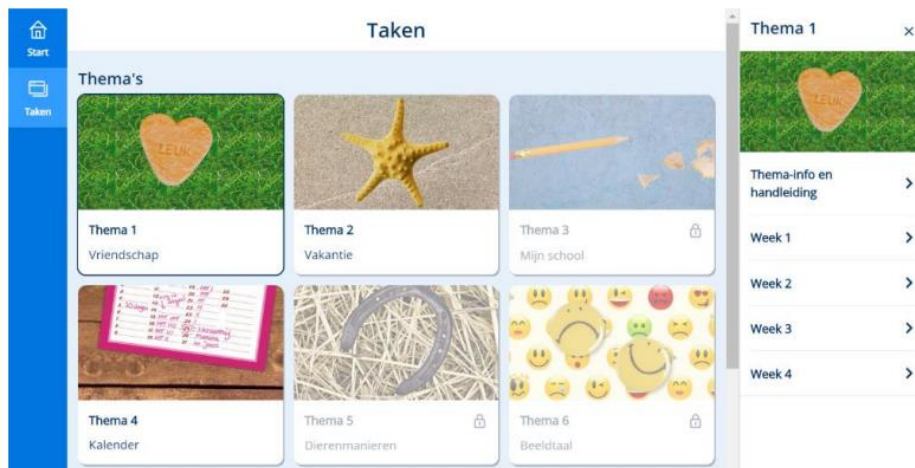
De meest gangbare route voor de taalzwakke leerlingen bij ons op school, is leerroute 2. Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 referentieniveau 1F halen (en voor voldoende leerlingen ook 2F/1S niveau). Zodat alle leerlingen een goede basis hebben voor het voortgezet onderwijs.

Deze leerroutes zijn in het Leerlijnenboek te vinden.

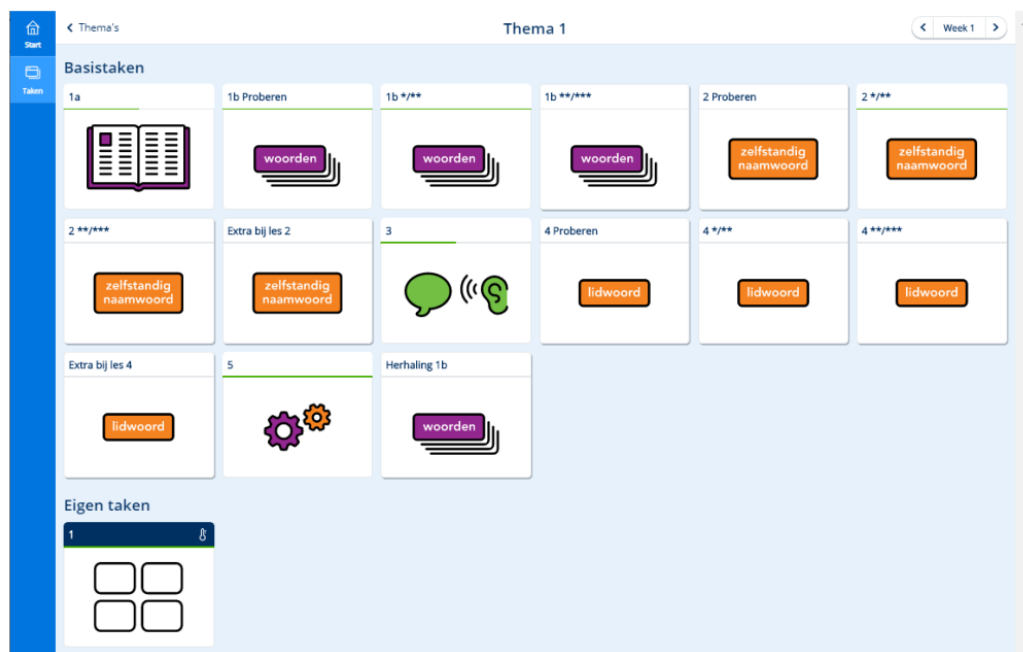
BIJLAGE 7 Samenvatting opzet van de methode taal digitaal

1. Structuur van de methode

De verwerkingssoftware sluit aan op de structuur van Taal actief en bestaat uit acht thema's per jaargroep. Elk thema bestaat uit vier weken. Het kind herkent het thema aan het beeld en de titel.

Binnen elke week staan de taken die het kind kan maken. Er is er een onderscheid tussen Basistaken en Eigen taken, zie paragraaf 3.1 en 3.2.

2. Inhoud van de methode

Een thema duurt vier weken en begint altijd met een ankerverhaal. Alle ankerverhalen zijn

geschreven op het juiste technisch leesniveau. Het ankerverhaal vormt het uitgangspunt voor het gehele thema. In de eerste drie weken geef je de basislessen. Tijdens de basislessen differentieer je voor Woordenschat en Taal verkennen op drie niveaus. Aan het eind van week 3 volgt een taaltoets. In week 4 gaan de kinderen aan de hand van de toetsresultaten remediëren, herhalen of verrijken (r-h-v).

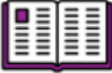

3. Basistaken

In het lesdeel Zelfstandig werken gaan de kinderen, na de instructie van de leerkracht, aan de slag met de verwerkingsopdrachten. In Bingel zijn dit de Basistaken. Ze sluiten aan op de lessen van de leerkracht (het digibord) en zijn (in grote lijnen) gelijk aan het voorgaande platform. Om voor het kind duidelijk te maken waarmee het aan de slag gaat, heeft elke les een eigen doelbeeld dat aangeeft wat er in die les behandeld is en bij welk domein de les hoort. Als een kind op een taak klikt, ziet het aan de rechterkant het doel van die les.

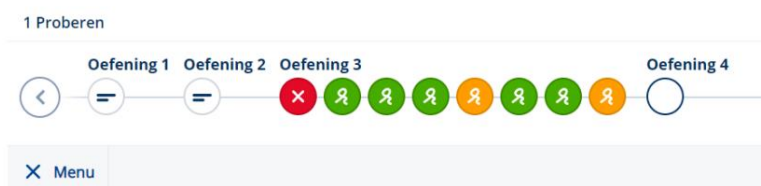
3.1. Herkennen van domeinen

De verschillende domeinen zijn voor het kind makkelijk te herkennen door het gebruik van de kleuren binnen een taak. Bij Taal verkennen is ook het onderwerp van de taak benoemd. Daarnaast geven de iconen aan waarmee de kinderen aan de slag gaan.

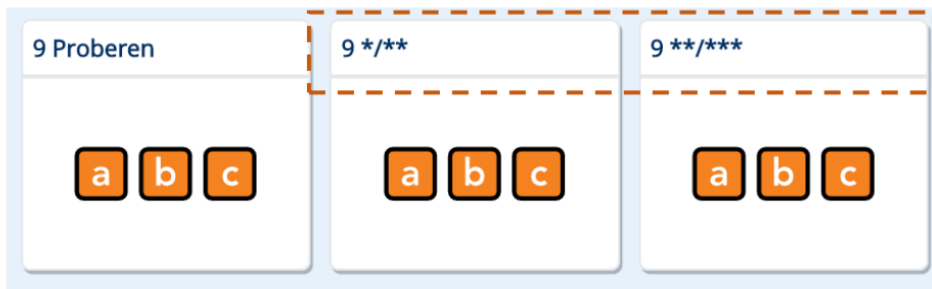
	Domein	Onderdeel
	Taal verkennen	
	Taal verkennen	Samen leren voor de toets
	Woordenschat	Oefenen met de themawoorden
	Woordenschat	Ankerverhaal
	Woordenschat	Woordleer en onthoudstrategie
	Woordenschat en taal verkennen	Toepassingsles
	Spreeken en luisteren	
	Schrijven	

3.2. Niveaudifferentiatie op basis van sterren bij Taal verkennen en Woordenschat

Woordenschat en Taal verkennen beginnen ook nu met een taak Proberen. Elk kind begint hiermee, na de instructie van de leerkracht. Aan het eind van de taak bekijkt het kind zijn score door op de knop [menu] te klikken. Het kind krijgt het volgende scherm te zien:

Op basis van de score kiest het zijn vervolftaak. Als er alleen groene krulletjes staan, maakt het taak **/**. Staan er (ook) oranje krulletjes of rode kruisjes, dan maakt het taak */**. Het kind maakt zo altijd een oefeningenreeks op twee niveaus.

3.3. Taal verkennen: Extra bij-les

De Extra bij-les bevat de opdrachten van de Extra oefenstof-kopieerbladen. Jij bepaalt wanneer de groep of een kind deze opdrachten maakt.

3.4. Woordenschat: extra herhaling

Taal actief is zo opgebouwd dat de kinderen meerdere keren in aanraking komen met de themawoorden. Bij week 1 en 2 is een extra taak woordenschat geplaatst. Hierin worden de themawoorden van die week herhaald. In week 3 is een extra herhalingstaak woordleer en onderhoudsstrategie toegevoegd. Jij bepaalt voor welk kind het zinvol is om deze herhalingslessen te maken.

De herhalingstaken Woordenschat stonden in de vorige software als leerdoellessen Woordenschat.

3.5. Week 4: herhaling

Na de signalerende toets die je afneemt in week 3 (te vinden in de digibordsoftware), kijk je in week 4 wat welk kind nog nodig heeft om de doelen van dat thema te beheersen. Je kunt hier het dashboard onder [Volgen] gebruiken. Je verwijst de kinderen naar de lessen die voor hen relevant zijn. De taken Woordenschat en Taal verkennen zijn verdeeld in twee sterrenniveaus, zodat het kind op zijn eigen niveau de taak kan maken.

Je kunt er ook voor kiezen om de kinderen de vervolgtaken van week 1 of 2 te laten maken als ze deze nog niet hadden afgerond.

3.6. Uitstapoefening

Reflecteren op de doelen van de les is belangrijk. Als je dit klassikaal doet, kun je bij doorvragen als dit nodig is en krijg je van de gehele groep een inschatting over het leerbegrip. Een klassikale reflectie biedt ook de mogelijkheid om de les met de hele klas af te sluiten. Om deze redenen staat de uitstapoefening alleen nog in het digibord en niet meer in de oefeningenreeks van het kind.

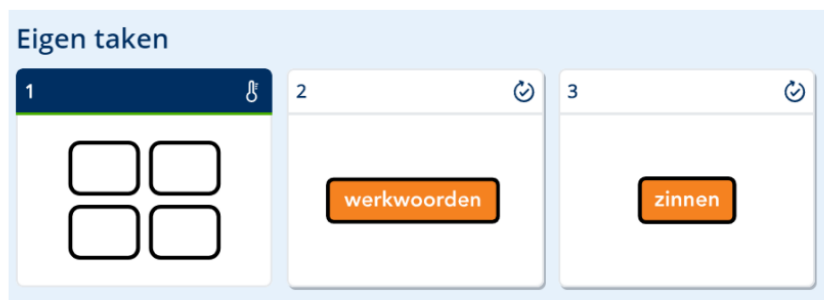
4. Adaptieve eigen taken (peiltaken)

Bingel heeft een adaptieve werking voor de lessen Taal verkennen. Dit betekent dat het systeem op basis van data de juiste vervolgstap voor een kind bepaalt. Dit gebeurt door middel van een peiltaak. Een peiltaak peilt bij een kind het beheersingsniveau van de doelen van die taak. Afhankelijk van de score op de peiltaak zet Bingel voor elk leerdoel dat het kind niet voldoende beheerst één of meer vervolgtaken klaar. Alleen als het kind het leerdoel zeer goed beheerst,

verschijnt er géén vervolgtask.

In de peiltask komen de doelen Taal verkennen terug die in die week behandeld zijn. Laat de kinderen daarom de peiltask pas maken ná de instructie en het zelfstandig oefenen, dus na het afronden van de basistaken Taal verkennen. Omdat een peiltask een extra controle om te kijken of het kind de behandelde doelen beheerst, staat er alleen in week 1 en 2 een peiltask. In week 3 en week 4 worden geen nieuwe leerdoelen meer aangeboden voor Taal verkennen en is er dus ook geen peiltask meer.

Het kind vindt de peiltask onder Eigen taken. De task is te herkennen aan de blauwe balk met het icoontje van een thermometer. De vervolgtaken verschijnen naast de peiltaken.

Een kind is ongeveer vijf minuten met een peiltask bezig. Een vervolgtask duurt maximaal vijf minuten. Dit betekent dat het systeem vijf minuten lang oefeningen van één leerdoel aanbiedt. Na vijf minuten maakt het kind de laatste oefening af en is het klaar met de task.

Let op!

- Vervolgtaken verschijnen bij het kind in de week die het laatst is geopend door de leerkracht. Zet daarom een nieuwe week pas open als de groep de peiltaken heeft gemaakt.
- De vervolgtaken zijn voor elk kind gepersonaliseerd. Je vindt ze hierdoor niet terug in de Preview kind-omgeving.

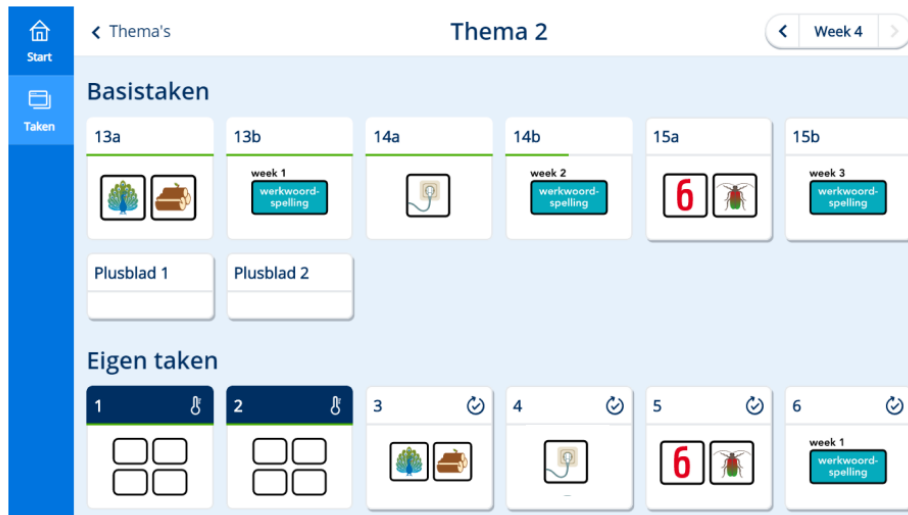
3.4.1. Leerdoellessen

De peiltask en de vervolgtaken vervangen de leerdoellessen Taal verkennen van de oude software.

1. Structuur van de methode

De verwerkingssoftware sluit aan op de structuur van Taal actief en bestaat uit acht thema's per jaargroep. Elk thema bestaat uit vier weken. Het kind herkent het thema aan het beeld en de titel.

Binnen elke week staan de taken die het kind kan maken. Er is er een onderscheid tussen Basistaken en Eigen taken, zie paragraaf 3.2 en 3.3.

De eerste drie weken zijn basislessen, waarin je de kinderen nieuwe stof aanbiedt en ze ermee laat oefenen op drie niveaus. De taken in de verwerkingssoftware corresponderen hiermee. Week 4 is bestemd voor toetsing en remediëring, herhaling of verrijking (r-h-v).

2. Basistaken

In het lesdeel Zelfstandig werken gaan de kinderen, na de instructie van de leerkracht, aan de slag met de verwerkingsopdrachten. In Bingel zijn dit de Basistaken.

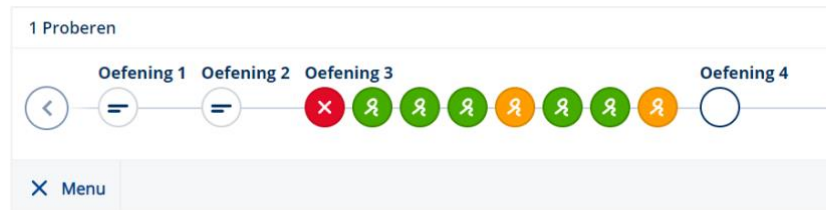
Elke taak heeft een doelbeeld. Dit beeld maakt duidelijk met welk(e) leerdoel(en) het kind aan de slag gaat. Als een kind op een taak klikt, ziet het aan de rechterkant het doel van die les.

2.1. Niveaudifferentiatie

Les 1, 3, 5, 7, 9 en 11 zijn leerkrachtgebonden lessen. Hierin staat de instructie en begeleiding door de leerkracht centraal. Tijdens deze lessen gebruik je de digibordsoftware en de verwerkingssoftware. Elke instructie eindigt met een oefendictee. Dit is de taak Proberen in de verwerkingssoftware. Deze taak bepaalt het niveau waarop het kind zelfstandig met de leerstof aan de slag kan gaan. In het dictee zijn vier woorden uit de nieuwe en vier woorden uit eerdere categorieën opgenomen.

Aan het eind van de taak bekijkt het kind zijn score door op de knop [menu] te klikken. Het kind krijgt het volgende scherm te zien:

Als er alleen groene krulletjes staan, maakt het zelfstandig de taak **/**. Staan er (ook) oranje krulletjes of rode kruisjes, dan maakt het zelfstandig taak */**. Dit zijn de taken 2, 4, 6, 8, 10 en 12. Het kind maakt zo altijd een oefeningenreeks op twee niveaus.

2.2. Extra bij les

De Extra bij les is als taak opgenomen. Een kind kan hiermee het leerdoel van deze les extra oefenen.

2.3. Week 4: herhaling

In week 4 worden in taak 13, 14 en 15 de lesdoelen van het thema herhaald. De kinderen die een goede score op de toets hebben, gaan hier zelfstandig mee aan de slag. Ze kunnen in de verwerkingssoftware eerst de instapkaart (afbeelding of animatiefilmpje) bekijken. De kinderen die het lesdoel nog niet goed beheersen, kunnen na een korte instructie ook zelfstandig aan de slag. De kinderen die 0 fouten hadden in hun toets kunnen de plusbladen maken.

2.4. Uitstapoefening

Reflecteren op de doelen van de les is belangrijk. Als je dit klassikaal doet, kun je bij doorvragen als dit nodig is en krijg je van de gehele groep een inschatting over het leerbegrip. Een klassikale reflectie biedt ook de mogelijkheid om de les met de hele klas af te sluiten. Om deze redenen staat de uitstapoefening alleen nog in het digibord en niet meer in de oefeningenreeks van het kind.

3. Adaptieve eigen taken (peiltaken)

Nieuw in de software zijn de adaptieve eigen taken (peiltaken) in week 4. Deze staan onder het kopje Eigen taken. Tot en met groep 6 is er een peiltaak Onveranderlijke spelling, vanaf groep 7 komt daar een peiltaak Werkwoordspelling bij. Door middel van deze taken peilt het systeem

of het kind de leerdoelen van dat thema beheerst. Afhankelijk van de score op elk leerdoel zet het systeem een vervolgtask klaar voor elk leerdoel dat het kind niet voldoende beheerst. Deze vervolgtaken verschijnen naast de peiltaken. Alleen als het kind het leerdoel zeer goed beheerst, verschijnt er voor dit leerdoel géén vervolgtask. De peiltaken zijn dus een extra manier om de beheersing van de doelen bij het kind te meten.

Het kind herkent de peiltask aan de blauwe balk en het thermometer-tje.

Een kind is ongeveer vijf minuten met een peiltask bezig. Een vervolgtask duurt maximaal vijf minuten. Dit betekent dat het systeem vijf minuten lang oefeningen van één leerdoel aanbiedt. Na vijf minuten maakt het kind de laatste oefening af en is het klaar met de task.

Let op!

- Vervolgtaken verschijnen bij het kind in de week die het laatst is geopend door de leerkracht. Zet daarom een nieuwe week pas open als de groep de peiltaken heeft gemaakt.
- De vervolgtaken zijn voor elk kind gepersonaliseerd. Je vindt ze hierdoor niet terug in de Preview kind-omgeving.

3.1. Leerdoellessen

De peiltask en de vervolgtaken vervangen de leerdoellessen spelling van de oude software.

Borgingsdocument

Lezen 2022-2023

Geuzingerbrink 70
7812 NX Emmen
0591-647653
palet@viviani.nl
www.cbshetpalet.nl

Elke dag weer: leren, zorg en sfeer!

Start afspraak: januari 2022 Bijgesteld:	Evaluatiedatum: juli 2022
Eigenaar/werkgroep:	Vakgebied: Lezen
Onderwerp: Technisch Lezen en Begrijpend Lezen	
Status: Lopend - geborgd tot juli 2022	

Inhoud

1	Afspraken / Aanpak / Beleid.....	3
1.1	Schoolbreed.....	3
1.2	Op groepsniveau	5
1.3	Op leerlingniveau	5
	BIJLAGE 1: Leesafspraken technisch lezen CBS Het Palet.....	6
	BIJLAGE 2: Leesafspraken Begrijpend lezen Nieuwsbegrip CBS Het Palet	9
	BIJLAGE 3: Stappenplan periodeplanning	11
	BIJLAGE 4: Goede lezers	14
	BIJLAGE 5: Zwakke lezers.....	15

1 Afspraken / Aanpak / Beleid

1.1 Schoolbreed

Alle leerkrachten zijn bekend met de afspraken die gemaakt zijn rondom het leesonderwijs. Om ervoor te zorgen dat deze afspraken bij iedereen bekend zijn, zijn deze aan dit borgingsdocument toegevoegd (bijlage 1). De afspraken worden jaarlijks besproken in een teamvergadering, als dit document geborgd wordt. De projectgroep lezen bespreekt het borgingsdocument met nieuwe leerkrachten en helpt hen op weg.

Voor het leesonderwijs gebruiken we in groep 3 de methode Veilig Leren Lezen. In groep 4 tot en met 8 gebruiken we voor technisch lezen geen methode, maar losse leesbladen en voor Begrijpend Lezen gebruiken we de methode Nieuwsbegrip. Verder gebruiken we leesboeken.

In de groepen 1 en 2 wordt een ander programma aangeboden. De leerlingen worden gevolgd met het observatiesysteem Mijn Kleutergroep en krijgen hierbij een passend aanbod. Het doelenoverzicht staat op MIJNKLEUTERGROEP.NL

Het brede taalaanbod in de kleuterklas is een belangrijke aanloop naar het moment waarop kinderen methodisch gaan leren lezen.

Veilig leren lezen houdt rekening met die voorkennis maar blijft, in het bijzonder tot en met kern 6, veel aandacht schenken aan het stimuleren van fonologische vaardigheden en met name het fonemisch bewustzijn. De eerste kennismaking met een nieuwe letter verloopt steeds via het verkennen van de teken-klankkoppeling. Het uitluisteren van het gesproken structureerwoord is hierbij het startpunt. Luisteren naar de klank, maar de klank ook uitspreken en voelen hoe de klank uitgesproken wordt, zijn belangrijke accenten in de kim-versie van Veilig leren lezen

In de werkboekjes is er veel aandacht voor de opbouw van oefeningen auditieve analyse waarbij een directe koppeling tussen de doelklank en de doelletter aanwezig is. Het blijkt immers weinig effectief om alleen auditieve oefeningen aan te bieden. De oefeningen zijn zo opgebouwd dat kinderen zeer gericht en geconcentreerd moeten luisteren en minimale verschillen leren ontdekken, waardoor de oefeningen winnen aan effectiviteit. Fonemen samenvoegen tot een woord (auditieve synthese) blijkt minder cruciaal dan het oefenen van auditieve analyse omdat het doorgaans een gevolg is van leesvaardigheid. Daarnaast blijft er in Veilig leren lezen ook aandacht voor ruimere aspecten van klankgevoeligheid zoals rijm, intonatie en ritme. In de werkboekjes komen oefeningen aan bod waarbij kinderen overeenkomsten tussen woorden moeten zoeken en woorden sorteren op basis van rijm. Rijmspelletjes zijn ook heel veel verweven in de ankerverhalen en de leesboekjes waarin liedjes, rijmpjes en versjes verweven zijn. Door samen met de kinderen te lezen, versjes en rijmpjes op te zeggen, leren ze ook de poëtische kenmerken en melodische aspecten van taal kennen.

Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 het 1F niveau van taalverzorging hebben behaald. Verder is het streven om, passend bij de schoolweging, voldoende leerlingen het 1S niveau te laten behalen. Bij ernstige leesproblematiek is ons doel dat de kinderen in ieder geval de minimale doelen behalen, die in leerroute 3 van de passende perspectieven beschreven zijn.

Om dit te behalen moeten de leerkrachten kennis hebben van de leerlijnen. Deze zijn beschreven in het boek Leerlijnen van NieuwLeren, Uitwerking van het referentieniveau 1F en Uitwerking van het referentieniveau 1S.

Alle leerlingen moeten ongeveer 8 uur per week taal/lezen. Zijn kinderen eerder klaar, dan werken ze op hun Chromebook of in hun werkboek/oefenboek verder met de taken of ze krijgen uitdagend werk in de vorm van Levelwerk.

1.2 Op groepsniveau

Elke leerkracht maakt een periodeplanning. Daarbij wordt gekeken naar de korte termijn doelen, de lange termijn doelen en de behaalde resultaten tot nog toe. Het stappenplan voor het maken van een periodeplanning is toegevoegd als bijlage 3.

Vanaf april groep 3 wordt de leestoets technisch lezen van Boom afgenomen. Vanaf november groep 4 wordt ook de begrijpend lezen toets van Boom afgenomen. Deze toetsen worden door de leerkracht geanalyseerd en de IB'er analyseert de resultaten van deze toets schoolbreed. Bij risicolezers wordt ook twee keer per jaar (januari en juni) de DMT afgenomen.

Voor leerlingen die veel baat hebben bij herhaling, zetten wij extra instructietijd in. Hoe dit ingezet wordt, is aan de leerkracht, maar ons streven is om elk kind niet meer dan 70 minuten per dag te laten werken aan taal/lezen, dus binnen deze tijd (over de gehele dag gezien) moet de leerkracht ook deze instructie geven.

1.3 Op leerlingniveau

Iedere week staat een nieuwe leestekst centraal.

Leerlingen die dreigen uit te vallen, worden besproken met de intern begeleider. In samenspraak met de leerkracht wordt een plan van aanpak voor deze leerling opgesteld. De stappen die gevolgd moeten worden, staan beschreven in bijlage 5, het stappenplan; 'Protocol zwakke lezers'.

Leerlingen die niet op het niveau van de didactische groep lezen worden voor de instructie ingedeeld bij een passende didactische groep.

Enkele leerlingen hebben een breed pakket levelwerk. Levelwerk wordt op alle vakgebieden aangeboden, dus ook op het gebied van lezen.

Lezen op Het Palet

De leerlingen krijgen iedere week een nieuw leesblad dat volgens de voor-koor-door methode aangeboden wordt.

Eén van de kenmerken van goed leesonderwijs is een effectieve leesinstructie. Onderzoek laat zien dat de meeste leerlingen pas goede lezers worden als ze een goede leesinstructie krijgen waarbij er systematisch aandacht is voor de letter-klankkoppeling.

Effectieve leesinstructie met voor-koor-zelf

Bij een effectieve leesinstructie is het belangrijk dat leraren duidelijk uitleggen en veel hardop voordoen (modelen). Een bewezen methodiek hiervoor is begeleid, herhaald en hardop lezen via voor-koor-zelf lezen. Deze methodiek kenmerkt zich door een vast en herkenbaar schema met drie stappen: eerst voorlezen, dan in koor en vervolgens zelfstandig.

Voorlezen (voor)

In de eerste fase leest de leerkracht of een goed lezende leerling een (stukje) tekst voor. Het voorlezen gebeurt correct, in het juiste tempo én met de goede intonatie. De rest van de leerlingen luistert actief naar het voorlezen. Van belang is dat de leerlingen tijdens het voorlezen de tekst met de ogen volgen. Veel leerlingen vinden het fijn om met een bijwijzer of leesvenster te werken. Door de koppeling tussen 'horen en zien' krijgen leerlingen meer grip op een tekst.

Koorlezen (koor)

De volgende stap is koorlezen. Het stukje tekst dat de eerste keer is voorgelezen, lees je nu samen met de leerlingen hardop. De leerkracht leest in een hoog tempo dat de leerlingen als het ware meetrekt. Met koorlezen worden spreken, zien en horen aan elkaar gekoppeld. Koorlezen zorgt ervoor dat leerlingen teksten in een steeds hoger tempo kunnen lezen.

Zelf lezen (zelf)

Tijdens de laatste fase van voor-koor-zelf lezen de leerlingen hardop voor zichzelf. Leerlingen kunnen ook in tweetallen lezen. De stukjes die hardop gelezen worden, mogen niet te lang zijn. Geef de leerlingen inhoudelijke feedback nadat ze hardop hebben gelezen en laat leerlingen elkaar ook feedback geven. Start altijd met een compliment voordat je tips geeft en geef inhoudelijke argumenten. De leerkracht is rolmodel bij deze manier van feedback geven.

In de fase van zelf lezen is het voor het resultaat belangrijk dat ook steeds alle leerlingen actief aan het lezen zijn. Wanneer maar één leerling leest en de andere leerlingen achterover leunen, is de effectieve leestijd van leerlingen te laag.

Gedifferentieerde aanpak

Voor-koor-zelf lezen wordt in groep 3 tot en met 8 toegepast.

We werken met verschillende kleine instructiegroepen: goede, gemiddelde en instructiegevoelige lezers.

Waarom voor-koor-door-lezen?

- Effectieve leestijd. Hardop lezen met feedback is de meest effectieve manier om te leren lezen. Met het voor-koor-door-lezen verhoog je de effectieve leestijd van ieder kind aanzienlijk. De kinderen krijgen direct feedback: ze horen meteen of het lezen goed gaat.
- Succeservaring. Voor met name zwakke lezers is het niet erg motiverend om een tekst meteen hardop te moeten voorlezen. Succeservaringen zijn belangrijk en vergroten het zelfvertrouwen. Voor-koor-door-lezen geeft de zwakke lezer de mogelijkheid om eerst hardop te oefenen (in koor) in een veilige situatie. Fouten maken mag en wordt niet meteen door anderen opgemerkt. Je geeft pas beurten als de tekst hardop geoefend is.
- Voorbeeldgedrag. Een ander voordeel van het voor-koor-door-lezen is dat alle kinderen door het voorlezen goed voorbeeldgedrag zien: je leest de tekst vlot en op toon voor, de kinderen horen hoe dat klinkt. Bovendien wordt door het voorlezen de inhoud van de tekst duidelijk, waardoor de kinderen niet door inhoudelijke zaken worden afgeleid als ze de tekst zelf hardop lezen. Je kunt tijdens het voorlezen eventueel onbekende begrippen kort toelichten en verduidelijken. Laat kinderen niet te veel raden, maar leg het woord zelf uit als het onbekend is. Besteed hier niet te veel tijd aan: het gaat immers om het lezen.
- Tempo. Doordat de teksten herhaald gelezen worden, ervaren de kinderen dat lezen steeds vlotter gaat. In de fase van het koor-lezen kun je het tempo langzaam opvoeren: je 'trekt' de kinderen als het ware door de tekst. Dit is een geschikte werkwijze om het tempo op te voeren. Deze ervaring motiveert. Variatiemogelijkheden Voor-koor-door-lezen is motiverend doordat kinderen ervaren dat het lezen verbetert.

Variatiemogelijkheden bij het voor-koor-door-lezen:

- Rollen omkeren. Draai de rollen ook eens om. Lees de tekst hardop voor en de kinderen spelen voor meester of juf en sporen foutjes op. Fout = vinger in de lucht. Je kunt zo zien welke kinderen de fout hebben gehoord en welke niet. Geef vlot een beurt. Dit kind zegt het woord juist voor. Lees direct daarna verder. Dit houdt het tempo hoog.
- Wisselende groepjes. Laat telkens kinderen met hetzelfde kenmerk samen hardop lezen: alle kinderen met klittenbandschoenen, alle kinderen met een spijkerbroek, alle kinderen die zeven jaar zijn, alle kinderen met een huisdier, enzovoort. Wees creatief en houd het tempo erin.

- Woorden weglaten. Lees het verhaal voor en laat daarbij woorden weg. De kinderen wijzen met de vinger bij en zeggen het woord dat je weglaat.
- Echolezen. Lees telkens een zin en laat de kinderen vervolgens dezelfde zin lezen. Let op dat alle kinderen daadwerkelijk lezen en niet slechts nazeggen.
- Kijk tijdens het voor-koor-door-lezen om te zien of kinderen bij de juiste regel bijwijzen met hun vinger en of ze hardop meelesen.
- Stimuleer kinderen non-verbaal tot meelesen: houd bijvoorbeeld overdreven je oor bij de mond van een kind of steek een duim op als compliment.
- Houd het tempo aan dat iets boven dat van de traagste lezer ligt.
- Houd het door-lezen kort. Beurten geven is het minst effectieve onderdeel van het voor-koor-door-lezen. Het werkt vooral als een succeservaring en het zorgt ervoor dat kinderen alert blijven.
- Je kunt het door-lezen ook in tweetallen laten doen, voor een optimale leestijd. Dit lezen in duo's kan ter variatie ook op de volgende manier: het eerste kind leest een zin. Het tweede kind herhaalt deze zin en leest ook meteen de volgende zin. Het eerste kind herhaalt de laatste zin en leest ook weer de volgende zin. Er wordt dus steeds een 'oude' en een 'nieuwe' zin gelezen.
- Wanneer een zwakke lezer de tekst echt goed onder de knie heeft, kunt je dit kind een beurt geven. Jouw complimenten en die van de andere kinderen zullen veel zelfvertrouwen geven en het lezen stimuleren.
- Pas de duur van het voor-koor-door-lezen eventueel aan het niveau van de kinderen aan.

De leesles: de voorbereiding

De opbouw van je leesles.

Instructie wordt uitsluitend in kleine instructiegroepen gegeven. Deze groepen zijn door de leerkracht ingedeeld naar aanleiding van toetsen, observaties en dagelijks werk. Instructie wordt een dag vooruit gegeven. De kinderen werken met een dag-/weektaak. Hierdoor staan er alleen dingen op de dag-/weektaak waar de leerlingen zelfstandig mee aan het werk kunnen.

Allereerst kijk je altijd naar het doel van je les en kijk ook iets verder, bijvoorbeeld naar volgende lessen/de toets in hoeverre deze stof terugkomt en hoeveel tijd je er aan moet besteden. Maar bedenk ook voor jezelf wat je wilt bereiken aan het einde van deze periode, waar moet je staan over twee maanden? Zo weet je precies waar je naar toe gaat werken en ben je niet teveel losse lessen aan het voorbereiden (denk hierbij aan de periodeplanning).

Nieuwsbegrip

Nieuwsbegrip koppelt onderwijs in begrijpend lezen aan de actualiteit. Leerlingen lezen tijdens de begrijpend-leeslessen teksten over onderwerpen die in het nieuws zijn. De lessen zorgen ervoor dat leerlingen de teksten actief lezen en oefenen in het monitoren van begrip: ze worden gestimuleerd de inhoud te doorgronden door middel van sleutelvragen en ze leren net als een goede lezer te signaleren wanneer ze een tekstdeel niet goed begrijpen en wat daaraan te doen valt. Het oefenen houdt ook in dat ze dit bij steeds complexere teksten oefenen. Het is aan te bevelen deze manier van lezen te hanteren bij alle leesteksten van de leerlingen, ook die bij de zaakvakken bijvoorbeeld. Doordat Nieuwsbegrip werkt met teksten over actuele gebeurtenissen, wordt het lezen functioneel, zijn leerlingen betrokken en daardoor gemotiveerd om de teksten te lezen. Daarnaast werken leerlingen met Nieuwsbegrip aan uitbreiding van hun woordenschat en kennis van de wereld, twee belangrijke voorwaarden voor begrip van leerinhouden en schoolboekteksten bij andere vakken.

Niveaus

De vijf niveaus van Nieuwsbegrip worden aangeduid met de letters AA, A, B, C en D, met AA als laagste en D als hoogste niveau. Daarnaast is er een afgeleide van niveau AA, voor heel specifiek gebruik. In de tabel hieronder zie je de globale richtlijnen voor de inzet van de niveaus naar doelgroep.

Niveau	PO	VO	MBO
AA*	groep 4		
A	groep 5 en 6 en betere lezers groep 4	ISK en praktijkonderwijs	Pas gealfabetiseerde cursisten
B	groep 7 en 8 en betere lezers groep 6	vmbo bbl/kbl leerjaar 1-2	Niveau 1
C	betere lezers van groep 8	vmbo bbl/kbl leerjaar 3-4 vmbo g/t leerjaar 1-3 havo-vwo leerjaar 1-2	Niveau 2
D		vmbo t leerjaar 4 havo-vwo leerjaar 3-4	Niveau 3

De verschillende niveaus van Nieuwsbegrip: voor welke groepen/klassen geschikt?

*Voor niveau AA is er een afgeleide (AA Alfa) voor heel specifiek gebruik.

Werkwijze in de lessen

In de klas worden de teksten van de basisles gelezen met een aanpak waarin actief lezen en geleid worden door sleutelvragen centraal staat. De basislessen starten gezamenlijk, met een oriëntatie op het onderwerp, het leesdoel en het lesdoel. Vervolgens 'model' jij als leerkracht het actief lezen; je demonstreert hardop hoe je begripsproblemen aanpakt, inferenties maakt en zelf vragen stelt bij de tekst. Daarna lezen en bespreken de leerlingen de rest van de tekst in groepjes, waarbij ze de tekst actief lezen en gegeven sleutelvragen beantwoorden.

Ook de leesles andere tekstsoort start met een korte instructie. Hier staat het verkennen van de tekstkenmerken en bepalen van de tekstsoort centraal. Ook hierbij kun je gebruikmaken van 'modeling'. De opdrachten worden zelfstandig op de computer gemaakt, direct na de instructie of op een later moment.

Tijd

Een basisles duurt ongeveer drie kwartier. De leesles andere tekstsoort en woordenschatopdrachten nemen ongeveer 20 minuten en een half uur in beslag. Hoeveel lestijd je aan deze onderdelen besteedt, hangt af van wat jij wil behandelen en wat je in zelfstandig-werktijd dan wel als huiswerk laat doen.

Lesblokken

Per schooljaar worden 40 (basis- en leesles andere tekstsoort-)lessen aangeleverd via de website. Er wordt gewerkt in blokken van zes weken. In de eerste vijf weken wordt voor de basisles vier keer de standaardaanpak gehanteerd, namelijk in week 1, 2, 4 en 5. In week 3 wordt steeds op een alternatieve manier met het lezen van de tekst omgegaan, terwijl in de zesde week, de zogeheten blokles, de leerlingen terugkijken op hun geleerde kennis en vaardigheden.

Archief

De website www.nieuwsbegrip.nl is actueel. Dat wil zeggen dat steeds het thema klaarstaat dat die week aan de orde is. Bij vakantieperiodes kan een onderwerp door de vakantiespreiding meer dan een week blijven staan. Eerder verschenen lesmaterialen blijven beschikbaar en zijn – voor zowel docenten als leerlingen – toegankelijk via 'Archief'. Zo kunnen leerlingen die een bepaald thema nog niet af hebben, toch nog de teksten lezen en opdrachten doen. Als leerkracht kun je het archief ook benutten om bijvoorbeeld extra oefenmateriaal te vinden voor RT-lessen, of een alternatief onderwerp te kiezen als je niet wil werken met het onderwerp van de huidige week.

Stappenplan periodeplanning

Deze punten zijn als richtlijnen bedoeld. Als je bezig gaat met het voorbereiden van een nieuwe periode, kun je deze stappen doorlopen. Zo vergeet je niks en bereid je je goed voor op de komende periode.

1. Kijk naar de doelen die je wilt bereiken.
2. Kijk naar de leerlijn en combineer de doelen met de leerlijnen.
3. Noteer deze gecombineerde doelen in je registratie. Bedenk welke kinderen bij welke doelen uit zullen vallen en schrijf die erbij.
4. Schrijf de doelen waar je aan gaat werken tijdens je hulp, ook in je hulpregistratie.
5. Kijk goed naar de aankomende lessen en bedenk welke teksten/opdrachten de kinderen moeilijk vinden (denk ook aan vorig jaar, als je dezelfde groep had, of lees de analyses van vorig jaar). Schrijf dit gelijk bij de lessen op. Bedenk ook alvast welke stap je terug moet zetten om hier goed bij aan te sluiten.
6. Kijk naar de toets, wat wordt er eigenlijk getoetst? Noteer dit ook, zodat je gericht aandacht besteedt aan de lastige teksten/opdrachten.
7. Getoetst? Noteer de bijzondere zaken.

Weekvoorbereiding

Technisch lezen

In groep 4 tot en met 8 iedere week een passende leestekst zoeken. Groep 3 werkt met Veilig & Vlot.

Begrijpend lezen

Het verloop van de basisles

De basislessen hebben op de vijf niveaus grotendeels dezelfde opbouw. AA en D wijken in bepaalde opzichten af. De opbouw van de vaste basisles (week 1, 2, 4 en 5 in elk 6-wekelijks blok) is als volgt.

Actief lezen Voor het lezen

- Je laat de leerlingen de ‘buitenkant’ van de tekst bekijken en bespreekt met hen wat ze denken dat de tekst hun gaat vertellen. Houd dit kort.
- Je bespreekt met de leerlingen wat het lees- en lesdoel is. In de handleiding vermelden we een prikkelende startvraag, die je de leerlingen kunt stellen voor zij de tekst gaan lezen.

- Je bespreekt met de leerlingen de instructies en uitleg in het uitlegblokje.

Lezen

- 1e leesronde

1. Je start met het modelen van het eerste tekstdeel. In het modelen stel je het leesdoel en de inhoud van de uitleg centraal. De weekhandleiding geeft daarvoor een script.

2. De leerlingen vormen groepjes en gaan de tekst actief lezen.

- Per tekstdeel of alinea leest een van de groepsleden de tekst, hardop denkend.
- Daarna bespreken de groepsleden samen welke begripsmoeilijkheden ze tegengekomen zijn en welke vragen ze zelf bij het stukje tekst hebben. Ze maken hiervan aantekeningen op het werkblad Actief lezen (te vinden in de handleiding van die les) of in de marges van de tekst.
- Vervolgens bespreken ze de sleutelvragen bij het stukje en noteren het antwoord op hetzelfde werkblad.

Na het lezen

3. Je bespreekt met de leerlingen de tekst na. Je stelt de sleutelvragen aan de orde, laat leerlingen vertellen wat ze als antwoord geformuleerd hebben en vraagt bij elk antwoord hoe ze weten waarom/afleiden waarom dat een goed antwoord op de vraag is. Hebben leerlingen moeite met een sleutelvraag, dan kun je hen ondersteunen met de hulpvragen in de leshandleiding. Ook vraag je naar de eigen vragen en begripsproblemen, zoals onbekende woorden.

4. Je bespreekt met de leerlingen of ze hun leesdoel bereikt hebben. Leerlingen kunnen bij deze leesronde gebruik maken van de strategiekaarten om te weten hoe ze begripsproblemen te lijf kunnen gaan.

Activiteit

2e leesronde

De leerlingen gaan verder met de vervolgactiviteit. Deze kan twee vormen hebben: of het invullen van een schema, of een schrijfofdracht.

- Door het invullen van een schema visualiseren leerlingen de tekstinhoud, het helpt hen een mentaal plaatje van de tekst te maken. Het schema invullen heeft de meeste waarde als leerlingen individueel het schema invullen en daarna vergelijken met groepsgenoten. Het schema past bij de tekstinhoud of structuur of/en kan deels voor ingevuld zijn.
- Wanneer leerlingen een schrijfofdracht maken die verband houdt met de tekst, dwingt dit hen opnieuw om de tekst actief te lezen en zo goed mogelijk te begrijpen. Bij een schrijfofdracht is het zinvol vooraf met groepsgenoten inhoud en schrijfplan uit te wisselen. Na het schrijven is het zinvol om leerlingen feedback te laten geven op elkaars teksten. Deze activiteiten voor en na het schrijven verschillen per schrijfofdracht en worden in de leshandleiding toegelicht.

Leesstrategieën

Het aanleren en toepassen van leesstrategieën, wat in het verleden centraal stond in Nieuwsbegrip, verdwijnt niet. Bij niveau AA en A worden de strategieën expliciet aangeleerd. Daarnaast worden er op niveaus B-C-D in elk blok twee lessen aangeboden waarin speciaal aandacht wordt besteed aan de leesstrategie van dat blok (de eerste en vierde les van dat blok).

Weekplanning voor het basisonderwijs

Een voorbeeldweekplanning met een geschikte spreiding van de verschillende onderdelen en de geschatte tijdsinvestering:

Planning	Nieuwsbegrip	Tijd
maandag	Onderwerp bespreken en mailen	max. 10 minuten (vóór 9u15)
dinsdag	Basisles	max. 50 minuten
woensdag	Woordenschat – semantisering en woordenschat online	ca. 30 minuten
donderdag	Leesles andere tekstsoort	ca. 30 minuten
vrijdag	Schrijfles	ca. 30 minuten

Wat kan een goede lezer?

Het is belangrijk om leesteksten op het juiste niveau aan te bieden.

Leerlingen moeten goede lezers worden. Maar wat houdt dat in, een goede lezer zijn? Om teksten goed te kunnen begrijpen, zijn sowieso twee zaken belangrijk, twee voorwaarden eigenlijk.

1. Leerlingen moeten geen moeite meer hebben met decoderen (technisch lezen): het vormen van woorden door tekens en klank te koppelen.

2. Leerlingen moeten achtergrondkennis hebben. De mate van kennis die een lezer van het tekstonderwerp heeft, bepaalt voor een groot deel het diepe begrip van de tekst. Zonder een kennisrijk curriculum op school, zullen lezers nooit een voldoende niveau van leesvaardigheid bereiken.

Los van deze voorwaarden, vertonen goede lezers een aantal belangrijke gedragingen:

- Ze lezen actief. Dat betekent dat ze een tekst lezen met een duidelijk doel, dat ze de inhoud voorspellen en dat eventueel tussentijds bijstellen, dat ze tekstdelen in eigen woorden samenvatten en dat ze hun leesstijl aan de tekstsoort aanpassen.
- Ze maken inferenties tijdens het lezen: ze leiden informatie af die niet expliciet op die plek in de tekst staat en verbinden de tekstinhoud met eigen kennis en informatie uit eerdere tekstdelen. Op die manier maakt de lezer een 'mentaal plaatje' in zijn hoofd. Het mentale plaatje, ook wel situatiemodel genoemd, is een soort schema van de structuur en inhoud van de tekst.
- Ze zijn metacognitief ingesteld: ze monitoren hun lezen en proberen begripsproblemen op te lossen. Denk aan tegenstrijdigheden en onbekende woorden. Het automatisch toepassen van leesstrategieën speelt hier een belangrijke rol.
- Ze zijn gedreven om teksten die ze lezen te begrijpen en om daar moeite voor te doen.

Wat doen zwakke lezers?

Het is belangrijk om leesteksten op het juiste niveau aan te bieden.

Zwakke lezers zien een tekst niet als een samenhangend informatiegeheel waar ze betekenis aan kunnen geven. Voor hen is lezen voornamelijk nog iets van decoderen van woorden en ze stellen zichzelf daardoor te lage begripsdoelen. Daarom slagen ze er niet goed in inferenties te maken, tekstinformatie aan eigen kennis te koppelen en tekststructuren te doorzien. Ook kunnen ze hun leesproces niet goed monitoren en weten ze niet hoe ze begripsproblemen kunnen oplossen. Ze lezen oppervlakkig. Dyslexie Leerlingen met kenmerken van dyslexie blijven problemen houden met het vertonen van een aantal van de hierboven genoemde gedragingen van goede lezers. Zij hebben een andere aanpak nodig.

Wanneer een leerkracht te maken krijgt met een zwakke rekenaar in zijn klas, moet hij de volgende stappen doorlopen;

Neem de Boom toetsen technisch lezen en begrijpend lezen af en analyseer deze toetsen in het testcentrum.

Plan een afspraak met de intern begeleider.

Bereid dit gesprek zo voor, door voor jezelf op te schrijven waar je tegenaan loopt of waar de leerling tegenaan loopt. Beschrijf ook wat je al hebt gedaan en mail dit naar de intern begeleider, voorafgaand aan het gesprek.

Tijdens het gesprek wordt deze leerling besproken. Op basis van deze bespreking kunnen de betrokkenen de volgende keuzes maken;

I. De leerkracht gaat aan de slag met de handvatten die hij heeft gekregen van de intern begeleider. Er wordt ook een afspraak gemaakt voor het observeren van een les, waarbij specifiek op dit kind gelet wordt.

II. De problemen zijn nog niet goed duidelijk en om dit duidelijk te krijgen, zal de IB'er een diagnostisch gesprek met de betreffende leerling houden.

Na dit diagnostisch gesprek is er meer duidelijk over de problematiek waar men mee te maken heeft. De leerkracht gaat samen met de IB'er aan de slag om deze problematiek aan te pakken. De volgende scenario's zijn mogelijk;

I. De leerling heeft eigenlijk geen moeite met de stof, maar heeft een aversie tegen lezen opgebouwd. De leerling denkt dat hij het niet kan, maar eigenlijk lukt het hem prima. Het heeft dus met een soort van faalangst te maken. Hiervoor kan de leerkracht pre teaching inzetten. De leerling weet dan de volgende dag al wat er gaat komen en gaat met een open en zekere blik de leesles tegemoet.

II. De leerling heeft bepaalde hiaten opgelopen. Het aanbieden van lesstof voor deze leerling is te snel gegaan. De leerkracht gaat met deze hiaten aan de slag. Mocht hier een onderwijsondersteuner voor

beschikbaar zijn, dan kan hij dit oppakken. Wel in hele goede samenspraak met de leerkracht. De leerkracht weet namelijk op welk niveau het kind zit en op welk niveau hij moet komen.

Blijkt de leerling toch achter te blijven op de leerlingen van zijn klas, dan kan er in samenspraak met de intern begeleider en ouders besloten worden om de leerling op een andere leerroute te zetten. Deze keuze kan pas gemaakt worden, als alle hulp echt niet geholpen heeft, maar wel meer dan voldoende is ingezet.

De betrokkenen kunnen kiezen uit drie leerroutes;

I. Leerroute 1 is uitgewerkt voor leerlingen die (boven)gemiddelde cognitieve capaciteiten hebben, maar die een specifieke beperking of stoornis hebben. Daardoor ervaren ze belemmeringen in het leren lezen. Voor deze leerlingen zijn adviezen uitgewerkt met betrekking tot het inzetten van hulpmiddelen.

II. Leerroute 2 is specifiek ontwikkeld voor leerlingen die minder cognitieve capaciteiten hebben en meer leertijd nodig hebben om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een doelenselectie gemaakt, waarbij in het basisonderwijs de nadruk ligt op essentiële doelen.

III. Leerroute 3 is bedoeld voor leerlingen die niet in staat zullen zijn om referentieniveau 1F te bereiken. Voor deze leerlingen is een zodanige selectie gemaakt uit de doelen van niveau 1F, dat zij een minimaal niveau taalvaardigheid zullen bereiken.

De meest gangbare route voor de zwakke lezers bij ons op school, is leerroute 2. Ons streven is dat alle leerlingen aan het einde van groep 8 referentieniveau 1F halen (en voor voldoende leerlingen ook 2F/1S niveau). Deze leerroutes zijn in het Leerlijnenboek te vinden.

Voor leerlingen met dyslexie is er een apart protocol.

PROTOCOL

Instroom, doorstroom en uitstroom van leerlingen

Laatst bijgewerkt april 2022

Inhoud

INLEIDING	2
1. Instroom leerlingen	3
Aanmelding 4-jarigen.....	3
Aanmelding nieuwe leerlingen die van elders komen.....	3
2. Doorstroom van leerlingen.....	4
3. Uitstroom van leerlingen.....	6
Verhuizing	6
Speciaal (basis) onderwijs.....	6
Groep 8.....	7
BIJLAGE Procedure doubleren	9
BIJLAGE Verlenging in de onderbouw	10
BIJLAGE Verlenging in de midden -of bovenbouw	11
BIJLAGE Voorwaarden voor versnelde of verkorte leerroute.....	12
BIJLAGE Stappenplan aanmelding leerlingen met specifieke hulpvraag	14
BIJLAGE Procedure weigering van een leerling	16

INLEIDING

Onze school kent zorgvuldige procedures en regels om overgangsmomenten in de schoolloopbaan zo goed mogelijk te laten verlopen. Bij de instroom van nieuwe leerlingen volgen we het beleid met betrekking tot toelaten, schorsen en verwijderen van leerlingen. Op onze school volgen we een vastgelegde procedure alvorens we het besluit nemen om een leerling te laten doubleren of in aanmerking laten komen voor een kleuterverlenging. We beschrijven in dit protocol op welke manier we dit doen en wat de criteria zijn.

De uitstroom vanuit onze school naar het voortgezet onderwijs staat omschreven in hoofdstuk 3. Het betreft een tijdpad en in dit protocol staat beschreven op basis van welke gegevens we ouders/verzorgers een advies geven betreffende het vervolgonderwijs.

Leerlingen die bijzonder goed presteren wordt versnelling of verbreding van de leerstof aangeboden. Dit gebeurt in overleg met de ouders/verzorgers en volgens het protocol voor meerbegaafde en hoogbegaafde leerlingen.

Voor leerlingen met ernstige leesproblemen of dyslexie wordt gewerkt volgens een specifiek protocol, wat voorziet in het signaleren, diagnosticeren en helpen van deze groep leerlingen.

1. Instroom leerlingen

1. De directeur geeft informatie over onze school aan ouders, die zich tot haar wenden om eventueel hun kind aan te melden.
2. Er volgt een kennismakings-/intakegesprek met de directie. De ouders ontvangen een schoolgids en het informatieboekje voor de onderbouw.
3. Ouders vullen een inschrijfformulier in, met het verzoek tot plaatsing van een kind op de school (voorlopige aanmelding).

Aanmelding 4-jarigen.

De directie en/of de intern begeleider kan contact opnemen met de kinderopvang of met de voorschool na goedkeuring van de ouders. Via de voorschool binnen Het Palet is er overleg en vindt er een warme overdracht plaats.

Aanmelding nieuwe leerlingen die van elders komen.

De directie en/of de intern begeleider neemt contact op met de vorige school, nadat ouders hier mondeling toestemming voor hebben gegeven. Er volgt een intakegesprek met de directie. Er volgt een bestudering van het onderwijskundig rapport en indien van toepassing de bestudering van het zorgdossier.

De leerling wordt toegelaten en ingeschreven na een onderzoek waarin vastgesteld is dat de leerling geen specifieke zorg behoeft.

Na de constatering “dit is een (zorg)leerling met een specifieke hulpvraag” volgt de volgende route:

- a. Er wordt nagegaan in welke mate de (zorg)leerling hulp nodig heeft;
- b. Bij een leerling die veel zorg nodig heeft, wordt nagegaan of de school en op welke wijze de school deze hulp kan bieden (zie stappenplan “**Aanmelding (zorg)leerling met specifieke hulpvraag**”).
- c. De leerling wordt pas na dit onderzoek ingeschreven;
- d. De ouders ontvangen informatie van de directeur over het te volgen stappenplan.

Bij de overname van een leerling door een andere school zal de eerste school altijd volgens de wettelijke regels een onderwijskundig rapport aan de volgende school doen toekomen.

Er vindt een uitwisseling van de wettelijke in- en uitschrijfformulieren plaats.

Weigering van leerlingen: zie bijlage **Procedure weigering leerling**.

2. Doorstroom van leerlingen

In verband met onze focus op de leerling en om tegemoet te komen aan alle kinderen binnen onze school willen we graag:

- een schoolklimaat voorleven waarin eigenaarschap, samenwerken en vertrouwen centraal staat.
- de kleuter ook echt kleuter te laten zijn, door hem/haar spelenderwijs en op een betekenisvolle manier te laten ontdekken en leren
- kinderen onbevangen laten leren (zonder angst, frustratie en verveling) en de intrinsieke motivatie aanspreken om vaardigheden te leren, die ze nu en in de toekomst nodig hebben.
- dat elk kind actief betrokken is bij zijn of haar leerproces en zich maximaal ontwikkelt, met behulp van moderne (digitale) hulpmiddelen.
- de ontwikkeling van kinderen blijvend volgen om goed zicht op de ontwikkeling te hebben en passende zorg en begeleiding te kunnen bieden.
- de afgesproken onderwijszorg vanuit de basisondersteuning ook daadwerkelijk bieden aan alle kinderen, waarbij de leerkracht er toe doet
- goede begeleiding bieden bij het maken van een passende keuze van voortgezet onderwijs.
- tijdig met ouders te communiceren.

In principe doorlopen kinderen in een periode van ongeveer 8 jaar onze basisschool. Het kan in die periode voorkomen dat een kind doubleert, versnelt of dat er sprake is van een verlengde kleuterperiode of een verkorte kleuterperiode. Met onze werkwijze vanuit leerlijnen (levels) hoeven kinderen in principe niet te doubleren, tenzij dit sociaal-emotioneel een betere keuze is. Dit gebeurt in samenspraak met de ouders. Uiteindelijk beslist de school over deze keuze. Het streven is om leerlingen tot en met level vier bij de pedagogische groep te houden. Ook later kunnen zij met hun pedagogische groep mee, terwijl zij voor één of meerdere vakken aansluiten bij een ander level.

Om tot dit besluit te komen kan er onderzoek gedaan worden door de interne begeleider van onze school en indien nodig kan er extern onderzoek plaatsvinden. Wij volgen nauwgezet de ontwikkeling van elk kind door middel van ons leerlingvolgsysteem, de methode gebonden toetsen en de ontwikkelingsmap.

Het team informeert de ouders/verzorgers regelmatig betreffende de vorderingen en ontwikkeling van hun kind. Dit gebeurt d.m.v. oudergesprekken, tien-minuten-gesprekken, ontwikkelingsmap en advisering betreffende de vervolgschool.

We hanteren het volgende stappenplan:

- De leerkracht signaleert en beoordeelt de vaardigheden van een kind en kijkt naar de sociaal-emotionele ontwikkeling. De leerkracht gebruikt hierbij de methode Zien, Mijn Kleutergroep, eigen observaties en de kindgesprekken behorende bij de ontwikkelingsmap.

- Wanneer er een leerling uitvalt, zal na overleg met de IB-er hulp worden geboden in de klas. De leerkracht stelt hiervoor een plan van aanpak op. Wij lichten de ouders hierover in en de gesprekken worden schriftelijk vastgelegd en bewaard in Parnassys.
- De leerling wordt besproken in de leerlingenbespreking en/of bouwoverleg.
- De leerling maakt ondanks de gegeven hulp weinig tot geen vorderingen. De leerkracht bespreekt dit samen met de IB-er. Verslagen van de leerling en de notities in de zorgzuil worden hierin meegenomen. De achterstand wordt besproken.
- We kijken in hoeverre de leerling baat heeft bij het aanpassen van de leerlijn. Een externe deskundige kan worden ingeschakeld.
- We kijken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. We doen dit door middel van het leerlingvolgsysteem Zien, Mijn Kleutergroep, eigen observaties en bevindingen, gesprekken met ouders en de kindgesprekken behorende bij de ontwikkelingsmap.
- Als op sociaal emotionele gronden blijkt dat een leerling beter een jaar in dezelfde didactische groep kan blijven dan wordt dit besproken met de ouders. Een leerling waarbij het verstandig is hem of haar vooruit of terug te zetten in de leerlijn kan dit doen zonder een jaar te versnellen of doubleren. Deze leerling gaat met de pedagogische groep mee naar het volgende jaar, maar volgt één of meerdere vakken een leerlijn (level) hoger of lager.

3. Uitstroom van leerlingen

Verhuizing

- Leerlingen kunnen tussentijds onze school gaan verlaten (naar een andere basisschool) vanwege een verhuizing.

De ontvangende school ontvangt van onze school altijd een (wettelijk verplicht) onderwijskundig rapport van de leerling met daarbij de gegevens betreffende het leerlingvolgsysteem, evenals het schoolrapport van de leerling en indien aanwezig het zorgdossier. Dit kan pas nadat de ouders een schriftelijk formulier (OSO formulier) hebben getekend, waarbij ze toestemming geven om gegevens over hun kind(eren) uit te wisselen. Aan de directie van de ontvangende school wordt door onze school een uitschrijvingsformulier toegestuurd.

Speciaal (basis) onderwijs

- Bij Leerlingen die tussentijds onze school gaan verlaten omdat zij naar het speciaal(basis) onderwijs gaan vindt een van te voren vastgesteld traject plaats.

De basisschool zorgt voor een onderwijskundig rapport en een zorgdossier van de leerling. De leerling wordt besproken in het PCL. Deze commissie bepaalt of er sprake zal zijn van een beschikking voor de speciale school voor basisonderwijs. De plaatsing op een school voor speciaal onderwijs gaat alleen na toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Bij verwijzing naar de speciale school voor basisonderwijs vindt een van tevoren vastgesteld traject plaats.

- Een verwijzing is in principe altijd onderdeel van een ondersteuningstraject door het Ondersteuningsteam.
- In een gezamenlijk overleg met alle betrokkenen wordt gekeken naar de best passende vervolgplek.
- School vult het webprogramma Indigo zo volledig mogelijk in en verzamelt relevante bijlagen.
- De orthopedagoog schrijft als 1^e deskundige een deskundigenadvies.
- De school zorgt voor een 2^e deskundige, passend bij de hulpvraag van het kind.
- School laat ouders meekijken in het dossier en alle bijlagen.
- De intern begeleider vult het handtekeningenblad in en laat tekenen.
- Wanneer alles compleet is, kan het dossier worden ingestuurd naar het SWV 22.02-PO.

De intern begeleider ontvangt per mail berichtgeving over de positieve beschikkingen stuurt deze naar het ondersteuningsteam.

Groep 8

Voor leerlingen die uitstromen uit groep 8 naar het voortgezet onderwijs handteren wij op onze school de volgende procedure:

- Jaarlijks worden de LVS toets gegevens twee maal met de ouders besproken. Deze toetsen zijn 'dekkend' voor de vak- vormingsgebieden spelling, lezen, begrijpend lezen en rekenen.
- De groepsleerkracht van groep 7 bespreekt het pré advies, dat gegeven wordt aan de ouders/verzorgers en het kind, vooraf met de intern begeleider.
- Er vindt in groep 7 in de maand juni een eerste gesprek plaats met de ouders/verzorgers en het kind betreffende de keuze voor het vervolgonderwijs, het pré advies.
- Er vindt in de maand november van groep 8 een gesprek plaats met de ouders/verzorgers waarin de keuze voor het vervolgonderwijs nogmaals besproken wordt.
- Leerlingen met een te lage score en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben worden aangemeld voor een schoolverlatersonderzoek.
- Een leerling waarvan bekend is dat hij/zij uitstroomt naar het praktijkonderwijs heeft ook de mogelijkheid om hier na groep 7 naar toe te gaan. Deze mogelijkheid wordt uiteraard met de ouders en de leerling zelf vroegtijdig besproken.
- Een meer-of hoogbegaafde leerling heeft de mogelijkheid om na groep 7 uit te stromen naar het Intermezzo. Dit is een tussenklas op het Hondsrugcollege, speciaal voor deze doelgroep. Deze mogelijkheid wordt uiteraard met de ouders en de leerling zelf vroegtijdig besproken.
- De groepsleerkracht van groep 8 bespreekt het advies voor het vervolgonderwijs aan de ouders / verzorgers vooraf (januari) met de intern begeleider en stelt de directeur op de hoogte van de adviezen. Valt het advies hoger uit dan kan het advies in overleg met ouders en kind worden bijgesteld. Valt de uitslag lager uit, dan blijft het advies van de school leidend.
- In de maand maart volgt het adviesgesprek met de ouders/verzorgers en het kind betreffende de keuze voor het vervolgonderwijs.
- De leerkracht van groep 8 verzorgt betreffende de schoolkeuze de noodzakelijke formulieren en indien gewenst, gegevens uit het leerlingendossier. Ouders/verzorgers ontvangen een kopie van het inschrijfformulier.
- In groep 8 wordt in april de eindtoets (Route 8) gemaakt.
- Valt de uitslag hoger uit, dan kan het advies in overleg met ouders/verzorgers en het kind bijgesteld worden.
- Valt de uitslag lager uit, dan blijft het advies van de school leidend.
- Het resultaat van de eindtoets (Route 8) wordt in het team besproken in de maand mei. Wanneer daar aanleiding toe is, zullen de resultaten nader worden geanalyseerd.
- De leerlingen worden uitgeschreven uit onze leerlingenadministratie met ingang van 31-07. De school voor voortgezet onderwijs ontvangt een uitschrijvingverklaring. Leerlingdossiers (administratie gegevens 5 jaar, OWR

maar 2 jaar) worden door ons vervolgens nog gedurende een periode van 5 jaar bewaard. Parnassys!

- Onze school wordt door de scholen voor voortgezet onderwijs op de hoogte gehouden van de resultaten van de oud-leerlingen in de vorm van schriftelijke rapportage.

BIJLAGE Procedure doubleren

Uitgangspunt is dat een kind de basisschool in 8 jaar doorloopt. Mocht het wenselijk zijn dat een leerling een jaar doubleert, dan gelden de volgende voorwaarden

VOORWAARDEN:

- Kind is besproken tijdens een leerlingenbespreking
- Kind is aangemeld bij de I.B.-er. De leerkracht maakt in samenspraak met de I.B.-er een plan voor in de groep. Dit plan loopt over een periode van 6 tot 8 weken of langer. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.
- Rond 1 juni moeten er gesprekken met de ouders geweest zijn en er moet een advies aan de ouders worden geformuleerd m.b.t. wel/niet doubleren.
- Het uiteindelijke besluit ligt bij de school, maar ouders hebben een belangrijke stem.
- Afspraken worden op de leerlingenbespreking aan het team terug gerapporteerd en vastgelegd in het dossier.

Als een kind op meerdere vakgebieden matig scoort en/of niet zelfstandig genoeg is om zich de stof eigen te maken kan doubleren een oplossing bieden. Ook kan concentratie, werkhouding en sociaal welbevinden een belangrijke rol spelen bij de beslissing van doublure. Er is in zulke gevallen te weinig voldaan aan de voorwaarden die de volgende groep stelt.

Doubleren zal met name voorkomen in de groepen 2, 3 en 4. Het kind krijgt zoveel mogelijk een aangepast programma. De leerkracht bespreekt tijdig de problemen rond het kind met de ouders en de IB'er. In overleg wordt de beslissing rond het doubleren genomen. De directie neemt in overleg met de intern begeleider de uiteindelijke beslissing rond de plaatsing van een leerling in een groep.

Aan de hand van criteria bij zorgleerlingen wordt gekeken of een zorgleerling naar een volgende groep kan.

De kinderen, waarbij twijfel is over de cognitieve vaardigheden (middels toetsen L.V.S. en klassen gebonden toetsten) en/of op het sociaal / emotioneel terrein achterblijven, kunnen worden aangemeld voor een psychologisch onderzoek. Hierna wordt over doubleren beslist.

BIJLAGE Verlenging in de onderbouw

Kinderen stromen op 4-jarige leeftijd in, in groep 0 of 1 van het basisonderwijs. Deze instroom vindt gedurende het hele schooljaar plaats. De overgang naar de volgende pedagogische groep vindt plaats bij aanvang van een nieuw schooljaar.

Uitgangspunten bij kleuterverlenging

Op Het Palet stellen we de leeftijd centraal bij de indeling in de pedagogische groep. In de didactische groepen stellen we de ontwikkeling van de leerling centraal. De datum van 1 januari is wel als formeel uitgangspunt gekozen bij de indeling van de groepen 1 en 2 en het invullen van de observaties en ontwikkelingsmap. Per leerling bekijken de leerkrachten echter hoe de cognitieve ontwikkeling verloopt en wat voor deze leerling op dit moment en in het volgend schooljaar het passende onderwijsaanbod is in de verschillende didactische groepen. We nemen hierbij mee dat de ontwikkeling van kleuters sprongsgewijs en spelenderwijs verloopt. We overwegen alle aspecten van de ontwikkeling. Ieder kind verschilt en elke ontwikkeling verloopt anders, daarom hebben we er bewust voor gekozen geen toets scores of vaardigheden als voorwaarde voor de overgang op te stellen. We maken voor ouders transparant welke onderdelen van de ontwikkeling extra leertijd of ondersteuning behoeven, hierbij gebruik van het observatieprogramma Mijn Kleutergroep.

Tijdspad en procedure bij kleuterverlenging

In februari overlegt de leerkracht met de intern begeleider of een verlenging van de kleuterperiode zinvol wordt geacht.

Bij een gesprek tussen de ouders en de leerkracht wordt het advies over eventuele kleuterverlenging besproken. We hechten hierbij veel waarde aan de mening van de ouders over de ontwikkeling van hun kind. Indien nodig worden de leerlingen in de periode maart- mei nog verder geobserveerd of winnen we externe expertise in (bijv. het OT) . Als ouders en school een andere zienswijze hebben, voeren we in deze periode gesprekken met ouders om de ondersteuningsbehoeften van de leerling duidelijk te krijgen en ouders meer inzicht te geven in het onderwijsaanbod van de school. Ook kan de leerling besproken worden in het team.

Uiteindelijk, eind mei/ begin juni, nemen we een beslissing. Dit formuleren we als een advies aan de ouders en de leerkracht bespreekt dit advies met hen. De intern begeleider kan bij dit gesprek aanwezig zijn. Ouders kunnen in dit gesprek wederom hun mening geven over het meest passende onderwijsaanbod voor hun kind.

Als ouders en leerkracht/ intern begeleider het niet eens worden over het meest passende onderwijsaanbod wordt de uiteindelijke beslissing genomen door de school.

BIJLAGE Verlenging in de midden -of bovenbouw

Uitgangspunten bij doubleren

Ook hier geldt de ononderbroken ontwikkeling als belangrijkste uitgangspunt. We streven dus naar zo min mogelijk doublures. Toch kan het soms zinvol zijn om een kind te laten doubleren. We nemen een doublure in overweging als:

- Een kind op een breed gebied onvoldoende resultaat op de toetsen van het leerlingvolgsysteem en/of de methode gebonden toetsen behaalt of ten opzichte van zichzelf onvoldoende groei laat zien, ondanks plannen en passende instructie.
- De doublure leerwinst voor het kind op kan leveren; het verwachte uitstroomniveau van het kind wordt daadwerkelijk hoger dan zonder doublure.
- Een kind onvoldoende heeft kunnen profiteren van het onderwijs. Denk hierbij aan bijvoorbeeld ziekte van de leerling of problemen in de thuissituatie die veel impact hebben gehad op de leerling.
- Op sociaal-emotionele gronden.

We streven er naar om potentiële doublures in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en te laten doubleren (groep 3 t /m 5). Na groep 5 zijn er in principe geen doublures meer.

Belangrijk criterium is dat de leerling op cognitief gebied een duidelijke achterstand vertoont ten opzichte van de groep. Een leerling kan niet doubleren n.a.v. uitval op een enkel vakgebied. De sociaal-emotionele ontwikkeling en werkhouding van een leerling zijn van groot belang bij de afweging die we maken, maar zijn geen directe aanleiding tot een doublure.

Tijdspad en procedure bij doubleren

Uiterlijk in maart wordt , in overleg met ouders en interne begeleider, besproken of het zinvol is om de leerling te laten doubleren. Op dat moment wordt voor deze leerling een individueel tijdspad met acties opgesteld. Uiterlijk eind mei/ begin juni nemen we een beslissing. Dit formuleren we als een advies aan ouders en de leerkracht bespreekt dit advies met hen. De intern begeleider kan bij dit gesprek aanwezig zijn. Ouders kunnen in dit gesprek hun mening geven over het meest passende onderwijsaanbod voor hun kind.

Als ouders en leerkracht/ intern begeleider het niet eens worden over het meest passende onderwijsaanbod wordt de uiteindelijke beslissing genomen door de school. Ouders kunnen bezwaar maken tegen de beslissing van de school.

BIJLAGE Voorwaarden voor versnelde of verkorte leerroute

Uitgangspunt is dat een kind de basisschool in 8 jaar doorloopt.

Versnellen

Uitgangspunten bij versnellen

De ononderbroken ontwikkeling van leerlingen geldt als belangrijkste uitgangspunt. Op het moment dat de ontwikkeling van een leerling belemmerd wordt door het tempo van aanbieden van de leerstof op een breed gebied in de opvolgende didactische groep, wordt een versnelling in overweging genomen. Uitgangspunt hierbij is dat de leerling minimaal 1 jaar voorloopt op de methode onafhankelijke toetsen.

De sociaal-emotionele ontwikkeling en werkhouding van een leerling zijn van groot belang bij de afweging die gemaakt wordt, maar zijn op zichzelf geen directe aanleiding tot een versnelling.

Tijdspad en procedure bij versnellen

Anders dan bij doubleren hanteren we bij versnellen niet altijd de zomervakantie als ijkpunt. Een leerling kan op elk moment van het jaar versnellen.

De procedure is als volgt:

- De leerkracht signaleert de ondersteuningsbehoeften van de leerling en stelt vast dat het onderwijsaanbod van de groep niet passend is voor deze leerling. De leerkracht bespreekt dit met de intern begeleider. Wanneer versnellen wenselijk lijkt wordt dit in de komende periode verder onderzocht. Er wordt een gezamenlijk advies geformuleerd voor een tijdspad en procedure.
- De leerkracht bespreekt dit met de ouders en vraagt hun zienswijze op het meest passende onderwijsaanbod voor hun kind.
- De leerling wordt door getoetst met methode (onafhankelijke) toetsen om het functioneringsniveau (vaardigheidsniveau) van de leerling vast te stellen. Leerkracht en intern begeleider formuleren een advies. Dit wordt besproken in een gesprek met ouders. Ouders kunnen in dit gesprek hun mening geven over het meest passende onderwijsaanbod voor hun kind.
- Als ouders en school het niet eens worden over het meest passende onderwijsaanbod wordt de uiteindelijke beslissing genomen door de ouders, nadat voor alle partijen duidelijk is wat het onderwijsaanbod voor deze leerling dan wordt. Ouders stemmen in en ondertekenen het document met gemaakte afspraken.
- Indien gekozen wordt voor versnelling, wordt een plan van aanpak opgesteld waarin alle aanpassingen in de komende periode worden vastgelegd.

Voorwaarden:

- De leerling presteert op alle onderdelen boven gemiddeld.
- De leerling kan versnelling op sociaal/emotioneel gebied aan.
- De leerling heeft een goede zelfstandige werkhouding.

Als aan deze voorwaarden is voldaan is het mogelijk om de leerling

- Een eigen leerlijn te geven met aangepaste leerstof.
- Plaatsing in een hogere groep te geven.
- Extra uitdaging te geven met levelwerk en in deelnemen aan de prismagroep.

BIJLAGE Stappenplan aanmelding leerlingen met specifieke hulpvraag

Het onderwijs op de basisschool is zó ingericht, dat het past bij de mogelijkheden van een leerling.

Voor kinderen binnen onze basisschool die onvoldoende hebben aan de basisondersteuning onderzoeken we wat nodig is om hen binnen onze school te begeleiden met een passend aanbod.

We brengen zo goed mogelijk in kaart waar de sterke kanten van het kind liggen en wat het kind belemmert in zijn ontwikkeling. Er wordt goed gekeken wat de eigen ondersteuningsbehoeften van het kind zijn. Er wordt gekeken wat het kind kan en wat het nog moet leren en hoe dat georganiseerd kan worden binnen onze school.

Wanneer het kind op onze school geplaatst is, stellen wij zo nodig, een OPP (OntwikkelingsPerspectiefPlan) op. De intern begeleider van onze school speelt een belangrijke rol in dit gebeuren en ook vanuit Viviani kijkt een medewerker van het bovenschools ondersteuningsteam mee. Ouders worden betrokken bij het plan, dit is wettelijk verplicht. Zij ondertekenen voor instemming met het deel waarin beschreven staat hoe het plan uitgevoerd gaat worden. In tussentijdse gesprekken met de ouder(s) en de andere betrokkenen vanuit de school kan het plan worden bijgesteld. Deze evaluatie vindt minimaal twee keer per jaar plaats.

- 1) Aanmelding door de ouders bij de directie van de school indien er sprake is van een specifieke hulpvraag
  - a. Gesprek ouders;
  - b. Toelichting visie van de school;
  - c. In kaart brengen wat nodig is;
  - d. Toelichting procedure en tijdpad;
  - e. Schriftelijke toestemming van de ouders om informatie bij derden op te vragen;
  - f. Ouders krijgen binnen een redelijke termijn bericht of de leerling wordt aangenomen, afgewezen of een observatieperiode krijgt.

- 2) Informatie verzamelen

Gegevens opvragen bij bijvoorbeeld:

  - a. Vorige school (onderwijskundig rapport en zorgdossier);
  - b. Onderwijsbegeleidingsdienst;
  - c. Medisch Kinder Dagverblijf (MKD) en dergelijke;
  - d. Ambulante begeleiding;
  - e. Medisch circuit.

- 3) Informatie bestuderen

Binnengekomen gegevens worden bestudeerd en besproken door de directeur, de interne begeleider en de groepsleerkracht. Eventueel kan worden besloten om het kind te observeren.

4) Inventarisatie

Van het kind wordt het volgende in kaart gebracht:

Aandachtspunten	Wat vraagt het kind?	Mogelijkheden van de school	Onmogelijkheden van de school	Externe ondersteuning: - personeel - huisvesting - materieel
Pedagogisch				
Didactisch				
Kennis en vaardigheden leerkracht				
Organisatie				
School en groep				
Gebouw				
Materieel				
Medeleerlingen				
Ouders				

5) Overwegingen

De school onderzoekt op basis van het voorgaande schema welke mogelijkheden de school zelf heeft en welke ondersteuningmogelijkheden geboden kunnen worden en door wie.

6) Besluitvorming

De betreffende inventarisatie van de hulpvragen van het kind worden afgezet tegen de visie van de school en de mogelijkheden om een passend onderwijsaanbod te realiseren. Een besluit over de aanname van leerlingen is een teambesluit.

7) Afspraken maken

Gesprek met de ouders waarbij het besluit van de school wordt besproken:

- a. Bij toelating: opstellen van een plan van aanpak. Ouders en school maken afspraken over het onderwijs dat de leerling zal krijgen. Deze afspraken worden vastgelegd en door beide partijen ondertekend, in een handelingsplan. Als de kerndoelen niet haalbaar zijn, worden vervangende doelen in het handelingsplan aangegeven.
- b. Bij een voorlopige toelating: als er sprake is van een observatieperiode in het geval dat het niet onmiddellijk duidelijk is of plaatsing succesvol kan zijn. Het kind krijgt een proefplaatsing van 4 weken. Na deze observatieperiode volgt een besluit tot definitieve plaatsing of afwijzing.
- c. Bij een afwijzing: een inhoudelijke onderbouwing door de school waarom men van mening is dat het kind niet geplaatst kan worden. Deze afwijzing wordt schriftelijk beargumenteerd en aan ouders en Inspectie overhandigd.

BIJLAGE Procedure weigering van een leerling

Er is sprake van weigering als het bevoegd gezag het verzoek van ouders afwijst om het kind op een bepaald moment tot een school toe te laten.

PROCEDURE:

- 1) Binnen acht weken reageert het bevoegd gezag of het kind is toegelaten.
- 2) Bij weigering zijn twee procedures mogelijk:
  - a) Weigering op grond van de gegevens die de ouders zelf hebben verstrekt. De ouders ontvangen bericht dat hun kind niet wordt toegelaten op grond van de verstrekte gegevens. In het bericht staat vermeld:
    - De reden van weigering;
    - Bezwaar en beroep is mogelijk;
    - Termijn staat vermeld;
    - Het is duidelijk bij welk orgaan beroep of bezwaar kan worden ingediend.

Als de ouders bezwaar maken, dient de bezwaarprocedure in het kader van de AWB (Algemene Wet Bestuursrecht) te worden toegepast.

Het is mogelijk dat de ouders naast hun bezwaar bovendien een spoedprocedure starten bij de bestuursrechter / rechtbank.

- b) Weigering gebaseerd op andere gegevens dan de ouders hebben verstrekt.
  - Bericht de ouders schriftelijk dat het bevoegd gezag voornemens is het kind niet toe te laten. Motiveer duidelijk en onderbouwd.
  - Nodig de ouders uit voor een gesprek of een schriftelijke reactie op dit voornemen. (dit "horen" van de ouders is noodzakelijk op basis van de AWB) De ouders krijgen in het gesprek de gelegenheid te zeggen wat hun oordeel is over de voorgenomen weigering. Ouders krijgen een verslag van het gesprek.
  - Acht weken na indiening van het verzoek krijgen de ouders de definitieve beslissing. De gevolgde procedurele stappen worden vermeld en er wordt ingegaan op de mening van de ouders.

Ook hier geldt dat het mogelijk is dat ouders een bezwaarschriftenprocedure starten.

Weigeringgronden

Het is niet mogelijk een algemene lijn aan te geven. De volgende factoren van pedagogische en organisatorische aard kunnen van belang zijn een leerling al dan niet toe te laten:

- Groepsgrootte;
- Samenstelling van de groep als gevolg van WSNS;
- Effect op het onderwijs aan reeds aanwezige leerlingen;
- Deskundigheid personeel;
- Beschikbaarheid personeel (verzuim, tekort);
- Mogelijkheden van begeleiding door de ouder;
- Benodigde middelen (kosten extra personeel);
- De gevraagde aanpassing in de organisatie, de begeleiding en het onderwijs;
- Werkdruk.

Bovenstaande omstandigheden kunnen in een bepaalde mate bijdragen aan een verantwoorde beslissing niet over te gaan tot toelating.

Schoolveiligheidsplan

CBS het Palet (2021/2022)

Deze school is een van de scholen die vallen onder de overkoepelende stichting

Laatst bijgewerkt februari 2022

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Deel 1: Taakverdeling	6
1.1 Taakomschrijving Preventiemedewerker	6
1.2 Taakomschrijving Contactpersoon/anti-pestcoördinator	6
1.3 Taakomschrijving hoofd BHV'er	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.4 Verantwoordelijkheden schoolleiding	6
1.5 Inzet van een crisisteam	7
1.6 Samenwerking intern	7
1.7 Samenwerking extern	7
Deel 2: Regels en afspraken	8
2.1 Gedragsregels	8
2.2 Algemene schoolregels	8
2.3 Huisregels	8
2.4 Pesten	8
2.5 Seksuele intimidatie	8
2.6 Agressie	9
2.7 Huiselijk geweld	9
2.8 Discriminatie	10
2.9 Schoolkampen, buitenschoolse activiteiten en schoolfeesten	10
2.10 Incidentenregistratie	10
2.11 Incidentbespreking	10
2.12 Informeren nieuwe personeelsleden	10
2.13 ICT gebruik	10
2.14 Veiligheidsbeleving	11
2.15 Conflicthantering	11
2.16 Toegang weigeren	11
3.11 Bijlagen	12

Inleiding

Scholen kunnen worden geconfronteerd met incidenten op het gebied van agressie, geweld en seksuele intimidatie. Agressie, geweld en seksuele intimidatie zijn arbeidsrisico's in een school en worden specifiek in de Arbo-wet (artikel 1, lid e en f; artikel 4, lid 2) genoemd. Door de Inspectie SZW wordt op de naleving van deze wet toegezien. Bij haar inspecties op scholen is agressie, geweld en seksuele intimidatie één van de aandachtspunten. Ook de Onderwijsinspectie controleert als onderdeel van het schoolklimaat of scholen een veiligheidsbeleid voeren om leerlingen en personeel zoveel mogelijk te vrijwaren van veiligheidsrisico's als letsel, diefstal, agressie en geweld. In de Wet op het primair onderwijs (artikel 4a en 5a) zijn passages opgenomen, die de werkgever verplichten om overleg te voeren of aangifte te doen inzake zedenmisdrijven. Dit alles noodzaakt scholen om gericht beleid te voeren op het terrein van o.a. agressie, geweld en seksuele intimidatie.

De wettelijke verplichtingen

Bij het ontwikkelen van onze visie op het terrein van sociale schoolveiligheid hebben we rekening gehouden met de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet, die sinds 1 januari 2007 van kracht is. We willen in elk geval voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Volgens artikel 12 van de Arbeidsomstandighedenwet werken werkgevers en werknemers bij de uitvoering van het beleid samen. Ons bestuur, de schoolleiding en het personeel zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van ons beleid met betrekking tot sociale veiligheid. Het bestuur zorgt in de eerste plaats voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid.

Visie op veiligheid

De zorg voor een veilig schoolklimaat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle bij de school en het werk van de school betrokken mensen.

Het Palet moet een plek zijn waar rust heerst, waar leerlingen, personeel en ouders zich thuis voelen en waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan. Het programma kwink helpt ons daarbij. We leren kinderen de gedragsverwachtingen aan vanuit onze kernwaarden: eigenaarschap, samenwerken en vertrouwen. Schoolbreed worden kinderen beloond op hun goede gedrag en weten kinderen wat consequenties zijn van niet gewenst gedrag. Het is voor medewerkers en kinderen duidelijk wat de afspraken zijn. Dit betekent concreet: voor leerlingen weten wat de gedragsverwachtingen zijn in en rondom de school. Niet pesten of gepest worden, jezelf mogen en kunnen zijn. De lessen kunnen volgen zonder dat je wordt lastig gevallen. Leerlingen weten dat geweld en (seksuele) intimidatie verboden zijn. Ze weten dat ze bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn. Jolanda de Vries is daarvoor het aanspreekpunt. Serieus genomen worden door personeelsleden, ouders en overige medewerkers. Weten dat er consequenties zijn aan ongewenst gedrag.

Voor ouders en verzorgers geldt dat ze weten wat de gedragsverwachtingen zijn in en rondom de school. Ze kunnen er op vertrouwen dat hun kinderen graag naar onze school gaan. Ouders weten dat er geen bedreigen voorkomen en dat er geluisterd wordt naar problemen. Ouders horen met respect aangesproken te worden door leerlingen, andere ouders en leerkrachten. Ouders weten bij wie ze terecht kunnen met signalen van pesten of wangedrag.

We hebben meerdere BHV'ers op het Palet (5 medewerkers zijn in bezit van het certificaat). Daarnaast plannen we elk jaar een ontruimingsoefening in samenwerking met de brandweer. Die dag zijn er in alle groepen ook lessen m.b.t. brandpreventie.

Kernwaarden met betrekking tot sociale veiligheid

In onze open, modern christelijk school bieden we ieder kind een veilige warme plek, waar ruimte is om jezelf te zijn en je mogelijkheden en talenten optimaal te ontwikkelen en ontdekken. Om dit te realiseren wordt er gewerkt vanuit een positieve grondhouding. Leerkrachten zijn zich bewust dat zij een voorbeeldfunctie hebben. Kwink is een methode die ons helpt om een goed sociaal emotioneel klimaat te scheppen.

Onze missie is dan ook: elke dag weer, leren, zorg en sfeer!

Doelen met betrekking tot sociale veiligheid

Om te zorgen dat leerlingen zich veilig voelen op het Palet is er een protocol tegen pesten, die omschrijft wat onze aanpak is met betrekking tot pesten. We hebben een vertrouwenspersoon voor de leerlingen, Jolanda de Vries. Om leerlingen te monitoren maken we gebruik van ZIEN! en onze eigen vragenlijsten op het gebied van sociaal welbevinden. De lessen van Kwink dragen bij aan een veilig schoolklimaat. Eventuele incidenten worden geregistreerd in parnassys.

Preventieve activiteiten

We werken preventief aan een goed klimaat. Naast lessen uit de methode kwink werken we dagelijks met 4 pedagogische blokken. Elke groep geeft tijdens deze blokken inhoud aan het welbevinden van leerlingen. De gouden weken komen bij ons het hele jaar blijvend terug in de pedagogische blokken.

In groep 7 en 8 krijgen de leerlingen seksuele voorlichting van Sedna. Tevens is er een speciaal lesaanbod over loverboys en ongewenst seksuele intimidatie.

Middels burgerschap wordt ook aandacht gegeven aan de verscheidenheid in godsdiensten en geloven, seksuele geaardheid en anders zijn. Dit alles met als reden om meer begrip te kweken voor de medemens.

Systematische evaluatie van gestelde doelen

De doelen met betrekking tot sociale veiligheid worden geëvalueerd vanuit Zien! Daarnaast vullen kinderen onze eigen gemaakte vragenlijsten in en deze worden mondeling besproken met de leerkracht. Indien nodig wordt er een plan van aanpak geschreven.

Het personeel vult jaarlijks een enquête in vanuit RI&E. Deze wordt na afloop besproken met directie en team. Signalen worden zo in kaart gebracht en indien nodig worden er actiepunten gevormd. Dit hoort tot de kernwaarden van ons onderwijs. Zo willen wij met elkaar omgaan. Daarnaast hebben we dit ook officieel gemaakt middels diverse werkgroepen, overlegvormen, personeelsgesprekken, zorgoverleg en andere overleggen.

Schoolregels en klassenregels

Schoolbreed zijn de gedragsverwachtingen geformuleerd. Ook de consequenties zijn schoolbreed afgesproken. De leerkrachten handelen van de afspraken. Ook overige medewerkers zijn op de hoogte van deze afspraken zodat er voor kinderen eenduidigheid is. Ouders zijn op de hoogte van onze gedragsverwachtingen. Ze ontvangen dit document als bijlage van de schoolgids.

In de klassen worden ieder jaar gezamenlijk gedragen gedragsregels opgesteld.

Tijdens schoolreisjes dragen de leerlingen een schoolshirt (blauwe shirt met Palet logo).

Afspraken en regels voor uitstapjes en schoolreizen zijn toegeschreven aan de leeftijdsgroep. Deze regels worden voorafgaand aan het uitstapje of schoolreisje besproken met de leerlingen. Er is altijd een BHV tas aanwezig.

In een enkel geval wordt er vooraf al met ouders gesproken en worden er specifieke afspraken gemaakt. Bij ernstig wangedrag worden kinderen met onmiddellijke ingang verwijderd van het uitje en wordt ouders gevraagd om hun kind te komen ophalen.

De visie en missie van de school worden 1x in de vierjaar besproken met alle teamleden en vervolgens besproken met de MR. Daarna worden ouders op de hoogte gesteld van dit document. Het staat ter inzage op de website.

Monitoring van sociale veiligheid

Minimaal één keer per twee jaar wordt er een enquête afgenomen onder ouders waarbij het welbevinden van hun kind centraal staat. Leerlingen vanaf groep 5 vullen de vragenlijsten van ZIEN! in en de eigen gemaakte vragenlijsten. Ook is er één keer per jaar een leerlingtevredenheidsonderzoek. De leerkrachten vullen twee keer per jaar de vragenlijsten van ZIEN! in. Op basis van de uitkomsten worden er plannen gemaakt of volgen er gesprekken met de intern begeleider.

Ruimtes en materialen

Naast een periodieke risico inventarisatie en evaluatie behoort dit mede tot het takenpakket van de twee conciërges binnen onze school. Er is een onderlinge verdeling gemaakt. Met behulp van RI&E worden de signalen jaarlijks in kaart gebracht en worden er zo nodig actiepunten gevormd.

Externe partners

Er zijn goede afspraken gemaakt met belangrijke externe partners uit de jeugdhulp en veiligheid om indien nodig ondersteuning of hulp te kunnen bieden aan leerlingen, ouders en leerkrachten. Hierover staat meer in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Privacy regelen

We werken met informatievoorzieningen, zoals parro en parnassys die AVG proof zijn. Sinds 2020 heeft Viviani een veiligheidsfunctionaris in dienst genomen. Op dit moment is deze persoon bezig een privacy protocol op te stellen. Tevens krijgen we in 2021/2022 een scholingsdag voor het gehele team waarbij het accent ligt op privacy en de AVG wetgeving.

Beeldmateriaal

Ouders geven d.m.v. een formulier aan of beeldmateriaal gedeeld mag worden. Ouders hebben hierbij de keuze of dit beeldmateriaal alleen intern op school gebruikt mag worden of ook extern zoals op de website van school en/of social media kanalen van school.

Vertrouwenspersoon voor de leerlingen

Juf Jolanda is pest coördinator en vertrouwenspersoon voor de leerlingen. Bij de start van een nieuw schooljaar gaat zij elke klas langs om zich voor te stellen. Hier koppelen we direct een les aan m.b.t. kindermishandeling. We krijgen hiervoor hulp vanuit Sedna. Er hangt een brievenbus bij de werkkamer van Jolanda, waar leerlingen ook een briefje in kunnen stoppen wanneer ze iets willen vertellen. Leerkrachten attenderen kinderen hier regelmatig op dat deze mogelijkheid bestaat.

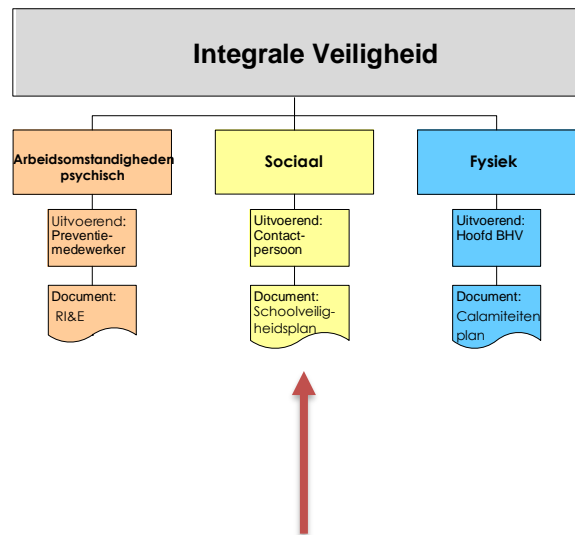
Scholing

Scholing en training van het personeel op het gebied van competenties voor het bevorderen van sociale veiligheid en omgaan met grensoverschrijdend gedrag wordt door de schoolleiding gestimuleerd en gefaciliteerd. Aankomend schooljaar is er een scholing gepland rondom de AVG- wetgeving en de meldcode huiselijk geweld komt aan de orde.

Veiligheid binnen de stichting.

In dit voorliggende veiligheidsplan wordt aangegeven hoe het veiligheidsbeleid binnen cbs het Palet geregeld is. Het beleid wordt voor 4 jaar vastgesteld met een minimale tussenevaluatie na 2 jaar. Dit veiligheidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en besproken met de MR.

In dit figuur wordt schematisch weergegeven hoe er binnen de Stichting VIVIANI met veiligheid wordt omgegaan.
In het schoolveiligheidsplan wordt beschreven hoe de school omgaat met sociale veiligheid. Er zijn contactpersonen voor verschillende onderwerpen in terug te vinden, maar er zijn bijvoorbeeld ook protocollen voor verschillende onderwerpen opgesteld.

Deel 1: Taakverdeling

School specifieke gegevens:

Naam directeur: Saskia van Luijt
Telefoonnummer: 0591647653

Het bevoegd gezag wordt vertegenwoordigd door:

Naam: R.Kempers , voorzitter College van Bestuur
Kantoor: Stichting VIVIANI
Telefoonnummer: 0591 648207

De leerplichtambtenaar is:

naam: Jolien Kruijer
telefoonnummer: 06 – 29 000 681

De Vertrouwensinspecteur is als volgt te bereiken:

naam: meldpunt vertrouwensinspecteurs.
telefoonnummer: 0900 1113111

Binnen de veiligheidsorganisatie op school zijn drie verschillende functies opgesteld. Deze functies kunnen, als de grootte van de school dit vraagt, door 1 persoon worden uitgevoerd, deze persoon is dan de veiligheidsfunctionaris.

Het gaat om de volgende functies:

1. Preventiemedewerker
2. Contactpersoon/anti-pestcoördinator

1.1 Taakomschrijving Preventiemedewerker

- Opstellen van een RI&E en een plan van aanpak.
- Uitvoeren van maatregelen zoals beschreven in het plan van aanpak.
- Adviseren van en overleggen met de medezeggenschapraad.
- Uitvoeren van preventieve taken in samenwerking met de Hoofd BHV'er.

De Preventiemedewerker van onze school is:

naam: Saskia van Luijt
telefoonnummer: 0591647653

1.2 Taakomschrijving Contactpersoon/anti-pestcoördinator

- Aanspreekpunt voor alle vragen/opmerkingen en klachten met betrekking tot sociale veiligheid (incl. pestgedrag)
- actualiseren van het schoolveiligheidsplan/anti-pestprotocol.
- Bijhouden van incidentregistratie.

De Contactpersoon/anti-pestcoördinator voor onze school is:

naam: Jolanda de Vries
telefoonnummer: 0591647653

1.4 Verantwoordelijkheden schoolleiding

Een goede organisatie is onontbeerlijk om adequaat te kunnen optreden op het terrein van Arbo-zaken en daarmee op het terrein van veiligheid in de brede zin van het woord. Formeel is het bestuur van de school (het bevoegd gezag) hiervoor verantwoordelijk. De dagelijkse schoolleiding is gemandateerd voor Arbo en veiligheidszaken, gesteund door een kader voor

veiligheidsbeleid.

1.5 Inzet van een crisisteam

Samenstelling en inzet van een crisisteam wordt vermeld op de betreffende Protocolkaarten.

1.6 Samenwerking intern

Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad heeft in haar jaarkalender opgenomen dat er een evaluatie is van het Schoolveiligheidsplan. Zo nodig kan het Schoolveiligheidsplan in overleg met de MR worden aangepast. In de vergaderingen met de MR worden de incidenten en/of calamiteiten besproken met inachtneming van de privacyregels. Dat betekent dat er alleen beschrijvingen worden gebruikt en geen namen worden genoemd.

De MR is te bereiken via de secretaris van de MR:

naam: Marijke Berken

telefoonnummer: 0591647653

1.7 Samenwerking extern

Vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon voor de VIVIANI-scholen is:

naam: Jan Wibbens

telefoonnummer: 085-1055055

Jan Wibbens is een ervaren externe vertrouwenspersoon en ondersteunt tevens de interne contactpersonen. Hij weet zijn weg te vinden in de wereld van klachten binnen het onderwijs. met name zijn deskundigheid als pre-mediator werkt oplossingsgericht. Vanuit zijn ervaring als maatschappelijk werker, gezinscoach en externe vertrouwenspersoon is hij specifiek inzetbaar binnen het onderwijs.

Politie

De VIVIANI-scholen hebben regelmatig contact met de wijkagent. Zo willen we voorkomen dat eventuele problemen in de wijk overslaan naar de school. Andersom is ook mogelijk; het kan zijn dat een incident of calamiteit vanuit de school een impact heeft op de sfeer in de wijk. De directeur van de school bepaalt of in voorkomende gevallen, contact opgenomen wordt met de wijkagent.

De wijkagent van onze school is:

naam: Aart IJzerman

telefoonnummer: 0900 – 8844

Externe contacten

Leerplichtambtenaar Jolien Kruijer: 06 29000681

Externe vertrouwenspersoon Viviani Jan Wibbens: 088 2383260

Meldpunt vertrouwensinspecteurs: 0900 1113111

Preventiemedewerker cbs het Palet Saskia van Luijt: 0591 647653

Anti pest coördinator cbs het Palet Jolanda de Vries: 0591 647653

Vertrouwenspersoon voor leerlingen: Jolanda de Vries: 059164753

Secretaris Medezeggenschapsraad Marijke Berken: 0591 647653

Deel 2: Regels en afspraken

2.1 Gedragsregels

We gaan uit van een wederzijds respect naar elkaar. Communicatie hebben we hoog in het vaandel staan. Vanuit het Palet proberen we duidelijk, helder, eenduidig en transparant te communiceren met ouders, kinderen en andere partijen. We proberen zoveel mogelijk pro-actief te reageren om een probleem in de kiem te smoren. Er is een apart protocol m.b.t. wangedrag van leerlingen en een apart protocol tegen pesten.

2.2 Algemene schoolregels

De positief gestelde schoolregels zijn bijgevoegd als bijlage.

2.3 Huisregels

De positief gestelde huisregels zijn bijgevoegd als bijlage. Deze worden ook besproken met de BSO.

2.4 Pesten

Er is sprake van pesten wanneer er onderling een langere periode bedreigende plagerijen plaatsvinden. Het slachtoffer wordt bijvoorbeeld uitgelachen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd, geslagen of er worden dingen van hem of haar afgepakt. Naast deze openlijke vormen van pesten, komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn, zoals het buitensluiten van iemand.

Onder paragraaf 3.1 staat het anti-pestprotocol, welke precies beschrijft hoe cbs het Palet omgaat met pesten op school. Bij signalen wordt er direct actie ondernomen. Ouders en kinderen worden altijd serieus genomen. Klachten van ouders via de mail worden nog dezelfde dag beantwoord en er wordt altijd snel een afspraak gemaakt voor een gesprek. Signalen vanuit kinderen wordt dezelfde dag nog besproken met de groepsleerkracht. Mocht het nodig zijn de ouders van deze leerling of andere leerlingen uit te nodigen voor een gesprek dan gebeurt dat op korte termijn.

Bij pesten zijn vaak drie rollen te onderscheiden:

- (1) personen die andere personen pesten,
- (2) personen die gepest worden en
- (3) personen die niet direct bij het pesten betrokken zijn.

We hanteren op het Palet de procedure van stop-loop-praat. Deze procedure wordt regelmatig in de klassen met kinderen besproken tijdens pedagogische blokken. Wanneer kinderen voor hulp bij een leerkracht komen wordt ook eerst de vraag gesteld of het kind al stop en/of loop heeft uitgevoerd. Is dit het geval dan helpt de leerkracht mee met een gesprek.

2.5 Seksuele intimidatie

Op 28 juli 1999 is de wetwijziging bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs in werking getreden. Deze wetgeving geldt voor de onderwijssectoren PO, VO en BVE. De wet bevat een aangifteplicht voor het bevoegd gezag (schoolbestuur) en een meldplicht voor het personeel bij een zedenmisdrif. Het gaat in de wet om strafbare vormen van seksuele intimidatie en seksueel misbruik: zedenmisdriften, zoals ontucht, aanranding en verkrachting, gepleegd door een medewerker van de onderwijsinstelling jegens een minderjarige leerling. Schoolbesturen die vermoeden dat er sprake is van een geval van ontucht met een minderjarige leerling door een personeelslid, moeten contact opnemen met een vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat het een redelijk vermoeden betreft moet het schoolbestuur aangifte doen bij Justitie. Voorafgaand aan de aangifte, moet de school aan de ouders van desbetreffende leerling en aan de

(mogelijke) dader melden dat tot aangifte wordt overgegaan. Om de drempel om een vertrouwensinspecteur in te schakelen zo laag mogelijk te houden, heeft deze zelf geen aangifteplicht. Het personeelslid dat weet heeft van een seksueel misdrijf heeft een meldingsplicht richting het schoolbestuur.

2.6 Agressie

Als uitingsvormen van agressie onderkennen we de volgende vormen:

- **Hinderlijk gedrag**

Onder hinderlijk gedrag wordt verstaan 'gedrag dat hinderlijk is voor medewerkers en andere bezoekers c.q. klanten'. Een voorbeeld van hinderlijk gedrag is dat iemand op de grond of de bank gaat liggen in een wachtruimte.

- **Onacceptabel gedrag**

Onacceptabel gedrag is een brede term waaronder diverse vormen van agressie vallen. In het algemeen kan gesteld worden dat onder onacceptabel gedrag wordt verstaan 'gedrag dat niet voldoet aan de algemeen geldende maatschappelijke normen en waarden'.

- **Telefonische agressie**

Onder telefonische agressie wordt verstaan 'het telefonisch door middel van eisen en dreigen iets gedaan proberen te krijgen'.

- **Cyberpesten**

Onder cyberpesten wordt verstaan 'het per mail of social media doen van bedreigingen ten aanzien van personen'.

- **Schriftelijke agressie**

Onder schriftelijke agressie wordt verstaan 'het schriftelijk doen van bedreigingen ten aanzien van personen'.

- **Verbaal geweld**

Onder verbaal geweld wordt verstaan 'grof taalgebruik, discriminerende taal en/of schelden'. Verbaal geweld hoeft niet specifiek tegen een persoon gericht te zijn.

- **Ernstige bedreigingen en intimidatie**

Onder ernstige bedreigingen en intimidatie wordt verstaan 'gerichte bedreigingen en/ of grof taalgebruik tegen een specifieke persoon met als doel deze te intimideren'.

- **Fysiek geweld**

Onder fysiek geweld wordt verstaan 'escalatie van agressie door gericht geweld tegen voorwerpen dan wel personen'. De agressor probeert gewapend dan wel ongewapend een medewerker, bezoeker of het interieur te beschadigen. Alhoewel deze vorm van agressie zelden voorkomt, moeten we deze wel ten alle tijde proberen te voorkomen. De schade die hierdoor ontstaat is wellicht niet reparabel, met name de immateriële schade!

Steunpunt Agressie in het onderwijs.

Voor evt. vragen over agressie en geweld kunnen we ook terecht bij de Stichting School en Veiligheid. De Stichting is bereikbaar per e-mail: helpdesk@schoolenveiligheid.nl en telefonisch op schooldagen tussen 09.00 en 16.00 uur op telefoonnummer: 030 2856616. Meer info op de website: www.schoolenveiligheid.nl

2.7 Huiselijk geweld

Afgezien van de wettelijke plichten vindt Viviani dat een kind in een (sociaal) veilige omgeving moet kunnen opgroeien. Dat zien we als een van onze verantwoordelijkheden aan de kinderen die ons zijn toevertrouwd.

Deze verantwoordelijkheid is zeker ook aan de orde in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. Mocht er vermoeden zijn van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, dan zijn de teamleden van de school verplicht te handelen volgens de meldcode Huiselijk Geweld.

In het begin van het schooljaar gaat Jolanda de Vries alle klassen langs om het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling bespreekbaar te maken in de groepen.

2.8 Discriminatie

Alle incidenten waarbij er sprake is van discriminatie moeten worden gemeld bij de contactpersoon. Hiervoor kan eventueel een meldformulier voor worden gebruikt.

2.9 Schoolkampen, buitenschoolse activiteiten en schoolfeesten

Tijdens schoolreisjes dragen de leerlingen een schoolshirt (blauwe shirt met Palet logo). Afspraken en regels voor uitstapjes en schoolreizen zijn toegeschreven aan de leeftijdsgroep. Deze regels worden voorafgaand aan het uitstapje of schoolreisje besproken met de leerlingen. Er is altijd een BHV tas aanwezig.

In een enkel geval wordt er vooraf al met ouders gesproken en worden er specifieke afspraken gemaakt. Bij ernstig wangedrag worden kinderen met onmiddellijke ingang verwijderd van het uitje en wordt ouders gevraagd om hun kind te komen ophalen.

2.10 Incidentenregistratie

Het einddoel van een systematische registratie van incidenten is de feitelijke veiligheid op school te verbeteren. Door het bijhouden van incidenten kunnen eventuele trends ontdekt worden. Door te vergelijken kan een school immers vaststellen of bepaalde incidenten vaker dan gemiddeld voorkomen en wellicht apart aangepakt dienen te worden.

Incidenten zijn er in vele soorten en maten: fysiek geweld, een ongeval met letsel, diefstal, bedreigingen en intimidatie, verbaal geweld, vernielzucht; het zijn allemaal incidenten. (zie 2.6) De meeste incidenten die geregistreerd zijn, vinden plaats in het schoolgebouw (lokaal, gang, gymzaal) of op het schoolplein. Incidenten op routes van en naar school komen slechts weinig in de registratie terecht. Het is dus goed mogelijk dat er meer mis gaat onderweg, maar in de meeste gevallen bereikt deze informatie de preventiemedewerker niet. Voor een goed overzicht van wat er in en om de school gebeurt en voor inzicht in de mogelijke verbanden tussen verschillende incidenten wordt er daarom naar gestreefd ook deze incidenten te registreren. Kleine incidenten die niet regelmatig voorkomen worden bij de notities in parnassys gezet. Grotere incidenten of incidenten die zich vaak herhalen worden ingevuld op het incidenten formulier. Deze worden digitaal bewaard in het dossier van de leerling. Deze taak ligt bij de contactpersoon. De informatie kan worden gedeeld met de Hoofd BHV'er, de preventiemedewerker en de schoolleiding. Zie bijlage voor het Incidentenregistratieformulier.

2.11 Incidentbespreking

Na het melden van een incident zal de contactpersoon besluiten of het nodig is om het incident na te bespreken met de betrokken medewerkers. Medewerkers kunnen dit bij het melden van het incident aangeven.

2.12 Informeren nieuwe personeelsleden

Nieuwe personeelsleden moeten in ieder geval bekend worden gemaakt met de volgende onderdelen:

1. Veiligheidsinstructie
2. Schoolveiligheidsplan
3. Bedrijfsnoodplan

2.13 ICT gebruik

Het gebruik van computers, laptops en tablets brengt vele mogelijkheden, maar ook vele risico's met zich mee. De ontwikkeling van ICT in het onderwijs gaat snel en de gebruiksmogelijkheden worden meer en meer. Om de risico's tot een minimum te beperken en daarmee de kwetsbaarheid van de leerlingen en leerkrachten (privacy!) te waarborgen hebben we Viviani breed een aantal afspraken gemaakt.

2.14 Veiligheidsbeleving

In ons VIVIANI-breed ParnasSys (leerling administratie) is een module opgenomen die jaarlijks het welbevinden van de leerlingen in kaart brengt. In dat programma, genaamd ZIEN!, wordt in beeld gebracht hoe de leerlingen de school ervaren en hoe veilig zij zich voelen.

Daarnaast worden ook ouders en teamleden, eens in de twee jaar, bevraagd over hun welbevinden in de zgn. Ouder Tevredenheids Peiling en de Leerkracht Tevredenheids Peiling.

Met de uitkomsten van deze drie onderzoeken krijgt de school een helder beeld van de actuele situatie t.a.v. veiligheid en welbevinden.

Zo nodig wordt er een plan van aanpak gemaakt.

2.15 Conflicthantering

Conflicten tussen personeelsleden, tussen leerlingen of tussen personeelsleden en leerlingen kunnen voorkomen. De manier waarop er wordt omgegaan met conflicten bepaalt of de school en de betrokkenen er wat van leren of dat de conflicten slechts een bron vormen van nieuwe conflicten. Elk goed opgelost conflict is een winstpunt en maakt de betrokkenen sterker: er is een win-winsituatie mogelijk.

2.16 Toegang weigeren

In verband met de veiligheid kan, in overleg met het bestuur, aan personen de toegang tot het schoolplein en/of het schoolgebouw worden ontzegd.

Deel 3: Protocollen

3.1 Anti-Pestprotocol

De coördinatie van het pestprotocol is in handen van de anti-pestcoördinator. Bij het bestrijden van pesten wordt meestal uitgegaan van de vijfsporenaanpak:

- Steun bieden aan de persoon die gepest wordt
- Steun bieden aan de persoon die zelf pest
- De 'peer-group' betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem
- De basisschool, de club, het buurthuis en de sportschool steunen bij het aanpakken van het pesten
- De ouders steunen

3.2 Agressieprotocol

Het agressieprotocol is erop gericht snel te handelen om escalatie te voorkomen.

Daarom is het agressieprotocol opgedeeld in drie fases:

- Zo snel mogelijk na een melding van een (anonieme) bedreiging hulp aan het slachtoffer.
- In de vervolgdagen wordt aandacht gegeven aan de impact voor de betrokkenen en het traceren van de daders
- De afrondende fase, waarin de schoolleiding maatregelen tegen de daders bekend maakt, ouders informeert en eventueel aangifte gedaan wordt bij de politie.

3.3 Seksuele intimidatie protocol

Voor seksuele intimidatie is een apart protocol gemaakt omdat hier wetgeving achter zit. De wetgever heeft het als volgt omschreven:

Dit protocol beperkt zich tot gevallen van strafbaar grensoverschrijdend seksueel gedrag tegenover een minderjarige leerling door een ten behoeve van diens school met taken belast meerderjarig persoon.

3.4 Protocol huiselijk geweld

Voor huiselijk geweld en kindermishandeling is een apart protocol gemaakt omdat hier wetgeving achter zit. De wetgever heeft het als volgt omschreven:

Het bevoegd gezag of de natuurlijke persoon dan wel de rechtspersoon die een school in stand houdt die niet uit de openbare kas wordt bekostigd, stelt voor het personeel een meldcode vast waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden geboden.

Omdat het protocol afwijkt van de lay-out die gebruikt is in het Handboek Directeuren, is dit document apart opgenomen onder het tabblad 'beleidsplannen' in dit Handboek.

2.5 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

2.6 Protocol schorsing en verwijdering

Deel 4: Bijlagen

Incidenten registratie formulier

Evaluatie incidentenregistratieformulier directie – medewerker

ongevallen meldingsformulier

Verzamelstaat incidenten

Ongevallenmeldingsformulier Inspectie SZW

School-en klassenregels

Vragenlijsten welbevinden en pestgedrag

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

regelement sociale media voor medewerkers

Privacy regelement

Medlingsregeling misstanden

Protocol verzuim

Protocol schorsing en verwijdering

Protocol tegen het pesten

Protocol medisch handelen

Protocol grensoverschrijdend gedrag

Naam getroffen: .....

Adres: .....

Postcode en plaats: .....

Getroffene is: Werknemer / stagiair / leerling / anders namelijk * .....

Plaats van het incident: .....

Datum en tijdstip incident: .....

Aard van het incident:

- fysiek geweld nl: .....
- ongeval met letsel nl: .....
- bedreigingen nl: .....
- vernielzucht nl: .....
- diefstal nl: .....
- intimidatie nl: .....

Behandeling:

- géén
- behandeling in ziekenhuis / EHBO*
- opname in ziekenhuis
- ziekteverzuim / leerverzuim
- anders .....

Schade:

Kosten:

- materieel nl: ..... €.....
- fysiek letsel nl: ..... €.....
- psych. letsel nl: ..... €.....
- anders nl: ..... €.....

Afhandeling:

- politie ingeschakeld aangifte gedaan: ja / nee*
- melding Inspectie SZW ernstig ongeval: ja / nee* (indien ja, zie voetnoot)
- psychische opvang nazorg: ja / nee*

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

Indien JA, invullen en opsturen ongevallen meldingsformulier Inspectie SZW, verplicht!

Korte beschrijving van het incident:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Suggesties voor verdere afhandeling:

.....

.....

.....

Suggesties voor preventie in de toekomst:

.....

.....

.....

Plaats.....

Datum.....

Handtekening getroffen e .....

Evaluatie incidentenregistratieformulier directie – medewerker

Naam getroffene: .....

Naam leidinggevende: .....

Datum van incident: .....

Korte beschrijving van het incident:

.....
.....
.....
.....

Hoe is er gehandeld door de medewerker:

.....
.....
.....
.....

Gewenste/vereiste vervolgmaatregel:

.....
.....
.....

Bespreking incidentenregistratieformulier:

.....
.....
.....
.....

Ondertekening:

Plaats, datum: .....

Handtekening getroffene .....

Handtekening leidinggevend .....

Ingevuld door: .....

Datum ongeluk: ..... Datum registratie: .....

1. Plaats van het ongeluk

- op het schoolplein, namelijk (locatie) .....
- in het schoolgebouw, namelijk (locatie) .....
- in de gymzaal
- elders, namelijk .....

2. Betrokkenen

Persoon 1: jongen meisje leeftijd ..... naam ..... groep .....

Persoon 2: jongen meisje leeftijd ..... naam ..... groep .....

Persoon 3: jongen meisje leeftijd ..... naam ..... groep .....

3. Beschrijving ongeluk

- a) Betrokkene(n) was (waren) bezig met .....
- b) De directe aanleiding tot het ongeluk was .....
- c) Het ongeluk voltrok zich als volgt .....
- d) Is er een nadere beschrijving op een aparte bijlage toegevoegd? ja nee

4. Verwonding en verzorging

- a) leidde het ongeval tot verwondingen? ja nee

b)	Soort verwonding	Getroffen lichaamsdeel
Persoon 1	.....	.....
Persoon 2	.....	.....
Persoon 3	.....	.....

5. Verzuim

- a) leidde het ongeval tot verzuim? ja nee
- b)

Nee / Ja	aantal dagen
.....	.....

Persoon 1 .....
Persoon 2 .....
Persoon 3 .....

6. Suggesties voor voorzorgsmaatregelen

nee ja, namelijk .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Werkgever (bevoegd gezag)

Naam: .....

Adres: .....

Postcode en plaats: .....

Registratienummer Kamer van Koophandel: .....

Aantal werkzame personen: .....

Naam melder: .....

Telefoon: .....

2. Getroffene(n)

Naam: .....

Adres:.....

Postcode en woonplaats:.....

Geboortedatum en geslacht:.....

Nationaliteit:.....

De getroffene is: werknemer/stagiair/uitzendkracht/leerling/student/overig *

Datum indiensttreding:.....

Soort letsel:.....

Plaats van het letsel:.....

Noodzaak ziekenhuisopname: ja/nee*

Dodelijke afloop: ja/nee*

Vermoedelijke verzuimduur:.....

3. Omstandigheden van het ongeval

Plaats van het ongeval:.....

Naam school:.....Brinnr.:.....

Adres:.....

Postcode en plaats:.....

Datum en tijdstip ongeval:.....

Direct voorafgaand aan het ongeval door getroffen verrichte werkzaamheden:

.....
.....

Aard van het ongeval:.....

Eventueel betrokken arbeidsmiddelen of stoffen:.....

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Plaats:.....

Datum:.....

Handtekening aanmelder:.....

Inspectie SZW
Centraal Kantoor, afdeling Handhaving
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Regels en afspraken voor een veilig en fijn schoolklimaat voor leerlingen en leerkrachten

Zelfstandig werken blokje

Leerlingen gebruiken elke dag dit blokje vanaf groep 3 t/m 8 in combinatie met de weektaak. Groep 3 start hier later in het jaar mee.

Rood= je bent stil en alleen aan het werk. Je wilt niet gestoord worden. Niemand kan aan jou iets vragen.

Groen = de leerling stelt zich beschikbaar om vragen van anderen te beantwoorden. De kinderen fluisteren hierbij en mogen alleen kinderen in hun eigen groepje helpen. Mocht er in het eigen groepje niemand zijn blokje op groen hebben staan, dan mag de leerling met een vraag kijken of een groepje in de buurt iemand heeft met een groen blokje op de tafel en daar hulp vragen.

vraagteken= de leerling heeft een vraag die beantwoord moet worden door de leerkracht (of stagiaire of onderwijsassistent) tijdens een looproute.

oranje = wordt niet gebruikt.

Zelfstandig werken grote blok

Het grote blok staat op een zichtbare plek in de klas en de leerkracht is eigenaar. Staat het blok op rood dan is de leerkracht niet aanspreekbaar. Staat het blok op groen dan mag de leerling iets komen vragen of loopt de leerkracht zijn/haar looproute.

Gebruik stoplicht

Dit is afgeschaft.

Timetimer

De leerkracht gebruikt de timetimer in groep 3 t/m 8 naar eigen behoefte.

Looproute

De leerkracht loopt na elk instructiegroepje even een route door de klas via een vast patroon. De leerkracht helpt kinderen die hun blokje op vraagteken hebben staan. De leerkracht geeft in principe geen reactie naar kinderen die hun blokje op rood hebben staan. Zij willen immers niet gestoord worden.

Flex-plekken

Leerlingen van groep 5 t/m 8 mogen tijdens didactische blokken zelf weten waar ze gaan zitten. Dit kan in lokaal 5 t/m 8, het leerplein (behalve het huisje aan de kant bij lokaal 4) of het BSO lokaal.

Leerlingen van groep 3 en 4 mogen tijdens didactische blokken kiezen of ze gaan zitten in lokaal 3 of 4, het eerste huisje op het leerplein en de gang. Het gebruik van flexplekken voor groep 3 en 4 gaat in overleg wanneer dit gestart kan worden.

Plek-planner

Groep 5 t/m 8 hebben in elke klas een lijst hangen met de lokalen 5 t/m 8, het BSO lokaal en het leerplein. Leerlingen die uit hun eigen klaslokaal gaan, zetten hun naam bij het lokaal/ leerplein waar ze gaan werken. Zo kan de leerkracht de kinderen makkelijk vinden wanneer

ze moeten komen voor instructie.

Groep 3 en 4 hebben een plekplanner voor lokaal 3 en 4, de gang en het eerste huisje.

Gong

De gong is bedoeld als stilte teken. Eén keer slaan en de leerlingen focussen direct op de leerkracht. Meestal wordt de gong gebruikt wanneer de leerkracht een korte mededeling heeft.

Kleuren van de dag

De dagen hebben een vaste kleur. Kinderen tekenen hun weektaak af met de juiste kleur.

maandag = **rood**

dinsdag = **geel**

woensdag = **blauw**

donderdag = **groen**

vrijdag = **oranje**

Weektaak en dagtaak

Groep 4 t/m 8 maken elke week gebruik van een weektaak. Hierop staat de planning voor de hele week voor alle vakken.

De weektaak loopt van maandag t/m vrijdag.

Leerlingen mogen zelf weten waar ze mee gaan binnen en welke volgorde ze plannen.

Groep 1 heeft vrije keus in hoeken en per thema verplichte opdrachten met stickers. Ook instructie in kleine groepen.

Groep 2 doet hetzelfde, maar heeft op woensdag een circuitmodel.

Groep 3 start het eerste half jaar met een circuitmodel en gaat in de loop van het jaar over op een dagtaak.

Groep 4 werkt met een dagtaak.

De weektaak bevat:

moet-werk (basis en differentiatie)

keuze werk (werk dat mag ter verdieping of verrijking zoals b.v. squala, junior einstein, etc.)

vrije keus (andere naam bedenken om verwarring te voorkomen? B.v. Talent-werk)

Kinderen zijn helemaal vrij in hun keuze wat ze willen doen (kiezen uit ideeënkist?)

Gebruik symbolen en letters

Bij het geplande werk kunnen de volgende letters staan:

I = individueel maken, ik moet het zelf doen zonder andere kinderen om hulp te vragen.

* = de leerkracht geeft instructie en ik moet daar als kind verplicht bij zijn.

S(2)= dit is een verplichte samenwerkopdracht. Deze mag ik niet alleen doen, maar moet samen met een klasgenoot. Als het samenwerken moet in een viertal staat er S(4). Als het kind mag kiezen hoe groot de groep is staat er S(2-5).

Evaluatie

Op de weektaak staat een mogelijkheid waar leerlingen hun werk kunnen evalueren (b.v. met smileys). Reflectie op inzet en resultaat.

Leerlingen kijken zoveel mogelijk hun eigen werk na.

Instructie, workshop en presentatie

Instructie: voor alle vakken worden instructies aangeboden in kleine groepen. De samenstelling van deze groepen regelt de leerkracht en baseert zijn keuze weloverwogen.

Workshop: de leerkracht kiest ervoor om met de hele klas tegelijkertijd bezig te gaan met een onderwerp. B.v. een muziekles, een handenarbeidles, etc. Kenmerkend is de interactie. De leerkracht vertelt iets, de kinderen voeren iets uit, etc.

Presentatie: De leerkracht vertelt een verhaal of laat iets zien. Kenmerkend is dat dit één richtingsverkeer is. Er is geen interactie, maar alleen een zender.

Pedagogisch blok

Alle groepen hebben 3 pedagogische blokken per dag. Dit blok is gericht op de sfeer, samenwerken, omgang met elkaar, elkaar leren kennen, executieve functies, hoe heb je gewerkt, wat zijn je doelen, etc. In dit blok komen kwink en godsdienst in elk geval aan de orde.

Tijdens pedagogische blokken wordt het didactische blok geëvalueerd en/of vooruit gekeken (planning). Ook worden dan de weektaken kort besproken, is alles ingevuld?

Didactisch blok

Groep 3 t/m 8 hebben 3 didactische blokken per dag. Een didactisch blok rekenen, een didactisch blok taal en lezen en een didactisch blok wereldoriëntatie. Tijdens deze blokken geven de leerkrachten alleen instructie m.b.t. het betreffende vakgebied. De kinderen zijn met hun weektaak bezig en kunnen dus met alle vakken bezig zijn.

Bewegend leren

Een vorm van bewegend leren met de hele groep plan je onder een workshop. Je kunt bewegend leren ook toepassen bij een bepaald instructiegroepje, dan valt het onder instructie.

Tijden

We houden vanaf groep 3 t/m 8 de volgende tijden aan:

- 8.15 – 8.45 uur pedagogisch blok
- 8.45 – 9.45 uur didactisch blok rekenen
- 9.45 – 10.00 uur pedagogisch blok
- 10.00 – 10.15 uur alle groepen pauze
- 10.15 – 11.45 uur didactisch blok taal/lezen/spelling
- 11.45 – 12.00 uur pedagogisch blok
- 12.00 – 12.15 uur gezamenlijk eten
- 12.15 – 12.30 uur pauze
- 12.30 – 13.55 uur didactisch blok wereldoriëntatie, waarbij in groep 3 t/m 8 altijd gestart wordt met het jeugdjournaal of een ander kort educatief filmpje.
- 13.55 – 14.15 uur pedagogisch blok (positieve dag afsluiting)

Fruithap

De leerlingen van groep 3 t/m 8 bepalen zelf wanneer ze hun fruithap willen nuttigen. Ze mogen dit doen tussen 8.45 uur en 10.00 uur. Schoolfruit staat op een vaste plek in de pedagogische groep waar ze zelf van kunnen pakken. Het eten mag op één afgesproken plek in de grote zaal.

Lunch

De lunch vindt gezamenlijk plaats in de eigen pedagogische groep. De kinderen mogen

tijdens het eten rustig met elkaar kletsen. De focus ligt op eten en ontspannen kletsen met elkaar.

Registratie

Doel van de registratie is dat je elk kind goed in beeld hebt en weet welke instructie hij/zij nodig heeft, wel onderdeel wel, enigszins of niet beheerst wordt en wat je gaat aanbieden tijdens je instructies. In elke groepsmap zit het ontworpen registratieformulier. Deze wordt elke dag bijgehouden en goed ingevuld zoals we dit met elkaar besproken hebben. Op dit registratie formulier staat ook een kolom "zorgzuil". Hierin moet je goed bijhouden welke leerlingen extra instructie nodig hebben en wat je vervolgens aanbiedt.

Indien dit goed gaat kunnen de bestaande groepsplannen komen te vervallen. Wel moeten de BOOM toetsen 2x per jaar geanalyseerd worden volgens het bestaande format. Deze analyse wordt besproken met de intern begeleider.

Plein indeling:

Op maandag , dinsdag, woensdag en vrijdag speelt groep 6, 7, 8 in de kuil en groep 3 t/m 5 op het gehele schoolplein. Op donderdag wisselt dit.

Er is spelmateriaal in de hal van de school.

Voor de dagen dat de groepen 6 t/m 8 in de kuil zijn geldt deze voetbalverdeling.

Dag	Veld	Kooi
Maandag	8	7
Dinsdag	6	8
Woensdag (1 pauze)	7	6
Donderdag		
Vrijdag	7	8

Regels schoolplein:

Kleine ballen voor het voetballen in de hoek. Overige ballen op het plein komen niet aan de voet. Speeltoestellen zijn voor alle kinderen toegankelijk (dus ook bovenbouw op donderdag). Skeelers en steps mogen gebruikt worden. Fietsen mogen niet op het plein. Vanaf 8.10 uur zijn alle groepen 3 t/m 8 op het schoolplein en niet in de kuil.

Lezen/jeugdjournaal kijken

Je loopt naar een leerling toe die niet leest/kijkt/vervelend is en zegt hem/haar dat verwacht wordt dat ze gaan lezen/kijken. Als het helpt om even in de grote zaal te gaan zitten mag dat, maar je verwacht dat ze nu een keuze maken ...lezen of niet lezen.

Bij een tweede waarschuwing is de consequentie om 's middags van 14.15 tot 14.45 uur in je eigen klas te lezen. Meldt dit meteen even aan de leerkracht zodat die op de hoogte is.

Laat kinderen op het moment van de waarschuwing zelf even naar huis bellen dat ze die middag later thuis komen. Jij staat er als leerkracht naast om te horen wat er gezegd wordt. Indien een leerling écht niet kan na schooltijd (alleen in geval van zeer goede rede) dan de dag daarna op school lezen.

Als een kind binnen een maand weer een leeswaarschuwing krijgt dan moet hij 5 dagen lang na schooltijd lezen van 14.15 uur tot 14.45 uur.

Pauze

Wanneer een kind zich misdraagt in de pauze stuur je hem/haar meteen naar binnen. Consequentie is dat het kind de hele dag niet meer naar buiten mag in de pauzes die eventueel nog volgen en de dag erna ook niet.

Wanneer het kind daarna weer naar buiten mag en binnen een maand gebeurt er weer iets dan wordt het kind naar binnen gestuurd en mag het 5 dagen niet meer naar buiten in de pauzes. Het kind belt zelf zijn ouders om te vertellen dat hij/zij een week niet naar buiten mag in de pauze, waarbij de leerkracht er naast staat om te horen wat er gezegd wordt.

Gymnastiek

Wanneer een kind zich misdraagt met gymnastiek wordt hij/zij direct naar de kleedkamer gestuurd. Wanneer een kind zich misdraagt in de rij gaat hij of terug naar school. Consequentie is dat het kind de volgende gymles niet mee mag doen.

Wanneer het kind daarna weer mee mag gymmen en binnen een maand gebeurt er weer iets dan is de consequentie dat hij/zij 2 weken niet mee mag gymmen. Het kind moet na het incident zelf zijn ouders bellen, waar de leerkracht bij staat om te controleren wat er gezegd wordt.

Lastig gedrag

Als een kind erg lastig is, niet luistert, niet werkt, etc. krijgt hij een waarschuwing van de leerkracht. Indien ditzelfde gedrag niet verbetert, zet de leerkracht de naam van de leerling op het whiteboard met een kruisje erachter.

Bij een volgende waarschuwing volgt een tweede kruisje. Bij een derde waarschuwing volgt een derde kruisje en is de consequentie dat de leerling direct (met werk) naar een andere klas gaat. Indien een leerling langere tijd weer het gewenste gedrag laat zien kan een kruisje weg geveegd worden.

Het kind blijft de gehele dag in deze klas en mag in de pauze niet naar buiten. 's Middags belt de leerkracht met de ouders om uit te leggen wat er gebeurd is.

Als een leerling voor de tweede keer in een andere klas geplaatst moet worden gelden dezelfde regels.

Als een leerling binnen afzienbare tijd voor de derde keer in een andere klas geplaatst zou moeten worden wegens de drie kruisjes achter zijn naam valt dit onder ernstig wangedrag en worden de ouders gebeld om het kind per direct op te halen. De rest van de procedure is zoals omschreven staat bij het kopje "ernstig wangedrag".

Ernstig wangedrag

Bij ernstig wangedrag, zoals ernstig schelden, negeren, niet luisteren, weglopen, fysiek geweld, etc. worden direct de ouders gebeld door de directeur. Ze moeten het kind direct komen ophalen en er volgt 's middags een gesprek met de ouders na schooltijd. Indien de directeur niet aanwezig is belt de leerkracht die bij het incident betrokken was.

Het kind wordt de dag erna geschorst van school en is niet welkom.

Indien de ouders het kind niet per direct kunnen ophalen wordt het (met werk) in een andere klas geplaatst de rest van de dag. In de pauzes ook niet naar buiten. De directeur belt met de ouders en spreekt een moment af die dag waarop er een gesprek met de ouders kan

plaats vinden. Indien dit dezelfde dag niet lukt voor 16.30 uur wordt er gekeken of er de volgende dag een moment is waarop een gesprek kan plaats vinden. Het gesprek zal plaats vinden mét directeur en betreffende leerkracht.

Als dit gesprek geweest is, mag de leerling terug komen op school. Voordat de leerling de klas weer in mag wordt er met hem/haar gesproken door de directeur.

Voor de rest volgt de directeur het “protocol schorsen” zoals dit bij Viviani omschreven is.

Wangedrag tijdens schooluitje

Indien een leerling ernstig wangedrag vertoont tijdens een uitje buiten de school, worden de ouders gebeld bij terug komst op school. Dezelfde procedure als bij het kopje “ernstig wangedrag” treedt in werking. Er moeten tevens afspraken gemaakt worden met de ouders hoe te handelen bij een volgend schooluitje.

NB Noteer elke keer alles in parnassys bij de notities, zo concreet mogelijk. Wat zei het kind, wat deed het kind, etc. Deze dossier opbouw is essentieel indien later andere stappen gezet moeten worden. Ook richting ouders is het prettig om met concrete voorbeelden te komen.

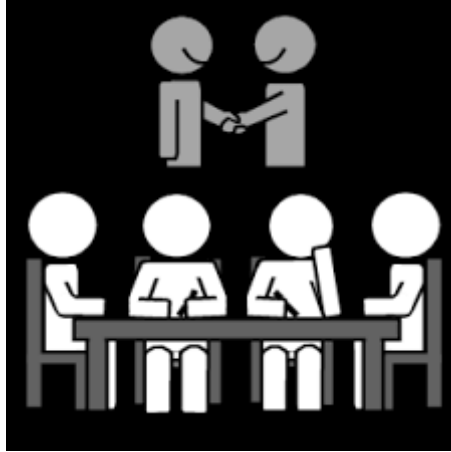
NB Kinderen die een speciale aanpak nodig hebben moeten duidelijk weten welke afspraken er zijn gemaakt met hun. Is er b.v. een time-out plek geregeld? Is het prettiger voor een leerling om in (prikkelbare) pauzes binnen tot rust te komen, etc.

Kijk als leerkracht dus goed naar de behoeftes van bepaalde leerlingen en kom hierin tegemoet voor zover dit kan.

Werken op het leerplein

1. Ik werk alleen.
2. Ik ben helemaal stil.
3. Niemand mag mij wat vragen.
4. Ik ben zuinig op de spullen die ik gebruik.
5. Ik ruim de werkplek netjes op als ik stop.

1. Wij werken samen in een groepje.
2. Wij fluisteren.
3. Wij overleggen alleen met ons groepje.
4. Wij blijven op de plek die we hebben gekozen.
5. Wij zijn zuinig op de spullen die wij gebruiken.
6. Wij ruimen de werkplek netjes op als wij stoppen.

1. Ik werk samen met een maatje.
2. Wij fluisteren.
3. Wij overleggen alleen met ons tweetal.
4. Wij blijven op de plek die we hebben gekozen.
5. Wij zijn zuinig op de spullen die wij gebruiken.
6. Wij ruimen de werkplek netjes op als wij stoppen.

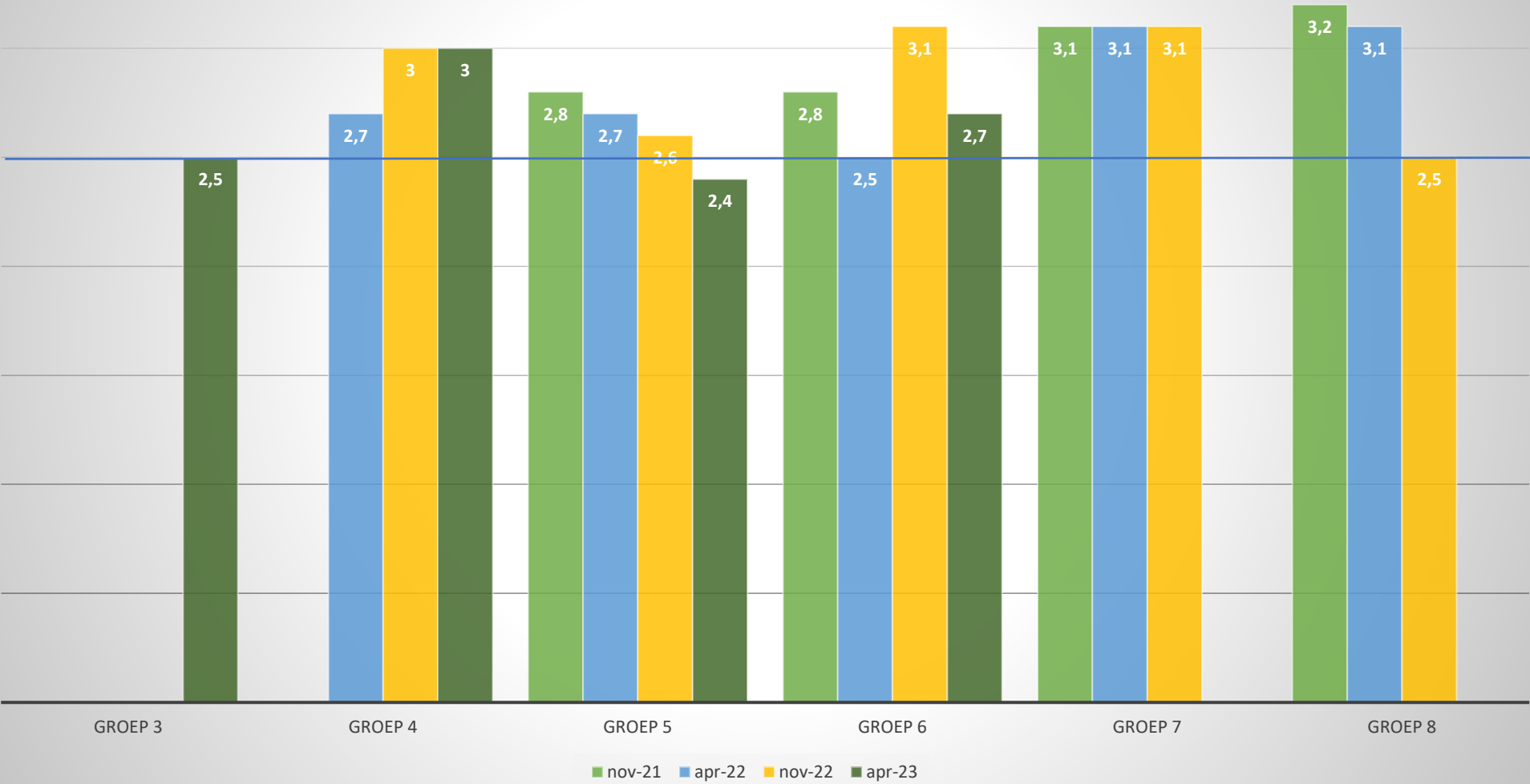
Ambitieplan
Technisch lezen
April 2023

Groep Technisch lezen	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		behaald 2,5
Groep 4	ambitie 2,8 behaald 3,0	ambitie 3,2 behaald 3,0
Groep 5	ambitie 2,7 behaald 2,6	ambitie 2,7 behaald 2,4
Groep 6	ambitie 2,7 behaald 3,1	ambitie 3,2 behaald 2,7
Groep 7	ambitie 3,3 behaald 3,1	ambitie 3,1 behaald
Groep 8	ambitie 3,2 behaald 2,5	ambitie 2,8 behaald -

Technisch lezen april 2023

Wat zien we?

Positief

- Groep 3, 4, en 6 scoren op of boven het landelijk gemiddelde.

Verbeterpunten:

- In groep 5 de neerwaartse spiraal ombuigen.
- Geen enkele groep is gestegen in niveauwaarde.

Wat vinden we ervan/hoe komt het:

- Er zijn een paar nieuwe kinderen (vanuit het buitenland) op school gekomen, die invloed hebben op het groepsgemiddelde.
- We hebben dit en vorig schooljaar voor het eerst allemaal eigen teksten gebruikt voor het technisch lezen. Teksten van Nieuwsbegrip en teksten van Blink, wereldoriëntatie.
- Leeskwartier is veranderd in keuzekwartier.
- We missen een opbouw in leesmoelijkheden bij het gebruik van de losse teksten.
- Tot en met groep 8 is het belangrijk om voldoende tijd aan technisch lezen te besteden.
- Leespromotie.
- Verschillende vormen van lezen: voor-koor-door, stillezen, maatjeslezen etc.

Actiepunten:

- De leerlingen krijgen instructie in kleine groepen. Hierbij worden de leerlijnen naast de methode gelegd en zijn leidend: welke leesmoelijkheden zijn wanneer aan de orde.
- Vijf dagen per week gaan alle kinderen in groepjes een tekst lezen door middel van voor-koor-koor-koor-.....-door. Er worden hiervoor allerlei teksten op niveau gebruikt.
- We gaan in groep 4 starten met Atlantis. We oriënteren ons of dit ook voor groep 5 en eventueel groep 6 een optie is.
- Overleg in de bouwbijskomsten over leerkrachtgedrag bij de begeleiding van het technisch lezen.
- Aandacht voor leesbevordering. Hierover overleg in de bouwbijskomsten.
- Extra focus op technisch lezen.
- Extra leestijd in alle groepen.
- Maatjeslezen.
- Gebruik gaan maken van Nieuwsbegrip technisch lezen.

Nieuwsbegrip

Het wekelijkse materiaal voor groep 4 en vanaf volgend schooljaar ook voor groep 5 en 6 bestaat uit:

- een leshandleiding met uitleg bij alle activiteiten van die desbetreffende week;
- leerlingmateriaal met opdrachten verdeeld over vier activiteiten. Het is niet nodig om voor elke leerling apart het leerlingmateriaal te printen. Per duo is één setje voldoende;
- een PowerPoint met daarin de woordrijtjes die je die week kunt oefenen en eventueel herhalen.
- Aansluiting bij de basisles en andere tekstsoortles van Nieuwsbegrip

De teksten van de basisles en de andere tekstsoortles worden in de activiteiten Nieuwsbegrip Voortgezet Technisch Lezen gebruikt voor het technisch lezen. Op deze manier zal het technisch lezen van de tekst in de basisles en de andere tekstsoortles geen problemen opleveren en kan in die lessen de aandacht volledig gericht worden op het begrijpen van de tekst.

Ambitieplan

Spelling

April 2023

Ambitieplan spelling april 2023

Het Palet (11CZ)

Datum: 8-5-2023

2. Spelling: Boom LVS Spelling Woorden Alg - Totaal

Hoofdlocatie in 2021 / 2022 - 2022 / 2023

Verberg doublures: Ja

Toon adaptieve toetsen: Nee

Schooljaar	3					4					5					6					7					8						
	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=		
2021 / 2022 Gewicht: 4%	I					3,2	L:4	C-	8/24	25	4,6	L:6	D+	0/39	23	6,6	L:7	C	27/14	22	8,2	L:8	B-	31/35	26	8,9	L:9	C+	20/20	15		
									2,3	28/20/20	27				1,7	13/17/30	23			2,4	18/23/18	22			3,3	19/4/12	26			2,7	33/20/7	15
	II															9,3	L:7	A-	67/0	3						9,6	L:10	B-	7/47	15		
2022 / 2023 Gewicht: 3%	III	3,1	L:3	C+	9/36	22	4,3	L:5	C	12/24	25	6,3	L:7	C+	26/35	23	8,0	L:8	B	40/28	25	8,7	L:9	C+	31/23	26						
																				4,2	0/33/0	22							3,1	20/27/0	15	
																				3,4	12/16/4	22			2,7	19/12/15	26					
2022 / 2023 Gewicht: 3%	I					4,1	L:4	B-	16/36	25	6,0	L:6	B-	33/29	24	7,0	L:7	C+	32/24	25	7,8	L:8	C	15/23	26	8,7	L:9	C-	7/33	27		
									3,2	36/12/0	25				3,3	17/17/4	24			2,8	24/12/8	25			2,5	27/15/19	26			2,2	22/15/22	27
	II	2,9	L:3	C+	12/27	26	5,1	L:5	B	30/30	27	6,7	L:6	B-	29/33	24	8,3	L:8	B+	62/12	26						10,0	L:10	B	48/22	27	
																				2,9	50/8/4	25							3,5	15/0/15	27	

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau A-E of I-V op basis van schoolinstelling (bovenste cel) en niveauwaarde behorend bij A-E (onderste cel) op groepsniveau

**A/B
C/D/E** Percentages A/B (bovenste cel) en percentages C/D/E (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd. * = aantal adaptief getoetste leerlingen

2. Spelling: Boom LVS Spelling Werkwoorden Alg - Totaal

Hoofdlocatie in 2021 / 2022 - 2022 / 2023

Verberg doublures: Ja

Toon adaptieve toetsen: Nee

Schooljaar	6					7					8					
	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	
2021 / 2022 Gewicht: 4%	I	4,5	L:5	C	10/25	20	5,0	L:5	C	23/15	26	5,9	L:6	B-	20/40	15
				2,7	45/15/5	22			2,5	27/19/15	26			3,2	27/7/7	15
	II	4,8	L:5	C+	33/33	3						6,1	L:6	B-	13/40	15
				2,9	0/33/0	22								3,1	33/13/0	15
	III	4,6	L:5	C	17/17	23	5,9	L:5	B+	46/23	26					
				2,5	22/26/17	22			3,8	12/8/12	26					
2022 / 2023 Gewicht: 3%	I	4,3	L:5	C	9/35	23	5,0	L:5	C+	13/29	24	5,3	L:6	C-	11/22	27
				2,4	26/9/22	25			2,7	29/13/17	26			2,2	19/26/22	27
	II	4,8	L:5	C+	18/32	22						6,2	L:6	B-	30/22	27
				2,9	23/27/0	25								3,3	26/11/11	27

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau A-E of I-V op basis van schoolinstelling (bovenste cel) en niveauwaarde behorend bij A-E (onderste cel) op groepsniveau

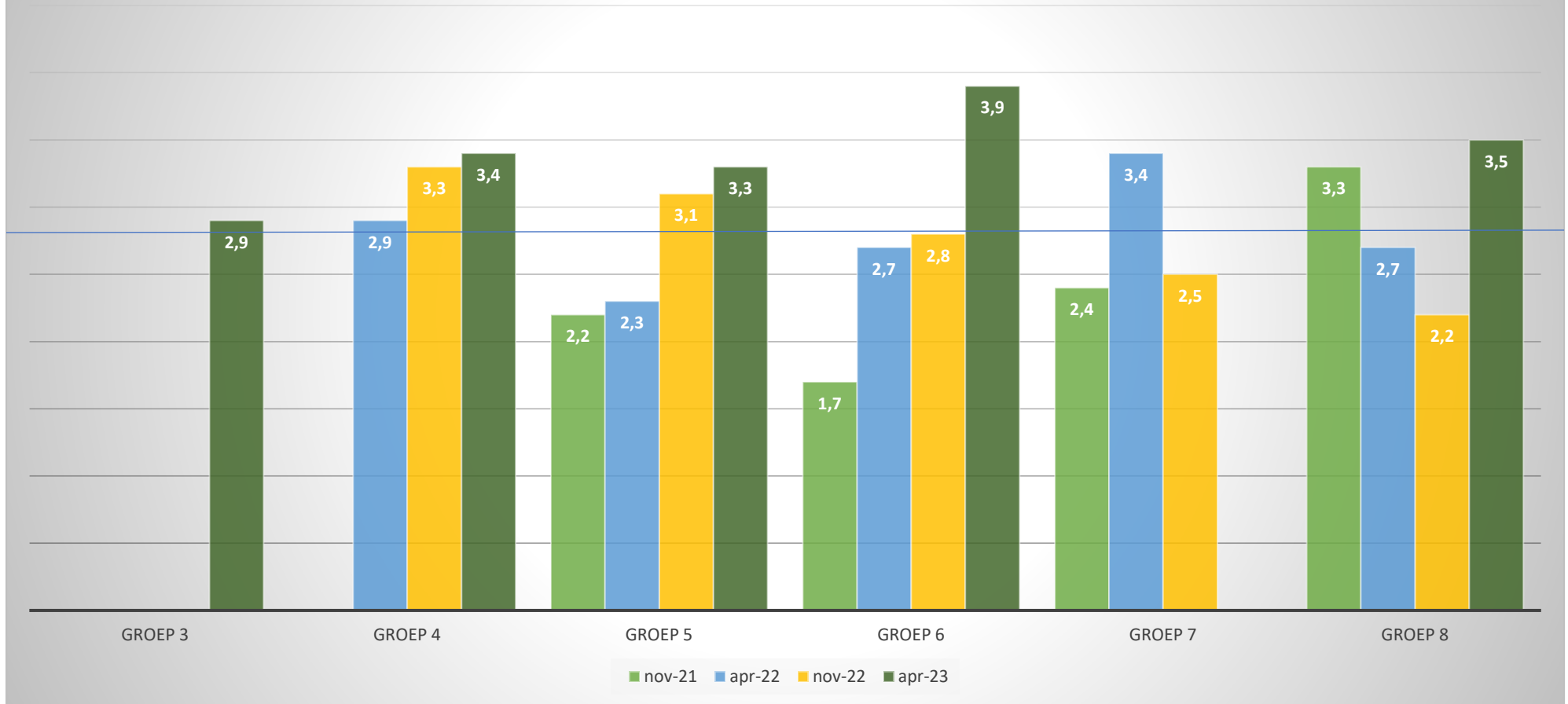
**A/B
C/D/E** Percentages A/B (bovenste cel) en percentages C/D/E (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd. * = aantal adaptief getoetste leerlingen

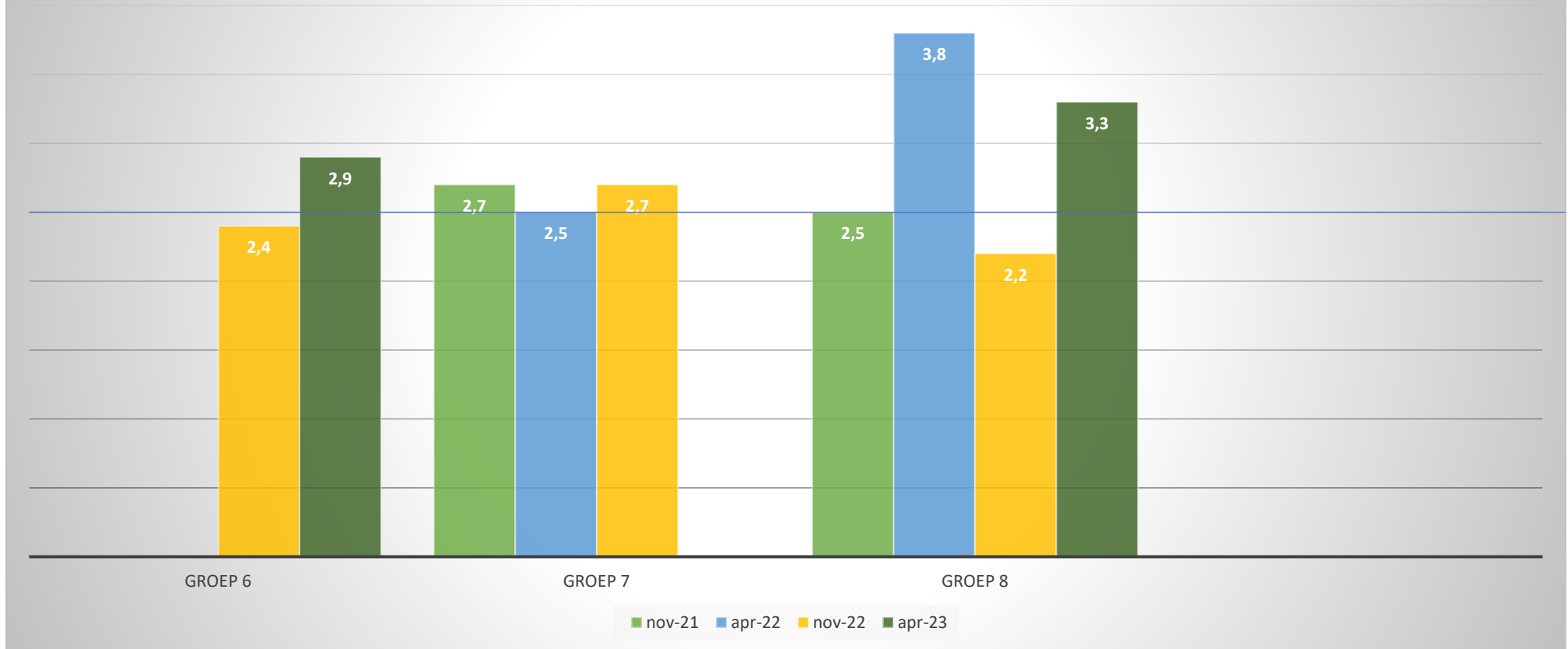
Groep Spelling Woorden	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		2,9
Groep 4	ambitie 2,9 behaald 3,3	ambitie 3,3 behaald 3,4
Groep 5	ambitie 2,5 behaald 3,1	ambitie 2,9 behaald 3,3
Groep 6	ambitie 2,8 behaald 2,8	ambitie 3,0 behaald 3,9
Groep 7	ambitie 3,5 behaald 2,7	ambitie 2,8 behaald
Groep 8	ambitie 2,8 behaald 2,2	ambitie 2,7 behaald 3,5

Groep Spelling Werkwoorden	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		
Groep 4		
Groep 5		
Groep 6	2,4	ambitie 2,7 behaald 2,9
Groep 7	ambitie 2,5 behaald 2,7	ambitie 2,7 behaald
Groep 8	ambitie 3,0 behaald 2,2	ambitie 2,5 behaald 3,3

Spelling woorden april 2023

Spelling werkwoorden april 2023

Wat zien we?

Positief

- Groep 3, 4, 5, 6 en 8 scoren met spelling woorden boven het landelijk gemiddelde.
- Groep 4, 5, 6 en 8 hebben een groei doorgemaakt.
- Groep 6 en 8 scoren met spelling werkwoorden boven het landelijk gemiddelde en hebben een groei doorgemaakt.

Verbeterpunten:

- Zo doorgaan.

Wat vinden we ervan/hoe komt het:

- Dagelijks een dictee.
- Meerdere keren per week eigen zinnen maken, waarin gelet wordt op spelling woorden en werkwoorden.
- Verschillende werkvormen met de categorieën van spelling.
- Leerlingen in groep 6-8 hebben een aantekeningenschrift, waarin ze ook regels met betrekking tot de spelling opschrijven.
- Er zijn dit schooljaar in alle groepen nieuwe leerlingen op school gekomen.

Actiepunten:

- Leerlingen uitdagen om ook de *** opdrachten te maken.
- Waar nodig, Taal in Blokjes inzetten.
- De leerlingen krijgen instructie in kleine groepen. Hierbij worden de leerlijnen naast de methode gelegd en zijn leidend.
- We hebben, naast de methode, een extra aanpak. Dagelijks krijgen de leerlingen een vijf woorden dictee. De leerlingen krijgen de spellingscategorieën ook buiten de methode om, op verschillende manieren, aangeboden. De leerkracht zoekt zelf verschillende verwerkingsopdrachten bij de te behandelen doelen.
- Iedere dag maken leerlingen van groep 7 en 8 zelf zinnen met 3-5 woorden. Het maken van eigen zinnen, vraagt op een andere manier het toepassen van spellingsregels. Uit onderzoek is gebleken dat alleen invuloefeningen niet voldoende oefening geven.

In groep 3-8, wordt een extra werkwijze toegepast bij de methode. Er wordt uitgegaan van zes sleutels voor goed spellingonderwijs en in alle groepen wordt het hierbij horende dagelijks dictee met stappenplan gebruikt.

De zes sleutels zijn:

1. Doorgaande lijn
2. Auditieve aanpak en uitluisteren van alle categorieën in een woord
3. Expliciete instructie
4. Veel herhalen
5. Dagelijks dictee in alle groepen
6. Schrijven (in plaats van computer)

De stappen die bij de spellinglessen en het dagelijks dictee gevolgd worden zijn:

1. Leerkracht zegt woord/zin 1x (incl. lidwoord)
2. Leerlingen zeggen het woord 1x hardop na (incl. lidwoord)
3. Leerlingen verdelen woord in klankgroepen
4. Leerlingen denken na over regel per klankgroep
5. Leerlingen schrijven woord (incl. lidwoord) per klankgroep op
6. Leerlingen controleren het woord per klankgroep

Het niveau van het dagelijks dictee is hoog, leerlingen leren hier veel van. In groep 3 is het belangrijk om al vlot (na de herfstvakantie) over te gaan op mkmm en mmkm woorden. In groep 7 en 8 is het belangrijk om samengestelde zinnen in het dictee te doen waarin meerdere moeilijk woorden zitten.

Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor het nauwkeurig schrijven van woorden in teksten. Eigen controle door leerlingen is hierbij belangrijk.

Ambitieplan

Rekenen

April 2023

4. Rekenen en wiskunde: Boom LVS Rekenen-Wiskunde 2019 - Totaal

Hoofdlocatie in 2021 / 2022 - 2022 / 2023

Verberg doublures: Ja

Toon adaptieve toetsen: Nee

Schooljaar	3					4					5					6					7					8					
	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	
2021 / 2022 Gewicht: 4%	I					3,4	L:4	C	0/20	25	4,3	L:5	C-	14/18	22	5,2	L:5	B-	32/32	22	5,7	L:6	C+	35/42	26	6,7	L:7	B-	13/33	15	
								2,4	56/20/4	27			2,2	27/23/18	23			3,1	32/0/5	22			3,0	19/4/0	26			3,2	27/27/0	15	
	II															5,2	L:5	C	0/33	3						7,1	L:7	A-	29/43	14	
																		2,6	33/33/0	22							4,0	21/7/0	15		
	III	3,0	L:3	C+	5/41	22	3,9	L:4	C	0/20	25	4,8	L:5	C	17/17	23	5,7	L:6	B	40/28	25	6,1	L:6	C+	27/31	26	6,0		C+	0/0	1
								2,4	44/36/0	27			2,4	39/13/13	23			3,6	16/12/4	22			2,9	42/0/0	26			2,7	100/0/0	15	
2022 / 2023 Gewicht: 3%	I					3,7	L:4	B-	24/20	25	4,3	L:5	C-	4/21	24	5,3	L:5	B-	48/24	25	6,1	L:6	B+	42/27	26	6,3	L:7	C-	22/22	27	
								3,1	32/20/4	25			2,2	33/33/8	24			3,2	12/12/4	25			3,8	31/0/0	26			2,1	41/11/4	27	
	II	3,5	L:3	A-	42/31	26	4,4	L:4	B+	33/37	27	5,2	L:5	B+	46/17	24	5,7	L:5	B+	50/38	26						6,4	L:7	C	35/27	26
								3,7	19/11/0	25			3,7	29/4/4	24			3,7	8/4/0	25								2,5	27/8/4	27	

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau A-E of I-V op basis van schoolinstelling (bovenste cel) en niveauwaarde behorend bij A-E (onderste cel) op groepsniveau

A/B Percentages A/B (bovenste cel) en percentages C/D/E (onderste cel)

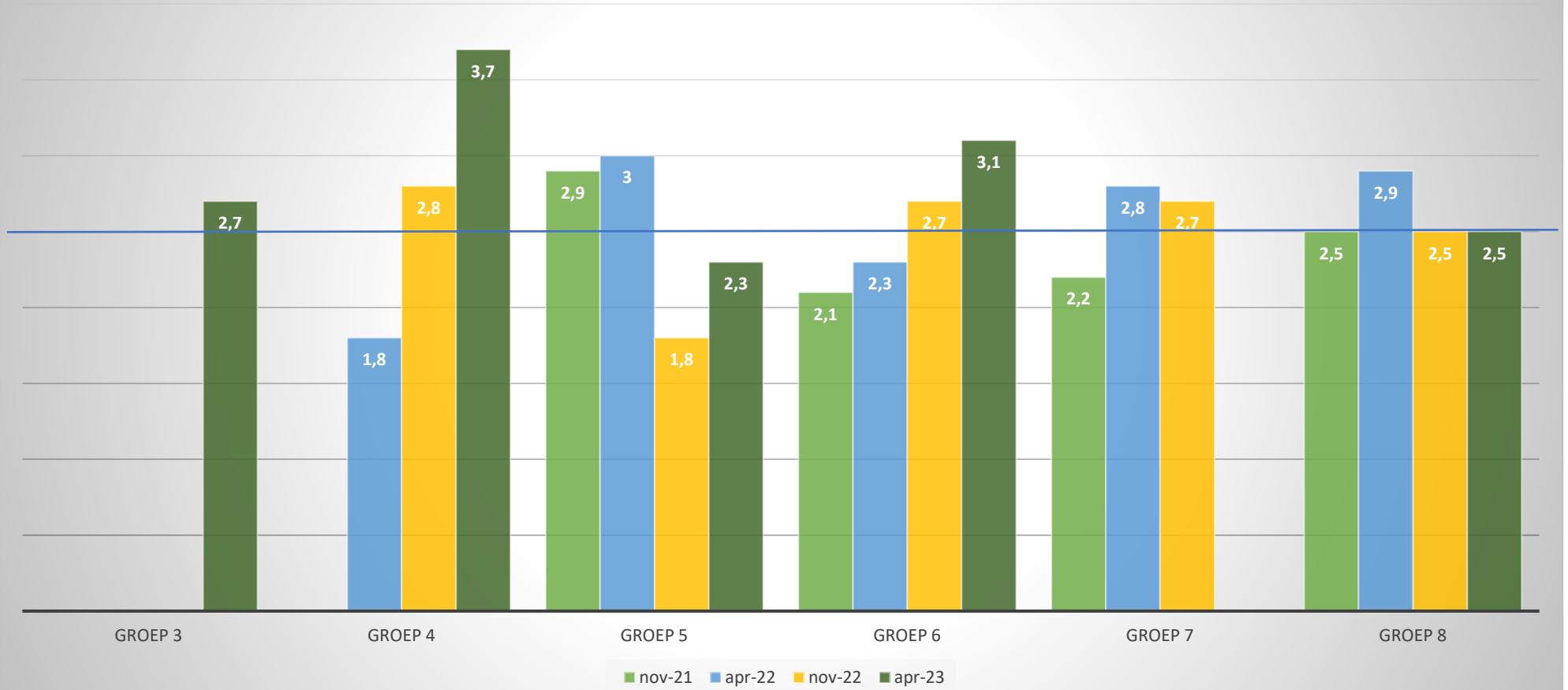
C/D/E Percentages A/B (bovenste cel) en percentages C/D/E (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd. * = aantal adaptief getoetste leerlingen

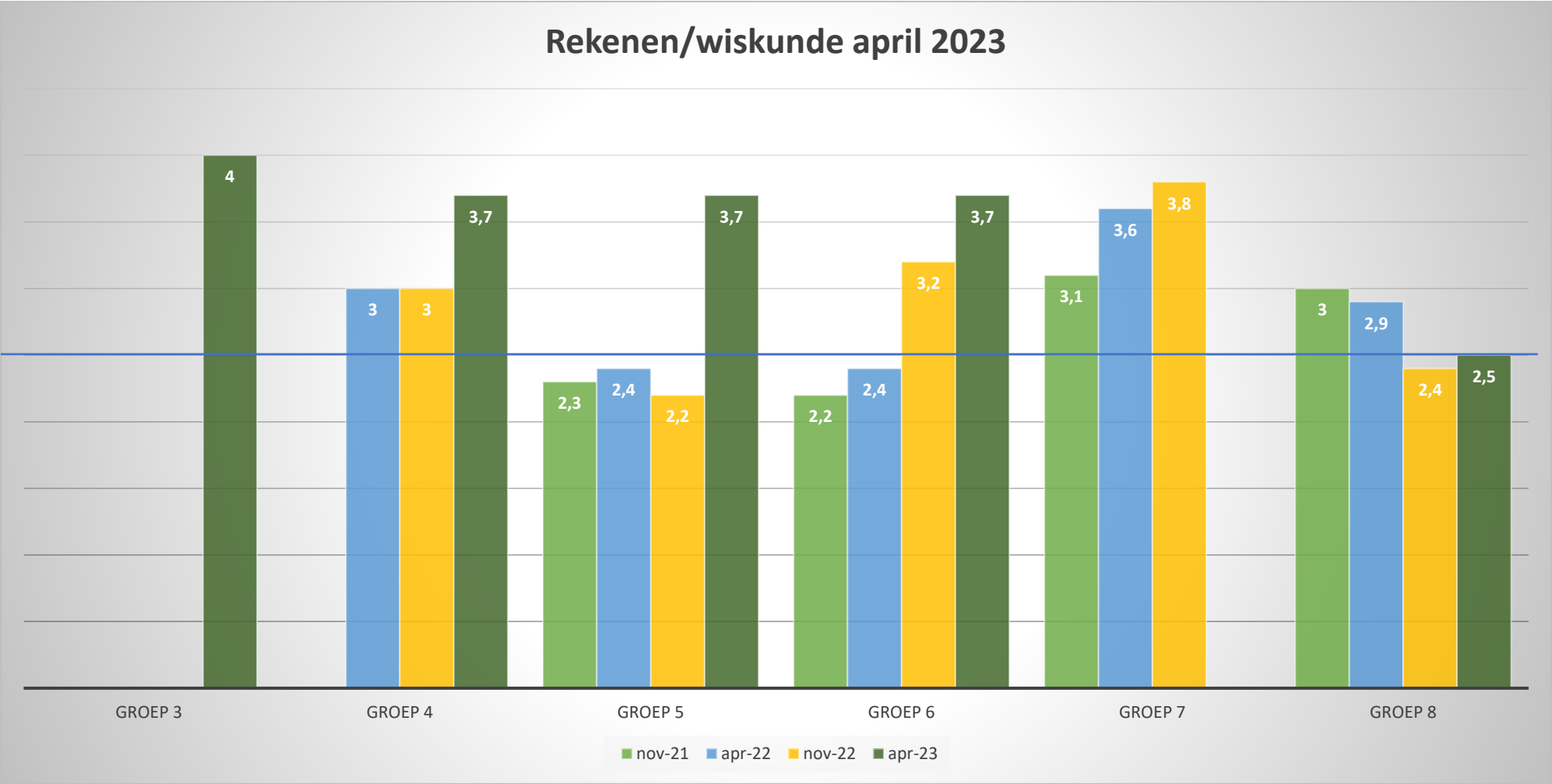
Groep hoofdrekenen	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		behaald 2,7
Groep 4	ambitie 2,3 behaald 2,8	ambitie 3,2 behaald 3,7
Groep 5	ambitie 2,9 behaald: 1,8	ambitie 2,5 behaald 2,3
Groep 6	ambitie 2,5 behaald 2,7	ambitie 2,8 behaald 3,1
Groep 7	ambitie 2,9 behaald 2,7	ambitie 2,8 behaald
Groep 8	ambitie 3,0 behaald 2,5	ambitie 2,7 behaald 2,5

Groep Rekenen/wiskunde	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		behaald 4,0
Groep 4	ambitie 3,0 behaald 3,0	ambitie 3,1 behaald 3,7
Groep 5	ambitie 2,5 behaald 2,2	ambitie 2,5 behaald 3,7
Groep 6	ambitie 2,5 behaald 3,2	ambitie 3,3 behaald 3,7
Groep 7	ambitie 3,2 behaald 3,8	ambitie 3,8 behaald
Groep 8	ambitie 3,0 behaald 2,4	ambitie 2,7 behaald 2,5

Hoofdrekenen april 2023

Rekenen/wiskunde april 2023

Wat zien we?

Positief

- Hoofdrekenen: Groep 3, 4, 6 en 8 scoren voldoende. Groep 4 en 6 zijn in niveauwaarde vooruit gegaan.
- Rekenen: Groep 3, 4, 5, 6, en 8 scoren voldoende.
- Rekenen: Groep 4, 5, 6, en 8 zijn in niveauwaarde vooruit gegaan.

Verbeterpunten:

- Hoofdrekenen: Groep 5 scoort onvoldoende met hoofdrekenen. De groep is wel 0,5 vooruit gegaan.
- Van sterke rekenaars verwachten dat ze ook de moeilijke sommen maken.
- Meer uitdaging aan de sterke rekenaars bieden. Rekenen XL.
- Zie **Rekenen in groep 4 en 5**.

Wat vinden we ervan/hoe komt het:

- In groep 4 t/m 8 is er veel aandacht voor automatiseren/memoriseren geweest.
- Instructie wordt op een passend handelingsniveau gegeven.
- Instructie volgens EDI.
- Er werken enkele kinderen op een ander, passend, level.
- Er is qua automatiseren/memoriseren nog meer uit de methode te halen.

Actiepunten:

De leerlingen krijgen instructie in kleine groepen op een passend handelingsniveau. Hierbij worden de leerlijnen naast de methode gelegd en zijn leidend.

We hanteren, naast de methode, een extra aanpak. Dagelijks krijgen de leerlingen hoofdrekeningsommen.

- Dagelijks hoofdrekeningsommen maken, blijft belangrijk.
- Werken met lestaken, basistaken en eigen taken.
- In groep 3 tijdig starten met automatiseren sommen tot 10.
- In groep 4 tijdig starten met de tafels van vermenigvuldiging.
- Leerlingen laten rekenen op een voor hen zo hoog mogelijk, haalbaar niveau.

Rekenen in groep 4

In groep 4 voor de rekenzwakke kinderen insteken op de eerste drempel, rekenen onder de 10.

In De wereld in getallen wordt structureel veel aandacht besteed aan Power en Speed. Dit betekent: veel en vaak oefenen. In de weektaak werken de kinderen aan het onderhoud (Power) en automatiseren (Speed) van basisvaardigheden. De oefenstof op de pagina's Speed kan ook vervangen of aangevuld worden door rekenspellen.

De basisvaardigheden voor Speed zijn verdeeld over de zogenoemde rekendrempels. Voor De Wereld in Getallen is een eigen versie van deze rekendrempels en bouwstenen gemaakt. Deze drempels en vaardigheden zijn de bouwstenen in de Rekenmuur.

Rekenproblemen vanaf groep 5

Uit onderzoek (Notenboom, 2014) blijkt dat bij de **eerste drempel** (rekenen onder 10) de langzame leerlingen in vergelijking met de snelste leerlingen, twee tot drie jaar meer tijd nodig hebben om deze drempel te beheersen. Dat betekent dat het kind in groep 4, 5 of 6 wellicht de sommen tot 10 nog niet vlot (genoeg) kan maken. Vaak kunnen kinderen de sommen wel oplossen, maar hebben hier nog te veel tijd bij nodig, of rekenen ze nog tellend.

Hierdoor loopt het kind vervolgens vast bij sommen met optellen en aftrekken tot 100 en 1000 wat al wel in groep 5 en 6 gevraagd wordt. Eenvoudige sommen als $30 + 50$ en $80 - 50$, maar ook $300 + 500$ en $800 - 500$ maken gebruik van de vlotte basiskennis van drempel 1.

Een eigen leerlijn

Kinderen die uitstromen naar het VMBO BB/KB hoeven niet alle rekendoelen tot en met eind groep 8 te beheersen. Het rekenen/wiskunde onderwijs van deze middelbare scholen sluit aan op eind groep 6 niveau. Als een VMBO opleiding BB/KB past bij het kind kun je de rekendoelen van het rekenen 'uitsmeren' over meerdere jaren. Het streven van beheersing tot de groep 7 stof op het eind van groep 8 betekent, dat je bijvoorbeeld de lesstof van groep 5 nog eens een extra jaar kunt herhalen terwijl het kind in groep 6 zit, de **eigen leerlijn**.

Handelingsniveaus

Rekenmuur

6
Delen

$14 : 2$ $14 : 5$ $150 : 3$ $42 : 3$

5
Tafels van vermenigvuldiging

$2 \times \dots$ $18 + 9$ $2 \times 4 \rightarrow 3 \times 4$ 7×3 4×7 3×40 4×23
 $5 \times \dots$ $35 + 7$ $4 \times 4 \leftarrow 5 \times 4$ 7×9 2×9
 $10 \times \dots$ $30 - 6$ $5 \times 4 \rightarrow 6 \times 4$ 8×6 6×3
 $45 - 9$ $9 \times 4 \leftarrow 10 \times 4$ 8×4

4
Rekenen tot en met 100

$50 + 20$ $50 - 20$ $48 + \dots = 50$ $70 - 6$ $40 + 5$ $56 - 2$ $46 + 23$ $56 - 23$
 $56 + 20$ $56 - 20$ $6 + \dots = 10$ $70 - 6$ $42 + 5$ $56 - 8$ $46 + 28$ $56 - 28$
 $48 + 7$

3
Rekenen tot en met 20

$15 + 2$ $15 - 2$ $6 + \dots = 10$ $6 + 8$ $16 - 8$
 $16 + \dots = 20$

2
Oriëntatie getallen tot en met 100

97 98 99 100

1
Rekenen tot en met 10

$5 \begin{matrix} 2 \\ 3 \end{matrix}$ $5 + 2$ $5 - 2$

0
Oriëntatie getallen tot en met 20

17 18 19 20

Rekendrempels

DREMPEL	Subdrempel en SOMTYPE	VOORBEELD
Drempel 5: Tafels	drempel 5b: moeilijkere tafels (6,7,8,9) drempel 5a: makkelijkere tafels (1,2,3,4,5,10)	6×7 3×4
Drempel 4: Rekenen onder 100	drempel 4d: aftrekken over een tiental drempel 4c: optellen over een tiental drempel 4b: aftrekken met tientallen drempel 4a: optellen met tientallen	$63 - 7$ $57 + 8$ $59 - 40$ $28 + 50$
Drempel 3: Rekenen over de 10	drempel 3b: aftrekken over de 10 drempel 3a: optellen over de 10	$12 - 7$ $7 + 8$
Drempel 2: Getalbegrip en sprongen onder 100	drempel 2d: sprong van 10 terug drempel 2c: sprong van 10 vooruit drempel 2b: één voor het tiental drempel 2a: naar het volgende tiental drempel Getalbegrip onder 100	$34, 10$ terug: .. $52, 10$ verder: .. $30, 1$ terug: .. $29, 1$ verder: ..
Drempel 1: Rekenen onder 10	drempel 1c: splitsen tot en met 10 drempel 1b: aftrekken onder 10 drempel 1a: optellen onder 10	$8 \rightarrow 3$ en .. $7 - 3$ $3 + 4$
Drempel 0: Getalbegrip onder 10/20	drempel 0b: getalbegrip onder 20 drempel 0a: getalbegrip onder 12	

Ambitieplan
Begrijpend lezen
April 2023

Ambitieplan begrijpend lezen april 2023

Het Palet (11CZ)

Datum: 8-5-

3. Begrijpend lezen: Boom LVS Begrijpend Lezen 2012 - Totaal

Hoofdlocatie in 2021 / 2022 - 2022 / 2023

Verberg doublures: Ja

Toon adaptieve toetsen: Nee

Schooljaar	4					5					6					7					8					
	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	Gem.	L/I	Niv.	A/B C/D/E	n=	
2021 / 2022	I	3,2	L:4	D	0/8	25	4,6	L:5	C-	13/13	23	5,7	L:6	C+	14/50	22	6,5	L:7	C+	19/38	26	7,2	L:7	B-	27/13	15
				1,6	20/52/20	27			2,2	17/30/26	23			2,8	18/14/5	22			2,8	23/8/12	26			3,0	27/20/13	15
	II											4,7	L:6	E+	0/33	3						7,0	L:7	C	20/20	15
2022 / 2023	I	4,8	L:5	B	28/36	25	5,4	L:5	C+	26/22	23	5,4	L:6	D+	8/40	25	7,1	L:7	B	23/46	26					
				3,4	24/8/4	27			2,9	26/17/9	23			1,8	4/12/36	22			3,4	19/4/8	26					
	II																									
2022 / 2023	I	3,7	L:4	C-	12/20	25	4,7	L:5	C-	8/17	24	5,4	L:6	C	12/24	25	6,6	L:7	C+	24/24	25	7,2	L:7	B-	23/31	26
				2,3	24/20/24	25			2,3	29/29/17	24			2,4	28/16/20	25			2,9	16/28/8	26			3,1	27/15/4	27
	II	4,0	L:4	C-	15/11	27	5,1	L:5	C	8/25	24	6,1	L:6	B-	23/31	26						7,0	L:7	C	8/24	25
			2,3	37/26/11	25			2,5	38/21/8	24			3,0	27/19/0	25								2,6	44/16/8	27	

Legenda

Gem. Vaardigheidsscore (indien bekend) of score

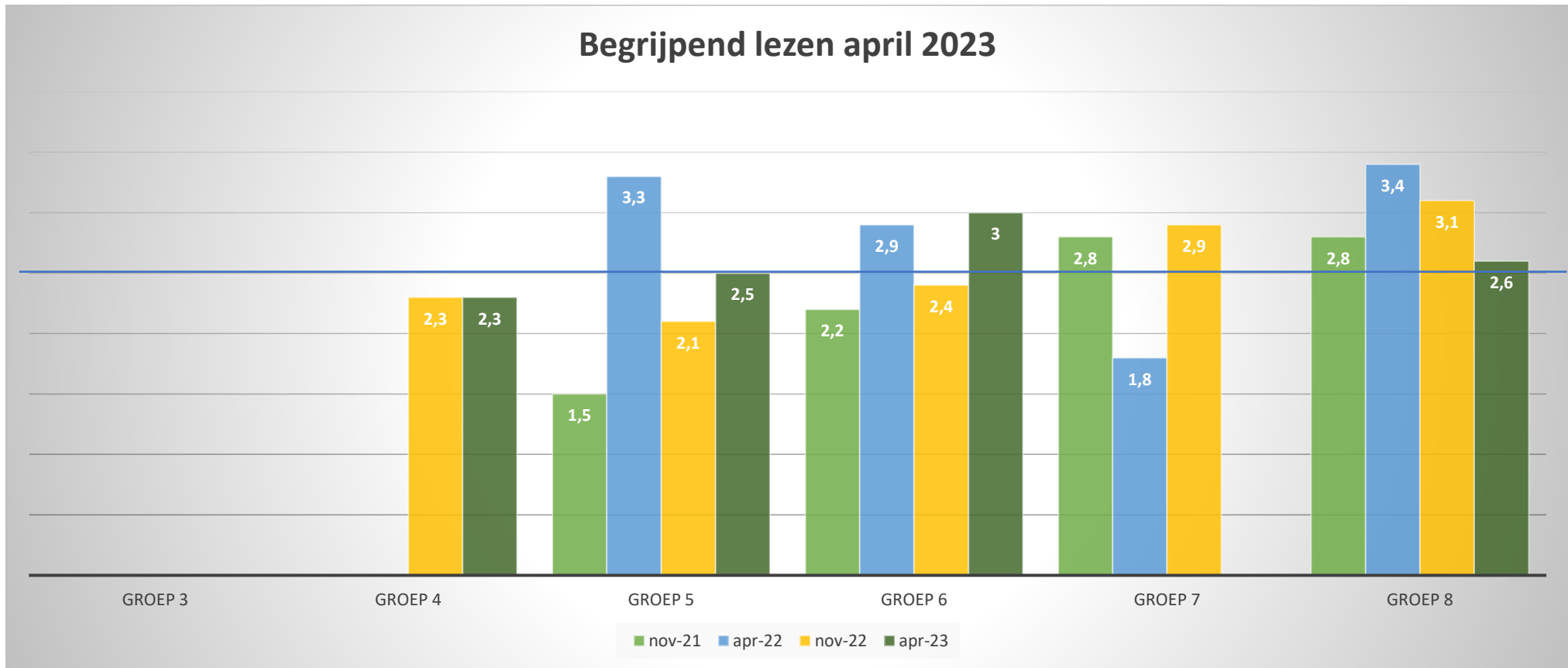
L/I L=Landelijk gemiddelde en I=Inspectienorm (indien bekend)

Niv. Niveau A-E of I-V op basis van schoolinstelling (bovenste cel) en niveauwaarde behorend bij A-E (onderste cel) op groepsniveau

**A/B
C/D/E** Percentages A/B (bovenste cel) en percentages C/D/E (onderste cel)

n= Totaal aantal getoetste leerlingen (bovenste cel) en aantal leerlingen op 1 oktober in leerjaar (onderste cel). Bij minder dan 80% deelname wordt het bovenste vakje grijs gekleurd. * = aantal adaptief getoetste leerlingen

Begrijpend lezen april 2023

Groep Begrijpend lezen	Ambitie Schooljaar 2022-2023	
	November 2022	April 2023
Groep 3		-
Groep 4	-	ambitie 2,7 behaald 2,3
Groep 5	ambitie 3,0 behaald 2,1	ambitie 2,5 behaald 2,5
Groep 6	ambitie 2,9 behaald 2,4	ambitie 2,8 behaald 3,0
Groep 7	ambitie 2,6 behaald 2,9	ambitie 2,9 behaald
Groep 8	ambitie 3,3 behaald 3,1	ambitie 3,2 behaald 2,6

Wat zien we?

Positief

- Groep 5 en 6 hebben een groei doorgemaakt.
- Groep 5, 6 en 8 scoren voldoende.

Verbeterpunten

- Begrijpend lezen in groep 4. De score van de toets is in deze groep nog niet voldoende.
- Groep 8 is 0,5 achteruit gegaan. Met 2,6 is dit wel een voldoende score.
- Begrijpend lezen kan meer verweven worden met de andere vakken.

Wat vinden we ervan/hoe komt het?

- In groep 4 heeft de eerste helft van het schooljaar de focus op technisch lezen gelegen. De leerkracht heeft wel de toets begrijpend lezen afgenomen om een startniveau te kunnen bepalen voor de lessen in de tweede helft van het schooljaar. De leerkracht werkt volgens de manier van close reading. (zie bijlage)
- In groep 5 wordt ook gewerkt volgens de manier van close reading. De groep is dit gewend van vorig schooljaar. De leerkrachten hebben hier geen cursus in gevolgd.
- Begrijpend lezen staat nog te veel op zichzelf, het moet meer verweven worden in de andere vakken.
- We zijn ons aan het oriënteren op een methode technisch en begrijpend lezen ineen voor de bovenbouw. We vragen ons af of Nieuwsbegrip wel de juiste methode is voor ons.
- We hebben sinds dit schooljaar Nieuwsbegrip goud in plaats van zilver. We kijken of dit meer en betere mogelijkheden biedt voor begrijpend lezen.

Actiepunten

- In groep 4 starten met Atlantis. Leesmethode Atlantis biedt technisch en begrijpend lezen geïntegreerd aan. Alles draait om de inhoud van de tekst én om leesplezier.
- Zo nodig, individuele analyses/ groepsanalyse maken.
- We zijn gaan werken met Nieuwsbegrip goud in plaats van zilver. Hier goed kijken naar alle lesmogelijkheden.
- In groep 6, 7 en 8 werken we met de deuren open. De leerlingen van deze groepen worden op niveau ingedeeld en op het moment dat het vak begrijpend lezen op het rooster staat, gaan de deuren van de lokalen open en gaan de leerlingen hun instructie op niveau halen. Ook in deze groepen moet er kritisch gekeken worden naar de opdrachten van de methode Nieuwsbegrip.
- Iedere week moeten de kinderen de basisles van Nieuwsbegrip maken en ook de andere tekstsoort.
- Omdat woordenschat een speerpunt is bij ons op school, is het verstandig dat de kinderen ook de woordenschatles van Nieuwsbegrip maken. Kentalis Weerwoord is hier een goed hulpmiddel bij.
- Begrijpend lezen is een vak dat geïntegreerd moet gaan worden in andere vakken:
In ons onderwijs betekent dit dat de aanpak van teksten en het gebruik van strategieën ook tijdens andere vakken, zoals wereldoriëntatie en rekenen, expliciet aandacht moet krijgen. Daarom is het noodzakelijk dat leerkrachten, ook wanneer het lezen in andere vakken aan de orde is, de leerlingen herinneren aan dat wat bij het begrijpend lezen is geleerd. En dat niet alleen. Leerkrachten doen er goed aan om, hardop denkend, ook in de andere vakken hun leerlingen voor te doen hoe zij een tekst te lijf kunnen gaan en welke strategieën (voorkennis oproepen, voorspellen, samenvatten, vragen stellen, relaties en verwijswaarden) zij daarbij kunnen aanwenden. Nieuwsbegrip bevat een stappenplan, het is het goed om dat ook tijdens andere vakken zichtbaar voor de leerlingen beschikbaar te hebben. Ook projectie op het digibord kan, zeker in het begin van een schooljaar, zeer behulpzaam zijn. Want de transfer naar andere vakken komt niet vanzelf!
- Leesmotivatie

Wat is nodig om een goede begrijpende lezer te worden?

- vlot teksten kunnen lezen;
- het beschikken over een goede leeswoordenschat;
- het kunnen toepassen van leesstrategieën

Begrijpend leesstrategieën:

- Informatie uit de tekst samenvatten.
- De belangrijkste informatie (hoofdgedachte/thema) kunnen vinden.
- Inhoud van de tekst voorspellen en deze verifiëren.
- Informatie over personen of ideeën afleiden.
- Moeilijke onderdelen van de tekst langzamer lezen of herlezen.
- De betekenis van onbekende woorden achterhalen.
- Voorkennis activeren: nagaan wat je al weet over het onderwerp van de tekst.
- Een schema of een web maken van de inhoud van de tekst.

Een goede instructie bij begrijpend lezen heeft de volgende kenmerken:

- De leerkracht legt de leesstrategieën expliciet uit.
- De leerkracht doet de leesstrategieën voor, bijvoorbeeld door hardop te denken.
- De leerkracht begeleidt de leerlingen bij het toepassen van de strategieën en laat hen dit in toenemende mate zelfstandig doen. Door de leerlingen daarbij te observeren, krijgt de leerkracht informatie die hij kan gebruiken om beter met de verschillen tussen leerlingen om te gaan.
- Leerlingen passen de strategieën zelfstandig toe in 'alledaagse leessituaties'.
- Leerkrachten laten leesstrategieën als denkactiviteiten aan de orde komen in de drie fasen van het leesproces: voor het lezen, tijdens het lezen en na het lezen.

Een goede begrijpend leesles heeft de volgende kenmerken:

- Het doel is vastgesteld.
- De inhoud van de tekst staat centraal.
- Preteaching; bijvoorbeeld denken-delen-uitwisselen rondom twee moeilijke woorden of over de vraag: waar gaat de tekst over en wat weet je er al van?
- De leerkracht heeft een duidelijke uitleg met veel voorbeelden.
- De leerkracht denkt hardop.
- De leerkracht vergroot de betrokkenheid van de leerlingen, bijvoorbeeld door denken-delen- uitwisselen, door de inhoud van de tekst centraal te stellen en door de les niet te lang te laten duren (maximaal 20 minuten).
- De leerkracht geeft gerichte feedback.
- De leerkracht sluit de les af met reflectie: wat hebben we vandaag geleerd?

Bijlage

Close Reading: wat is het?

Bij Close Reading wordt het kind uitgedaagd een moeilijke tekst meerdere malen te lezen. Steeds krijgt het een andere opdracht mee, waardoor het kind wordt uitgedaagd op verschillende manieren naar de tekst te kijken.

Het doel van Close Reading

Het doel van Close Reading is simpel: het kind kan er ook complexe teksten mee doorgronden.

Bij Close Reading moet de lezer worstelen met de tekst om tot een dieper begrip te komen.

De bedoeling daarvan is dat het kind de meerwaarde gaat zien van het intensiever lezen van een tekst. Dat hij/zij de wereld er bijvoorbeeld beter door leert begrijpen en dat mensen verschillende standpunten kunnen hebben.

Als het kind zich zo in de tekst verdiept, onthoudt het ook beter wat er verteld wordt. Bovendien kan het er zelf een mening over vormen. En dat gaat dus een stuk verder dan het begrijpend lezen voor een goed cijfer.

Met Close Reading leert het kind dus anders naar een tekst kijken.

Dr. Kees Vernooij – Expertisebureau Effectief onderwijs, zegt er het volgende over:

“De lezer richt zich bij Close Reading vooral op wat de schrijver zegt c.q. diens woordgebruik, waarbij de tekst als doel op zichzelf wordt gezien en er alleen conclusies worden getrokken die verdedigbaar zijn vanuit de woorden van de schrijver. Leerlingen leren om voortdurend bewijs/betekenis te zoeken in de tekst.”

Close Reading stappenplan

Stap

1

Globale verkenning van de tekst.

Stap

2

Kijken naar details in de tekst.

Stap

3

Boven de tekst staan, evalueren
en beoordelen van de tekst.

Stap 1: Globale verkenning van de tekst

Laat het kind de tekst zelf lezen. Het maakt niet uit of het stil of hardop leest. Heeft het kind moeite met lezen? Dan kun je de tekst ook voorlezen. Ga nog niet in op vragen. In deze fase gaat het erom dat het kind een globaal begrip krijgt van de opbouw en inhoud van de tekst.

Stel na het lezen vragen als:

- Waar gaat de tekst over?
- Wat wordt er in het begin van de tekst verteld?
- Wat wordt er in het midden verteld?
- En wat wordt er aan het eind verteld?

Stap 2: Kijken naar details in de tekst

Bij deze stap ga je achterhalen wat de schrijver precies wil vertellen. Daarvoor kun je bijvoorbeeld samen de titel en de inleiding lezen. Kijk ook welke vragen ze oproepen.

Bijvoorbeeld:

- Hoe komt het dat .....
- Wat wordt bedoeld met .....
- Vraag het kind of het snapt waarom deze titel boven het artikel staat.

Met deze leesvragen in het achterhoofd laat je het kind de tekst nog een keer lezen, maar nu met een pen in de hand. Bedenk samen een code voor alle afzonderlijke aantekeningen die het kind gaat maken.

Bijvoorbeeld:

- Onderstreep de belangrijke stukjes die een deel van het antwoord geven op de vragen.
- Omcirkel stukjes en woorden die je niet begrijpt en zet er een vraagteken bij.

Kijk samen met het kind of je ergens de betekenis van de onbekende woorden uit kunt afleiden. Zo niet, dan leg je ze zelf uit. Laat het kind zien op welke manier het onduidelijke stukjes beter kan begrijpen.

Een voorbeeld:

“Lang is gedacht dat er wel iets mis zou zijn met een kind dat niet lekker aan het leren is. Er werd niet gekeken naar de rol van het veelvuldig afscheid nemen, vertrekken en weer een leven opbouwen,” zegt Berger.

In bovenstaand stukje tekst zitten niet veel onbekende woorden en misschien denkt je kind het goed te begrijpen. Kinderen die niet goed zijn in begrijpend lezen, denken vaak (te) snel dat ze de tekst goed begrijpen, omdat ze (bijna) alle woorden kennen.

Als je het kind een aantal vragen stelt, weet je al snel wat het wel of niet begrijpt. In dit geval zijn dat vragen als:

- Is er volgens de schrijver iets mis met een kind dat niet lekker aan het leren is?
Leg het kind uit dat het eerste stukje van de zin ('Lang is gedacht') al aangeeft dat dat waarschijnlijk niet klopt.
- Hoe komt het dan wel dat het kind niet lekker aan het leren is?
- Wat bedoelen ze met 'de rol van'?

Het is belangrijk dat het kind zichzelf 'monitort'. Met andere woorden: het moet steeds bij zichzelf nagaan of het wel écht begrijpt wat de schrijver duidelijk wil maken.

Stap 3: Boven de tekst staan, evalueren en beoordelen van de tekst

Laat het kind de tekst nog een keer lezen.

Intussen is duidelijk wat de schrijver precies wil vertellen. Daarom kun je nu vragen stellen waarvoor het kind wat meer bóven de tekst moet staan of nog wat meer tussen de regels door moet lezen.

Je daagt je kind uit beter te kijken naar alle redeneringen en meningen van de schrijver. Haal sommige stukjes uit de tekst en kijk of je kind begrijpt wat de schrijver wil zeggen.

Een voorbeeld:

Zit een kind dat binnenkort gaat verhuizen uit het raam te staren, dan vraagt een goed ingevoerde docent wat er aan de hand is. Die zegt niet: 'Opletten nu!' "Ik werk nu met een kind van twaalf dat al twaalf keer is verhuisd. Dat is echt lastig," zegt Berger, die trainingen en cognitieve gedragstherapie geeft aan kinderen van expats.

- Waarom zegt die 'goed ingevoerde' docent niet: "Opletten nu!"?
- Wat zou 'goed ingevoerd' dan kunnen betekenen?
- Wat heeft dit stukje tekst met de alinea ervoor te maken?
- Waarom is dit artikel geschreven? Ziet het kind dat het een reactie is van psycholoog Berger op het interview met schooldirecteur Cornet?
- Kan het kind uit dit stukje tekst opmaken waarom Berger reageert op dit interview?

Je kunt ook vragen stellen als:

- Waar in de tekst wordt uitgelegd waarom ouders van expatkinderen zich schuldig voelen?
- Waarom staat die vraag "Ze hebben het immers toch goed?" daar? Is dat de mening van de schrijver?
- Waarom durven kinderen niet zo goed te vertellen waar ze allemaal gewoond hebben?

Je kunt het kind ook een mindmap of schema laten maken.

Het gaat er bij Close Reading uitdrukkelijk niet om dat het kind zijn/haar eigen mening over dit probleem geeft. Het doel is dat het kind tot in detail begrijpt en kan verwoorden wat de boodschap van de schrijver is. Als dat lukt, heeft het kind met de tekst geworsteld en hem ook nog eens overwonnen!

Houd tijdens dit hele stappenplan in de gaten of het kind nog wel gemotiveerd is.

Kijk tot slot terug op het hele proces. Vraag het kind wat het ervan vond om de tekst op deze manier te lezen. Wat is het verschil tussen oppervlakkig lezen en intensief lezen? Heeft de tekst het kind aan het denken gezet? Heeft het lezen ervan het kind nieuwsgierig gemaakt?